

MONETĀRAIS APSKATS • MONETARY REVIEW 3•2007

© Latvijas Banka, 2008

Pārpublicējot obligāta avota norāde.

The source is to be indicated when reproduced.

SATURS

Saīsinājumi	4
Ievads	5
Ārējā ekonomiskā vide	5
Ārējā sektora attīstība	7
Ārējā tirdzniecība un konkurētspēja	7
Maksājumu bilance	9
Iekšzemes ekonomiskā aktivitāte	11
Kopējais pieprasījums	11
Kopējais piedāvājums	11
Nodarbinātība un darba samaksa	12
Cenu dinamika	13
Fiskālais sektors	14
<i>Nodokļu slogs Latvijā (1995–2006)</i>	15
<i>Valdības izdevumu struktūra Latvijā un ES</i>	20
Monetārā un finanšu attīstība	22
Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas	22
Naudas rādītāju dinamika	23
<i>Naudas turējumi sektoru dalījumā</i>	27
Procentu likmes	28
Vērtspapīru tirgus attīstība	30
Naudas rādītāju sezonālā izlīdzināšana	31
Latvijas Bankas pamatuzdevumu izpildes normatīvās aktualitātes	35
Statistiskā informācija	69
Papildinformācija	130

CONTENTS

Abbreviations	4
Introduction	37
External Economic Environment	37
External Sector Developments	39
Foreign Trade and Competitiveness	39
Balance of Payments	41
Domestic Economic Activity	43
Aggregate Demand	43
Aggregate Supply	43
Employment, Wages and Salaries	44
Price Dynamics	45
Fiscal Sector	46
<i>Tax burden in Latvia over the period 1995–2006</i>	47
<i>The structure of the government expenditure in Latvia and the EU</i>	52
Monetary and Financial Developments	54
Bank Liquidity and the Bank of Latvia's Operations	54
Dynamics of Monetary Aggregates	55
<i>Sectoral money holdings</i>	59
Interest Rates	61
Securities Market Developments	63
Seasonal Adjustment of Monetary Aggregates	64
Highlights of Resolutions and Regulations Adopted in Pursuit of the Bank of Latvia's	
Main Tasks	67
Statistics	69
Additional Information	133

SAĪSINĀJUMI

AS – akciju sabiedrība
 ASV – Amerikas Savienotās Valstis
 BALTIX – vienotais Baltijas valstu biržu kapitalizācijas indekss
 CSP – Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde
 ECB – Eiropas Centrālā banka
 ECBS – Eiropas Centrālo banku sistēma
 EMS – Ekonomikas un monetārā savienība
 ES – Eiropas Savienība
 ES7 valstis – Čehija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Slovākija, Ungārija
 ES10 valstis – valstis, kuras pievienojās ES 2004. gada 1. maijā
 ES12 valstis – valstis, kuras pievienojās ES 2004. gada 1. maijā un 2007. gada 1. janvārī
 ES15 valstis – valstis, kuras ietilpa ES pirms 2004. gada 1. maija
 ES25 valstis – valstis, kuras ietilpa ES no 2004. gada 1. maija līdz 2007. gada 1. janvārim
 ES27 valstis – valstis, kuras pašlaik ietilpst ES (vēsturiskie dati aprēķināti atbilstoši pašreizējam ES sastāvam)
 FRS – Federālo rezervju sistēma
 GRO – galvenās refinansēšanas operācija
 IKP – iekšzemes kopprodukts
 LCD – Latvijas Centrālais depozitārijs
 MFI – monetārā finanšu iestāde
 NVS – Neatkarīgo Valstu Savienība
 OMXBGI – Baltijas akciju cenu indekss
 OMX Riga – kapitalizācijas indekss, kas tiek attiecināts pret iepriekšējo vērtību un raksturo kopējo ieguldījuma atdevi un kurā ietvertas visas RFB Oficiālā un Otrā saraksta sabiedrību akcijas
 OPEC – Naftas eksportētāju valstu organizācija (*Organization of the Petroleum Exporting Countries*)
 PCI – patēriņa cenu indekss
 PVN – pievienotās vērtības nodoklis
 RCI – ražotāju cenu indekss
 RFB – Rīgas Fondu birža
 RIGIBID – *Riga Interbank Bid Rate*; Latvijas starpbanku noguldījumu procentu likmju indekss
 RIGIBOR – *Riga Interbank Offered Rate*; Latvijas starpbanku kredītu procentu likmju indekss
 SIA – sabiedrība ar ierobežotu atbildību
 VAS – valsts akciju sabiedrība

ABBREVIATIONS

BALTIX – Pan-Baltic capitalisation-weighted chain-linked total return index
 CIS – Commonwealth of Independent States
 CPI – Consumer Price Index
 CSB – Central Statistical Bureau of Latvia
 ECB – European Central Bank
 ESCB – European System of Central Banks
 EMU – Economic and Monetary Union
 EU – European Union
 EU7 – Czech Republic, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, Slovakia
 EU10 – countries which joined the EU on 1 May 2004
 EU12 – countries which joined the EU on 1 May 2004 and on 1 January 2007
 EU15 – EU countries before 1 May 2004
 EU25 – EU countries between 1 May 2004 and 1 January 2007
 EU27 – current EU countries (historical data are calculated consistently with the current EU membership)
 FRS – Federal Reserve System
 GDP – gross domestic product
 JSC – joint stock company
 LCD – Latvian Central Depository
 MFI – monetary financial institution
 MRO – main refinancing operation
 OMXBGI – Baltic equity index
 OMX Riga – capitalisation-based total return index including all company shares quoted on the RSE Official List and the RSE Second List
 OPEC – Organization of the Petroleum Exporting Countries
 PPI – Producer Price Index
 RIGIBID – Riga Interbank Bid Rate
 RIGIBOR – Riga Interbank Offered Rate
 RSE – Riga Stock Exchange
 SJSC – state joint stock company
 UK – United Kingdom
 US – United States of America
 VAT – value added tax

IEVADS

Preinflācijas pasākumu plāna īstenošana, mātesbanku piesardzīgāka finansēšanas taktika un augošās procentu likmes 2007. gada 3. ceturksnī noteica kredītēšanas kāpuma tempa mazināšanos, ietekmējot arī nekustamo īpašumu tirgu un iekšzemes pieprasījumu (tas izpaudās mazumtirdzniecības izaugsmes tempa un importa pieauguma tempa kritumā). Tādējādi mainījušās tautsaimniecības dalībnieku tālākās straujās attīstības gaidas – pārmērīgo optimismu pamazām nomaina piesardzīgāka attieksme. Par izaugsmes un ekonomiskās aktivitātes palēnināšanos liecina arī jauno pasūtījumu samazināšanās apstrādes rūpniecībā, konfidences rādītāja sarukums būvniecībā, mazāks naudas pieprasījums, noguldījumu (īpaši latos veikto) samazināšanās, zema skaidrās naudas pieprasījums un lēnāka nodokļu ieņēmumu izaugsme.

Tomēr iepriekšējo periodu straujās tautsaimniecības attīstības sekas spēcīgi izpaudās gan krasajā inflācijas pieaugumā, gan ārējā nesabalansētībā. Inflācijas palielināšanos noteica izmaksu kāpums un cenu attīstības tendences pasaules tirgos, inflācijas gaidas un joprojām augstais iekšzemes pieprasījums. Turpināja augt administratīvi neregulējamās pakalpojumu cenas, strauji palielinājās tabakas izstrādājumu, apģērba un apavu cenas, būtisks bija pārtikas cenu kāpums.

Maksājumu bilances tekošā konta negatīvais saldo 3. ceturksnī joprojām bija augsts, būtiski neatšķiroties no iepriekšējā ceturkšņa līmeņa, preču tirdzniecības negatīvajam saldo nedaudz sarūkot, bet kārtējo pārvedumu pozitīvajam saldo samazinoties.

IKP pieaugums 3. ceturksnī (10.9%) bija tikai nedaudz lēnāks nekā 1. pusgadā. Tautsaimniecības attīstības palēnināšanās pazīmes bija vērojamas būvniecībā, lai gan kāpums šajā nozarē saglabājās augsts un daļēji noteica IKP pieaugumu kopumā. Jau otro ceturksni pēc kārtas samazinājās apstrādes rūpniecības pievienotās vērtības rādītājs.

Lai gan nodokļu ieņēmumu pieauguma temps palēninājās, valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālais pārpalikums 3. ceturksnī turpināja palielināties un 2007. gada pirmajos deviņos mēnešos sasniedza 351.2 milj. latu jeb 3.5% no IKP, pārsniedzot iepriekšējā gada atbilstošā perioda finansiālo pārpalikumu par 46.7 milj. latu.

Centrālās bankas naudas piedāvājumu 3. ceturksnī galvenokārt ietekmēja bankām izsniegto kredītu atlikuma kāpums. Latu piedāvājumu papildināja arī ārvalstu valūtas intervences un valūtas mijmaiņas darījumi. Tādējādi naudas bāze M0 pieauga par 4.8%, bet centrālās bankas tirie ārējie aktīvi – par 5.1%. Emitētās nacionālās valūtas segums ar Latvijas Bankas tirajiem ārējiem aktīviem 3. ceturkšņa beigās bija 112.1%.

Papildu likviditātes nepieciešamība noteica to, ka RIGIBOR uz nakti izsniegtajiem kredītiem ceturkšņa laikā pakāpeniski palielinājās no 2–4% jūlijā līdz 8–9% septembrī. Savukārt augošās inflācijas un Latvijas tautsaimniecības attīstības risku vērtējuma ietekmē būtiski palielinājās arī RIGIBOR darījumiem ar 3 un 6 mēnešu termiņu (no 6–8% jūlijā līdz 10–12% septembrī). Visai augstās latos veikto darījumu procentu likmes un eiro veikto darījumu procentu likmju kāpums naudas tirgū veicināja MFI izsniegto kredītu un piesaistīto noguldījumu procentu likmju palielināšanos.

ĀRĒJĀ EKONOMISKĀ VIDE

ASV IKP 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 4.9% – nedaudz straujāk nekā 2. ceturksnī. Izaugsmi galvenokārt veicināja privātā patēriņa kāpums (2.8%), liecinot, ka finanšu tirgus likviditātes problēmu sekas reālajā tautsaimniecībā vēl nebija jūtamas un, visticamāk, izpaudīsies gada pēdējos mēnešos, kad tautsaimniecību sāks ietekmēt mājokļu cenu kritums, stingrāki kredītēšanas nosacījumi un joprojām augošās degvielas cenas.

Eiro zonas ekonomiskā attīstība salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu sasniedza 2.7%. Arī euro zonas tautsaimniecības 3. ceturkšņa datus gandrīz neietekmēja notikumi pasaules finanšu tirgos vasarā. Euro zonas izaugsmi noteica spēcīgs privātais pieprasījums un investīcijas, kā arī veiksmīga eksporta attīstība, ko pozitīvi ietekmēja eiro zonas valstīs ražoto preču pieprasījuma pieaugums Centrālās

Eiropas un Austrumeiropas valstīs. Francijas un Itālijas IKP gada pieauguma temps bija nedaudz straujāks nekā iepriekšējā ceturksnī (attiecīgi 2.2% un 1.9%), bet Vācijas ekonomiskā izaugsme bija līdzīga iepriekšējā ceturksnī novērotajai (2.5%). Atšķirībā no Francijas, kur pozitīvu sniegumu IKP pieaugumā deva gan privātā pieprasījuma, gan investīciju, gan eksporta attīstība, Vācijas tautsaimniecības izaugsmi noteica iekšzemes faktori, bet neto eksporta ietekme bija neitrāla.

Lai gan saskaņā ar prognozēm Zviedrijas IKP izaugsme 3. ceturksnī turpinājās, rūpnieciskās ražošanas un eksporta dati, kā arī ražotāju apsekojumu informācija liecina par zināmu ekonomiskās aktivitātes palēnināšanos.

Lielbritānijas IKP pieauguma temps (2.9%) 3. ceturksnī bija gandrīz tāds pats kā iepriekšējā ceturksnī. Nedaudz straujāk attīstījās pakalpojumu sektors, kompensējot lēnāku rūpniecības sektora izaugsmi.

Igaunijas IKP 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 6.5% (lēnākais pieauguma temps pēdējo četrus gadu laikā). Tas saistīts ar ekonomiskās aktivitātes tempa palēnināšanos rūpniecībā, mazumtirdzniecībā, transporta, glabāšanas un sakaru nozarē, kā arī operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un citos komercpakalpojumos. Savukārt Lietuvas IKP kāpums (11.6%) bija straujāks nekā iepriekšējā ceturksnī. Lietuvas ekonomisko izaugsmi noteica būvniecības, vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības, transporta, glabāšanas un sakaru, pakalpojumu un operāciju un nekustamo īpašumu, nomas un citu komercpakalpojumu attīstība.

Ungārijā fiskālās politikas jomā 2006. gadā veikto pasākumu rezultātā joprojām turpinājās ekonomiskās izaugsmes tempa palēnināšanās galvenokārt iekšzemes pieprasījuma krituma dēļ. Ungārijas IKP kāpuma temps 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka līdz 1.1%. Polijas tautsaimniecība turpināja dinamiski attīstīties, jo pieauga iekšzemes pieprasījums – palielinājās gan privātais patēriņš, gan investīcijas. Arī rūpniecības izaugsme Polijā bija stabila. Lai gan Polijas eksports turpināja augt, vienlaikus dinamiskā privātā pieprasījuma kāpuma dēļ strauji palielinājās arī imports un turpināja saglabāties negatīva neto eksporta ietekme uz IKP. Slovākijas ekonomiskā izaugsme joprojām bija spēcīga, palielinoties gan iekšzemes, gan ārējam pieprasījumam un IKP saskaņā ar provizoriskiem datiem pieaugot par 9.4% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

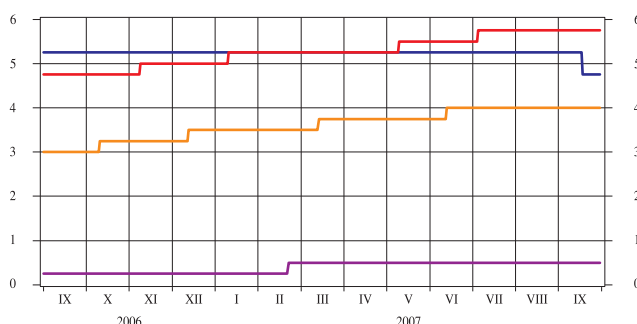
Pasaules nozīmīgāko centrālo banku lēmumus par bāzes likmju pārmaiņām 3. ceturksnī (sk. 1. att.) papildus līdzšinējiem faktoriem ietekmēja apsvērumi par ASV augsta riska kreditēšanas sektora krīzi un no tās izrietošajām pasaules finanšu tirgus svārstībām. Īpaši spēcīgi ASV riskantās kreditēšanas krīze un tās sekas ietekmēja FRS lēmumu, saskaņā ar kuru 18. septembrī, lai novērstu tautsaimniecības attīstības tempa palēnināšanos līdz neadekvāti zēmam līmenim, ASV dolāra bāzes likme tika samazināta par 50 bāzes punktiem (līdz 4.75%). Savukārt ECB, pretēji gaidītajam pieaugumam, neraugoties uz mērenu eiro zonas valstu attīstības tempu un pieaugošu inflācijas spiedienu, saglabāja eiro bāzes likmi līdzšinējā 4.00% līmenī. *Bank of England*, lai mazinātu ierobežotas ekonomiskās kapacitātes izraisīto inflācijas spiedienu, 5. jūlijā paaugstināja Lielbritānijas sterliņu mārciņas bāzes likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 5.75%), bet vēlāk, pieaugot pasaules finanšu tirgus svārstībām, to nemainīja. Japānas Banka nemainīja jenas bāzes likmi (0.5%), bet *Sveriges Riksbank*, ņemot vērā augošos cenu stabilitātes riskus, septembrī paaugstināja bāzes likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 3.75%). Atsevišķu pasaules lielāko centrālo banku, piemēram, ECB un FRS, lēmumi par bāzes likmju lielumu bija atbilstoši veiktajām intervencēm, ar kuru palīdzību finanšu tirgos situācijas stabilizēšanai tika ieplūdināta papildu likviditāte.

1. attēls

PASAULES CENTRĀLO BANKU NOTEIKTĀS BĀZES LIKMES (%)

(%)

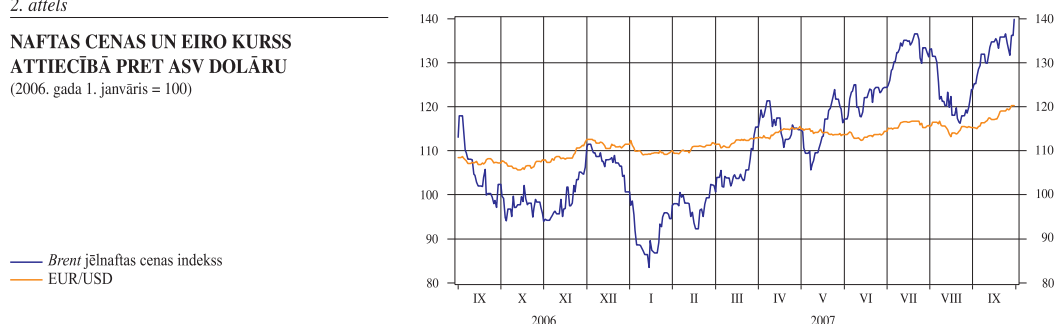
— FRS
— ECB
— Japānas Banka
— *Bank of England*

Pasaules valūtas tirgos eiro kurss attiecībā pret ASV dolāru 3. ceturksnī pieauga par 5.4%. Lai gan jūlija beigās un augusta sākumā varēja vērot eiro kursa īslaicīgu samazināšanos, pārējā laika posmā eiro kursam attiecībā pret ASV dolāru bija tendence augt (sk. 2. att.). Eiro kursa sarukumu jūlija beigās un augusta sākumā var skaidrot ar tirgus dalībnieku riska apetītes mazināšanos un nenoteiktību par to, cik plaša ir ASV riskantās kreditēšanas krīzes ietekme pasaules finanšu tirgos. Savukārt eiro kursa kāpums pārējā laika posmā galvenokārt saistīts ar eiro un ASV dolāra bāzes likmju starpības samazināšanos un uz ASV tautsaimniecības datiem pamatoto tirgus dalībnieku pārliecību, ka šāda tendence turpināsies arī nākotnē.

2. attēls

NAFTAS CENAS UN EIRO KURSS
ATTIECĪBĀ PRET ASV DOLĀRU
(2006. gada 1. janvāris = 100)

Pasaules naftas tirgos 3. ceturksņa sākumā *Brent* jēlnaftas cena palielinājās līdz 80.1 ASV dolāram par barelu, un kāpumu galvenokārt veicināja pieprasījuma pieaugums vasaras sezonā un ģeopolitiskās situācijas attīstība (sk. 2. att.). Jūlija beigās un augusta sākumā vēroto *Brent* jēlnaftas cenas kritumu (līdz 68.2 ASV dolāriem par barelu) galvenokārt veicināja tirgus dalībnieku bažas par to, ka pasaules finanšu tirgu svārstības nākotnē varētu negatīvi ietekmēt ASV tautsaimniecības attīstību un tādējādi samazināt naftas produktu pieprasījumu. Mītējoties uztraukumam par iespējamām pasaules finanšu tirgu satricinājumu sekām, kā arī sākoties viesuļvētru sezonai un sarūkot ASV jēlnaftas rezervēm, 3. ceturksņa beigās *Brent* jēlnaftas cena atkal pieauga līdz 82.1 ASV dolāram par barelu (vidēji ceturksnī – 75.7 ASV dolāri par barelu).

Pasaules akciju tirgos jūlija beigās un augusta sākumā bija vērojams ar ASV riskantās kreditēšanas krīzi saistīts akciju cenu kritums. Tomēr 3. ceturksņa beigās pasaules akciju tirgi sāka atveseļoties. Kopumā 3. ceturksnī ASV akciju tirgus cenas mazliet palielinājās: indekss *S&P 500* pieauga par 1.9% (iepriekšējā ceturksnī – par 5.8%), bet indekss *NASDAQ Composite* – par 4.1% (iepriekšējā ceturksnī – par 7.5%). Savukārt Eiropas akciju tirgus indekss *Dow Jones EURO STOXX 50* samazinājās par 2.2% (iepriekšējā ceturksnī – palielinājās par 7.4%), bet Japānas akciju tirgus indekss *Nikkei 225* – par 7.2% (iepriekšējā ceturksnī – pieauga par 4.9%). Ķīnas akciju tirgos 3. ceturksnī tika sasniegts rekordaugsts akciju cenu kāpums – indekss *SSE A SHARE IDX* palielinājās par 45.3% (iepriekšējā ceturksnī – par 19.8%). Arī Krievijas akciju tirgu indekss *RTS* pieauga par 8.8% (iepriekšējā ceturksnī – samazinājās par 2.0%).

Krievijas IKP 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 7.6%. Saglabājās izaugsmes nesabalansētība – rūpniecības attīstība nespēja sekot līdzi spēcīgajai iekšzemes pieprasījuma izaugsmei, tāpēc strauji auga importa apjoms.

ĀRĒJĀ SEKTORA ATTĪSTĪBA

Ārējā tirdzniecība un konkurētspēja

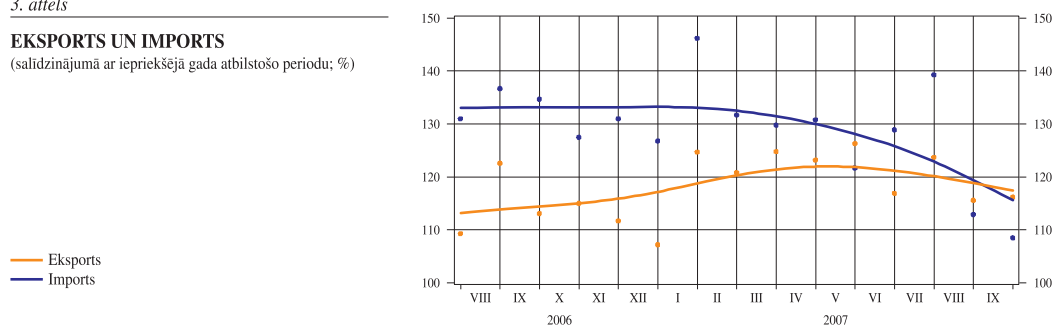
Latvijas ārējā tirdzniecība 3. ceturksnī turpināja dinamiski attīstīties. Preču eksporta gada pieaugums nedaudz palēninājās mērenāka ārējā pieprasījuma dēļ (līdz 20.5%; 1. pusgadā – 23.2%), bet importa kāpums turpināja nozīmīgi palēnināties (līdz 20.7%; 1. un 2. ceturksnī – attiecīgi 36.4% un 27.4%), atspoguļojot iekšzemes pieprasījuma samazināšanos. Importa pārsvars pār eksportu joprojām bija augsts (97.4%; eksporta un importa mēneša pieauguma tempu sk. 3. att.).

3. attēls

EKSPORTS UN IMPORTS

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu; %)

Nenozīmīgi augot visu ES valstu īpatsvaram eksporta kopapjomā, palielinājās ES12 valstu īpatsvars un samazinājās ES15 valstu īpatsvars. Joprojām paaugstinoties preču izvedumam uz NVS valstīm, šo valstu īpatsvars palielinājās, bet pārējo valstu īpatsvars attiecīgi saruka, jo uz tām eksporta apjoms nemainījās. Puse no eksporta pieauguma nonāca ES12 valstīs (dažādas preces; galvenokārt Igaunijā un Lietuvā). 3. ceturksnī preču izvedums nozīmīgi palielinājās uz Krieviju (mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas un melnie metāli), Zviedriju (koks un koka izstrādājumi) un Somiju (koks un koka izstrādājumi un melnie metāli). Galvenās tirdzniecības partnervalstis bija Lietuva, Igaunija, Krievija, Vācija, Zviedrija un Lielbritānija, uz kurām izveda 65.3% no Latvijas eksporta preču kopapjoma.

Ārējās tirdzniecības bilances negatīvais saldo 3. ceturksnī saruka ar Lietuvu, Itāliju, Vāciju, Poliju un Šveici, negatīvs tas kļuva ar Norvēģiju, bet būtiski palielinājās ar Baltkrieviju, Zviedriju, Igauniju un Somiju. Importa kāpuma palēnināšanās noteica mehānismu un mehānisku ierīču, elektroiekārtu, minerālproduktu, satiksmes līdzekļu un parasto metālu un parasto metālu izstrādājumu grupu negatīvā saldo samazināšanos, savukārt importa pieaugums – koka un koka izstrādājumu pozitīvā saldo sarakumu.

Latvijas preču eksportā 3. ceturksnī dominēja koks un koka izstrādājumi, lauksaimniecības un pārtikas preces, parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi un mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu visvairāk palielinājās koka un koka izstrādājumu (apaļkoku, finiera un saplākšņa un zāgmateriālu), lauksaimniecības un pārtikas preču (graudaugu, rapša, piena un piena produktu, bezalkoholisko un alkoholisko dzērienu, tabakas), mehānismu un mehānisku ierīču, elektroiekārtu, ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumu (farmācijas produktu) un satiksmes līdzekļu (vieglo automobiļu) eksporta kāpums. Joprojām turpināja samazināties minerālproduktu (naftas pārstrādes produktu) un – nedaudz – tekstilmateriālu un tekstilizstrādājumu (tekstila un trikotāžas apģērba) eksports, sarūkot eksporta fiziskajam apjomam. Cenu pieaugums noteica koka un koka izstrādājumu eksporta straujo palielināšanos, krītoties tā fiziskajam apjomam. Gan cenu, gan fiziskā apjoma kāpums veicināja lauksaimniecības un pārtikas preču eksporta pieaugumu. Fiziskā apjoma palielināšanās dominēja mehānismu un mehānisku ierīču, elektroiekārtu, ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumu un satiksmes līdzekļu eksporta pieaugumā.

Eksporta vienības vērtība 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 2.3%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu – par 13.5%. Cenu kāpums noteica trīs ceturtdaļas no eksporta pieauguma. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu būtiski palielinājās koka un koka izstrādājumu (par 42.6%), papīra masas no koksnes, papīra un kartona (par 23.6%), dzīvu dzīvnieku, dzīvnieku izcelsmes produktu (par 23.5%) un parasto metālu un parasto metālu izstrādājumu (par 9.5%) cenas. Savukārt samazinājās satiksmes līdzekļu (par 13.5%), mehānismu un mehānisku ierīču, elektroiekārtu (par 1.9%) un ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumu (par 1.2%) cenas.

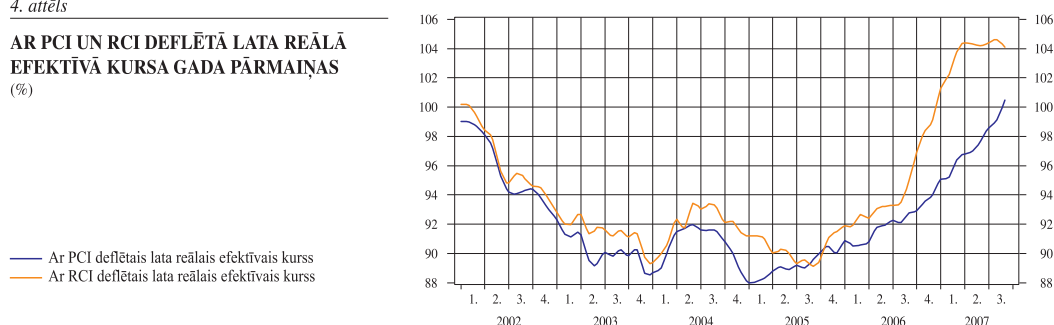
Cenu līmenim Latvijā turpinot augt, ārējā konkurētspēja 3. ceturksnī nedaudz pavājinājās. Ar patēriņa cenu indeksu deflētais lata reālais efektīvais kurss attiecībā pret galveno tirdzniecības partnervalstu valūtām palielinājās par 2.3%, iepriekšējā gada atbilstošā perioda līmeni pārsniedzot par 11.4%. Nozīmīgas lata nominālā efektīvā kursa pārmaiņas netika novērotas ne ceturksnī, ne arī gada laikā, izņemot nelielu samazinājumu (gada laikā – par 0.6%) attiecībā pret Lietuvas, Igaunijas, Krievijas un Polijas valūtu grupu. Vienlaikus patēriņa cenu ceturksnī pieauguma temps iekšzemē bija par 2.2 pro-

centu punktiem un gada kāpuma temps – par 11.4 procentu punktiem straujāks nekā galvenajās tirdzniecības partnervalstīs vidēji.

Tāpat kā iepriekšējā ceturksnī, izmaksu konkurētspējas kritums gada laikā pārsniedza cenu konkurētspējas samazinājumu. Tomēr pozitīvi vērtējama ražotāju cenu pieauguma tempa stabilizēšanās – 3. ceturksnī ražotāju cenas iekšzemē pieauga pat nedaudz lēnāk nekā galvenajās tirdzniecības partnervalstīs, atbilstošajam lata reālā efektīvā kursa rādītājam nemainoties. Tomēr gada laikā bāzes līmeņa ietekmē ar ražotāju cenām deflētais lata reālais efektīvais kurss ievērojami pieauga (par 16.9%; ar PCI un RCI deflētais lata reālā efektīvā kursa gada pārmaiņu tempu 2002.–2007. gadā sk. 4. att.).

4. attēls

AR PCI UN RCI DEFLĒTĀ LATA REĀLĀ EFEKTĪVĀ KURSA GADA PĀRMAIŅAS (%)

Latvijas tirgus daļa salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu ES kopumā palielinājās, augot Igaunijā, Lietuvā, Zviedrijā, Somijā un Polijā, bet samazinoties Lielbritānijā un Vācijā. Tirgus daļas kāpumu noteica eksporta pieaugums uz minētajām tirdzniecības partnervalstīm, savukārt uz Lielbritāniju un Vāciju eksports nemainījās. Tirgus daļa pieauga arī Krievijā.

Nozīmīgākās importa preces bija mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas, satiksmes līdzekļi, minerālprodukti, lauksaimniecības un pārtikas preces, parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi un ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumi. Importa kāpumu noteica visas minētās preces, kā arī koks un koka izstrādājumi. Fiziskā apjoma palielināšanās ietekmēja mehānismu un mehānisku ierīču, elektroiekārtu, satiksmes līdzekļu un minerālproduktu ievaduma pieaugumu, savukārt gan fiziskā apjoma, gan cenu kāpums – lauksaimniecības un pārtikas preču, parasto metālu un parasto metālu izstrādājumu un ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumu importa pieaugumu.

Importa vienības vērtība 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 1.2%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – par 4.5%. Trīs ceturtdaļas importa pieauguma noteica tā fiziskā apjoma kāpums. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu visaugstākais cenu kāpums no importā dominējošajām precēm bija ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumiem (12.7%), parastajiem metāliem un parasto metālu izstrādājumiem (8.7%) un pārtikas rūpniecības ražojumiem (6.9%). Par 4.8% samazinājās mehānismu un mehānisku ierīču, elektroiekārtu importa cena. Tāpat kā 1. pusgadā, arī 3. ceturksnī tirdzniecības nosacījumi saglabājās labvēlīgi (8.6%), jo eksporta cenas augs straujāk.

Importa kopapjomā nedaudz pieauga ES valstu īpatsvars, būtiski palielinoties preču ievadumam no ES12 valstīm. Importa pieaugums no ES12 valstīm 1.7 reizes pārsniedza ievaduma kāpumu no ES15 valstīm. Imports visvairāk palielinājās no Lietuvas, Krievijas, Igaunijas, Vācijas un Itālijas, bet samazinājās no Baltkrievijas un Norvēģijas. Importa kāpumā no Lietuvas un Krievijas dominēja minerālprodukti, savukārt ievadumā no Baltkrievijas un Norvēģijas tie saruka. Importa pieaugumā no Igaunijas, Vācijas un Itālijas dominēja satiksmes līdzekļi un mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas. Galvenās tirdzniecības partnervalstīs 3. ceturksnī bija Lietuva, Vācija, Igaunija, Krievija un Polija, no kurām iveda 53.3% no Latvijas importa preču kopapjoma.

Maksājumu bilance

Latvijas maksājumu bilances tekošā konta negatīvais saldo 3. ceturksnī bija 930.8 milj. latu jeb 24.8% no IKP (iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 733.4 milj. latu jeb 24.7% no IKP). Samazinājās preču

negatīvā saldo attiecība pret IKP, jo saruka importa kāpuma temps, tuvinoties eksporta izaugsmes tempam. Arī pakalpojumu pozitīvā saldo attiecība pret IKP palielinājās, strauji augot sniegto pakalpojumu apjomam. Savukārt palielinājās ienākumu negatīvā saldo attiecība pret IKP, turpinot augt nerezidentu saņemto ieguldījumu ienākumu apjomam, un kārtējo pārvedumu pozitīvā saldo attiecība pret IKP samazinājās, strauji palielinoties pārvedumu debeta darījumu apjomam.

Augot sniegto visu veidu pakalpojumu apjomam, pakalpojumu pozitīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu 3. ceturksnī palielinājās par 53.9 milj. latu, pārvadājumu pozitīvajam saldo pieaugot par 30.2 milj. latu un braucienu negatīvajam saldo samazinoties par 18.6 milj. latu. Būtiski palielinājās sniegto citu ar pārvadājumiem saistīto pakalpojumu apjoms jūras transportā, pa dzelzeļu pārvadāto kravu apjoms un pasažieru pārvadājumu apjoms gaisa transportā.

Braucienu pakalpojumu negatīvais saldo samazinājās, ievērojami palielinoties sniegto braucienu pakalpojumu apjomam. Saskaņā ar CSP datiem 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu Latviju apmeklējušo personu skaits pieauga par 120.2 tūkst., bet Latvijas ceļotāju skaits – par 44.5 tūkst. Visvairāk ārvalstu ceļotāju Latvijā ieradās no Lietuvas, Igaunijas, Krievijas, Vācijas, Zviedrijas un Polijas, un viena ceļotāja diennakts vidējie izdevumi bija lielāki (41 lats; iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 31 lats). Tomēr Latvijas iedzīvotāji ārvalstīs joprojām tērēja vairāk naudas nekā ārvalstu viesi Latvijā. Latvijas ceļotāji visbiežāk apmeklēja Lietuvu, Igauniju, Krieviju un Vāciju. Gan Latvijas ceļotāju uzturēšanās laiks ārvalstīs, gan ārvalstu viesu uzturēšanās laiks Latvijā pieauga.

Citu pakalpojumu pozitīvais saldo palielinājās par 5.1 milj. latu, jo sniegto pakalpojumu apjoma kāpums nedaudz pārsniedza saņemto pakalpojumu apjoma pieaugumu. Būtiski palielinājās sniegto citu saimnieciskās darbības un finanšu pakalpojumu apjoms, kuru pozitīvais saldo arī pieauga. Savukārt puse no saņemto pakalpojumu apjoma kāpuma bija būvniecības pakalpojumi, kuru negatīvais saldo būtiski palielinājās.

Ienākumu negatīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 47.8 milj. latu, nozīmīgi palielinoties nerezidentu saņemto citu ieguldījumu ienākumu un arī tiešo investīciju ienākumu apjomam. Rezydentu saņemtā atlīdzība nodarbinātajiem mainījās nenozīmīgi.

Būtiski samazinoties citu sektoru kārtējo pārvedumu pozitīvajam saldo liela apjoma debeta darījumu rezultātā, kopējais kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo saruka līdz 0.2 milj. latu. Savukārt valdības sektora saņemto kārtējo pārvedumu pieauguma apjoms pārsniedza sniegto kārtējo pārvedumu kāpuma apjomu, tādējādi samazinājās šā sektora negatīvais saldo. Tās nebija pietiekams citu sektoru pozitīvā saldo krituma kompensēšanai.

Kapitāla un finanšu konta pozitīvais saldo 3. ceturksnī bija 1 023.4 milj. latu, un tekošā konta negatīvo saldo pilnībā sedza ilgtermiņa kapitāls.

Kapitāla konta pozitīvajā saldo dominēja ES fondu līdzekļi (20.0 milj. latu), taču kopumā kapitāla konta pozitīvais saldo bija par 14.0% mazāks nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Vienlaikus trijos ceturkšņos Latvija saņēmusi par 10.0% vairāk ES fondu līdzekļu (t.sk. kārtējos pārvedumus) nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā.

Tiešās investīcijas Latvijā (240.4 milj. latu jeb 6.4% no IKP) 3. ceturksnī bija par 23.7% lielākas nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā un sedza 25.8% no tekošā konta negatīvā saldo. Nozīmīgākā investīciju daļa bija reinvestētās peļņas (53.6%) un pašu kapitāla (37.1%) veidā. Lielākais investīciju kāpums Latvijā bija no Somijas, Dānijas un Luksemburgas. Investīcijas tika veiktas galvenokārt finanšu starpniecībā, vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā un apstrādes rūpniecībā.

Latvijas tiešās investīcijas ārvalstīs palielinājās, sasniedzot augstāko līmeni pēdējo četru ceturkšņu laikā (40.3 milj. latu). Investīciju plūsmas nozīmīgāko daļu veidoja cita kapitāla (48.7% no Latvijas tiešajām investīcijām ārvalstīs) un pašu kapitāla (29.8%) palielināšana.

Latvijas MFI (izņemot centrālo banku) 3. ceturksnī palielināja portfeļieguldījumu aktīvus, iegādājoties obligācijas un parādzīmes ārvalstīs (55.1 milj. latu), tāpēc portfeļieguldījumu saldo bija negatīvs (50.0 milj. latu).

Citu ieguldījumu pozitīvais saldo bija 1 019.0 milj. latu. Tekošā konta negatīvais saldo 3. ceturksnī bija pilnībā segts ar ilgtermiņa citiem ieguldījumiem (131.7% no tekošā konta negatīvā saldo), jo MFI (izņemot centrālo banku) būtiski palielināja ilgtermiņa aizņēmumus (par 803.4 milj. latu; galvenokārt no mātesbankām), bet īstermiņa citu ieguldījumu saldo kļuva negatīvs (207.0 milj. latu). Naudas un noguldījumu negatīvais saldo bija lielāks nekā iepriekšējos periodos, taču ļoti būtisks bija pasīvu un aktīvu pieaugums (attiecīgi 606.8 milj. latu un 767.2 milj. latu), ko veicināja Latvijas MFI (izņemot centrālo banku) starpniecība finanšu līdzekļu izvietojumā.

Citu sektoru citu ieguldījumu saldo bija pozitīvs (299.1 milj. latu), jo rezidentu uzņēmumi palielināja ārējās saistības galvenokārt ilgtermiņa aizņēmumu veidā.

Rezerves aktīvi 3. ceturksnī palielinājās par 189.2 milj. latu, ko galvenokārt noteica augstais latu pieprasījums.

IEKŠZEMES EKONOMISKĀ AKTIVITĀTE

Kopējais pieprasījums

Tautsaimniecības attīstība 2. ceturksnī bija strauja (IKP reālais kāpums sasniedza 11.0%), tomēr salīdzinājumā ar iepriekšējiem periodiem bija vērojamas iekšzemes pieprasījuma izaugsmes tempa sarukuma pazīmes. Šis pārmaiņas galvenokārt veicināja mājsaimniecību galapatēriņa izdevumu kāpuma tempa mazināšanās. Joprojām negatīvais neto eksporta devums kāpināja tautsaimniecības attīstības nelīdzsvarotību.

Privātais patēriņš 2. ceturksnī palielinājās par 18.4%, nosakot vairāk nekā pusi no iekšzemes pieprasījuma kāpuma. Mājsaimniecību tēriņu pieaugumu visbūtiskāk veicināja rīcībā esošo ienākumu palielinājums, ko galvenokārt noteica reālās vidējās darba algas kāpums (22.8%). Mājsaimniecību izdevumos veicināja negatīvas reālās kredītu procentu likmes un cenu pieauguma gaidas. No otras puses, finanšu iestādes arvien aktīvāk iedzīvotājiem piedāvāja dažādus finanšu instrumentus uzkrājumu veidošanai, piemēram, ieguldījumu fondus, kuros tika solīta daudz augstāka atdeve nekā noguldījumiem. Tādējādi 2. ceturksnī nozīmīgs pieaugums bija vērojams mājsaimniecību ieguldījumos nerezidentu emitētajos finanšu instrumentos, galvenokārt ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecībās, tomēr to īpatsvars mājsaimniecību izdevumos joprojām ir neliels.

Kopējā pamatkapitāla veidošanas attiecība nominālajā izteiksmē 2. ceturksnī nedaudz palielinājās (līdz 34.4% no IKP). Tomēr galvenokārt būvniecības izmaksu straujā pieauguma dēļ kopējā pamatkapitāla veidošanas reālais kāpuma temps samazinājās (līdz 14.4%; 1. ceturksnī – 17.9%). Investīciju pieaugumu joprojām veicināja labi iepriekšējo periodu finanšu rezultāti (reinvestētā peļņa), ārvalstu tiešo investīciju un Eiropas Komisijas asinājumu palielinājums un dinamiskā kredītēšanas attīstība.

Preču un pakalpojumu eksports 2. ceturksnī salīdzināmajās cenās pieauga par 8.7%, savukārt iekšzemes pieprasījuma kāpuma tempa sarukums veicināja preču un pakalpojumu importa pieauguma tempa samazināšanos (līdz 23.0%; 1. ceturksnī – 29.5%).

Kopējais piedāvājums

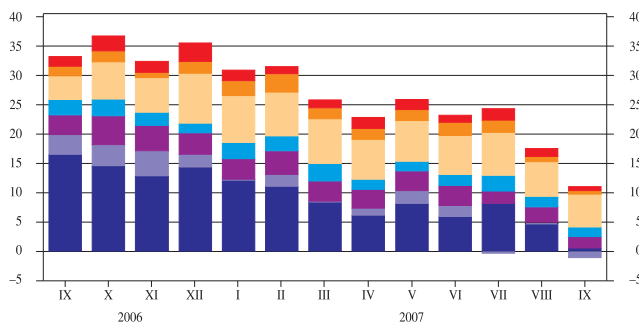
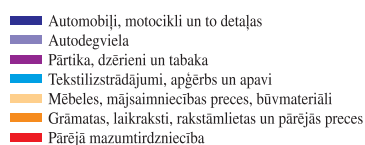
Latvijas tautsaimniecības attīstības temps 3. ceturksnī būtiski nemainījās un IKP kāpuma temps gandrīz neatšķīrās no iepriekšējā ceturkšņa līmeņa (pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – 10.9%; t.sk. kopējai pievienotajai vērtībai – 10.3%), IKP faktiskajās cenās sasniedzot 3.7 mljrd. latu. Kopējo tautsaimniecības izaugsmi visvairāk noteica joprojām augstā iekšzemes pieprasījuma veicinātais pievienotās vērtības kāpums tirdzniecībā (14.5%). Pievienotā vērtība nozīmīgi auga arī citās pakalpojumu sektora nozarēs, t.sk. komercpakalpojumos (10.2%), finanšu starpniecībā (22.9%), pārējos komunālajos, sociālajos un individuālajos pakalpojumos (17.5%) un transporta, glabāšanas un sakaru nozarē (10.4%).

Tomēr mazumtirdzniecības (t.sk. automobiļu tirdzniecības un autodegvielas mazumtirdzniecības) ap-

grozījuma pieauguma temps 3. ceturksnī salīdzinājumā ar 1. pusgadu sāka mazināties un bija 16.8% (1. pusgadā – 26.4%). Kāpuma tempa sarukumu galvenokārt noteica automobiļu, motociklu un to detaļu pieprasījuma samazināšanās (sk. 5. att.).

5. attēls

MAZUMTIRDZNIECĪBAS APGROZĪJUMS (gada ieguldījums reālā mazumtirdzniecības apgrozījuma pieaugumā; procentu punktos)

Atsevišķi kravu transporta darbības rādītāji liecina par veiksmīgu nozares darbību 3. ceturksnī. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu būtiski (par 9.5%) palielinājās kravu apgrozījums dzelzceļa transportā. Pieaugumu galvenokārt noteica straujš naftas produktu, ķīmisko kravu un melno metālu pārvadājumu kāpums. Par 3.3% palielinājās kravu apgrozījums Latvijas ostās, ko galvenokārt veicināja pārkrauto kravu apjoma pieaugums Ventspils ostā. Par 7.6% palielinājās kravu apgrozījums autotransportā, ko galvenokārt noteica straujš kravu apgrozījuma kāpums ārvalstīs.

Pakalpojumu sektora izaugsmes temps sasniedza 11.8%, un tā devums kopējās pievienotās vērtības kāpumā bija 8.5 procentu punkti (t.sk. tirdzniecības devums – 3.0 procentu punkti un komercpakalpojumu devums – 1.4 procentu punkti).

Preču sektorā joprojām ļoti spēcīga bija būvniecības izaugsme (13.2%; devums – 1.2 procentu punkti). Savukārt apstrādes rūpniecībā bija vērojams neliels pievienotās vērtības samazinājums (0.3%). Sezonāli izlīdzinātais apstrādes rūpniecības produkcijas fiziskā apjoma indekss 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga tikai par 0.3%. Kopējo dinamiku negatīvi visbūtiskāk ietekmēja produkcijas izlaides reālais samazinājums vairākās apakšnozarēs – nemetālisko minerālu izstrādājumu, koksnes un koka izstrādājumu, mēbeļu, apģērba, kā arī iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošanā. Savukārt veiksmīgi attīstījās pārtikas produktu un dzērienu, gatavo metālizstrādājumu, elektrisko mašīnu un aparātu, citu transportlīdzekļu un gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana, kompensējot minēto nozaru produkcijas izlaides samazinājumu un nodrošinot apstrādes rūpniecības izaugsmes pozitīvo dinamiku. Ieguves rūpniecībā un karjeru izstrādē, kā arī elektroenerģijā, gāzes un ūdens apgādē produkcijas izlaide salīdzināmajās cenās pārsniedza iepriekšējā gada atbilstošā perioda līmeni attiecīgi par 4.6% un 7.5%, bet rūpniecības kopējā izaugsme bija 2.0%.

Nefinanšu investīcijas tautsaimniecībā 3. ceturksnī sasniedza 677.5 milj. latu (par 137.4 milj. latu vairāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā). Kaut arī ieguldījumi turpināja augt, to kāpums bija lēnāks nekā iepriekšējā ceturksnī. Vislielākās investīcijas tika veiktas valsts pārvaldē un aizsardzībā, obligātajā sociālajā apdrošināšanā (109.6 milj. latu). Starp pārējām nozarēm dominēja apstrādes rūpniecība (92.8 milj. latu), transports, glabāšana un sakari, finanšu starpniecība un būvniecība. Apstrādes rūpniecībā lielākās investīcijas veiktas koksnes un koka izstrādājumu ražošanā (26.2 milj. latu), pārtikas produktu un dzērienu ražošanā (13.7 milj. latu) un metālu ražošanā (13.0 milj. latu).

Nodarbinātība un darba samaksa

Tautsaimniecības nozīmīgākajās nozarēs darbaspēka trūkums nedaudz mazinājās, bet algu kāpums saglabājās augsts. Palielinājās nodarbinātība ražošanas sektorā.

Reģistrētā bezdarba līmenis 3. ceturksnī samazinājās par 0.7 procentu punktiem – līdz 5.1% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita (par 1.7 procentu punktiem zemāks nekā iepriekšējā gada 3. ceturksņa beigās).

Nodarbinātības valsts aģentūrā reģistrēto brīvo darba vietu skaits 3. ceturksnī auga līdzīgā tempā kā iepriekšējā ceturksnī. Vienlaikus samazinoties bezdarbnieku skaitam, darba tirgus noslodzes koeficients (bezdarbnieku skaits uz vienu brīvo darba vietu) saruka līdz 2.3 (2006. gada septembrī – 3.9).

Mazinoties spēcīgajam nodarbināto skaita kāpuma tempam nozarēs, kuras līdz šim noteica straujo nodarbinātības pieaugumu (būvniecībā, operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un citos komercpakalpojumos, kā arī tirdzniecībā), nodarbināto skaits 3. ceturksnī palielinājās daudz lēnāk nekā 2007. gada pirmajos ceturkšņos (par 1.1%).

Lielākais nodarbināto skaita pieaugums absolūtos skaitļos joprojām bija būvniecībā, taču ievērojami mazāks nekā iepriekšējos ceturkšņos. Apstrādes rūpniecībā savukārt bija otrs lielākais kāpums, kas, mazāk augot darbinieku skaitam pakalpojumu nozarēs, liecināja par pastiprinātu darbaspēka plūsmu uz ražošanas sektoru.

CSP apsekojuma dati apstiprināja jau 2. ceturksnī vēroto brīvo darba vietu skaita kāpuma tempa kritumu nozīmīgākajās tautsaimniecības nozarēs. Nodarbināto skaita pieaugums veicināja darbaspēka deficīta mazināšanos apstrādes rūpniecībā, būvniecībā un tirdzniecībā, kur brīvo darba vietu skaits bija pat mazāks nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Saruka arī brīvo darba vietu īpatsvars darba vietu kopskaitā.

Tautsaimniecībā strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 32.9%. Saglabājās straujāks darba samaksas kāpuma temps pakalpojumu sektorā, galvenokārt sakarā ar valsts īstenoto darba samaksas paaugstināšanas programmu ietekmi uz sabiedriskā sektora algu pieaugumu. Sabiedriskajā sektorā darba samaksa palielinājās par 36.2%. Savukārt vidējā reālā bruto darba samaksa tautsaimniecībā pieauga par 20.5%.

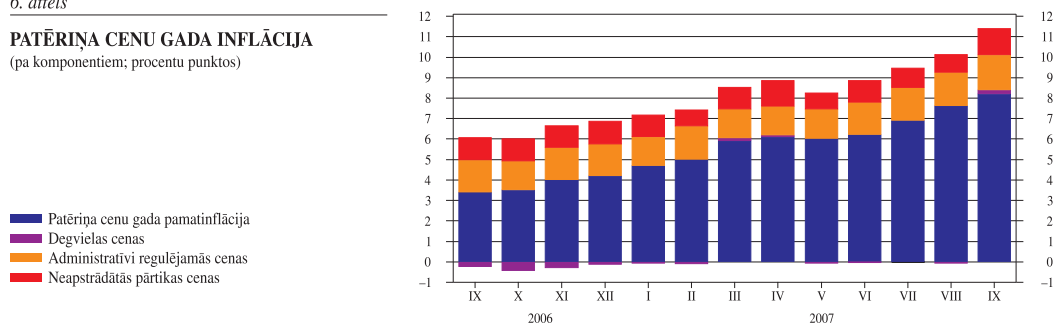
CENU DINAMIKA

Inflācija Latvijā 3. ceturksnī turpināja palielināties. Patēriņa cenas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu pieauga par 2.8%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – par 10.3%.

Bija vērojamas visai nelielas administratīvi regulējamo cenu un degvielas cenu pārmaiņas, tāpēc to ietekme uz gada inflāciju būtiski nemainījās. Arī neapstrādātās pārtikas cenu pieaugums bija līdzīgs kā iepriekšējā ceturksnī un palielināja vidējo inflāciju par 1.0 procentu punktu. Tādējādi kopējās inflācijas kāpumu galvenokārt veidoja tieši patēriņa cenu pamatinflācija (7.6 procentu punkti), ko noteica akcīzes nodokļa palielinājums tabakas izstrādājumiem un nepārtraukts administratīvi neregulējamo pakalpojumu cenu pieaugums (sk. 6. att.).

6. attēls

PATĒRIŅA CENU GADA INFLĀCIJA (pa komponentiem: procentu punktos)

Jūlijā bija vērojams visai nozīmīgs pārtikas cenu kāpums, augustā sezonālu faktoru ietekmē tās nedaudz samazinājās, tomēr jau septembrī, pakāpeniski izpaužoties globālo tirgus tendenču ietekmei, pārtikas cenas atkal sāka palielināties. Pieprasījuma pārmaiņas pasaules tirgos noteica piena un graudaugu produktu sadārdzinājumu arī citās Eiropas valstīs.

Akcīzes nodokļa paaugstināšana janvārī tabakas izstrādājumu cenās atspoguļojās pakāpeniski, taču

pēc atkārtotas akcīzes nodokļa palielināšanas jūlijā bija vērojams lēcieneida tabakas izstrādājumu cenu pieaugums (14.0% mēneša laikā), turklāt būtisks (9.8% salīdzinājumā ar iepriekšējā mēneša cenu līmeni) cenu kāpums bija vērojams vēl augustā. Šāds cenu pieaugums saistīts ar kombinēto akcīzes likmi, kur mainīgā daļa aprēķināma no ražotāja noteiktās maksimālās mazumtirdzniecības cenas – tā būtiski jāpaaugstina, lai, nodokļa likmei palielinoties, būtu iespējams precī pārdot, nezaudējot peļņu.

Pēc nelielās 2. ceturksnī vērojamās stabilizēšanās atsākās administratīvi neregulējamo pakalpojumu cenu kāpums, to gada pieauguma tempam katru mēnesi palielinoties aptuveni par 1 procentu punktu un septembrī sasniedzot 15.5%, t.sk. visstraujāk pieauga sabiedriskās ēdināšanas, personiskās aprūpes, apdrošināšanas, kā arī apģērba šūšanas un tīrīšanas un apavu remonta pakalpojumu cenas. Septembrī sezonāli pieauga maksa par izglītības pakalpojumiem, t.sk. maksa par pirmsskolas izglītību palielinājās par 11.7%, bet par augstāko izglītību – par 19.4% salīdzinājumā ar cenu līmeni iepriekšējā mēnesī. Tā kā tikai neliela daļa izglītības pakalpojumu cenu uzskatāmas par administratīvi regulējamām, minētās cenu pārmaiņas palielināja arī pamatinflāciju. Sākoties jaunajai sezonai, pieauga apģērba un apavu cenas, tomēr straujāk, nekā to parasti nosaka sezonāli faktori (mēneša laikā – par 10.3%; gada laikā – par 4.8%).

Tāpat kā iepriekšējos mēnešos, bija vērojams tikai to preču cenu kritums, kuru ražošana saistīta ar nepārtrauktu tehnoloģiju attīstību un konkurenci, kā arī stabilām importa cenām. Tādējādi gada laikā samazinājās vienīgi sadzīves aprīkojuma, audio, video un datu apstrādes iekārtu, telefona aparātu un telekomunikāciju pakalpojumu, kā arī sporta un atpūtas preču cenas.

Ražotāju cenu kāpums rūpniecībā 3. ceturksnī bija būtiski lēnāks nekā iepriekš. Salīdzinājumā ar 2. ceturksnī cenas pieauga tikai par 1.7%, iekšzemes tirgū pārdotajai produkcijai sadārdzinoties par 3.5%, bet eksportētajai produkcijai samazinoties par 0.7%. Iekšzemes tirgū pārdotās produkcijas cenu indeksa straujākais kāpums bija ilgstoša patēriņa precēm (10.3%), enerģijai (4.3%), īslaicīga patēriņa precēm (3.4%) un starppatēriņa precēm (3.1%), bet eksportētās produkcijas – ilgstoša patēriņa precēm (4.6%) un īslaicīga patēriņa precēm (3.2%). Gada laikā kopējais ražotāju cenu pieaugums sasniedza 16.7%, t.sk. iekšzemes tirgū pārdotajai un eksportētajai produkcijai – attiecīgi 19.4% un 13.0%. Iekšzemes tirgū pārdotās produkcijas cenas visstraujāk palielinājās ilgstoša patēriņa precēm (32.0%), starppatēriņa precēm (26.6%) un enerģijai (20.4%), bet eksportētās produkcijas cenas – starppatēriņa precēm (15.3%), enerģijai (11.5%) un īslaicīga patēriņa precēm (10.3%).

Arī būvniecības izmaksu kāpums 3. ceturksnī bija lēnāks nekā iepriekš. Ceturkšņa laikā tās palielinājās par 3.7%, un to ietekmēja būtisks strādājošo darba samaksas un mašīnu un mehānismu uzturēšanas izmaksu pieaugums (attiecīgi 6.0% un 7.0%), savukārt būvmateriālu izmaksu kāpums bija neliels – 0.9%. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu būvniecības izmaksas pieauga par 23.8%, t.sk. darba samaksa – par 40.4%, mašīnu un mehānismu uzturēšanas izmaksas – par 34.4% un būvmateriālu izmaksas – par 10.1%.

FISKĀLAIS SEKTORS

Saskaņā ar likuma "Par valsts budžetu 2007. gadam" grozījumiem valsts konsolidētā budžeta pārpalikums paredzēts 54.5 milj. latu jeb 0.4% apjomā no IKP. Savukārt saskaņā ar Saeimas akceptēto likumu "Par valsts budžetu 2008. gadam" un vidējā termiņa makroekonomiskās attīstības un fiskālas politikas ietvaru valsts konsolidētā budžeta pārpalikums 2008. gadā sasnies 1.0% no IKP, bet 2009. un 2010. gadā – attiecīgi 1.2% un 1.5% no IKP.

Valsts konsolidētā kopbudžeta bilance 2007. gada pirmajos deviņos mēnešos bija pozitīva, finansiālajam pārpalikumam sasniedzot 351.2 milj. latu jeb 3.5% no IKP (iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 304.5 milj. latu jeb 3.8% no IKP). 3. ceturksnī valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālais pārpalikums bija 97.5 milj. latu jeb 2.6% no IKP (iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 97.3 milj. latu jeb 3.3% no IKP).

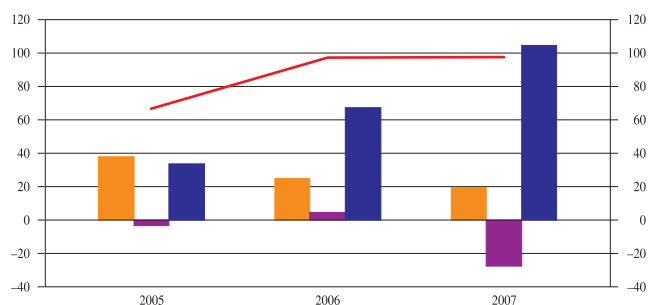
Valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālo pārpalikumu galvenokārt noteica pārpalikums sociālās ap-

drošināšanas fondā (104.7 milj. latu). Ieņēmumi pārsniedza izdevumus arī valsts pamatbudžetā (par 19.4 milj. latu), savukārt pašvaldību konsolidētajā budžetā bija deficīts (27.5 milj. latu; sk. 7. att.).

7. attēls

FINANSIĀLĀ BILANCE BUDŽETA LĪMEŅU DALĪJUMĀ (3. cet.; milj. latu)

■ Valsts pamatbudžets
■ Pašvaldību konsolidētais budžets
■ Sociālās apdrošināšanas fonds
— Valsts konsolidētais kopbudžets

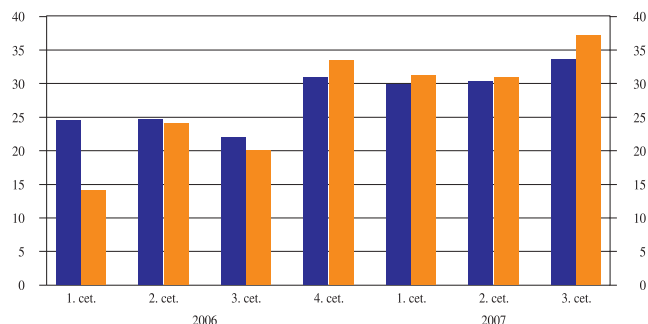

Jau ceturto ceturksni pēc kārtas valsts konsolidētā kopbudžeta ieņēmumi aug lēnāk nekā izdevumi (sk. 8. att.). Ieņēmumi 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 33.6% (līdz 35.3% no IKP; par 2.0 procentu punktiem vairāk nekā pirms gada). Tāpat kā iepriekšējos ceturkšņos, to galvenokārt noteica nodokļu ieņēmumu kāpums (34.5%), sasniedzot 30.2% no IKP (par 1.9 procentu punktiem vairāk nekā pirms gada). Turklāt lielāks nekā iepriekšējā gadā bija arī nenodokļu ieņēmumu, ES fondu līdzekļu un budžeta iestāžu pašu ieņēmumu apjoms. Turpinoties nodarbinātības un darba samaksas straujajam pieaugumam, iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi un sociālās apdrošināšanas iemaksu apjoms palielinājās attiecīgi par 34.0% un 32.2%. Uzņēmumu peļņas straujā kāpuma dēļ uzņēmuma ienākuma nodokļa ieņēmumi palielinājās par 67.1%. Savukārt privātā patēriņa pieaugums un akcīzes nodokļa likmes kāpums veicināja pievienotās vērtības nodokļa ieņēmumu un akcīzes nodokļa pieaugumu (attiecīgi 31.8% un 31.9%; sk. 9. att.). Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pievienotās vērtības nodokļa ieņēmumu kāpuma temps palēninājās.

8. attēls

VALSTS KONSOLIDĒTĀ KOPBUDŽETA IEŅĒMUMU UN IZDEVUMU PĀRMAIŅU TEMPS (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

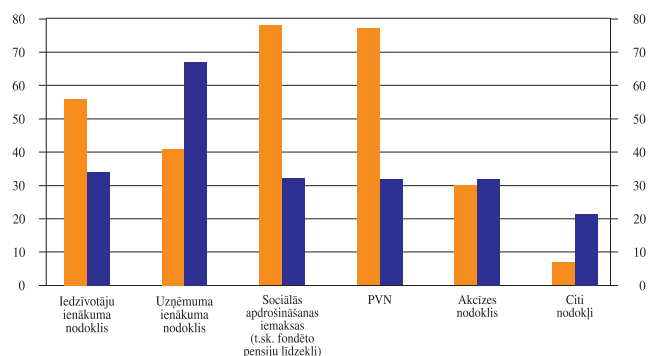
■ Ieņēmumi
■ Izdevumi

9. attēls

VALSTS KONSOLIDĒTĀ KOPBUDŽETA ATSEVIŠĶU NODOKĻU IEŅĒMUMI (pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; 2007. gada 3. cet.)

■ Milj. latu
■ %

1. ielikums. Nodokļu slogs Latvijā (1995–2006)

Kopš 1995. gada Latvijā nodokļu slogs kopumā samazinās. Nodokļu ieņēmumu kopapjoma īpatsvars IKP, ko bieži mēdz izmantot kā nodokļu sloga rādītāju, sarucis no 33.2% 1995. gadā līdz 30.1% 2006. gadā

(sk. 10.1. att.). Lielākais nodokļu sloga kritums bijis 1999.–2001. gadā. Samazinājusies visu triju veidu nodokļu ieņēmumu attiecība pret IKP, bet rādītājs visvairāk sarucis tāpēc, ka neraksturīgi krities netiešo nodokļu rādītājs un tika samazināta sociālās apdrošināšanas iemaksu likme no 38% 1995. gadā līdz 33.09%, sākot ar 2003. gadu. Aplūkojamā perioda beigās šī tendence pavērsās pretējā virzienā, jo Latvijas nodokļu sistēma tika saskaņota ar ES nodokļu sistēmu (pieauga atsevišķu netiešo nodokļu likmes) un straujā tautsaimniecības izaugsme radīja neparedzēti lielus nodokļu ieņēmumus. Turklāt tiešo nodokļu īpatsvara IKP kāpumu veicināja arī labāka nodokļu administrēšana un ēnu ekonomikas nozīmes sarukums.

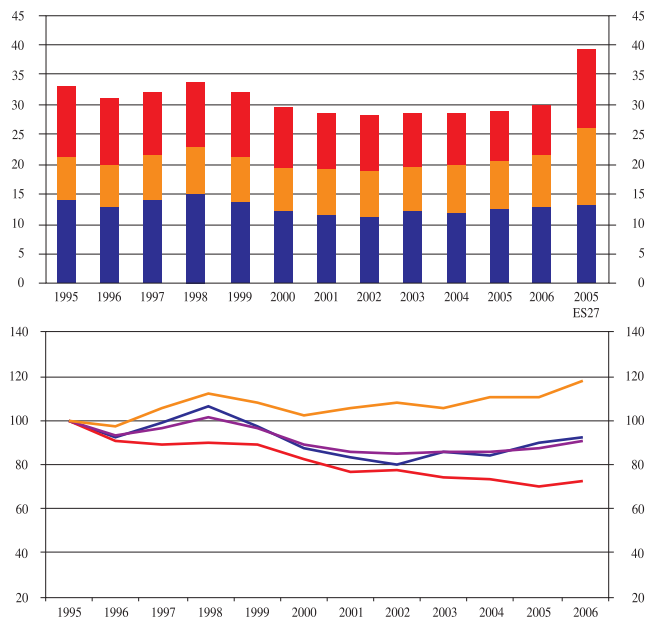
10.1. attēls

NODOKĻU SLOGS NODOKĻU VEIDU DALĪJUMĀ
(% no IKP)

■ Netiešie nodokļi
■ Tiešie nodokļi
■ Sociālās apdrošināšanas iemaksas

(% no IKP; indekss: 1995 = 100)

— Nodokļu ieņēmumi kopā
— Tiešie nodokļi
— Netiešie nodokļi
— Sociālās apdrošināšanas iemaksas

No ES27 valstīm Latvijai ir viens no zemākajiem nodokļu sloga rādītājiem – par 10.7 procentu punktiem zemāks nekā ES27 valstu vidējais rādītājs.¹ Rumānija un Lietuva ir tās ES valstis, kurām nodokļu īpatsvars IKP ir viszemākais (attiecīgi par 0.7 un 0.2 procentu punktiem no IKP zemāks nekā Latvijai). Netiešo nodokļu likmes Latvijā atšķiras no ES27 valstu vidējā rādītāja par 1.1 procentu punktu, liecinot par būtiskām atšķirībām ienākumu un mantas aplikšanā ar nodokļiem, kā arī sociālās apdrošināšanas shēmu darbībā un aptvērumā.

Aplūkojamā periodā vērojams abu ražošanas faktoru – darba un kapitāla – nodokļu sloga sarukums (attiecīgi par 2.8 procentu punktiem un 0.3 procentu punktiem; sk. 10.2. att.). Darba nodokļu sloga kritums saistīts ar jau minēto sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes samazinājumu. Kaut arī kopumā kapitāla nodokļu sloga sarucis, 2004.–2006. gadā tam bijusi tendence augt (par 0.6 procentu punktiem). Tas sakritis ar uzņēmuma ienākuma nodokļa reformu, samazinot uzņēmuma ienākuma nodokļa likmi no 25% līdz 15% un palielinot nodokļa bāzi. Kapitāla nodokļu ieņēmumu īpatsvara IKP kāpumu varētu liecināt par to, ka, samazinoties uzņēmuma ienākuma nodokļa likmei, sarūk vēlme izvairīties no nodokļa maksāšanas, kā arī atspoguļo uzņēmuma ienākuma nodokļa bāzes palielināšanu. Runājot par patēriņa nodokļu slogu, jāatzīmē, ka akcīzes nodokļa ieņēmumu īpatsvara IKP palielinājums atsvēra PVN un muitas nodokļu ieņēmumu īpatsvara samazinājumu, tādējādi aplūkojamā periodā kopumā patēriņa nodokļu slogs nav mainījies.

Patēriņa nodokļu slogs ir par 1.3 procentu punktiem lielāks nekā vidēji ES27 valstīs, taču darba un kapitāla nodokļu slogs ir ievērojami mazāks (attiecīgi par 5.6 un 6.0 procentu punktiem mazāks par ES27 valstu vidējo līmeni).

Latvijā kopumā patēriņa aplikšanu ar nodokļiem izmanto vairāk nekā vidēji ES27 valstīs, taču tikai 11.3% nodokļu ieņēmumu gūts no kapitāla nodokļiem (sk. 10.3. att.). Tam ir vairāki iemesli: zema uzņē-

¹ Par pārējām ES27 valstīm dati ņemti no Eurostat datubāzes. Salīdzinājumam izmantotie ES27 valstu vidējie rādītāji ir par 2005. gadu (jaunākie pieejamie dati).

10.2. attēls

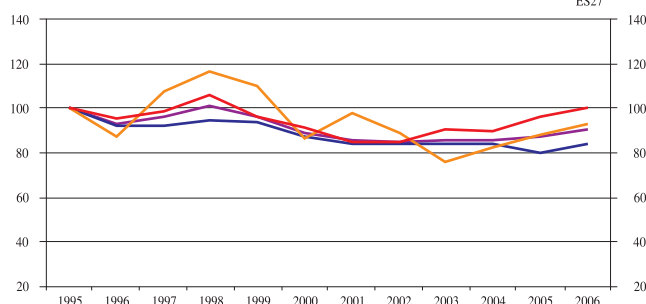
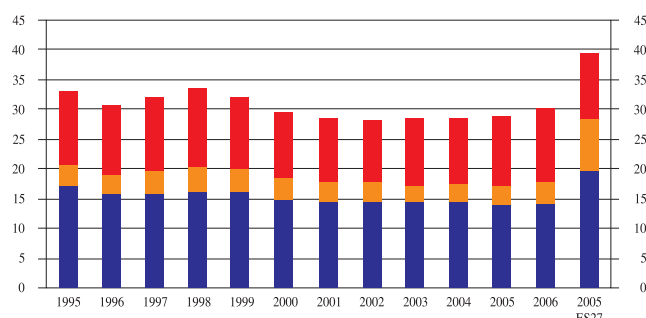
NODOKĻU SLOGS EKONOMISKO FUNKCIJU DALĪJUMĀ

(% no IKP)

■ Darba nodokļi
 ■ Kapitāla nodokļi
 ■ Patēriņa nodokļi

(% no IKP; indekss: 1995 = 100)

— Nodokļu ieņēmumi kopā
 — Kapitāla nodokļi
 — Darba nodokļi
 — Patēriņa nodokļi

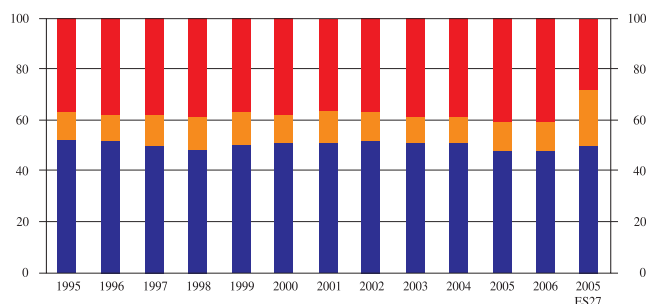

10.3. attēls

NODOKĻU IEŅĒMUMI EKONOMISKO FUNKCIJU DALĪJUMĀ

(% no kopējiem nodokļu ieņēmumiem)

■ Darba nodokļi
 ■ Kapitāla nodokļi
 ■ Patēriņa nodokļi

muma ienākuma nodokļa likme¹, dividenžu un kapitāla pieauguma neaplikšana ar nodokļiem, nelielais īpašuma nodokļa īpatsvars utt.

Nodokļu sloga dinamiku var aplūkot arī no efektīvo likmju² viedokļa. Runājot par darba aplikšanu ar nodokļiem, sociālās apdrošināšanas iemaksas veido darba nodokļu ieņēmumu nozīmīgāko daļu (sk. 10.4. att.). Kopumā 1995.–2006. gadā darba nodokļu efektīvā likme samazinājusies. Tas galvenokārt izskaidrojams ar jau minēto sociālās apdrošināšanas iemaksu likmju sarukumu. Sociālās apdrošināšanas iemaksu īpatsvars darba nodokļu efektīvajā likmē krities no 69.4% 1995. gadā līdz 59.9% 2006. gadā. Tai efektīvās likmes daļai, kuru veido iedzīvotāju ienākuma nodoklis, bijusi tendence augt, maksimumu sasniedzot 2004. gadā – iespējams, pakāpeniski legalizējot darba samaksu. Kopš tā laika, straujai tautsaimniecības attīstībai veicinot būtisku nodokļu ieņēmumu kāpumu, Latvijas valdība paaugstināja ar nodokli neapliekamo minimumu un atvieglojumu par apgādībā esošajām personām, taču efektīvo likmi tas pazemināja nedaudz.

Kaut arī Latvijā darba nodokļu īpatsvars IKP atpaliiek no attiecīgā ES27 valstu vidējā rādītāja, efektīvās likmes ir salīdzināmas un liecina par to, ka Latvijā darbaspēks ir samērā zemu atalgots, vērtējot pēc ES27 valstu vidējā rādītāja īpatsvara IKP.

Darba nodokļu slogu raksturo arī nodokļu atšķirības rādītājs jeb t.s. nodokļu plaīsa³, ko var aprēķināt mājsaimniecībām ar atšķirīgu struktūru un dažādu individu ienākumu līmeni. Tas raksturo atšķirību starp

¹ Latvijā noteiktā uzņēmuma ienākuma nodokļa likme ir ceturrtā zemākā ES27 valstīs.

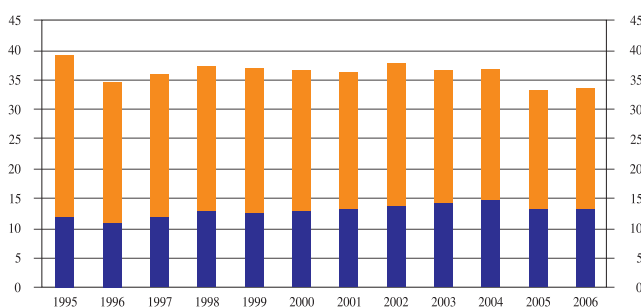
² Efektīvās nodokļu likmes aprēķinātas pēc Eiropas Komisijas ziņojumā *Taxation Trends in the European Union: Data for the EU Member States and Norway, 2007* ietvertās metodikas.

³ Visu darbaspēka nodokļu (iedzīvotāju ienākuma nodokļa, darba ņēmēja sociālās apdrošināšanas iemaksas un darba devēja sociālās apdrošināšanas iemaksas) summa dalīta ar darbaspēka izmaksu kopapjomu (bruto algas un darba devēju sociālās apdrošināšanas iemaksu summa).

10.4. attēls

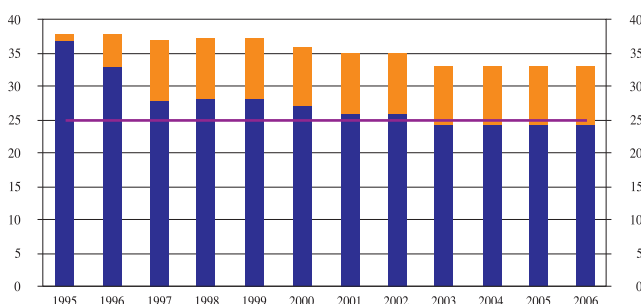
DARBA NODOKĻU EFEKTĪVĀS UN LIKUMĀ NOTEIKTĀS LIKMES
(% no darba samaksas strādājošajiem)

— Sociālās apdrošināšanas iemaksas
— Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

(% no algas)

— Darba ņēmēju sociālās apdrošināšanas iemaksas
— Darba devēju sociālās apdrošināšanas iemaksas
— Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

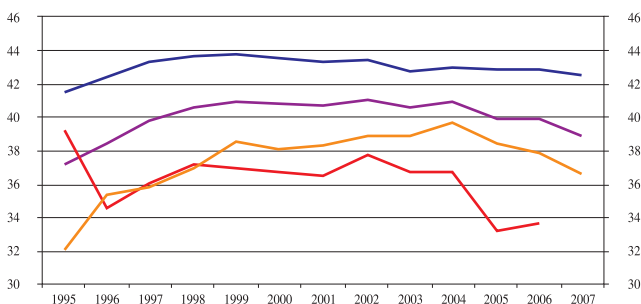
darbaspēka izmaksām darba devējam un strādājošo saņemto algu. Šis rādītājs ir teorētisks un pamatojas uz nodokļu normatīvajiem aktiem, bet netiek ņemti vērā faktiskie nodokļu ieņēmumu dati. Mājsaimniecību struktūras un indivīdu ienākumu līmeņa izvēle ir subjektīva.

10.5. attēlā atspoguļotas nodokļu plaisas pārmaiņas 1995.–2007. gadā¹ trim dažādiem gadījumiem: indivīdam, kurš pelna vidējo algu tautsaimniecībā un kuram nav bērnu; indivīdam, kurš pelna minimālo algu un kuram nav bērnu; indivīdam, kurš saņem vidējo algu un kuram ir laulātais (bez darba) un viens bērns.

10.5. attēls

NODOKĻU PLAISAS DINAMIKA
(%)

— Minimālā alga; viens pelnītājs; bērnu nav
— Vidējā alga; viens pelnītājs; bērnu nav
— Vidējā alga; viens pelnītājs; laulātais bezdarbnieks; viens bērns
— Darba nodokļu efektīvā likme

Nodokļu dinamika 1995.–2004. gadā un 2005.–2007. gadā analizējama atsevišķi, jo pēc 2004. gada nodokļu plaisas rādītāja līkne pavērsās pretējā virzienā.

– 1995.–2004. gadā visu triju veidu indivīdiem vērojams nodokļu plaisas rādītāja pieaugums, ko noteica divi galvenie faktori. Pirmkārt, šajā periodā vienlaikus ar kopējās sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes samazināšanu notika arī nodokļu sloga pārlīkšana no darba devēja uz darba ņēmēju, kas ietekmēja sociālās apdrošināšanas maksājumu un darbaspēka izmaksu attiecību (nodokļu plaisas rādītājā skaitītājs samazinājās mazāk nekā saucējs). Otrkārt, darba samaksas pieaugumam nesekoja ar nodokli neapliekamā minimuma un atvieglojuma par apgādībā esošajām personām apmēra palielinājums, tāpēc strādājošajiem no saviem bruto ienākumiem bija jāmaksā procentuāli vairāk.

– Sarukusi starpība starp nodokļu slogu, kas gulstas uz strādājošajiem ar zemu un vidēju ienākuma līmeni. 1995. gadā nodokļu plaisas rādītāju starpība starp strādājošajiem, kuri saņēma minimālo algu, un tiem, kuri saņēma vidējo algu, bija 9.4 procentu punkti, bet 2004. gadā šī starpība bija tikai 3.3 procentu punkti –

¹ 2007. gadam nodokļu atšķirības rādītājs aprēķināts, izmantojot Latvijas Bankas prognozes par vidējo algu tautsaimniecībā 2007. gadā.

tātad darbiniekiem ar zemāku atalgojumu 2004. gadā ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamais minimums deva mazāku labumu nekā pirms 10 gadiem. Līdzīgu secinājumu var izdarīt arī no atvieglojuma par apgādībā esošajām personām apmēra, jo sarukusi arī nodokļu atšķirības rādītāju starpība starp tiem, kuriem nav ģimenes, un tiem, kuriem ir bērns un laulātais ir bez darba (no 4.3 procentu punktiem 1995. gadā līdz 2.0 procentu punktiem 2004. gadā).

– Visi trīs nodokļu plaiss rādītāji bijuši augstāki nekā darba nodokļu efektīvā likme, ko varētu skaidrot dažādi: pirmkārt, teorētiskajos nodokļu plaiss rādītājos netiek ņemti vērā Latvijas normatīvajos aktos noteiktie pārējie nodokļu atvieglojumi (papildus ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamajam minimumam un atvieglojumam par apgādībā esošajām personām); otrkārt, tas varētu liecināt par zināmām nodokļu administrēšanas problēmām.

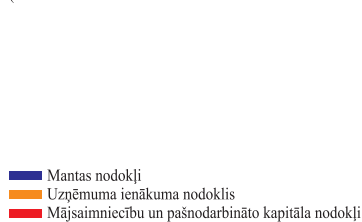
2005.–2007. gadā tendences apvēršusās, jo palielinājās ar nodokli neapliekamais minimums un atvieglojums par apgādībā esošajām personām. Samazinājušies visu triju veidu indivīdu nodokļu plaiss rādītāji, bet to savstarpējās atšķirības atkal kļuvušas krasākas. Taču uz darbiniekiem ar zemiem ienākumiem joprojām gultas samērā liels nodokļu slogs (no kopējās atlīdzības tiek ieturēta vairāk nekā trešdaļa). Tas varētu būt viens no iemesliem, kāpēc strādnieki nemeklē darbu tautsaimniecības nozarēs, kurās ir zems atalgojums.

Kapitāla nodokļi ir samērā plaša nodokļu kategorija, kurā ietilpst uzņēmuma ienākuma nodoklis, mājsaimniecību un pašnodarbināto ienākuma (dividendes, procenti, nomas maksa u.c.), kā arī mantas nodokļi (piemēram, īpašuma nodoklis).

Kapitāla nodokļu efektīvās likmes dinamika nav acīmredzama (sk. 10.6. att.). Pirmkārt, tika ieviesti likumdošanas pasākumi, lai atvieglotu kapitāla nodokļu slogu (samazināta uzņēmuma ienākuma nodokļa un īpašuma nodokļa likme). Otrkārt, efektīvās likmes dinamika, iespējams, atspoguļo nodokļu ieņēmumu un peļņas gūšanas laika starpību.¹ Treškārt, tā kā zaudējumi tiek pārnesti, makroekonomikas cikli nodokļu ieņēmumus un makroekonomikas bāzi varētu ietekmēt atšķirīgi. Visbeidzot, definēt kapitāla nodokļu makroekonomikas bāzi ir sarežģīti, jo dažādu šai kategorijai pieskaitāmo nodokļu bāzes atšķiras.

10.6. attēls

KAPITĀLA NODOKĻU EFEKTĪVĀ LIKME (% no bruto darbības rezultāta un dažādu ienākumu summas)

Kopš 2000. gada starpībai starp uzņēmuma ienākuma nodokļa likumā noteikto un efektīvo likmi bijusi tendence sarukt (sk. 10.7. att.). Pēdējos trijos gados, kaut gan likumā noteiktā likme samazinājusies, uzņēmuma ienākuma nodokļa efektīvā likme paaugstinājusies. Tas atspoguļo nodokļa bāzes palielināšanos un vienlaikus varētu liecināt arī par nodokļu administrēšanas uzlabošanu.

10.7. attēls

LIKUMĀ NOTEIKTĀ UN EFEKTĪVĀ UZŅĒMUMA IENĀKUMA NODOKĻA LIKME (%)

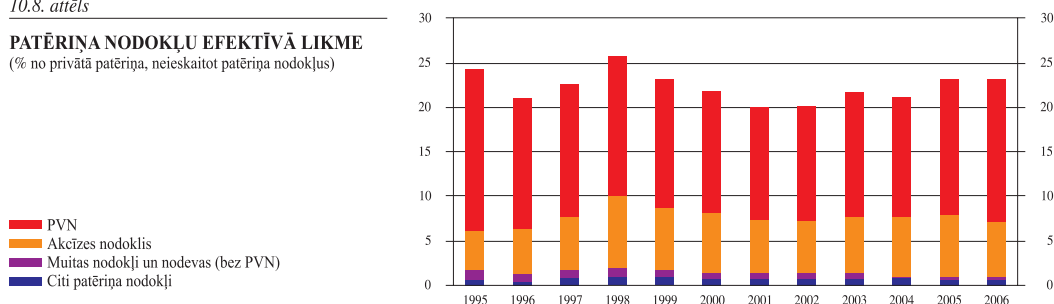

¹ Piemēram, uzņēmuma ienākuma nodoklis tiek maksāts nākamajā gadā pēc tam, kad gūta peļņa.

1995.–2007. gadā kopumā patēriņa nodokļu slogs nav mainījies, taču perioda ietvaros notikušas ievērojamas svārstības (sk. 10.8. att.). Sakarā ar tirdzniecības liberalizāciju muitas nodokļi un nodevas kļuvušas nenozīmīgas. No 1998. gada ievērojami samazinājās gan PVN, gan akcīzes nodokļa efektīvās likmes (arī jau minētais to īpatsvars IKP). Pievienojoties ES, tendence pavērsās pretējā virzienā – tika saskaņoti nodokļi un gūti neparedzēti lieli nodokļu ieņēmumi.

10.8. attēls

PATĒRIŅA NODOKĻU EFEKTĪVĀ LIKME (% no privātā patēriņa, neieskaitot patēriņa nodokļus)

Valsts konsolidētā kopbudžeta izdevumi 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 37.2% (līdz 32.7% no IKP; par 2.6 procentu punktiem vairāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā). Tāpat kā iepriekšējos ceturkšņos, kapitālie izdevumi auga straujāk nekā uzturēšanas izdevumi (attiecīgi par 49.3% un 35.0%). Uzturēšanas izdevumu kategorijā nozīmīgs izdevumu kāpums bija valsts sektorā strādājošo atalgojumam un sociālās apdrošināšanas iemaksām (45.5%).

Septembra beigās centrālās valdības un pašvaldību kopējais parāds bija 1 085.8 milj. latu, triju mēnešu laikā sarūkot par 18.4 milj. latu. Parāda samazinājumu galvenokārt noteica valsts iekšējā aizņēmuma parādzīmju dzēšana 15.8 milj. latu apjomā.

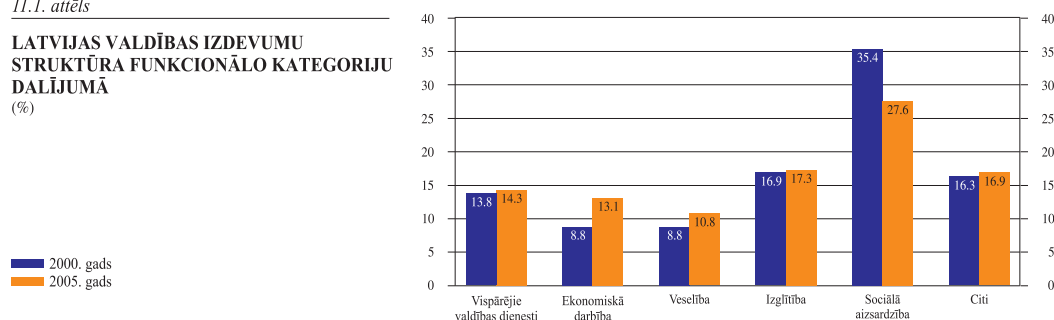
2. ielikums. Valdības izdevumu struktūra Latvijā un ES

Valdības izdevumu politiku ES kopumā nereti kritizē par augstiem izdevumiem sociālās aizsardzības jomā un zemām investīcijām (piemēram, salīdzinājumā ar ASV). Tomēr arī ES iekšienē pastāv būtiskas atšķirības valdības izdevumu struktūrā. Šā ielikuma mērķis ir analizēt Latvijas un ES valstu valdības izdevumu struktūras īpašības funkcionālo un ekonomisko kategoriju dalījumā.

Latvijas valdības izdevumu struktūrā funkcionālo kategoriju dalījumā augstākais ir sociālās aizsardzības izdevumu īpatsvars, lai gan to nozīme pēdējos gados būtiski mazinājusies. Turpretī palielinājies ekonomiskās darbības un veselības aprūpes izdevumu īpatsvars (sk. 11.1. att.).

11.1. attēls

LATVIJAS VALDĪBAS IZDEVUMU STRUKTŪRA FUNKCIONĀLO KATEGORIJU DALĪJUMĀ (%)

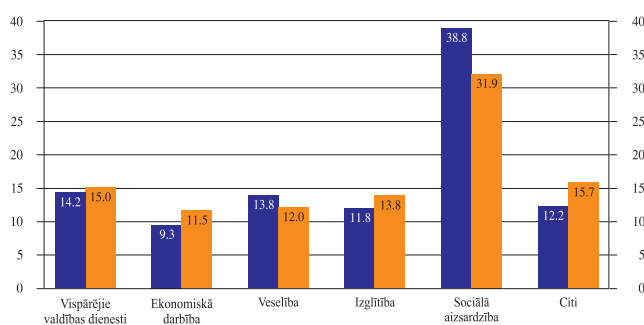
Valdības izdevumu struktūra Latvijā 2005. gadā bija līdzīgāka ES10 valstu valdības izdevumu struktūrai nekā ES15 valstu valdības izdevumu struktūrai (sk. 11.2. att.).

ES10 valstīs sociālās aizsardzības un veselības aprūpes izdevumu īpatsvars ir mazāks, turpretī ekonomiskās darbības un izglītības izdevumu īpatsvars – lielāks nekā ES15 valstīs. Turklāt Latvijā ekonomiskās darbības

11.2. attēls

**VALDĪBAS IZDEVUMU STRUKTŪRA
FUNKCIONĀLO KATEGORIJU DALĪJUMĀ
ES15 UN ES10 VALSTĪS**
(2005. gadā, %)

■ ES15
■ ES10

un izglītības izdevumu īpatsvars 2005. gadā bija lielāks, bet veselības aprūpes un sociālās aizsardzības izdevumu īpatsvars – mazāks nekā vidēji ES10 valstīs.

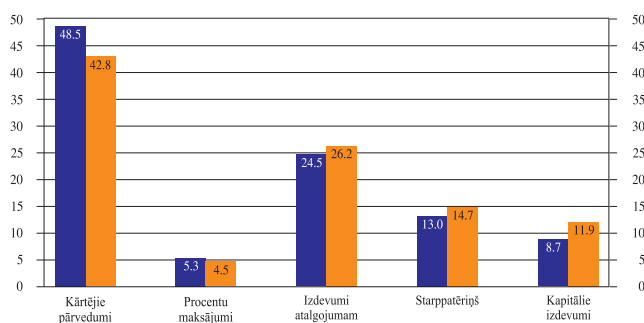
Saskaņā ar Latvijas Konverģences programmu 2007.–2010. gadam tuvākajos gados paredzams būtisks veselības aprūpes izdevumu pieaugums (līdz 11.5% 2010. gadā) galvenokārt saistībā ar programmas "Cilvēkresursu attīstība veselības aprūpē 2006.–2015. gadam" īstenošanu. Gaidāms arī izglītības un ekonomiskās darbības izdevumu īpatsvara kāpums. Paredzams nozīmīgs vispārējo valdības dienestu izdevumu īpatsvara sarukums (līdz 13.4%).

Analizējot valdības izdevumu struktūru ekonomisko kategoriju dalījumā, jāuzsver, ka ES15 valstīs lielāks ir kārtējo pārvedumu īpatsvars galvenokārt saistībā ar nozīmīgāku sociālo izdevumu, īpaši vecuma pensiju, īpatsvaru. Arī procentu maksājumu par valdības parādu īpatsvars ir lielāks, jo ES15 valstīs valdības parāda attiecība pret IKP vidēji ir augstāka. Turpretī kapitālo izdevumu īpatsvars ES15 valstīs ir ievērojami mazāks (sk. 11.3. att.).

11.3. attēls

**VALDĪBAS IZDEVUMU STRUKTŪRA
EKONOMISKO KATEGORIJU DALĪJUMĀ
ES15 UN ES10 VALSTĪS**
(2005. gadā, %)

■ ES15
■ ES10

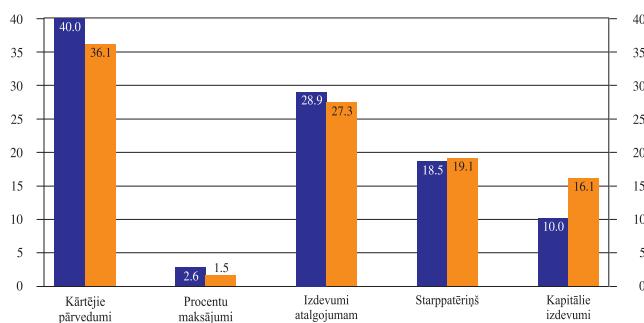

Latvijas valdības izdevumu īpatsvars ekonomisko kategoriju dalījumā ir līdzīgs ES10 valstu vidējiem rādītājiem. Kārtējo pārvedumu un procentu maksājumu īpatsvars ir pat mazāks nekā vidēji ES10 valstīs. Pēdējos gados kārtējo pārvedumu īpatsvara sarukumu noteica sociālo pabalstu īpatsvara kritums. Turklāt, samazinoties valdības parāda pret IKP attiecībai, saruka procentu maksājumu izdevumu īpatsvars. Kapitālo izdevumu īpatsvara nozīmīgo kāpumu galvenokārt noteica ES fondu līdzekļu ieplūde (sk. 11.4. att.).

11.4. attēls

**LATVIJAS VALDĪBAS IZDEVUMU
STRUKTŪRA EKONOMISKO KATEGORIJU
DALĪJUMĀ**
(%)

■ 2000. gads
■ 2005. gads

Saskaņā ar Latvijas Konverģences programmu 2007.–2010. gadam turpmākajos gados plānota pēdējo gadu tendences saglabāšanās attiecībā uz augsto kapitālo izdevumu un sarūkošo atalgojuma izdevumu īpatsvaru. Turklāt prognozējama arī kārtējo pārvedumu īpatsvara kāpuma un starppatēriņa izdevumu īpatsvara samazinājuma tendence.

Kopumā jāsecina, ka Latvijas budžeta izdevumu struktūra ir līdzīga citu ES10 valstu budžeta izdevumu struktūrai. Tomēr izglītības izdevumu īpatsvars ir augstāks, bet veselības aprūpes izdevumu īpatsvars – zemāks nekā vidēji ES10 valstīs. Gaidāms, ka veselības aprūpes izdevumu īpatsvars tuvākajos gados palielināsies, bet izglītības izdevumu īpatsvars Latvijā paliks viens no augstākajiem ES.

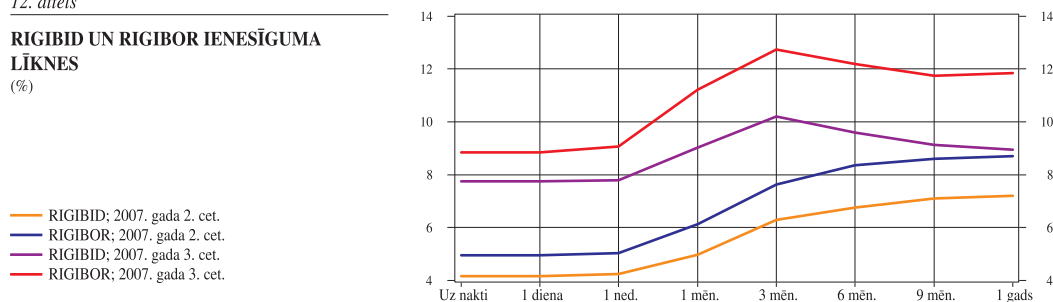
MONETĀRĀ UN FINANŠU ATTĪSTĪBA

Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas

3. ceturksņa sākumā bankām bija latu likviditātes pārpalikums. Latu naudas tirgus procentu likmes darījumiem uz nakti obligāto rezervju prasību izpildes periodā, kas beidzās jūlijā, vidēji bija zemas (3.28%). Savukārt augustā un septembrī finanšu tirgus dalībnieki pievērsa pastiprinātu uzmanību Latvijas makroekonomiskajai attīstībai un notikumiem pasaules finanšu tirgū, kurā banku savstarpējas neuzticēšanās dēļ bija vērojams eiro procentu likmju kāpums un gaidāmi zaudējumi ASV zemas kvalitātes hipotēku kredītu tirgū. Vienlaikus ar norisēm pasaules finanšu tirgū obligāto rezervju prasības bankas pildīja, vairāk pamatojoties uz iekšzemes resursiem, tādējādi latu naudas tirgus darījumu uz nakti vidējai svērtajai procentu likmei rezervju prasību izpildes periodā, kas beidzās augustā, pieaugot līdz 5.12%, bet septembrī – līdz 7.72%. Kopumā darījumu uz nakti vidējā svērtā procentu likme 3. ceturksnī bija 5.06% (par 0.88 procentu punktiem zemāka nekā 2. ceturksnī; vidējā svērtā procentu likme darījumiem ar termiņu līdz 1 mēnesim 3. ceturksnī bija 6.25%). Darījumu uz nakti vidējās svērtās procentu likmes samazinājumu ietekmēja likviditātes pārpalikuma apstākļos vērojamais procentu likmju kritums jūlijā (līdz 2.64%). Saspilējums naudas tirgū nedaudz pārspilēti atspoguļojās RIGIBOR (2. ceturksnī RIGIBOR darījumiem ar 3 mēnešu termiņu bija 9.13%, bet 3. ceturksnī – 8.48%; vienlaikus katru pārskata perioda mēnesi RIGIBOR visu termiņu darījumiem pieauga; 3 mēnešu RIGIBOR jūlijā bija 6.66%, augustā – 7.99% un septembrī – 11.06%; RIGIBOR ienesīguma liknes sk. 12. att.). Latu un eiro naudas tirgus procentu likmju indeksu (attiecīgi RIGIBOR un EURIBOR) starpība darījumiem ar 3 mēnešu termiņu vidēji ceturksnī bija par 1.06 procentu punktiem mazāka nekā iepriekšējā ceturksnī, taču joprojām sasniedza 4.00%.

12. attēls

RIGIBID UN RIGIBOR IENESĪGUMA LĪKNES (%)

Vasarā samazinājās naudas tirgus darījumu aktivitāte: latos veiktajiem darījumiem – par 19.0% (līdz 50.0 milj. latu dienā), eiro – par 13.0% (līdz 24.0 milj. latu dienā) un ASV dolāros – par 30.0% (līdz 21.0 milj. latu dienā).

Jūlijā banku likviditāte bija augsta – bankas nepieprasīja Latvijas Bankas resursus tirgus operācijās, bet pārdeva ārvalstu valūtu Latvijas Bankai un izmantoja noguldījumu iespējas uz nakti. Euro kurss attiecībā pret latu atradās tuvu Latvijas Bankas noteiktajai apakšējai intervenču koridora robežai. Augusta pirmajā pusē sākās krīze ASV mājokļu tirgū, tāpēc likviditāte naudas un akciju tirgos pasaulē samazinājās. Tādējādi arī Latvijas valūtas tirgū nedaudz pazeminājās lata tirgus kurss attiecībā pret eiro. Jūlija beigās starpbanku tirgū banku kotētais eiro pirkšanas kurss bija 4 bāzes punktus, bet

10. augustā – jau 20 bāzes punktu virs apakšējās intervenču koridora robežas. Augusta otrajā pusē tirgus stabilizējās, bet septembrī tika paziņots negaidīti augsts augusta inflācijas rādītājs. Tirgus dalībnieki jau vairākus mēnešus gaidīja inflācijas samazināšanos, tāpēc inflācijas datu ietekmē eiro pirkšanas kurss 20. septembrī palielinājās līdz 110 bāzes punktiem virs Latvijas Bankas noteiktās apakšējās intervenču koridora robežas. Tomēr septembra beigās eiro kurss attiecībā pret latu atkal sāka mazināties. 2. ceturksnī vidējais eiro pirkšanas kurss bija 27 bāzes punktu, bet 3. ceturksnī – 26 bāzes punktu attālumā no apakšējās intervenču koridora robežas.

Latvijas Bankas noteiktais ASV dolāra kurss 3. ceturksnī turpināja samazināties, atspoguļojot ASV dolāra kursa kritumu attiecībā pret eiro pasaules valūtas tirgos. 3. ceturkšņa beigās ASV dolāra kurss bija 0.497 (iepriekšējā ceturkšņa beigās – 0.522). Būtiski (no 1.044 līdz 1.002) attiecībā pret latu saruka arī Lielbritānijas sterliņu mārciņas kurss, bet nedaudz pieauga Japānas jenas kurss (no 0.425 līdz 0.430).

Jūlijā bankas neto pārdeva Latvijas Bankai ārvalstu valūtu 34.0 milj. latu apjomā un augustā (mēneša pirmajā pusē) – 39.6 milj. latu apjomā, nopirktajam ārvalstu valūtas kopapjomam kopš gada sākuma sasniedzot 144.1 milj. latu. Valūtas kursam tuvojoties augšējai intervenču koridora robežai, Latvijas Bankā nenotika latu pārdošanas darījumi, liecinot, ka spiediens uz lata pavājināšanos šoreiz nebija pamatots uz reāliem darījumiem, bet uz situācijas un risku kopējo novērtējumu.

Banku likviditāti pārskata periodā kopumā par 109.0 milj. latu samazināja rezervju prasību pieaugums (8.3%), kā arī skaidrās naudas apgrozībā vidējā atlikuma kāpums (1.2%).

Latvijas Banka procentu likmes nemainīja, jo procentu likmes palielināšana maijā bija rezultatīva un bija vērojams ekonomiskās aktivitātes kritums. Turpmākiem monetārās politikas pasākumiem jānodrošina ilgtermiņa tautsaimniecības attīstības temps un jāsamazina riski.

GRO un valūtas mijmaiņas darījumu izsolēs piedāvājums netika mainīts – katrā izsolē tas bija attiecīgi 5.0 milj. latu un 10.0 milj. latu. Pārskata periodā kopējais GRO piedāvātais apjoms bija 325.0 milj. latu (par 6.6% lielāks nekā 2. ceturksnī). Savukārt kopējais pieprasījums (471.6 milj. latu) bija par 3.0% mazāks nekā iepriekšējā ceturksnī un izsniegtais kredītu apjoms (179.0 milj. latu) – par 7.7% mazāks. GRO vidējais atlikums samazinājās no 16.4 milj. latu līdz 13.1 milj. latu, bet vidējā procentu likme palielinājās no 6.42% līdz 7.02%.

Valūtas mijmaiņas darījumu izsolēs piedāvājums bija 650.0 milj. latu (par 6.6% lielāks nekā iepriekšējā ceturksnī), pieprasījums – 1 079.5 milj. latu (par 25.4% mazāks), bet noslēgto darījumu apjoms – 380.0 milj. latu (par 11.6% mazāks). Vidējā svērtā procentu likme saruka no 8.33% līdz 7.83% un vidējais atlikums – no 162.4 milj. latu līdz 26.8 milj. latu. Tā kā bija vērojamas lata kursa svārstības ap piesaistes kursu, valūtas mijmaiņas darījumu pieprasījuma un atlikuma kritums bija krasāks nekā GRO.

Likviditātes dinamiku raksturoja arī Latvijas Bankas pastāvīgo iespēju izmantošanas pārmaiņas. 2. ceturksnī noguldījumu iespējas uz nakti vidējais atlikums bija 12.1 milj. latu, bet 3. ceturksnī – 15.2 milj. latu. Savukārt aizdevumu iespējas uz nakti vidējais atlikums samazinājās no 41.9 milj. latu 2. ceturksnī līdz 20.9 milj. latu 3. ceturksnī.

Analizējot Latvijas Bankas operāciju izmantošanu mēnešu dalījumā, vērojams, ka ar katru 3. ceturkšņa mēnesi pieauga GRO, valūtas mijmaiņas darījumu un aizdevumu iespējas uz nakti vidējais atlikums, bet samazinājās noguldījumu iespējas uz nakti vidējais atlikums.

Naudas rādītāju dinamika

Augot MFI pieprasījuma noguldījumu atlikumam Latvijas Bankā, lai gan skaidrās naudas pieprasījums samazinājās, naudas bāze M0 3. ceturksnī palielinājās par 110.6 milj. latu. Naudas bāzes, MFI noguldījumu atlikuma centrālajā bankā un skaidrās naudas apgrozībā gada pieauguma temps palēninājās (septembra beigās – attiecīgi līdz 25.1%, 46.2% un 4.7%).

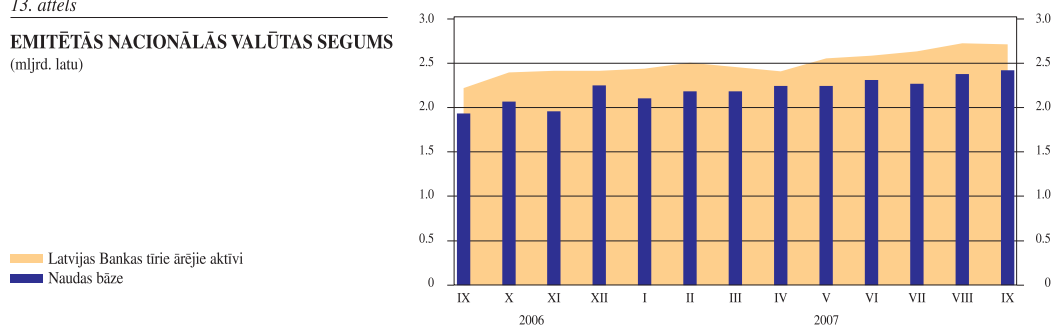
Latvijas Bankas naudas piedāvājumu 3. ceturksnī palielināja centrālās bankas veiktā ārvalstu valūtas pirkšana un valūtas mijmaiņas darījumi, tāpēc Latvijas Bankas tīrie ārējie aktīvi ceturkšņa laikā pieauga par 132.8 milj. latu jeb 5.1% (gada kāpums – 22.4%). Emitētās nacionālās valūtas segums ar centrālās

bankas tīrajiem ārējiem aktīviem septembra beigās bija 112.1% (sk. 13. att.). Naudas piedāvājumu palielināja arī bankām izsniegto kredītu atlikuma kāpums (121.8 milj. latu), bet samazināja valdības noguldījumu atlikuma Latvijas Bankā pieaugums (113.6 milj. latu).

13. attēls

EMITĒTĀS NACIONĀLĀS VALŪTAS SEGUMS (mljrd. latu)

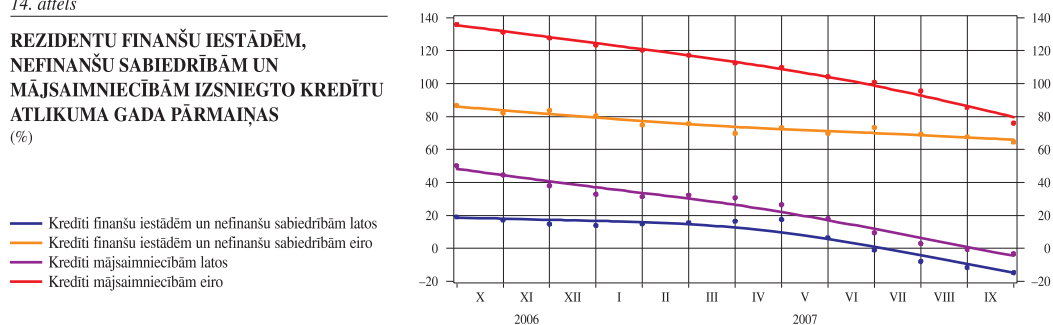

Inflācijas samazināšanas pasākumu ietekme, mātesbanku piesardzīgāka attieksme finansējuma jomā un augošās procentu likmes 3. ceturksnī noteica kredītēšanas kāpuma tempa sarukumu. Kredītu atlikuma gada pieauguma temps septembrī samazinājās līdz zemākajam līmenim kopš 2004. gada septembra (līdz 45.3%; par 10.9 procentu punktiem mazāks nekā jūnijā), bet kredītu atlikuma mēneša pieauguma temps septembrī bija mazākais kopš 2006. gada aprīļa. Kredītēšanas struktūrā iezīmējās būtiskas pārmaiņas – svarīgāka kļuva uzņēmējdarbībai izsniegtā industriālā kredīta nozīme, vienlaikus sarūkot hipotekārās kredītēšanas kāpuma tempam. Joprojām auga eiro izsniegto kredītu atlikums, bet samazinājās latos un ASV dolāros izsniegto kredītu atlikums. Iekšzemes noguldījumu atlikumam kritoties, galvenā nozīme bija kredītēšanas resursu piesaistei no ārvalstu bankām (no mātesbankām un sindicēto kredītu veidā).

Rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām 3. ceturksnī izsniegto kredītu atlikums palielinājās par 652.0 milj. latu – daudz mazāk nekā iepriekšējā ceturksnī (kāpums – 1.0 mljrd. latu; kredītu atlikuma gada pārmaiņas sk. 14. att.). Nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu atlikuma gada pieauguma temps septembrī bija 45.4% – par 2.6 procentu punktiem mazāks nekā jūnijā, bet mājsaimniecībām izsniegto kredītu atlikuma gada kāpuma temps saruka no 68.7% jūnijā līdz 52.5% septembrī. Savukārt krasi samazinājās rezidentu finanšu iestādēm izsniegto kredītu atlikuma gada pieauguma temps (par 32.2 procentu punktiem – līdz 9.3%).

14. attēls

REZIDENTU FINANŠU IESTĀDĒM, NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMA GADA PĀRMAIŅAS (%)

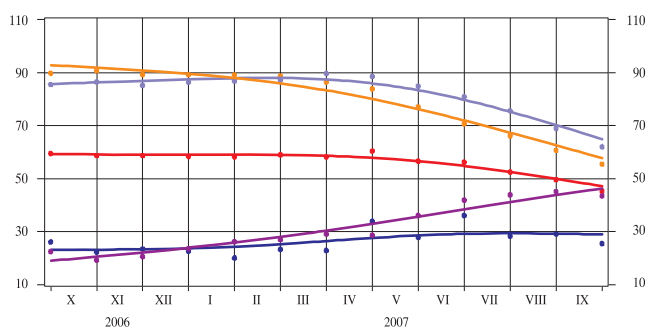

Lai gan kredītu atlikuma kāpumu galvenokārt veidoja hipotēku kredīta atlikuma palielināšanās (par 494.4 milj. latu; iepriekšējā ceturksnī – par 588.6 milj. latu), strauji samazinājās šā kredīta atlikuma gada kāpuma temps (no 70.7% jūnijā līdz 55.5% septembrī; sk. 15. att.), t.sk. mājsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto kredītu atlikuma pieaugums bija 250.7 milj. latu (iepriekšējā ceturksnī – 413.0 milj. latu), gada kāpuma tempam sarūkot attiecīgi no 80.9% līdz 62.0%. Mērens bija mājsaimniecībām izsniegto patēriņa kredītu atlikuma pieaugums (76.2 milj. latu), un tā gada kāpuma temps 3. ceturksnī samazinājās par 2.7 procentu punktiem (līdz 28.5%). Uzņēmējdarbībai izsniegto kredītu atlikuma pieaugumā dominēja industriālā kredīta atlikuma kāpums (128.5 milj. latu), tā gada pieauguma tempam palielinoties par 1.6 procentu punktiem – līdz 43.5%.

15. attēls

**REZIDENTU FINANŠU IESTĀDĒM,
NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN
MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU
ATLIKUMA GADA PĀRMAIŅAS**
(neieskaitot tranzitkredītus; %)

— Komerckredīts
— Industriālais kredīts
— Kredīts mājokļa iegādei
— Hipotēku kredīts
— Kredīti kopā

Augstās latu naudas tirgus procentu likmes noteica latos izsniegto kredītu atlikuma tālāka samazinājuma tendenci – 3. ceturksnī latos izsniegto kredītu atlikums saruka par 151.5 milj. latu (nedaudz samazinājās arī citās valūtās izsniegto kredītu atlikums), bet eiro izsniegto kredītu atlikums palielinājās par 820.3 milj. latu. Tomēr eiro izsniegto kredītu atlikuma kāpums bija mazāks nekā iepriekšējā ceturksnī, un to atlikuma gada pieauguma temps samazinājās par 15.5 procentu punktiem (septembrī – 69.6%). Euro izsniegto kredītu atlikuma īpatsvars izsniegto kredītu kopējā atlikumā 3. ceturksnī pieauga par 2.5 procentu punktiem (līdz 81.3%), bet latos izsniegto kredītu atlikuma īpatsvars samazinājās par 2.2 procentu punktiem (līdz 15.9%).

Kreditēšanas tempam palēninoties, finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto kredītu atlikuma attiecība pret IKP samazinājās no 86.7% 2. ceturkšņa beigās līdz 82.8% 3. ceturkšņa beigās (t.sk. mājsaimniecībām, kā arī finanšu iestādēm un nefinanšu sabiedrībām izsniegtajiem kredītiem – attiecīgi līdz 38.2% un 44.6% no IKP).

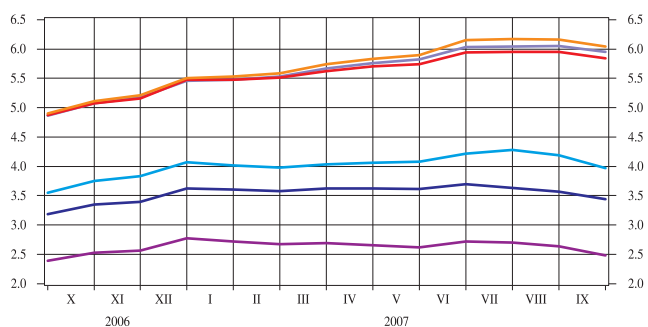
Uzņēmējdarbībai izsniegto kredītu atlikuma kāpumu visvairāk veicināja to atlikuma pieaugums operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un citā komercdarbībā (192.3 milj. latu jeb 9.6%). Nozīmīgs bija izsniegto kredītu atlikuma kāpums apstrādes rūpniecībā (82.7 milj. latu jeb 9.9%), enerģētikā (54.9 milj. latu jeb 31.9%) un komunālajos, sociālajos un individuālajos pakalpojumos (50.5 milj. latu jeb 31.2%). Samērā mazs bija tirdzniecībai izsniegto kredītu atlikuma pieaugums (30.5 milj. latu jeb 3.9%), bet būtiski (par 134.9 milj. latu jeb 13.3%) saruka kredītu atlikums finanšu starpniecībā. Tādējādi 3. ceturkšņa beigās operācijām ar nekustamo īpašumu, nomai un citai komercdarbībai bija izsniegti jau 32.9% no kopējā kredītu atlikuma (apstrādes rūpniecībai – 13.7%, finanšu starpniecībai – 13.1% un tirdzniecībai – 12.0%).

Naudas piedāvājums 3. ceturksnī nedaudz samazinājās (naudas rādītāju dinamiku sk. 16. un 17. att.), tādējādi būtiski sarūkot plašās naudas M3 gada pieauguma tempam (no 35.7% jūnijā līdz 23.4% septembrī). Līdzīgi samazinājās arī naudas rādītāja M2 gada kāpuma temps (attiecīgi no 34.4% līdz 22.3%). Savukārt likvidākā naudas rādītāja M1 gada pieaugums saruka vēl straujāk (no 27.1% jūnijā līdz 11.8% septembrī), atspoguļojot noguldījumu uz nakti un skaidrās naudas izvēles izmaksu pieauguma ietekmi, un tieši šo rādītāju gada kāpuma tempa samazinājums 3. ceturksnī bija īpaši straujš (noguldījumu uz nakti atlikuma gada pieauguma temps saruka par 16.9 procentu punktiem – līdz 15.0%, skaidrās naudas apgrozībā (bez atlikumiem MFI kasēs) – par 10.5 procentu punktiem – līdz 2.5%). Vienlaikus 3. ceturksnī samazinājās arī noguldījumu uz nakti un skaidrās naudas apgrozībā (bez atlikumiem MFI kasēs) atlikums (attiecīgi par 211.0 milj. latu un 33.9 milj. latu). Savukārt palielinājās ilgāka termiņa naudas komponentu

16. attēls

**NAUDAS PIEDĀVĀJUMA RĀDĪTĀJI
LATVIJĀ**
(mljrd. latu)

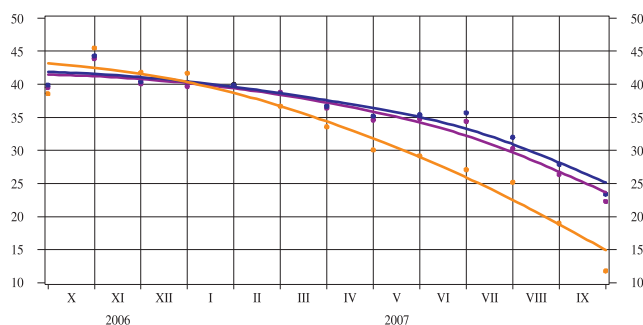
— M2X
— M2D
— M1 (Latvijas Banka)
— M3
— M2
— M1 (ECB)

17. attēls

NAUDAS RĀDĪTĀJU GADA PIEAUGUMA TEMPS (%)

(%)

 — M1
 — M2
 — M3

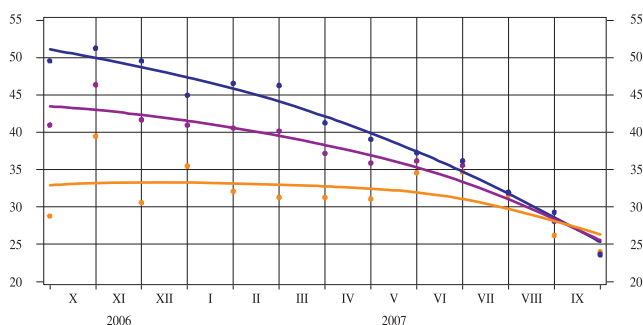
pieprasījums, t.i., noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem un noguldījumu ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem atlikums pieauga attiecīgi par 149.4 milj. latu un 13.7 milj. latu.

Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību MFI veikto noguldījumu atlikumam un tā gada kāpuma tempam samazinoties (atlikuma kritums 3. ceturksnī – 65.7 milj. latu; gada pieauguma temps jūnijā – 35.6%, septembrī – 23.7%; sk. 18. att.), straujāk saruka latos veikto noguldījumu atlikuma pieauguma temps (no 30.2% līdz 10.2%) un tikai nedaudz – eiro veikto noguldījumu atlikuma kāpuma temps (no 57.6% līdz 55.7%). Tādējādi noguldījumu kopējā atlikumā eiro veikto noguldījumu daļa pieauga līdz 38.7%, līdz 51.2% samazinoties latos veikto noguldījumu īpatsvaram.

18. attēls

REZIDENTU FINANŠU IESTĀŽU, NEFINANŠU SABIEDRĪBU UN MĀJSAIMNIECĪBU NOGULDĪJUMU ATLIKUMA GADA PĀRMAIŅAS (%)

(%)

 — Finanšu iestāžu un nefinanšu sabiedrību noguldījumi
 — Mājsaimniecību noguldījumi
 — Noguldījumi kopā

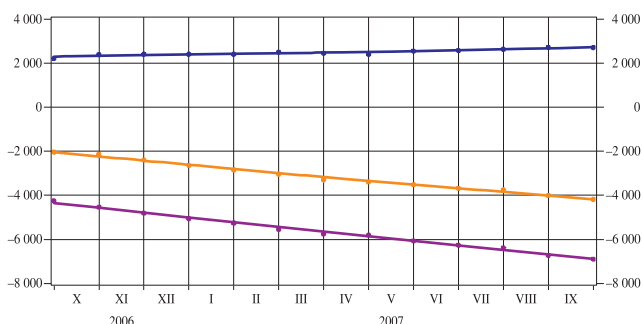
Kopumā 3. ceturksnī nedaudz samazinājās gan mājsaimniecību (par 24.5 milj. latu), gan finanšu iestāžu un nefinanšu sabiedrību (par 41.2 milj. latu) noguldījumu atlikums, un abu sektoru noguldījumu atlikuma gada pieauguma temps gandrīz izlīdzinājās (attiecīgi 23.6% un 24.0%). Mājsaimniecību sektorā 3. ceturksnī bija vērojama aktīva latu noguldījumu aizstāšana ar eiro noguldījumiem – latos veikto noguldījumu atlikums saruka par 149.4 milj. latu, bet eiro veikto noguldījumu atlikums pieauga par 140.5 milj. latu. Nefinanšu sabiedrību sektorā latos veikto noguldījumu aizstāšana ar eiro nebija tik krasa.

Augot budžeta pārpalikumam, 3. ceturksnī par 122.8 milj. latu palielinājās negatīvais MFI neto kredīta valdībai atlikums.

Iekšzemes noguldījumu atlikumam nemainoties, kreditēšanas resursus 3. ceturksnī nodrošināja ārvalstu finansējums – kopumā MFI (izņemot Latvijas Banku) tīro ārējo aktīvu negatīvais rādītājs palielinājās

19. attēls

TĪRIE ĀRĒJIE AKTĪVI
 (perioda beigās; milj. latu)

 — Latvijas Bankas tīrie ārējie aktīvi
 — MFI (izņemot Latvijas Banku) tīrie ārējie aktīvi
 — MFI tīrie ārējie aktīvi kopā

par 633.1 milj. latu (iepriekšējā ceturksnī – par 508.3 milj. latu; sk. 19. att.). MFI (izņemot Latvijas Banku) ārējo saistību kāpumu ietekmēja nozīmīga līdzekļu piesaiste no nerezidentu MFI (pieaugums 3. ceturksnī – 778.1 milj. latu; t.sk. no mātesbankām – 441.9 milj. latu), kā arī nerezidentu ne-MFI noguldījumu atlikuma kāpums (186.1 milj. latu). Straujš bija arī MFI (izņemot Latvijas Banku) ārzemju aktīvu pieaugums (609.1 milj. latu), visbūtiskāk (par 529.1 milj. latu) palielinoties ārvalstu bankām uz nakti izsniegto kredītu atlikumam.

3. ielikums. Naudas turējumi sektoru dalījumā

Privātā sektora naudas pieprasījuma noteicošo faktoru analīze ir nozīmīga, lai laikus identificētu brīdinājumus par vidēja un ilgāka termiņa tautsaimniecības nestabilitātes riskiem, kurus varētu radīt monetārā attīstība. Mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību rīcība šajā jomā var būtiski atšķirties, tāpēc atsevišķu tautsaimniecības sektoru izpēte ļauj labāk izprast kopējā naudas pieprasījuma dinamiku un virzītājus, ļaujot uztvert monetārās politikas īstenošanai nozīmīgus signālus.

Tautsaimniecības privātā sektora naudas pieprasījumu noteicošo faktoru izvērtēšana ir būtiska monetārās analīzes sastāvdaļa. Īpaši tas attiecas uz analīzi sektoru dalījumā, kas ļauj identificēt tos sektorus, kuriem ir lielākais ieguldījums kopējā naudas pieaugumā, un atklāt šo ieguldījumu virzošos faktorus.

Mājsaimniecībām, finanšu iestādēm un nefinanšu sabiedrībām ir naudas līdzekļi gan norēķiniem, gan uzkrājumiem, tomēr šo mērķu nozīmība dažādos sektoros ir atšķirīga, tāpēc veidojas arī atšķirīga naudas piedāvājuma sektoru komponentu dinamika dažādos tautsaimniecības attīstības periodos. Naudas turējumu analīze sektoru dalījumā tādējādi sniedz iespēju precīzāk skaidrot naudas rādītāju attīstību un monetārās un cenu dinamikas sakarības.

Sektoru naudas rādītāju pieejamība Latvijā

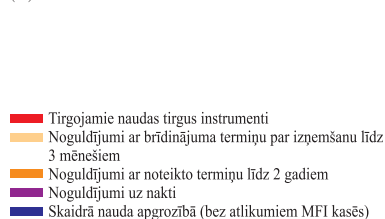
Naudas rādītāju definīcija Latvijā atbilst ECB pieejai attiecībā uz naudas emisijas sektoru un naudas līdzekļu turētāju sektoru. Pirmajā no tiem ietilpst rezidentu MFI, otrajā – visas rezidentu ne-MFI (izņemot centrālo valdību), t.i., mājsaimniecības, finanšu iestādes, nefinanšu sabiedrības un pašvaldības.

Izvērtējot dažādu sektoru naudas pieprasījumu, vērā ņemamas ekonomiskās likumsakarības var gūt no iespējami garākām datu laikrindām. Latvijas gadījumā pāreja uz ECB pieeju naudas rādītāju aprēķināšanā notika pēc Latvijas pievienošanās ES 2004. gadā, tomēr dati nepieciešamajā dalījumā pieejami jau kopš 2002. gada, kad Latvijas Banka sāka apkopot ECB prasībām atbilstošu kredītiestāžu mēneša bilances statistiku.

Dati par plašās naudas M3 sastāvdaļām sniedz detalizētu ieskatu tautsaimniecības sektoru naudas turējumu dalījumā noguldījumos uz nakti, īstermiņa (ar noteikto termiņu līdz 6 mēnešiem un ar 6–12 mēnešu termiņu), ar noteikto termiņu 1–2 gadi un ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem. Šie noguldījumi veido vairāk nekā 80% no kopējā M3 atlikuma, atlikušo daļu veidojot skaidrajai naudai apgrozībā (bez atlikumiem MFI kasēs; 15%) un tirgojamiem naudas tirgus instrumentiem (2%; sk. 20.1. att.).

20.1. attēls

M3 STRUKTURĀLAJĀ DALĪJUMĀ (%)

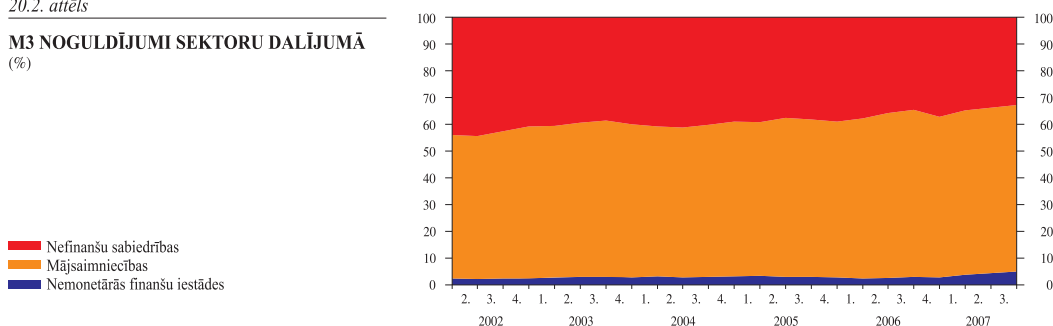
M3 noguldījumu sektoru dalījums

Vairāk nekā pusi no M3 noguldījumiem veido mājsaimniecību noguldījumi, turklāt mājsaimniecību noteicošajai lomai privātā sektora noguldītāju vidū ir lēna, bet noteikta pieauguma tendence (2002. gada

1. ceturksnī to īpatsvars bija 53.5%, 2007. gada 3. ceturksnī – jau 62.2%). Ievērojami mazāks kļuvis nefinanšu sabiedrību īpatsvars – tas mainījies attiecīgi no 44.0% līdz 32.8%, savukārt nemonetāro finanšu iestāžu (līzingu sabiedrību, pensiju fondu, apdrošināšanas sabiedrību u.c.) noguldījumu īpatsvars palielinājies no 2.5% līdz 5.0% (sk. 20.2. att.). Šāda dinamika liecina, ka, augot nemonetārā finanšu sektora nozīmīgumam, tas tomēr nav spējis būtiski palielināt savu lomu mājsaimniecību finanšu aktīvu piesaistē.

20.2. attēls

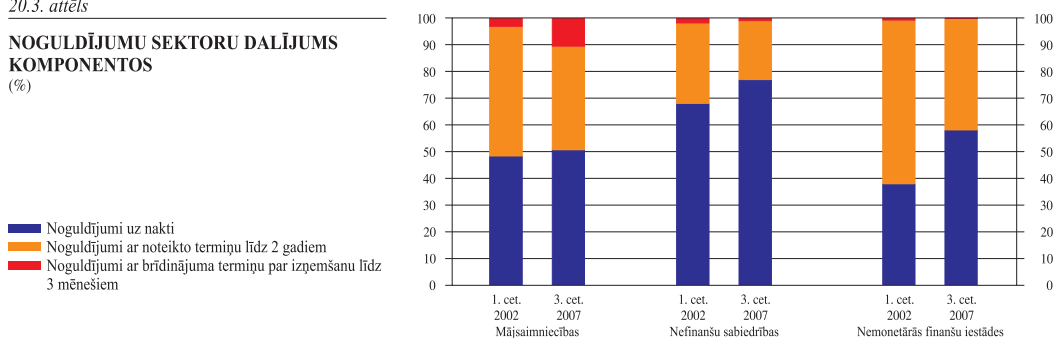
M3 NOGULDĪJUMI SEKTORU DALĪJUMĀ
(%)

20.3. attēlā redzams M3 noguldījumu sektoru dalījums komponentos. Pēdējo piecu gadu laikā visu sektoru noguldījumos audzis noguldījumu uz nakti īpatsvars (nefinanšu sabiedrību sektorā šis kāpums gan bijis minimāls), un mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību sektorā tie veido arvien lielāku daļu no M3 noguldījumiem. Savukārt samazinājies noguldījumu ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem nozīmīgums (neietverot nefinanšu sabiedrību noguldījumus, kuros šādu noguldījumu īpatsvars saglabājies nemainīgi zems). Joprojām neliels, lai gan mājsaimniecību sektorā augošs, ir noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem īpatsvars. Tas liecina, ka krājnoguldījumi un termiņnoguldījumi nav noteicošais mājsaimniecību uzkrājumu veids, bet vēl nenozīmīgāki tie ir nefinanšu sabiedrībās.

20.3. attēls

NOGULDĪJUMU SEKTORU DALĪJUMS KOMPONENTOS
(%)

Nefinanšu sabiedrību līdzekļi gandrīz 80% apjomā no M3 noguldījumiem izvietoti noguldījumos uz nakti, kuri nodrošina uzņēmumiem brīvu maksājumu veikšanas iespēju, ne tik daudz naudas izvietojot mazāk likvidos noguldījumu veidos. Savukārt vismazākais uz nakti noguldīto līdzekļu īpatsvars saglabājas nemonetāro finanšu iestāžu (galvenokārt apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu) noguldījumos.

Lai gan M3 noguldījumu sektoru dalījums raksturo naudas pieprasījuma pārmaiņas noteicošās tendences, pilnīgas ainas novērtēšanai noderīgi varētu būt arī dati par atlikušo M3 sastāvdaļu turējumu dažādos tautsaimniecības sektoros. Latvijas gadījumā būtiska aizstājāmības iespēja ir starp noguldījumiem un skaidro naudu, lai gan skaidrās naudas relatīvā nozīmība visai strauji samazinās (jāatzīmē, ka skaidri identificējami nav arī apgrozībā esošās skaidrās naudas turētāji). Savukārt tirgojamo naudas tirgus instrumentu nozīme joprojām ir minimāla, tāpēc datu trūkums par to ietekmi uz naudas pieprasījumu sektoru dalījumā pašlaik nerada problēmu.

PROCENTU LIKMES

Rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām latos no jauna izsniegto kredītu un no tām latos piesaistīto termiņnoguldījumu procentu likmes 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni

vidēji bija nedaudz zemākas. Savukārt eiro izsniegto kredītu un piesaistīto termiņnoguldījumu procentu likmes turpināja pakāpeniski palielināties. Kredītu un noguldījumu procentu likmju dinamiku noteica naudas tirgus procentu likmju attīstības tendences.

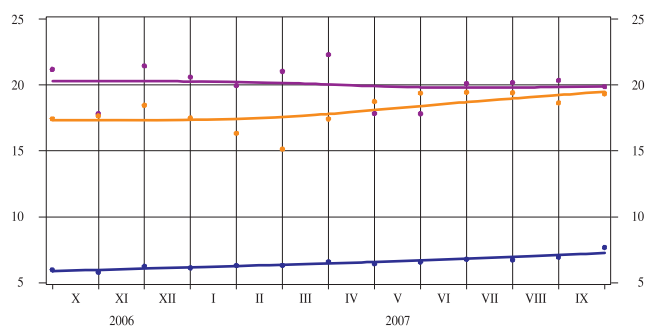
Dažādu veidu latos izsniegto kredītu un piesaistīto noguldījumu īstermiņa procentu likmes jūlijā galvenokārt samazinājās, bet augustā un septembrī atkal palielinājās. Savukārt eiro izsniegto kredītu un piesaistīto īstermiņa noguldījumu procentu likmes lielākoties pieauga vienmērīgi. Kopumā mājāsaimniecībām latos no jauna izsniegto patēriņa kredītu ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam vidējā svērtā procentu likme (sk. 21. att.) 3. ceturksnī bija par 0.1 procentu punktu zemāka (19.1%) nekā iepriekšējā ceturksnī, bet eiro izsniegtajiem kredītiem – par 0.4 procentu punktiem augstāka (7.0%). Mājāsaimniecībām mājokļa iegādei latos no jauna izsniegto kredītu ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam vidējā svērtā procentu likme (sk. 22. att.) pieauga par 1.5 procentu punktiem (līdz 11.1%), savukārt eiro izsniegtajiem kredītiem – par 0.2 procentu punktiem (līdz 6.0%).

21. attēls

REZIDENTU MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNIEGTO PATĒRIŅĀ KREDĪTU PROCENTU LIKMES

(ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam; %)

— Izsniegti latos
— Izsniegti eiro
— Izsniegti ASV dolāros

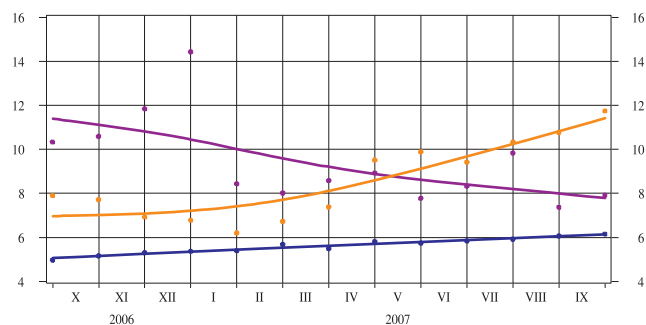

22. attēls

REZIDENTU MĀJSAIMNIECĪBĀM MĀJOKĻA IEGĀDEI IZSNIEGTO KREDĪTU PROCENTU LIKMES

(ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam; %)

— Izsniegti latos
— Izsniegti eiro
— Izsniegti ASV dolāros

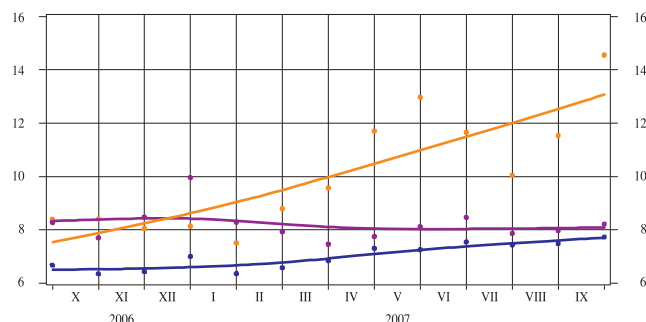
Nefinanšu sabiedrībām latos no jauna izsniegtajiem kredītiem, kuru apjoms mazāks par 0.2 milj. eiro, ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes ar darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam vidējā svērtā procentu likme (sk. 23. att.) 3. ceturksnī bija par 0.5 procentu punktiem zemāka nekā iepriekšējā ceturksnī (11.6%), bet eiro izsniegtajiem kredītiem tā pieauga par 0.2 procentu punktiem (līdz 7.5%). Nefinanšu sabiedrībām latos no jauna izsniegtajiem īstermiņa kredītiem, kuru apjoms ir 0.2–1 milj. eiro, vidējā svērtā procentu likme 3. ceturksnī palielinājās par 0.1 procentu punktu (līdz 10.2%), savukārt eiro izsniegtajiem kredītiem – par 0.5 procentu punktiem (līdz 7.0%). Latos izsniegtajiem īstermiņa

23. attēls

NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU AR APJOMU MAZĀKU PAR 0.2 MILJ. EIRO PROCENTU LIKMES

(ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam; %)

— Izsniegti latos
— Izsniegti eiro
— Izsniegti ASV dolāros

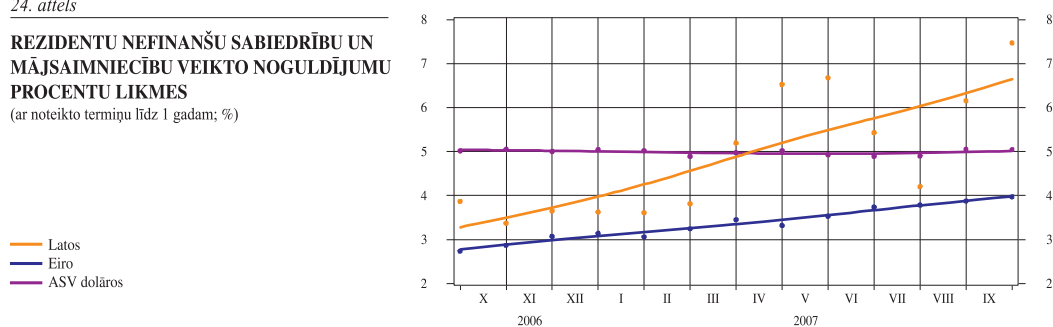
kredītiem, kuru apjoms lielāks par 1 milj. eiro, vidējā svērtā procentu likme bija par 1.2 procentu punktiem zemāka (8.7%), bet eiro izsniegtajiem kredītiem – par 0.4 procentu punktiem augstāka (6.5%).

No rezidentu mājsaimniecībām un nefinanšu sabiedrībām latos piesaistīto īstermiņa noguldījumu vidējā svērtā procentu likme (sk. 24. att.) 3. ceturksnī kopumā bija par 0.4 procentu punktiem zemāka nekā iepriekšējā ceturksnī (5.9%), bet eiro piesaistīto īstermiņa noguldījumu vidējā svērtā procentu likme pieauga vidēji par 0.3 procentu punktiem (līdz 3.9%).

24. attēls

REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBU UN MĀJSAIMNIECĪBU VEIKTO NOGULDĪJUMU PROCENTU LIKMES

(ar noteikto termiņu līdz 1 gadam; %)

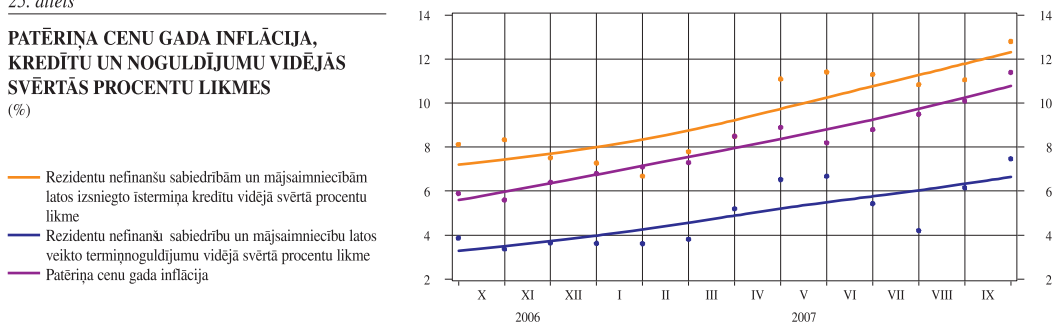
Vidējās svērtās procentu likmes darījumiem ar ilgāku procentu likmes darbības sākotnējo periodu palielinājās rezidentu mājsaimniecībām gan latos, gan eiro izsniegtajiem kredītiem un no tām piesaistītajiem noguldījumiem. Mājsaimniecībām mājokļa iegādei latos izsniegto ilgtermiņa kredītu procentu likmes pieauga vidēji par 0.5–6.4 procentu punktiem, bet eiro izsniegto kredītu procentu likmes – par 0.1–0.4 procentu punktiem. Mājsaimniecībām latos izsniegto ilgtermiņa patēriņa kredītu procentu likme palielinājās vidēji par 1.4–4.3 procentu punktiem, bet eiro izsniegtajiem kredītiem – par 0.2–0.4 procentu punktiem. No mājsaimniecībām latos piesaistīto ilgāka termiņa noguldījumu vidējās svērtās procentu likmes pieauga par 0.5–0.7 procentu punktiem, bet eiro piesaistītajiem noguldījumiem – par 0.1–0.7 procentu punktiem (izņemot noguldījumus ar procentu likmes fiksāciju ilgāku par 5 gadiem).

Augot patēriņa cenu indeksam (sk. 25. att.), mājsaimniecībām un nefinanšu sabiedrībām latos izsniegto īstermiņa kredītu reālā procentu likme 3. ceturksnī saruka par 1.4 procentu punktiem (līdz 1.2%), bet ilgtermiņa kredītu reālā procentu likme pieauga par 0.9 procentu punktiem (līdz 6.5%). Latos piesaistīto noguldījumu reālo procentu likmju negatīvais līmenis 3. ceturksnī samazinājās: īstermiņa noguldījumiem – par 2.0 procentu punktiem (līdz –4.4%), bet ilgtermiņa noguldījumiem – par 1.1 procentu punktu (līdz –3.2%).

25. attēls

PATĒRIŅA CENU GADA INFLĀCIJA, KREDĪTU UN NOGULDĪJUMU VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES

(%)

VĒRTSPAPĪRU TIRGUS ATTĪSTĪBA

Valsts kase augustā rīkoja valsts iekšējā aizņēmuma 6 mēnešu un 12 mēnešu parādzīmju, kā arī 5 gadu obligāciju sākotnējā tirgus izsoles, bet vērtspapīri tajās netika pārdoti, lai gan to kopējais piedāvājums bija 12.0 milj. latu un pieprasījums – 12.3 milj. latu. Savukārt augustā pirmo reizi rīkotajās 11 gadu obligāciju konkurējošās daudz cenu un nekonkurējošās izsolēs tika pārdoti vērtspapīri 2.0 milj. latu apjomā (obligācijas tika piedāvātas 5.0 milj. latu apjomā, bet pieprasījums bija 3.8 milj. latu) ar vidējo svērto peļņas likmi 5.65%. Tā kā nākotnē paredzama procentu likmju konverģence, Valsts kase un

bankas varēja panākt kompromisu par ilgāka termiņa vērtspapīru procentu likmēm, savukārt īsāka termiņa vērtspapīru izsolēs bankas vēlējās naudas tirgus situācijai atbilstošākas procentu likmes. Piedāvātās augstās procentu likmes Valsts kasei nebija pieņemamas, jo tai nebija akūtas resursu nepieciešamības.

Latvijas valdības vērtspapīru atlikums apgrozībā samazinājās par 3.6% (līdz 387.4 milj. latu). Valdības vērtspapīru īpašnieku struktūra mainījās minimāli – Latvijas bankām piederēja 40.3%, pārējiem rezidentiem – 34.1% un nerezidentiem – 25.6%.

RFB 10 gadu (sākotnējais termiņš) valdības obligāciju (ar dzēšanas termiņu 2015. gadā) peļņas likme otrreizējā tirgū 3. ceturksnī palielinājās no 5.00% līdz 5.41%. VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" obligāciju (ar dzēšanas termiņu 2013. gadā) peļņas likme 3. ceturksnī samazinājās no 7.65% līdz 7.00%. Tā kā tirgū bija maza likviditāte, šādas vērtspapīru peļņas likmju starpības pārmaiņas starp privāto vērtspapīru un valdības vērtspapīru peļņas likmēm lielā mērā atspoguļoja tirgus nosšķirtību, nevis reālu riska novērtējumu.

Latvijas eiroobligāciju (ar dzēšanas termiņu 2014. gadā) peļņas likme 3. ceturksnī samazinājās no 4.81% līdz 4.71%, un starpība ar tāda paša termiņa Vācijas valdības obligācijām palielinājās no 27 bāzes punktiem līdz 44 bāzes punktiem. Starpības kāpumu noteica attīstības valstu obligāciju riska pārskatīšana, jo pēc nekustamā īpašuma tirgus satricinājumiem ASV investori kļuva piesardzīgāki pret attīstības valstu obligācijām un procentu likmju starpības palielinājās. Būtiska nozīme bija arī Latvijas makroekonomisko rādītāju pasliktināšanās tendencei. Attīstīto valstu obligāciju peļņas likmes samazinājās, jo tās tika uzskatītas par drošu ieguldījumu salīdzinājumā ar augstāka riska un ienesīguma parāda vērtspapīriem un to pieprasījums palielinājās.

LCD reģistrēto latos denominēto korporatīvo parāda vērtspapīru atlikums samazinājās par 15.6%. Beidzoties termiņam, tika dzēstas divas VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" ķīlu zīmju emisijas (8.0 milj. latu), bet pirms termiņa tika dzēstas AS "Baltic Trust Bank" ķīlu zīmes (3.0 milj. latu). No jauna 0.5 milj. latu apjomā tika emitētas AS "Akciju komercbanka "Baltikums"" obligācijas, kas bija piesaistītas kredītligumam. Šīm obligācijām bija mainīgā procentu likme un tika noteikts 2 gadu dzēšanas termiņš.

Parāda vērtspapīru apgrozījums RFB 3. ceturksnī bija 9.5 milj. latu (2.3 reizes lielāks nekā 2. ceturksnī). Lielākais apgrozījums bija ar valdības obligācijām (9.1 milj. latu), savukārt VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" ķīlu zīmju apgrozījums bija 0.4 milj. latu.

Saglabājoties augstam kāpuma tempam, *OMX Riga* palielinājās par 6.7%, bet Baltijas akciju cenu indekss *OMXBGI* – tikai par 0.1%. RFB akciju cenu indekss sasniedza rekordaugstu līmeni arī augstās inflācijas dēļ, kas augšupvērsti ietekmēja akciju cenas. Vairākums biržā kotēto sabiedrību ziņoja par labiem apgrozījuma un peļņas rādītājiem, tāpēc kopumā noskaņojums bija pozitīvs, neraugoties uz svārstībām pasaules tirgos. Latvijas akciju indekss tikai nedaudz reaģēja uz augusta notikumiem pasaulē (ASV hipotēku kredīta krīze) un dažu dienu laikā atguva iepriekšējo vērtību.

Latvijas akciju tirgus kapitalizācija pieauga par 6.7% (līdz 2.1 mljrd. latu). Akciju apgrozījums RFB 3. ceturksnī bija 14.1 milj. latu (par 6.8% vairāk nekā iepriekšējā ceturksnī). Lielākais apgrozījums bija ar AS "Latvijas Kuģniecība" (4.8 milj. latu) un AS "Grindeks" (2.9 milj. latu) akcijām. Interese par AS "Latvijas Kuģniecība" akcijām galvenokārt bija ārvalstīs, un šo akciju cenu kāpums (17.6%) bija būtisks.

NAUDAS RĀDĪTĀJU SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA

Latvijas Banka ar 2005. gada 1. ceturksni publicē atbilstoši ECB metodoloģijai aprēķināto monetāro rādītāju M1, M2 un M3 sezonāli izlīdzinātās laikerindas.

Monetāro rādītāju M1, M2 un M3 dinamikas analīze, kas veikta ar programmproduktu "DEMETRA Version 2.1 (Jul 9 2007)", atspoguļota 26.–37. attēlā, izmantojot datus par laiku no 1999. gada oktobra līdz 2007. gada septembrim. Šo rādītāju sezonālajā izlīdzināšanā izmantoto metodiku sk. Latvijas Bankas izdevuma "Monetārais Apskats. Monetary Review" 2004. gada 1. numurā (21.–24. lpp.).

Monetāro laikrindu analīze rāda, ka pastāv korelācija starp sezonālo svārstību amplitūdu un to vērtību līmeni, tāpēc ar 2007. gada 1. ceturksni laikrindas vispirms pārveido ar logaritmisko transformāciju. Tādējādi laikrindu dekompozīcijai veido multiplikatīvo modeli, t.i., aplūkojamo rādītāju Y_t izsaka šādi: $Y_t = T_t \times S_t \times I_t$, kur T_t ir rādītāja attīstības tendenci jeb trendu raksturojoša komponente, S_t – sezonālā komponente un I_t – neregulārā komponente (komponente, kas nesatur būtisku informāciju par aplūkojamo rādītāju un kuras vērtības nosaka gadījuma rakstura apstākļu iedarbība). Multiplikatīvajā modelī par laikrindas $\{Y_t\}$ sezonāli izlīdzināto laikrindu sauc laikrindu $\{Y_t/S_t\}$, t.i., laikrindu, ko iegūst, oriģinālo laikrindu dalot ar tās sezonālo komponenti.

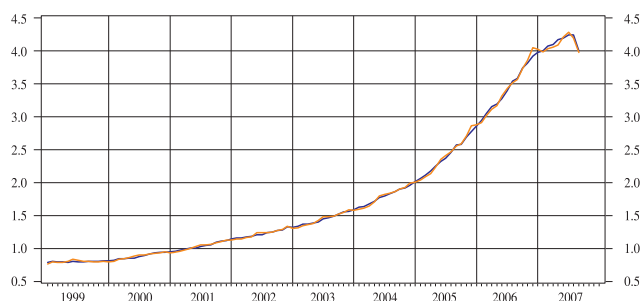
M1 un M2 laikrindu sezonālos modeļus iegūst tieši (veidojot modeļus pašam M1 un M2 laikrindām). Savukārt M3 sezonāli izlīdzinātās laikrindas veidošanai izmanto netiešo pieeju, to iegūstot kā M2 un M3/M2 sezonāli izlīdzināto laikrindu reizinājumu.

26. attēls

M1 LAIKRINDAS

(perioda beigās; mljrd. latu)

— Sezonāli nekoriģēti dati
— Sezonāli koriģēti dati

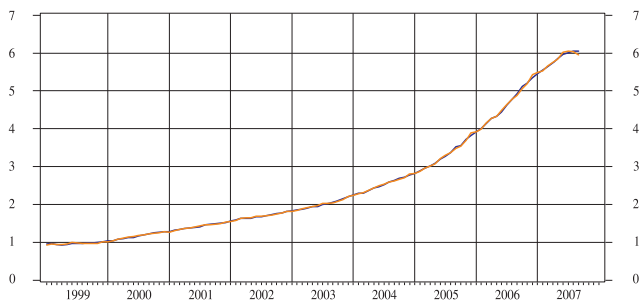

27. attēls

M2 LAIKRINDAS

(perioda beigās; mljrd. latu)

— Sezonāli nekoriģēti dati
— Sezonāli koriģēti dati

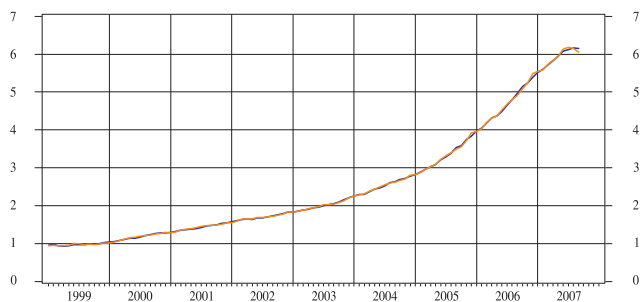

28. attēls

M3 LAIKRINDAS

(perioda beigās; mljrd. latu)

— Sezonāli nekoriģēti dati
— Sezonāli koriģēti dati

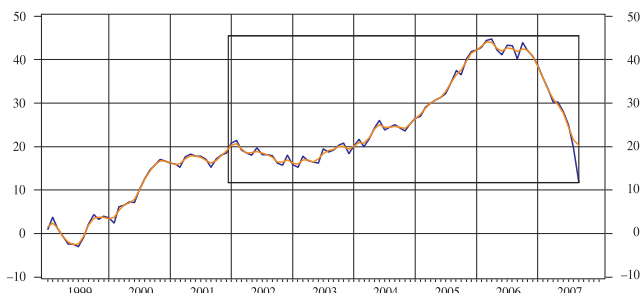

29. attēls

M1 DINAMIKA

(salīdzinājuma ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli izlīdzināta laikrinda

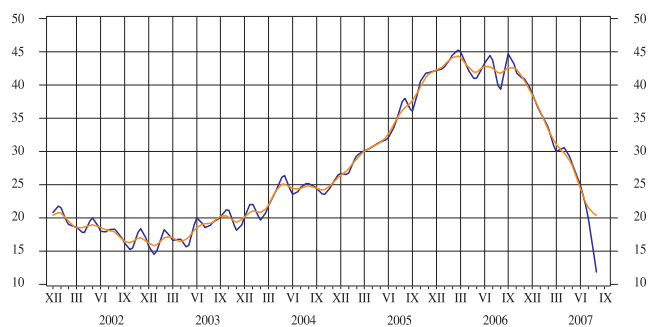

30. attēls

M1 DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; detalizējums)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli izlīdzināta laikrinda

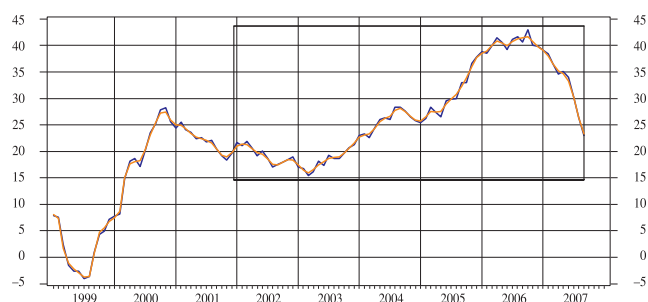

31. attēls

M2 DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli izlīdzināta laikrinda

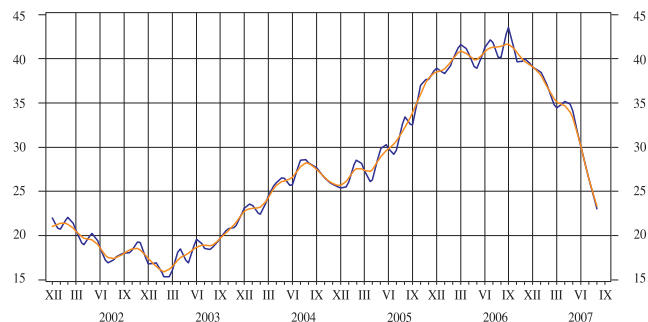

32. attēls

M2 DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; detalizējums)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli izlīdzināta laikrinda

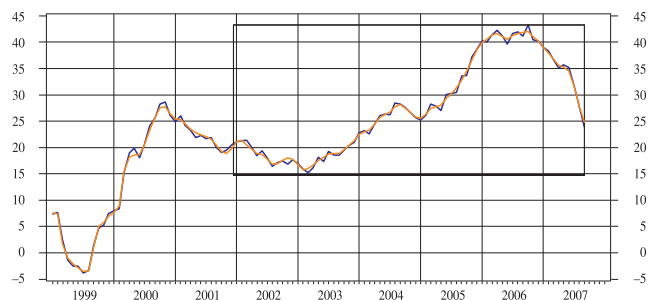

33. attēls

M3 DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli izlīdzināta laikrinda

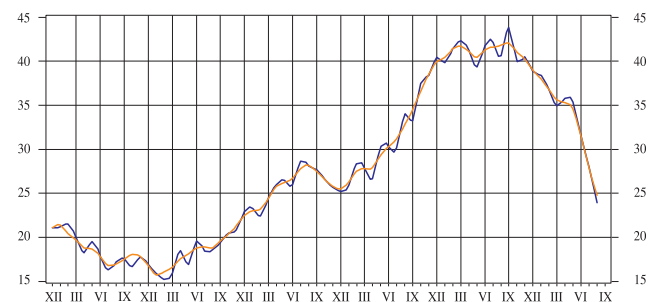

34. attēls

M3 DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; detalizējums)

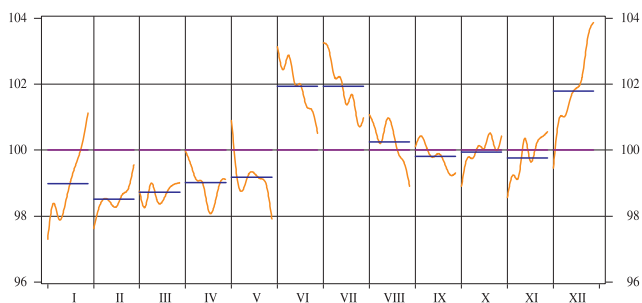
— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli izlīdzināta laikrinda

35. attēls

**M1: SEZONĀLO FAKTORU IETEKMES
LIELUMS UN STABILITĀTE**

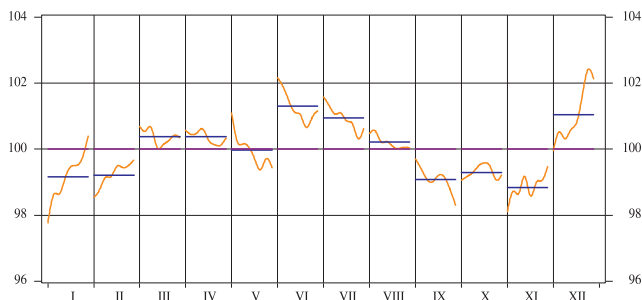
(1999. gada oktobris–2007. gada septembris; %)

36. attēls

**M2: SEZONĀLO FAKTORU
IETEKMES LIELUMS UN STABILITĀTE**

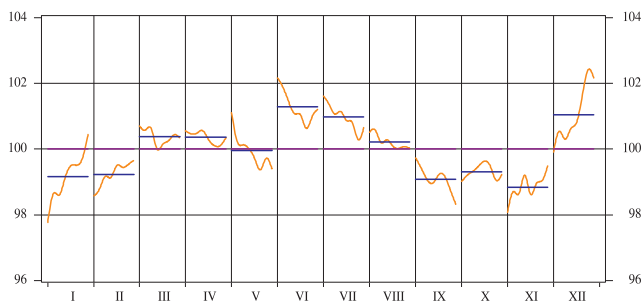
(1999. gada oktobris–2007. gada septembris; %)

37. attēls

**M3: SEZONĀLO FAKTORU IETEKMES
LIELUMS UN STABILITĀTE**

(1999. gada oktobris–2007. gada septembris; %)

**LATVIJAS BANKAS PAMATUZDEVUMU IZPILDES NORMATĪVĀS AKTUALITĀTES
(2007. GADA 3. CETURKSNIS)**

12. jūlijs

Latvijas Bankas padome apstiprināja noteikumus Nr. 6 "Vērtspapīru īpašnieku mēneša pārskata" sagatavošanas noteikumi" (spēkā ar 01.01.2008.).

Latvijas Bankas padome apstiprināja noteikumus Nr. 7 "Latu naudas zīmju apraksts" (spēkā ar 13.07.2007.).

13. septembris

Latvijas Bankas padome apstiprināja noteikumus Nr. 8 "Kredītu reģistra noteikumi" (spēkā ar 01.01.2008.).

Latvijas Bankas padome apstiprināja noteikumus Nr. 9 "Kredītu reģistra dalībnieku maksas par Kredītu reģistra izmantošanu apmērs un maksāšanas kārtība" (spēkā ar 01.01.2008.).

INTRODUCTION

In the third quarter of 2007, the implementation of an anti-inflation plan, a more prudent treatment of financing on behalf of parent banks and the rising interest rates caused a moderation in the growth of lending, also affecting the real estate market and domestic demand, which was manifested as a decline in the growth rates of retail trade and imports. Consequently, the economic agents have adjusted their expectations as to further buoyant growth, and the exaggerated optimism is gradually being replaced by a more cautious approach. The contracting new orders in manufacturing, deteriorating consumer confidence indicators in construction, a smaller demand for money, declining deposits (especially in lats), the low demand for cash and a slower growth of tax revenue were among the factors evidencing a slowdown in growth and economic activity.

The consequences of the buoyant economic growth in the previous periods were evident in the steep rise of inflation and as external imbalances. The increase of inflation was driven by the cost increase, price developments on the global markets, expectations of inflation and the continuously high domestic demand. Non-administered service prices continued to climb; also the pickup in tobacco, clothing and footwear prices was steep; the food price hike was remarkable.

In the third quarter, the current account deficit continued to be high and did not differ much from the previous quarter, with the goods deficit diminishing somewhat, and the current transfers surplus also shrinking.

GDP growth in the third quarter was 10.9%, only somewhat slower than in the first half of the year. Certain signs of economic slowdown were observed in construction, though the growth in the sector remained high and partly contributed to overall GDP growth. The value added in manufacturing continued to decline for the second quarter running.

Though tax revenue growth rate slowed down, in the third quarter, the financial surplus of general government consolidated budget continued to increase, totalling 351.2 million lats or 3.5% of GDP in the first nine months of the year and posting a 46.7 million lats annual increase.

In the third quarter, the central bank's money supply was largely affected by an increase in lending to banks. Interventions on the foreign exchange market and currency swaps also replenished the lats supply. The monetary base M0 expanded by 4.8%, and central bank's net foreign assets by 5.1%. At the end of the third quarter, the backing of the national currency with the Bank of Latvia's net foreign assets was 112.1%.

The need for additional liquidity explains the fact that RIGIBOR on overnight loans rose gradually over the quarter – from 2%–4% in July to 8%–9% in September. RIGIBOR on 3- and 6-month loans went up notably, from 6%–8% in July to 10%–12% in September, due to the rising inflation and the assessment of risks to economic development in Latvia. The fairly high interest rates on the lats transactions and the rise of interest rates on the euro transactions in money markets affected the interest rates both on loans granted and deposits attracted by MFIs.

EXTERNAL ECONOMIC ENVIRONMENT

In the third quarter, the US GDP growth was 4.9% quarter-on-quarter, slightly surpassing that of the second quarter. The growth was boosted mainly by an upturn in private consumption (2.8%), indicating that the problems in financial markets have not yet left any impact on the actual economic performance – most likely, it can still be expected in the last months of the year when the decline in residential prices, tightening of lending terms and conditions and ever further rise of fuel prices may tell on the economy.

The euro area reported a 2.7% year-on-year economic growth. The developments in global financial markets over the past summer also failed to have any noticeable effects on the euro area economy. The euro area economic growth was fuelled by robust private demand and investment, as well as a successful development of exports, promoted by an increase in the demand for goods of euro area in

the Central and East European countries. The annual economic growth in France and Italy, 2.2% and 1.9% respectively, had improved somewhat over the previous quarter, while Germany reported a growth rate of 2.5%, which was close to that of the previous quarter. As opposed to France where private demand as well as the increase of investment and exports contributed to the growth of GDP, in Germany development was determined by domestic factors, whereas the effect of net exports was neutral.

Though, in line with the forecasts, the growth of GDP in Sweden continued in the third quarter, the data from manufacturing and exports, along with the producer survey results, testify to a certain slow-down of economic activity.

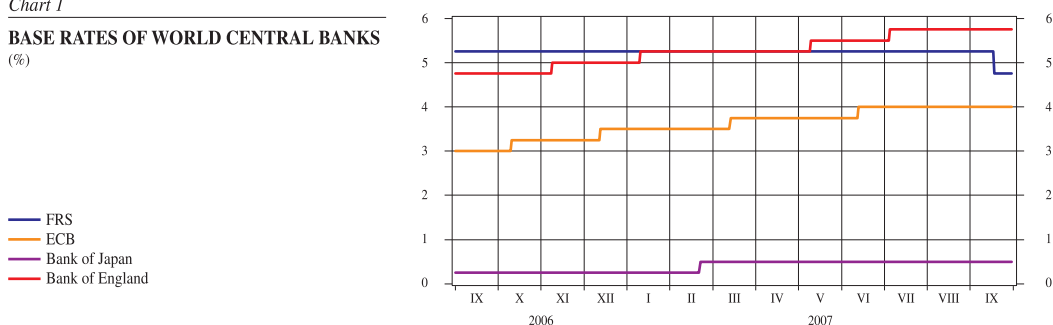
In the UK, GDP grew at the same rate (2.9%) in the third quarter as in the previous one. The service sector developed at a slightly faster rate, offsetting a slower growth in the industrial sector.

In Estonia, GDP increased by 6.5% year-on-year in the third quarter – the lowest growth rate recorded during the past four years. The reason was the decline in economic activity in industry, retail trade, transport, storage and communication, as well as in real estate, renting and other business activities. In Lithuania, the growth of GDP (11.6%) was faster than in the previous quarter. The economic growth in Lithuania was determined by the development of the construction, wholesale and retail trade, transport, storage and communication, as well as real estate, renting and other business activities sectors.

In Hungary, the measures implemented in the fiscal policy area in 2006 resulted in a progressing downturn of economic growth mainly due to the decline in domestic demand. In the third quarter, the annual growth of the Hungarian GDP diminished to 1.1%. In Poland, the national economy continued its buoyant growth owing to the increase in domestic demand, both private consumption and investment. Also the growth of industry was robust. Though Polish exports continued to increase, imports grew rapidly as well due to the dynamic increase of private demand and negative impact of net exports on GDP continued to persist. The economic growth in Slovakia continued to be strong, with both the domestic and external demand growing. According to provisional data, the annual increase of GDP was 9.4%.

In the third quarter, the decisions of the world's leading central banks as to the change of base rates (see Chart 1) were induced, in addition to the current factors, by the considerations related to sub-prime lending crisis in the USA and the turmoil in the global financial markets thereof. The sub-prime lending crisis and its consequences had a most notable effect on the FRS's decision to reduce the US dollar base rate by 50 basis points, to 4.75%, as of 18 September 2007 – this was done to prevent the drop of growth rates to unacceptably low levels. The ECB retained the previous 4.00% euro base rate – contrary to the expected raise and despite the moderate growth rates and the increasing inflationary pressures in the euro area. To mitigate the inflationary pressures caused by the limited economic capacity, the Bank of England increased the base rate of pound sterling by 25 basis points (to stand at 5.75%) as of 5 July, and later, with turbulences in the global financial markets aggravating, retained it unchanged. The Bank of Japan did not change the yen base rate (0.5%), but Sveriges Riksbank, considering the aggravating price stability risks, raised the base rate by 25 basis points (to 3.75%) in September. The decisions regarding the base rates of some of the major central banks, such as the ECB and FRS, were in line with the interventions for the purpose of bringing extra liquidity to the financial markets, expected to absorb the turbulences.

Chart 1
BASE RATES OF WORLD CENTRAL BANKS (%)

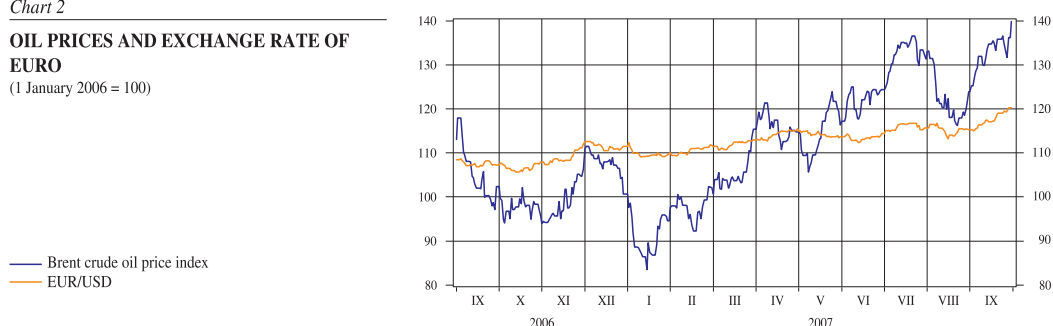

On the global foreign exchange markets the euro strengthened against the US dollar by 5.4% in the third quarter. Though a temporary weakening of the euro was observed at the end of July and the beginning of August, most of the time the euro tended to appreciate against the dollar (see Chart 2). The depreciation of the euro at the end of July and the beginning of August can be explained with a drop in the appetite for risk among the market participants and the uncertainties as to the extent of the impact of the USA sub-prime lending crisis on global financial markets. The appreciation of the euro the rest of time is related mainly to the narrowing of the spread between the euro and US dollar base rates and the market participants' expectations, based on the USA economy indicators that the trend will continue.

Chart 2

OIL PRICES AND EXCHANGE RATE OF EURO

(1 January 2006 = 100)

At the beginning of the third quarter, Brent Crude price went up to 80.1 US dollars per barrel in the global oil markets, and the rise was largely fuelled by the demand increase in the summer season and the geopolitical developments (see Chart 2). The drop of Brent Crude price to 68.2 US dollars per barrel at the end of July and beginning of August was largely supported by the market participants' concerns that the global financial market turmoils might have an adverse effect on the growth of the USA economy, thus lessening the demand in oil products. With the subsiding worries about the possible consequences of the turmoil in the global financial markets, the opening of the hurricane season and the shrinking USA crude oil reserves, Brent Crude price picked up to 82.1 US dollars per barrel at the end of the third quarter, averaging to 75.7 US dollars per barrel for the quarter.

At the end of July and beginning of August, global stock markets experienced a downturn, caused by the sub-prime lending crisis in the USA. However, at the end of the third quarter the global stock markets started to recover. Overall, the share prices on the USA stock markets increased somewhat in the third quarter: S&P 500 index appreciated by 1.9% (5.8% in the previous quarter), and NASDAQ Composite – by 4.1% (7.5% in the previous quarter). The European stock market index Dow Jones EURO STOXX 50 went down by 2.2% (a 7.4% increase in the previous quarter), whereas the Japanese stock market index Nikkei 225 – by 7.2% (a 4.9% increase in the previous quarter). In the third quarter, the Chinese stock markets experienced a boom, with SSE A SHARE IDX index appreciating by 45.3% (19.8% in the previous quarter). The Russian stock market index RTS increased by 8.8% (a 2.0% decrease in the previous quarter).

In the third quarter, Russia's GDP increased by 7.6% year-on-year. The growth imbalances persisted: namely, the industrial development failed to catch up with the strong increase of domestic demand, hence the rapid growth of imports.

EXTERNAL SECTOR DEVELOPMENTS

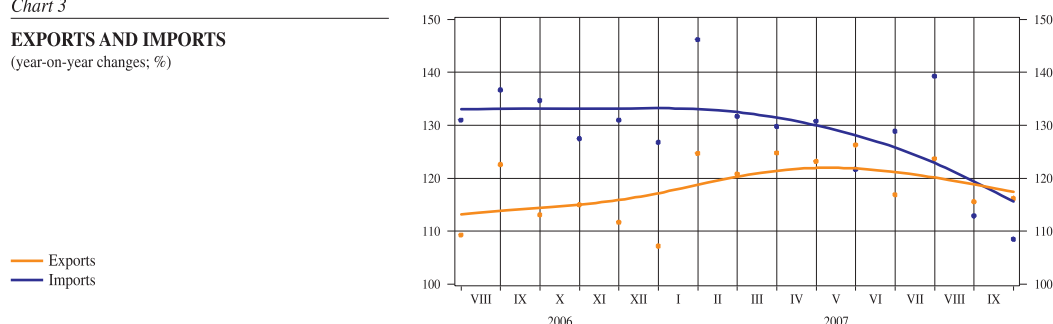
Foreign Trade and Competitiveness

Latvia's foreign trade continued dynamic expansion in the third quarter. The annual increase in exports of goods slowed down somewhat as a result of a more moderate foreign demand (to 20.5%; 23.2% in the first half of 2007), while the import growth continued to shrink notably (20.7%; 36.4% and 27.4% in the first and second quarter respectively), reflecting a decline in domestic demand. The import/export gap continued to be wide (97.4%; see Chart 3 for export and import monthly growth rates).

With the share of the EU countries in total exports posting an insignificant rise, that of EU12 countries expanded and that of EU15 countries diminished. The exports of goods to the CIS countries continuing on an upward trend, their share increased, whereas that of other countries shrank respectively, as exports to these countries remained unchanged. One half of the growing export volumes was delivered to EU12 countries (different goods, going mainly to Estonia and Lithuania). In the third quarter, exports of goods to Russia (machinery and mechanical appliances, electrical equipment and ferrous metals), Sweden (wood and articles of wood) and Finland (wood and articles of wood and ferrous metals) expanded notably. Latvia's major trade partners were Lithuania, Estonia, Russia, Germany, Sweden and the UK, accounting for 65.3% of Latvia's total exports of goods.

Chart 3

EXPORTS AND IMPORTS
 (year-on-year changes; %)

In the third quarter, foreign trade deficit with Lithuania, Italy, Germany, Poland and Switzerland shrank, turned negative with Norway and increased substantially with Belarus, Sweden, Estonia and Finland. The slowdown of import growth accounted for the decline in the deficit of machinery and mechanical appliances, electrical equipment, mineral products, transport vehicles, base metals and articles of base metals, while the surplus of wood and articles of wood shrank as a result of increase in imports.

Wood and articles of wood, agricultural and food products, base metals and articles of base metals, machinery and mechanical appliances and electrical equipment were the dominant Latvia's export goods in the third quarter. The highest year-on-year growth of exports was reported for wood and articles of wood (wood in the rough, veneer and plywood, sawn wood), agricultural and food products (cereal, rapeseed, milk and dairy products, non-alcoholic and alcoholic beverages, tobacco), machinery and mechanical appliances, electrical equipment, products of the chemical and allied industries (pharmaceutical products) and transport vehicles (passenger cars). Exports of mineral products (oil processing products) continued to follow a downward trend and exports of textiles and textile articles (articles of apparel – knitted or crocheted and not knitted and crocheted) declined somewhat, affected by a decrease in the volume of these goods. Exports of wood and articles of wood grew buoyantly due to price rises, while their volume declined. Exports of agricultural and food products were pushed up as a result of a rise in both prices and volume. Exports of machinery and mechanical appliances, electrical equipment, products of the chemical and allied industries and transport vehicles grew on account of the dominating expansion of volume.

The export unit value went up by 2.3% quarter-on-quarter and 13.5% year-on-year. Overall, the price rise accounted for three fourths of the exports growth. The prices posting the most notable year-on-year increase were those of wood and articles of wood (42.6%), pulp of wood, paper and paperboard (23.6%), live animals and animal products (23.5%), base metals and articles of base metals (9.5%). The prices of transport vehicles declined by 13.5%, of machinery and mechanical appliances, electrical equipment by 1.9%, of products of the chemical and allied industries by 1.2%.

The external competitiveness weakened slightly in the third quarter, with the level of prices following an upward trend in Latvia. The CPI-deflated real effective exchange rate of the lats appreciated by 2.3% against the currencies of Latvia's major trade partners, recording a 11.4% year-on-year increase. Substantial changes of the nominal effective exchange rate of the lats were observed neither quarterly, nor annually, except for a minor decline (0.6% over the year) against the currencies of Lithuania, Estonia, Russia and Poland. The rate of increase in the domestic consumer prices at the same time

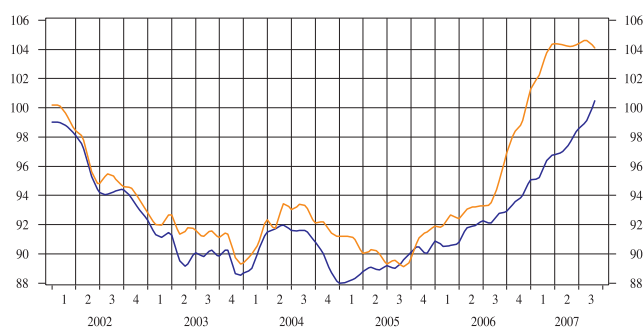
exceeded the average of all major trading partners by 2.2 percentage points over the quarter and by 11.4 percentage points in the course of the year.

As in the previous quarter, a drop in competitiveness of costs in the course of the year exceeded the decline in price competitiveness. The stabilisation of the rate of increase in producer prices is a positive trend: in the third quarter, domestic producer prices rose somewhat more moderately than those of the major trade partners, with the respective real effective exchange rate of the lats remaining unchanged. However, reflecting the base, the producer price-deflated real effective exchange rate of the lats has increased notably (by 16.9%) over the year; see Chart 4 for the year-on-year changes of CPI- and PPI-deflated real effective exchange rate of the lats between 2002 and 2007.

Chart 4

ANNUAL CHANGES IN REAL EFFECTIVE EXCHANGE RATE OF LATS, DEFLATED BY CPI AND PPI (%)

— REER_CPI
— REER_PPI

Overall, Latvia's market share in the EU expanded year-on-year, widening in Estonia, Lithuania, Sweden, Finland and Poland while declining in the UK and Germany. The growth of exports to the respective trading partners accounted for a rise in the market share, whereas exports to the UK and Germany remained unchanged. The market share in Russia increased as well.

Machinery and mechanical appliances, electrical equipment, transport vehicles, mineral products, agricultural and food products, base metals and articles of base metals, as well as products of the chemical and allied industries were Latvia's key import goods. Imports grew as a result of dynamic imports of all the above commodities as well as wood and articles of wood. Imports of machinery and mechanical appliances, electrical equipment, transport vehicles and mineral products increased as a result of the expanding volume, while imports of agricultural and food products, base metals and articles of base metals and products of the chemical and allied industries grew due to a rise in both volume and prices.

In the third quarter, the import unit value went up 1.2% quarter-on-quarter and 4.5% year-on-year. The increase in volume accounted for three fourths of the imports growth. Out of key import goods, products of the chemical and allied industries, base metals and articles of base metals and prepared foodstuffs reported the steepest annual price rise (12.7%, 8.7% and 6.9% respectively). The import prices for machinery and mechanical appliances and electrical equipment declined by 4.8%. In the third quarter, the same as in the first half of the year, the terms of trade continued to be favourable (8.6%), since the export prices grew at a quicker pace.

The share of EU countries in total imports expanded somewhat, with imports from EU12 countries growing substantially. The increase in imports from EU12 countries 1.7 times exceeded that of imports from EU15 countries. Imports from Lithuania, Russia, Estonia, Germany and Italy grew most pronouncedly, while imports from Belarus and Norway diminished. Mineral products dominated in the import growth from Lithuania and Russia, while they shrank in imports from Belarus and Norway. The increase in imports from Estonia, Germany and Italy was dominated by transport vehicles and machinery and mechanical appliances, electrical equipment. In the third quarter, the key partners in imports of goods were Lithuania, Germany, Estonia, Russia and Poland, accounting for 53.3% of Latvia's total imports.

Balance of Payments

In the third quarter of 2007, the current account deficit of Latvia's balance of payments amounted to 930.8 million lats or 24.8% of GDP (733.4 million lats or 24.7% of GDP in the corresponding period of

the previous year). With the imports growth rate decreasing and approaching that of exports, the goods deficit to GDP declined. The ratio of services surplus to GDP also increased, with exports of services posting a rapid rise. The income deficit ratio to GDP edged up, with the investment income received by non-residents persistently increasing. The ratio of current transfers surplus to GDP narrowed, with the volume of transfers debit transactions expanding rapidly.

With expansion of exports of all types of services, the services surplus in the third quarter picked up by 53.9 million lats year-on-year due to a rise in the transportation services surplus (30.2 million lats) and a decline in the travel services deficit (18.6 million lats). The volume of exports of other transportation related services delivered by sea, the rail freight and passenger transportation by air increased notably.

The travel services deficit declined due to a substantially expanding volume of travel services exports. According to the data released by the CSB, in the third quarter the number of foreign visitors to Latvia rose by 120.2 thousand year-on-year and that of Latvian travellers grew by 44.5 thousand. The majority of travellers to Latvia came from Lithuania, Estonia, Russia, Germany, Sweden and Poland, and the average daily per capita spending was higher (41 lats; 31 lats in the corresponding period of the previous year). Latvian travellers still spent more money abroad than did foreign visitors in Latvia. Travellers from Latvia most often went to Lithuania, Estonia, Russia and Germany. The duration of Latvian travellers' stay abroad and that of foreign visitors spent in Latvia expanded.

The surplus of other services increased by 5.1 million lats, as the growth of services exports slightly exceeded that of imports. The export volume of other business activities and financial services increased significantly, with their surplus growing, too. Construction services reported a notably widening deficit and accounted for a half of the increase in services imports.

The income deficit grew by 47.8 million lats year-on-year due to a sizable increase of non-resident income from other investment and of direct investment income. Compensation for resident employees changed marginally.

With current transfers surplus in other sectors declining markedly due to voluminous debit transactions, total current transfers surplus shrank to 0.2 million lats. In the general government sector, the growth in current transfers received exceeded that in current transfers paid, thus reducing the sector's deficit. This, however, was not sufficient to compensate the decline of surplus in other sectors.

The net inflow in the capital and financial account was 1 023.4 million lats in the third quarter and the current account deficit was fully covered by long-term capital.

EU funds (20.0 million lats) dominated in the net inflow of capital account but the net inflow of capital account posted a 14.0% year-on-year decline overall. During the three quarters, the increase in EU funds (including current transfers) received by Latvia posted a 10.0% year-on-year growth.

In the third quarter, direct investment in Latvia (240.4 million lats or 6.4% of GDP) picked up 23.7% year-on-year and covered 25.8% of the current account deficit. Reinvested earnings (53.6%) and equity capital (37.1%) dominated in investment. The highest investment growth in Latvia was recorded from Finland, Denmark and Luxembourg. Investment went mainly to financial intermediation, wholesale and retail trade and manufacturing.

Latvia's direct investment abroad increased, reaching the highest level of the past four quarters (40.3 million lats). The increase in other capital (48.7% of Latvia's direct investment abroad) and equity capital (29.8%) were the major contributors to investment flow.

In the third quarter, Latvia's MFIs (excluding central bank) increased their portfolio investment assets by purchasing foreign bonds and notes and money market instruments at 55.1 million lats, leading to net outflow of portfolio investment of 50.0 million lats.

Other investment recorded a net inflow of 1 019.0 million lats. In the third quarter, the current account deficit was fully offset by long-term other investment (131.7% of the current account deficit), because MFIs (excluding central bank) increased their long-term borrowings substantially (by 803.4 million lats; prevailingly from parent banks) while short-term other investment experienced net outflow (207.0 mil-

lion lats). Net outflow of currency and deposits exceeded that registered in the previous periods; yet the increase in liabilities and assets was remarkable (606.8 million lats and 767.2 million lats respectively), fuelled by the intermediation of Latvia's MFIs (excluding central bank) in the allocation of funds.

Other sectors reported a positive net inflow (299.1 million lats) as resident enterprises increased their foreign liabilities, mainly long-term loans.

In the third quarter, reserve assets increased by 189.2 million lats, with the high demand in lats the main driver.

DOMESTIC ECONOMIC ACTIVITY

Aggregate Demand

In the second quarter, the economic growth was vigorous (real GDP increased by 11.0%); yet, compared to the previous periods, there were signs of weakening expansion of the domestic demand. The slow-down in the growth of household's final consumption expenditure was largely responsible for this change. The contribution of net exports, still negative, only aggravated the growth imbalances.

In the second quarter, private consumption grew by 18.4%, contributing over a half of the domestic demand increase. The growth of household expenditure was mainly affected by the increase in disposable income, the latter resulting from a rise in average real wages and salaries (by 22.8%). Household expenditure was fuelled by negative real interest rates on loans and price rise expectations. On the other hand, financial institutions became increasingly aggressive in encouraging their retail customers to save and offering them a variety of financial instruments, e.g. investment funds, allegedly to give much higher returns than deposits. Consequently, in the second quarter, there was a considerable increase in the households' investment in financial instruments issued by non-residents, mainly in investment fund certificates; yet, their share in the household expenditure continued to be small.

In nominal terms, gross fixed capital formation increased somewhat in the second quarter, to 34.4% of GDP. However, the real growth in gross fixed capital formation slowed down (to 14.4%; 17.9% in the first quarter), mainly due to the steep cost increase in construction. The sound financial performance (reinvested earnings) in the previous periods, foreign direct investment, the increase of the European Commission assignments and brisk development of lending continued to contribute to the growth of investment.

At constant prices, the exports of goods and services increased by 8.7% in the second quarter, whereas the decline in the expansion of domestic demand evolved a downturn in the goods and services growth rate to 23.0% in the second quarter (29.5% in the first quarter).

Aggregate Supply

In the third quarter, the economic growth rate in Latvia remained broadly unchanged, and the GDP growth rate was almost the same as in the previous quarter (the annual growth rate was 10.9%, including 10.3% increase of total value added); GDP at current prices totalled 3.7 billion lats. The climb of value added in trade (14.5%), induced by the persistently high domestic demand, was the major contributor to overall economic growth. Value added also grew steadily in other branches of the service sector, including business activities (by 10.2%), financial intermediation (by 22.9%), other community, social and personal services (by 17.5%) and transport, storage and communication (by 10.4%).

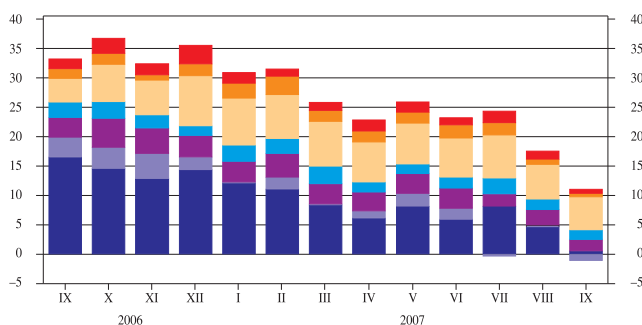
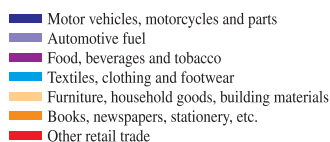
In the third quarter, the growth of retail trade turnover (including sales of motor vehicles and automotive fuel retailing) was more moderate compared to the first half of the year and stood at 16.8% (26.4% in the first half of the year). A drop in the demand for motor vehicles, motorcycles and their spare parts was largely responsible for the decline of the growth rates (see Chart 5).

Several freight transportation indicators point to a good performance of the sector in the third quarter. Freight turnover by rail posted a notable year-on-year increase (9.5%). The increase was mainly

Chart 5

RETAIL TRADE TURNOVER

(annual contribution to real retail trade turnover growth; in percentage points)

on account of the swift rise in transported oil, chemical and ferrous metals cargoes. The total volume of freight turnover at Latvian ports increased by 3.3%, mainly owing to the significant pickup in cargoes loaded and unloaded at Ventspils port. Freight transportation by road increased by 7.6%, mainly on account of a rapid freight turnover growth abroad.

The growth rate in the service sector reached 11.8%, contributing 8.5 percentage points of total increase of gross value added (including 3.0 percentage points contributed by trade and 1.4 percentage points contributed by business activities).

In the goods sector, the growth of construction continued to be robust (13.2%, contributing 1.2 percentage points). Manufacturing reported a small (0.3%) decline of value added. The seasonally adjusted volume index of industrial output in manufacturing increased by a mere 0.3% year-on-year in the third quarter. The decrease of real output in a number of subsectors, namely non-metallic mineral products, wood and articles of wood, furniture, clothing, as well as manufacture of machinery and equipment had the most significant effect on the overall dynamics. The decline in the said subsectors was compensated by favourable developments in the manufacture of food products and beverages, fabricated metal products, electrical machinery and apparatus, other transport vehicles and rubber and plastic products, thus supporting the positive growth dynamics in the manufacturing industry. The output in mining and quarrying, electricity, gas and water supply posted an annual growth at constant prices by 4.6% and 7.5% respectively, with industrial sector reporting a 2.0% overall growth.

Non-financial investment in the economy amounted to 677.5 million lats (a 137.4 million lats year-on-year increase) in third quarter. Investment continued to growth, albeit at a slower pace than in the previous quarter. The most sizeable investment went to public administration and defence and to compulsory social insurance (109.6 million lats). Manufacturing (92.8 million lats), transport, storage and communication, financial intermediation and construction dominated in the group of other sectors. In manufacturing, the largest amounts were invested in the manufacture of wood and products of wood (26.2 million lats), food products and beverages (13.7 million lats) and metals (13.0 million lats).

Employment, Wages and Salaries

Labour force shortage in the major sectors of the national economy moderated somewhat, while the increase in wages and salaries remained high. Employment rose in the industrial sector.

In the third quarter, the rate of registered unemployment dropped by 0.7 percentage point (to 5.1% of the economically active population; a 1.7 percentage point annual decrease).

In the third quarter, the growth rate of the number of vacancies registered with the State Employment Agency was the same as in the previous quarter. With the number of unemployed declining, the unemployment/vacancy ratio (the number of the registered unemployed per vacancy) shrank to 2.3 (3.9 in September 2006).

With the robust growth rate of the number of employed moderating in the sectors that so far contributed to the rapid rise in employment (construction, real estate, renting and other business activities as well as trade), the number of persons employed posted a substantially slower increase in the third quarter than in the first two quarters of 2007 (1.1%).

The highest growth of employment in absolute terms was reported in construction, albeit notably smaller than in the previous quarters. With the number of employed increasing less in the services sector, the manufacturing sector accounted for the second largest rise pointing to a stronger labour force flow to the industrial sector.

The CSB survey data confirmed a drop in the growth rate of the number of vacancies in the major sectors of the economy already observed in the second quarter. An increase in the number of employed contributed to the containment of labour shortages in manufacturing, construction and trade where the number of vacancies was smaller year-on-year. The share of vacancies in the total number of jobs also shrank.

In the third quarter, the average monthly gross wages and salaries of persons employed in the national economy increased by 32.9% year-on-year. The growth rate of wages and salaries remained buoyant in the services sector, mainly due to the compensation increase programmes implemented by the Government and affecting the increase in wages and salaries in the public sector. In the public sector, wages and salaries rose by 36.2%. Real gross wage and salary increased by 20.5% in the national economy.

PRICE DYNAMICS

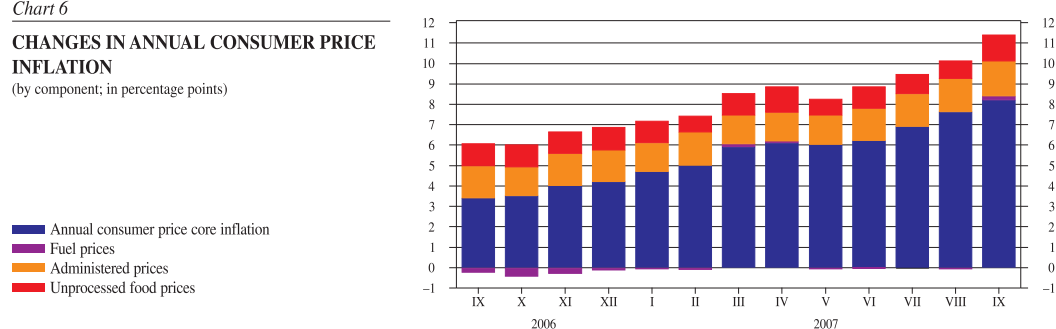
In Latvia, inflation continued to rise in the third quarter. Consumer prices grew by 2.8% and 10.3% quarter-on-quarter and year-on-year respectively.

Minor changes in administered prices and fuel prices were observed; hence their impact on annual inflation remained broadly unchanged. An increase in unprocessed food prices also was similar to that recorded in the previous quarter, pushing up the average inflation by 1.0 percentage point. Hence, the overall inflation growth was mainly on account of the consumer price core inflation (7.6 percentage points), driven by a rise in excise tax on tobacco products and a continuous increase in the non-administered service prices (see Chart 6).

Chart 6

CHANGES IN ANNUAL CONSUMER PRICE INFLATION

(by component; in percentage points)

In July, a quite notable rise in food prices was observed, diminishing somewhat in August due to seasonal factors. In September, however, food prices resumed climbing under the impact of global market trends. The changing global market demand accounted for the growth of dairy and cereal product prices in other European countries as well.

Tobacco product prices gradually tended to reflect the excise tax increase implemented in January, however, following a recurrent excise tax rise in July, a tobacco product price hike (14.0% during the month) was observed and a significant price rise was still reported in August (a 9.8% increase quarter-on-quarter). The price rise is related to the combined excise rate where the variable is calculated from the maximum retail price set by the producer. This price should be raised substantially to allow, upon the tax rate increase, for the sale of goods without losing profit.

Following a minor stabilisation observed in the second quarter, the non-administered service prices resumed an upward trend, with their annual growth rate moving up about 1 percentage point monthly and reaching 15.5% in September, including the highest rise in public catering, personal grooming,

insurance as well as sewing and cleaning of clothing and footwear repair services prices. In September, fees for education services posted a seasonal growth, including a quarter-on-quarter increase in the fees for pre-school and higher education (11.7% and 19.4% respectively). As only a minor share of education service prices shall be deemed administered, the core inflation rose as a result of the above price changes. As the new season began, the clothing and footwear prices grew, albeit more vigorously than normally attributable to seasonal factors (by 10.3% during the month; by 4.8% over the year).

As in previous months, a decline was only observed in the prices of those goods whose production is related to the continuous development of technologies and competition as well as stable import prices. Hence only the prices of household appliances, audio, video and data processing equipment, telephones and telecommunications services as well as sports and recreational goods slowed down in the course of the year.

The rate of increase in industrial producer prices was considerably slower in the third quarter than previously. Prices only grew by 1.7% quarter-on-quarter, with the prices of goods sold on the domestic market posting a rise of 3.5% and those of exported goods declining by 0.7%. Of the goods sold on the domestic market, the price index of durable consumer goods (10.3%), energy (4.3%), non-durable consumer goods (3.4%) and intermediate goods (3.1%) expanded most notably, whereas that of exported goods rose significantly for durable consumer goods (4.6%) and non-durable consumer goods (3.2%). Overall, the increase in producer prices reached 16.7% in the course of the year, including goods sold on the domestic market and export goods (19.4% and 13.0%, respectively). Of the goods sold on the domestic market, the prices of durable consumer goods (32.0%), intermediate goods (26.6%) and energy (20.4%) went up most buoyantly and of the exported goods – the prices of intermediate goods (15.3%), energy (11.5%) and non-durable consumer goods (10.3%) posted the steepest increase.

The rise in construction costs in the third quarter was also lower than before. These costs grew by 3.7% over the quarter, affected by a substantial increase in wages and salaries and maintenance costs of machinery and mechanical appliances (6.0% and 7.0% respectively), whereas the costs of construction materials rose moderately (0.9%). Year-on-year, construction costs moved up 23.8%, including the growth in wages and salaries (40.4%), maintenance costs of machinery and mechanical appliances (34.4%) and building material costs (10.1%).

FISCAL SECTOR

Pursuant to the amendments to the Law "On the General Government Budget for 2007", the surplus of the general government consolidated budget was stipulated in the amount of 54.5 million lats or 0.4% of GDP. According to the Law "On the General Government Budget for 2008" approved by the Parliament (Saeima) and the medium-term macroeconomic development and fiscal policy framework, the surplus of the general government consolidated budget will reach 1.0% of GDP in 2008 and 1.2% and 1.5% of GDP in 2009 and 2010 respectively.

In the first nine months of 2007, the general government consolidated budget recorded a financial surplus (351.2 million lats or 3.5% of GDP; 304.5 million lats or 3.8% of GDP in the respective period of the previous year). In the third quarter, the financial surplus of the general government consolidated budget amounted to 97.5 million lats or 2.6% of GDP (97.3 million lats or 3.3% of GDP in the respective period of the previous year).

The financial surplus of the general government consolidated budget resulted mainly from a surplus in the social security fund (104.7 million lats). The central government basic budget revenue exceeded expenditure by 19.4 million lats, whereas the local government consolidated budget reported a deficit (27.5 million lats; see Chart 7).

The general government consolidated budget revenue increased at a slower pace than expenditure for the fourth quarter in succession (see Chart 8). In the third quarter, the revenue rose by 33.6% year-on-year (to 35.3% of GDP; a 2.0 percentage point year-on-year growth). As in the previous quarters, the above increase was mainly on account of the tax revenue expansion (34.5%), reaching 30.2% of GDP

Chart 7

FINANCIAL SURPLUS/DEFICIT BY TYPE OF BUDGET

(in the third quarter; in millions of lats)

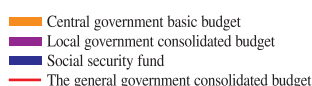

Chart 8

THE RATE OF CHANGE IN THE GENERAL GOVERNMENT CONSOLIDATED BUDGET REVENUE AND EXPENDITURE

(year-on-year changes; %)

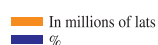

(a 1.9 percentage point year-on-year rise). Moreover, the amount of non-tax revenue, EU funds and budget institutions' revenue was higher year-on-year. As the rapid growth of employment and wages and salaries persisted, the revenue from personal income tax and the social security contributions picked up by 34.0% and 32.2% respectively. Corporate income tax revenue rose by 67.1% on account of the surging corporate profits. Expansion of private consumption and excise tax rate rise contributed to the increase in the VAT and excise tax (31.8% and 31.9% respectively; see Chart 9). The growth of the value added tax revenue slowed down year-on-year.

Chart 9

SELECTED TYPES OF TAX REVENUE OF THE GENERAL GOVERNMENT CONSOLIDATED BUDGET

(year-on-year changes; third quarter 2007)

Box 1. Tax burden in Latvia over the period 1995–2006

Since 1995 tax burden in Latvia has been on a downward track. Overall tax-to-GDP ratio, which is a widely used indicator of the tax burden, has decreased from 33.2% in 1995 to 30.1% in 2006 (see Chart 10.1). A bulk of the decline was recorded over 1999–2001. This decline was recorded in all three types of taxes, but the bulk of the decrease in the ratio stemmed from erratic developments in the ratio of indirect taxes and lowering the social security contributions statutory rate from 38% in 1995 to 33.09% from 2003 onwards. This development was reversed at the end of the period due to the harmonisation of the Latvian tax system with that of the EU (associated with an increase in separate indirect tax rates) as well as robust economic growth bringing about buoyant windfall receipts. It should also be noted that the ratio of direct taxes to GDP has increased resulting, to a degree, from better tax administration and narrowing the shadow sector of the economy.

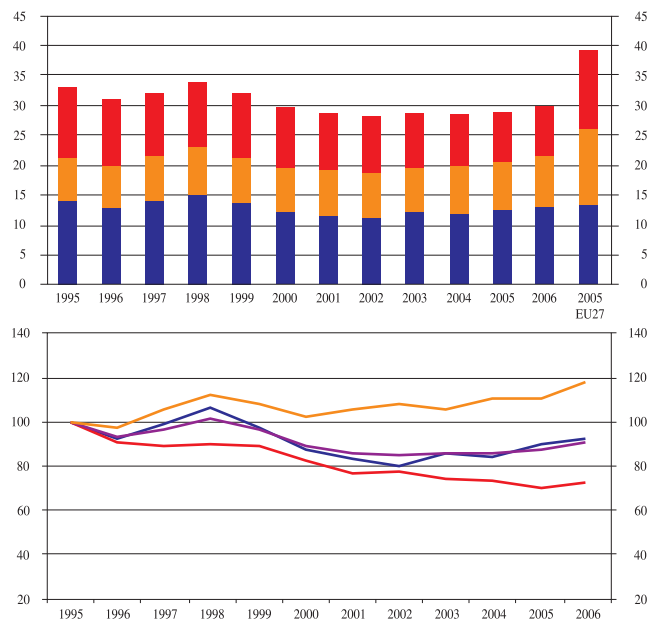

Chart 10.1

TAX BURDEN BY TYPE OF TAXES
(ratio to GDP)

■ Indirect taxes
■ Direct taxes
■ Social security contributions

(ratio to GDP; index: 1995 = 100)

— Total tax revenue
— Direct taxes
— Indirect taxes
— Social security contributions

Latvia records one of the lowest tax burden indicators in the EU27 countries, 10.7 percentage points below the average figure for the EU27 countries¹. The lowest ranking EU countries in terms of the tax-to-GDP ratio are Romania and Lithuania, lagging behind Latvia by 0.7 and 0.2 percentage point of GDP accordingly. The difference in indirect tax ratios between Latvia and the EU27 average is 1.1 percentage points, implying that differences in taxation of income and wealth, as well as in functioning and coverage of social security schemes are crucial.

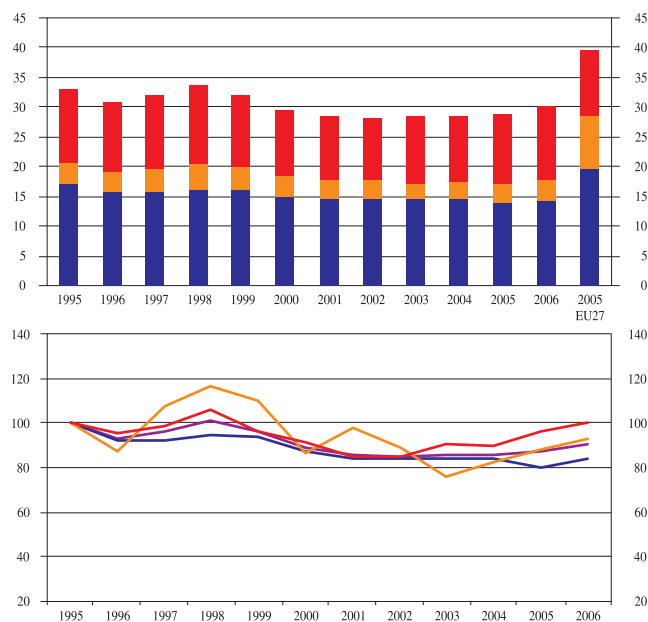
Chart 10.2 indicates that over the entire period the decline has been observed in the tax burden on both factors of production: labour (by 2.8 percentage points) and capital (by 0.3 percentage point). A decline in the burden on labour is related to said lowering of the statutory rate of social security contributions. Despite an overall decrease in the tax burden on capital, it was on uptrend between 2004 and 2006 (an increase by

Chart 10.2

TAX BURDEN BY ECONOMIC FUNCTION
(ratio to GDP)

■ Taxes on labour
■ Taxes on capital
■ Taxes on consumption

(ratio to GDP; index: 1995 = 100)

— Total tax revenue
— Taxes on capital
— Taxes on labour
— Taxes on consumption

¹ Data for other EU27 countries are taken from Eurostat database. Comparison with the EU27 average throughout the text is undertaken for 2005, the latest year available.

0.6 percentage point). It coincided with the reform of corporate income tax, which brought lowering of the corporate income tax rate from 25% to 15% and widening the tax base. An increase in the ratio of capital tax receipts to GDP can thus be an indicator of reduced incentives to use tax evasion schemes attributable to smaller corporate income tax rate, as well as reflects widening of the corporate income tax base. As far as the tax burden on consumption is concerned, it is worth noting that an increase in the excise tax rate has offset the decrease in the ratio of VAT and customs duties ending up in unchanged burden on consumption over the whole period.

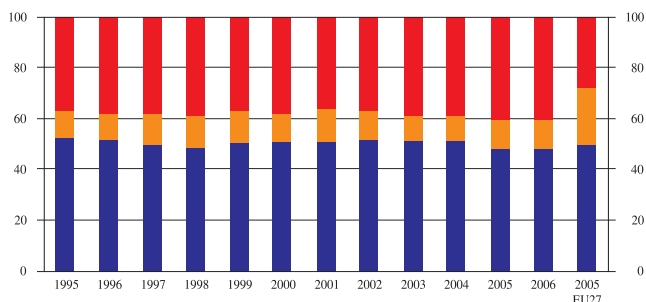
Tax burden on consumption exceeds that of the EU27 average level (by 1.3 percentage points), while tax burden on labour and capital is considerably smaller, lagging behind the EU27 average by 5.6 and 6.0 percentage points respectively.

All in all Latvia demonstrates higher reliance on consumption taxation than an average EU27 country, while deriving only around 11.3% of total tax receipts from taxes on capital (see Chart 10.3). It is a result of different factors: low corporate income tax rate¹, non-taxation of dividends and capital gains, quite small share of property tax etc.

Chart 10.3

STRUCTURE OF REVENUES FROM TAXES BY ECONOMIC FUNCTION
(% of total tax revenues)

■ Taxes on labour
■ Taxes on capital
■ Taxes on consumption

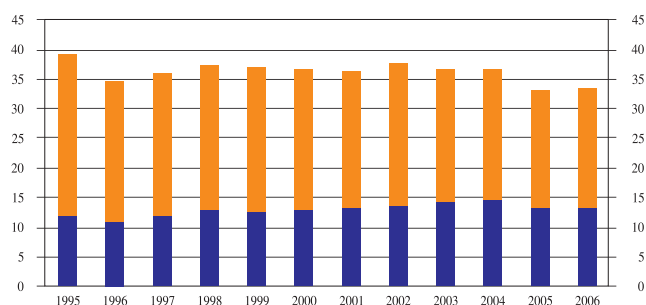

Developments in the taxation of consumption and factors of production can be also analysed in terms of effective rates². Focusing on labour taxation in Latvia, revenues from social security contributions constitute a larger part of total charge paid on labour (see Chart 10.4). On the whole, over the period 1995–2006, the effective rate on labour declined. This can be mostly attributed to the aforementioned decrease in the

Chart 10.4

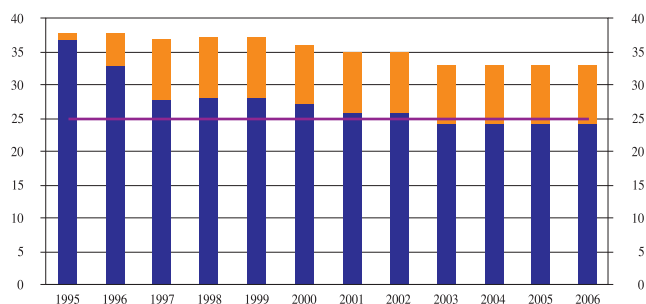
EFFECTIVE AND STATUTORY TAX RATES ON LABOUR
(% of compensation of employees)

■ Social security contributions
■ Personal income tax

(% of wages and salaries)

■ Employees' social security contributions
■ Employers' social security contributions
— Personal income tax

¹ Latvia has the fourth lowest statutory rate of corporate income tax in EU27 countries.

² Methodology applied to calculate effective rates presented in this section is described in European Commission. *Taxation Trends in the European Union: Data for the EU Member States and Norway, 2007*.

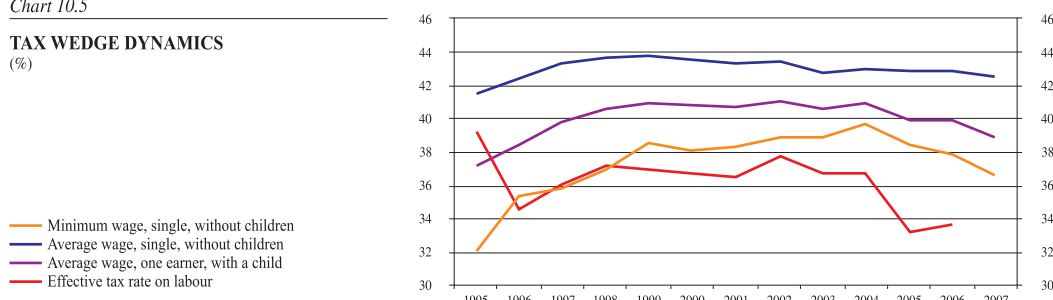
statutory rate of the social security contributions. The share of social security contributions in the effective rate on labour has dropped from 69.4% in 1995 to 59.9% in 2006. Part of the effective rate attributable to personal income tax had been on an upward track until reaching a maximum in 2004, which might stem from a gradual legalization of wages and salaries. Since then, benefiting from high economic growth which resulted in considerable amounts of unexpected tax receipts, Latvia's government has raised the untaxed minimum of personal income tax payers and tax relief for a dependent person, which however resulted in only a marginal decrease in the effective rate.

While the ratio of labour taxes to GDP lags behind the counterpart indicator of the EU27 average, effective rates are comparable, implying that labour in Latvia is paid relatively less than that in the EU27 on average as percentage of GDP.

Another important indicator of tax burden on labour is the tax wedge¹, which can be calculated for a variety of individuals of different composition with different levels of income. It reflects the difference between labour costs to employers and the net take-home pay of workers. It is purely theoretical, based on tax laws, and does not include actual tax revenue data. The choice of households' composition and income level is subjective.

Chart 10.5 provides some evidence on the tax wedge developments during the period between 1995 and 2007² for three types of individuals: a single person without any children and earning the economy's average wage; a single person without any children and earning the minimum wage; a person with an unemployed spouse and a child and earning the average wage.

Chart 10.5

TAX WEDGE DYNAMICS
(%)

Tax dynamics in the periods 1995–2004 and 2005–2007 could be analyzed separately since the developments in tax wedge reversed after 2004.

– Between 1995 and 2004, the tax wedge for all three types of individuals had increased, as a result of two main factors. First, during the period together with lowering total rate of social security contributions there was a shift of the burden from employers to employees, which had implications on the relative developments of total labour costs and social security contributions (reflected in a smaller decrease in numerator compared to that in denominator of the tax wedge indicator). Second, the increase in the wage level was not followed by an increase in untaxed minimum of personal income tax payers and tax relief for a dependent person; therefore workers had to pay relatively more from their gross earnings.

– The difference between the tax burden on low-paid workers and average-paid workers had contracted. If in 1995 the difference between the tax wedge for workers receiving minimum wage and those receiving the average wage was 9.4 percentage points, then in 2004 it was only 3.3 percentage points, indicating that low-paid workers in 2004 benefited relatively less from the untaxed minimum of the personal income tax payers than 10 years earlier. A similar conclusion can be drawn regarding the level of tax relief for a dependent person, since the difference between the tax wedge for those having no family and those who have an unemployed spouse and a child had decreased too (from 4.3 percentage points in 1995 to 2.0 percentage points in 2004).

¹ The sum of all labour taxes (personal income tax, employees' social security contributions and employers' social security contributions) divided by total labour costs (the sum of gross wage and employers' social security contributions).

² In order to calculate tax wedge in 2007 Bank of Latvia's projections of economy's average wage for 2007 have been used.

– All three tax wedge indicators were higher than the effective rate on labour, which could have different explanations: first, theoretical tax wedge indicators do not take into account several tax deductions provided by the Latvian legislation above the untaxed minimum of personal income tax payers and tax relief for a dependent person; second, it could point to certain problems with tax administration.

Regarding the period between 2005 and 2007, there has been a reversal in these developments owing to an increase in the untaxed minimum of the personal income tax payers and tax relief for a dependent person. Tax wedge indicators have dropped for all three types of individuals, the difference between them broadened again. Nevertheless the tax burden on low-paid employees remains quite high (more than one third is deducted from the overall compensation) and this can be a factor that discourages workers from seeking a job in the low-paid sectors of the economy.

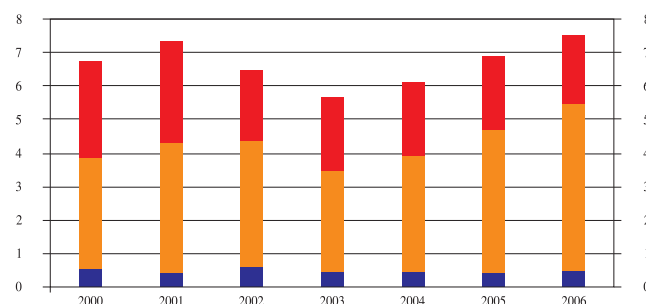
Taxes on capital form a rather broad category of taxes, including taxes on corporate profit, income of households (from dividends, interest, rents, etc.) and self-employed as well as taxes on stock of wealth (e.g. property tax).

The trend in the effective rate on capital is not clear-cut (see Chart 10.6). First, legislative measures were introduced with an aim to reduce the burden on capital (reduction in the corporate income tax rate and property tax rate). Second, the pattern of the effective rate could reflect difference in timing of tax collection and generation of profit¹. Third, since losses are carried-forward, then macroeconomic cycles may have different impact on the level of tax receipts and macroeconomic base. Finally, defining macroeconomic base for taxes on capital is complicated, since different components of this tax category have different taxable bases.

Chart 10.6

EFFECTIVE TAX RATE ON CAPITAL
(% of the sum of gross operating surplus and mixed income)

■ Taxes on stock of wealth
■ Corporate income tax
■ Taxes on capital income of households and self-employed

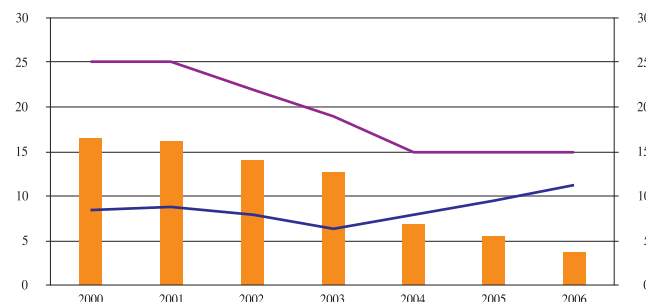

As regards taxation of corporate profit, it is also worth noting that since 2000 the gap between the statutory and the effective rates has been diminishing (see Chart 10.7). An effective rate pointed upwards during the last three years, despite a decrease in the statutory rate of corporate income tax. In addition to reflecting the widening tax base, it can be an indicator of improvements in tax administration.

Chart 10.7

EFFECTIVE AND STATUTORY RATES OF CORPORATE INCOME TAX
(%)

■ The gap
— Effective rate
— Statutory rate

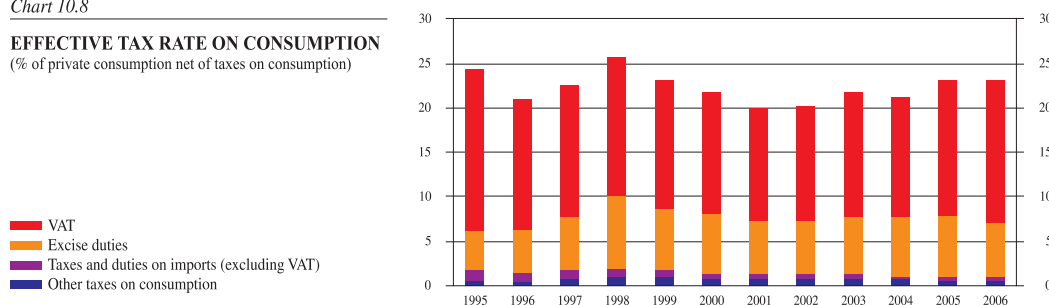

Between 1995 and 2007, the tax burden on consumption remained broadly unchanged, yet displaying substantial variation over the period (see Chart 10.8). Taxes and duties on imports became negligible, which is a consequence of trade liberalisation. Starting from 1998, a sizeable decrease in both VAT and

¹ For example corporate profit tax is paid in a year that follows emergence of profit.

Chart 10.8

EFFECTIVE TAX RATE ON CONSUMPTION
(% of private consumption net of taxes on consumption)

excise tax effective rates (as well as in the ratio to GDP described above) was observed. The trend was reversed due to accession to the EU, which brought about tax harmonisation, as well as significant tax revenue windfalls.

In the third quarter, the general government consolidated budget expenditure increased by 37.2% year-on-year (to 32.7% of GDP; a 2.6 percentage point year-on-year increase). As in the previous quarters, capital expenditure rose more markedly than current expenditure (by 49.3% and 35.0% respectively). In the current expenditure category, the public sector wages and salaries and the social security contributions (45.5%) accounted for a significant increase.

At the end of September, the debt of the general government totalled 1 085.8 million lats, having decreased by 18.4 million lats in three months. Diminishing domestic debt resulted mainly from the redemption of Treasury bills in the amount of 15.8 million lats.

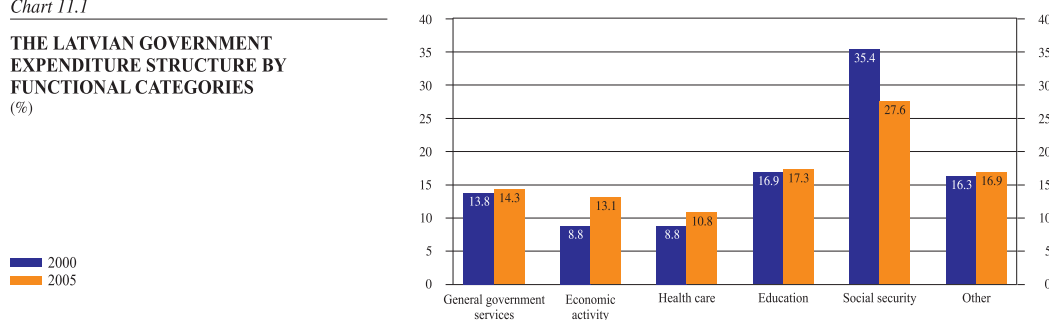
Box 2. The structure of the government expenditure in Latvia and the EU

The overall EU government expenditure policy is frequently criticised for high expenditure on social security and low investment (e.g., vis-à-vis the US). However, significant differences exist in the EU regarding the structure of government expenditure. The purpose of this box is to analyse the features of the government expenditure structure of Latvia and the EU countries by functional and economic categories.

In the structure of the Latvian government expenditure, the share of social security expenditure is the highest by functional categories, although its significance has notably diminished in the last few years. The share of expenditure on economic activities and health care has increased (see Chart 11.1).

Chart 11.1

THE LATVIAN GOVERNMENT EXPENDITURE STRUCTURE BY FUNCTIONAL CATEGORIES
(%)

In 2005, the government expenditure structure in Latvia was closer to that of the EU10 countries than to the government expenditure structure of the EU15 countries (see Chart 11.2).

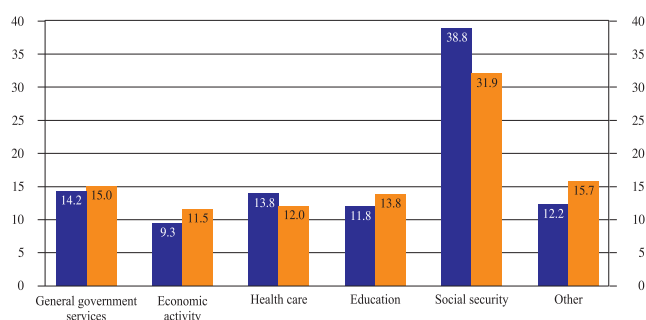
In the EU10 countries, the share of expenditure on social security and health care is lower, whereas that of expenditure on the economic activities and education is higher than in the EU15 countries. In 2005, the share of expenditure on economic activities and education was higher in Latvia, while that of the expenditure on health care and social security was lower than the average in the EU10 countries.

According to the Convergence Programme of Latvia 2007–2010, a substantial rise in health care expenditure (to 11.5% in 2010) is expected in the coming years, mainly related to the implementation of the programme

Chart 11.2

THE GOVERNMENT EXPENDITURE STRUCTURE BY FUNCTIONAL CATEGORIES IN EU15 COUNTRIES AND EU10 COUNTRIES
(in 2005; %)

■ EU15
■ EU10

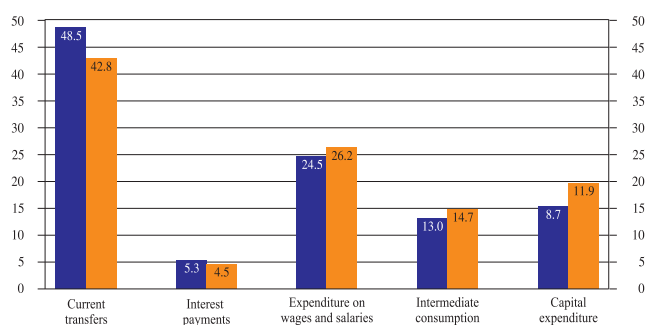
"Human Resources Development in Health Care 2006–2015". The increase in the share of expenditure on education and economic activity is also expected. A notable decline in the share of the general government services expenditure (to 13.4%) is anticipated.

Analysing the government expenditure structure by economic categories, it should be noted that the share of current transfers is higher in the EU15 countries mainly due to a more significant share of social expenditure, in particular old-age pensions. The share of interest payments on government debt is also larger, as the government debt ratio to GDP is higher in the EU15 countries on average. The share of capital expenditure is considerably smaller in the EU15 countries (see Chart 11.3).

Chart 11.3

THE GOVERNMENT EXPENDITURE STRUCTURE BY ECONOMIC CATEGORIES IN EU15 COUNTRIES AND EU10 COUNTRIES
(in 2005; %)

■ ES15
■ ES10

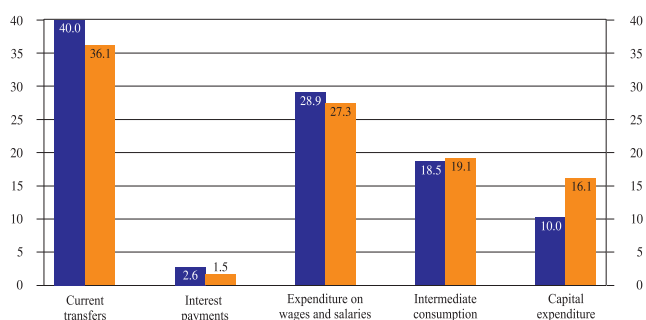

The share of the government expenditure by economic categories in Latvia is similar to the average indicators of the EU10 countries. The share of current transfers and interest payments is even smaller than the average in the EU10 countries. In the last few years, the decline in current transfers was on account of a fall in the share of social benefits. Moreover, with the government debt ratio to GDP diminishing, the share of interest expense shrank. The inflows of EU funds mainly accounted for the substantial rise in the share of capital expenditure (see Chart 11.4).

Chart 11.4

THE LATVIAN GOVERNMENT EXPENDITURE STRUCTURE BY ECONOMIC CATEGORIES
(%)

■ 2000
■ 2005

According to the Convergence Programme of Latvia 2007–2010, it is projected that in the coming years the share of growing capital expenditure and declining salary and wage expenditure will follow the trend observed in recent years. Moreover, a rise in the share of current transfers and a fall in that of the intermediate consumption is expected.

Overall, it can be concluded that the budget expenditure structure in Latvia is similar to that of other EU10 countries. The share of education expenditure is higher, while that of the health care expenditure is lower than the average in EU10 countries. The health care expenditure is expected to rise in the coming years and the education expenditure in Latvia will remain one of the highest in the EU.

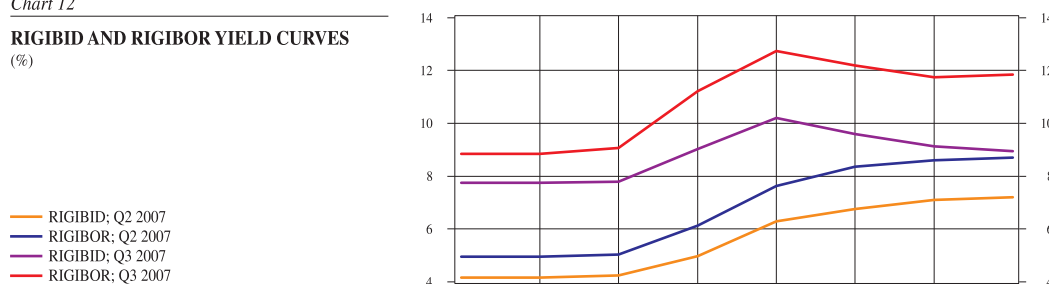
MONETARY AND FINANCIAL DEVELOPMENTS

Bank Liquidity and the Bank of Latvia's Operations

Banks enjoyed excess lats liquidity at the beginning of the third quarter. The lats money market interest rates on overnight transactions were, on average, low (3.28%) during the minimum reserve maintenance period ending in July. In August and September, financial market participants paid special attention to the macroeconomic developments in Latvia and global financial market developments, where the euro interest rates rose due to the lack of confidence among banks and losses could be anticipated on the US sub-prime mortgage market. Along with the global financial market developments banks complied with the minimum reserve requirements on the basis of domestic funds, hence the weighted average interest rate on overnight transactions on the lats money market expanded to 5.12% during the reserve maintenance period ending in August (to 7.72% in September). Overall, the weighted average interest rate on overnight transactions was 5.06% in the third quarter (a 0.88 percentage point decline quarter-on-quarter) and the weighted average interest rate on transactions with a maturity of up to one month amounted to 6.25% in the third quarter. A decline in the weighted average interest rate on overnight transactions was on account of the fall in the interest rates to 2.64%, observed in July due to the excess liquidity. Money market tightness resulted in somewhat exaggerated changes of RIGIBOR (in the second quarter RIGIBOR for transactions with a 3-month maturity was 9.13%, whereas in the third quarter it was 8.48%; yet during the reporting period the RIGIBOR of all maturities increased with each month: the 3-month RIGIBOR stood at 6.66% in July, was 7.99% in August and amounted to 11.06% in September; for the yield curves of RIGIBOR see Chart 12). In the third quarter, the spread of the lats and the euro money market interest rate indices (RIGIBOR and EURIBOR respectively) for transactions with a 3-month maturity was on average 1.06 percentage points low quarter-on-quarter, nevertheless still reaching 4.00%.

Chart 12

RIGIBID AND RIGIBOR YIELD CURVES (%)

In summer, the activity of transactions on money market shrank: transactions in lats diminished by 19.0% (to 50.0 million lats daily), those in euro by 13.0% (to 24.0 million lats daily) and those in US dollars by 30.0% (to 21.0 million lats daily).

In July, banks enjoyed ample liquidity – banks demanded no resources from the Bank of Latvia in the market operations, but sold foreign currency to the Bank of Latvia and resorted to the overnight deposit facility. The euro exchange rate against the lats was close to the lower limit of the Bank of Latvia's intervention band. In the first half of August, the US housing market was struck by a crisis, hence the liquidity deteriorated on the global money and stock markets. Thus, the market exchange rate of the lats against the euro depreciated slightly on the foreign exchange market of Latvia as well. At the end of July, the purchase rate of the euro quoted by the banks on the interbank market was 4 basis points above the lower limit of the intervention band and on 10 August – already 20 basis points above it.

Market stabilised in the second half of August, whereas an unexpected high rate of inflation observed

in August was reported in September. Market participants had already expected the decline in inflation for several months, hence due to the impact of inflation data, on 20 September the purchase rate of the euro expanded to 110 basis points above the lower limit of the Bank of Latvia's intervention band. At the end of September, however, the euro exchange rate started to depreciate against the lats again. In the second quarter, the average purchase rate of the euro stood at 27 basis points from the lower limit of the intervention band and at 26 basis points from it in the third quarter.

The US dollar exchange rate set by the Bank of Latvia continued to follow a downward trend in the third quarter, reflecting the depreciation of the US dollar against the euro on the global foreign exchange markets. At the end of the third quarter, the US dollar exchange rate was 0.497 (0.522 at the end of the previous quarter). The British pound sterling depreciated notably against the lats as well (from 1.044 to 1.002), while Japanese yen appreciated slightly (from 0.425 to 0.430).

In July, the net amount of foreign currency sold by banks to the Bank of Latvia amounted to 34.0 million lats and in the first half of August to 39.6 million lats, with the total value of the purchased foreign currency reaching 144.1 million lats since the beginning of the year. With the exchange rate approaching the upper limit of the intervention band, no lats selling transactions were conducted at the Bank of Latvia, suggesting that this time the pressure on the lats depreciation was not based on real transactions, but on an overall assessment of the situation and risks.

Over the reporting period, the overall bank liquidity shrank by 109.0 million lats due to the increase in minimum reserve requirements (8.3%) as well as the rise in the average outstanding currency in circulation (1.2%).

The Bank of Latvia left the interest rates unchanged as the raising of interest rates in May was effective and a slowdown in economic activity was observed. The future monetary policy actions have to ensure a long-term economic growth and reduce risks.

The allotment amount at the tenders of the MROs and foreign exchange swaps remained unchanged: 5.0 million lats and 10.0 million lats were allotted at one tender respectively. The total allotment amount of the MROs was 325.0 million lats in the reporting period (a quarter-on-quarter increase of 6.6%). The total demand (471.6 million lats) was 3.0% lower quarter-on-quarter and the amount granted through loans (179.0 million lats) was by 7.7% lower. The average balance of the MROs declined from 16.4 million lats to 13.1 million lats, whereas the average interest rate rose from 6.42% to 7.02%.

At the tenders of foreign exchange swaps 650.0 million lats (a 6.6% increase quarter-on-quarter) were supplied, while the demand amounted to 1 079.5 million lats (a 25.4% decrease) and the volume of concluded foreign exchange swap deals was 380.0 million lats (a 11.6% decline). The weighted average interest rate shrank from 8.33% to 7.83% and the average balance diminished from 162.4 million lats to 26.8 million lats. As the lats exchange rate fluctuations around the central parity rate could be observed, the demand for and the balance of foreign exchange swaps declined more notably than those of the MROs.

The liquidity dynamics is also confirmed by the changes in the use of the Bank of Latvia's standing facilities. The average balance of the deposit facility amounted to 12.1 million lats in the second quarter and 15.2 million lats in the third quarter. The average balance of the marginal lending facility shrank from 41.9 million lats in the second quarter to 20.9 million lats in the third quarter.

When analysing the Bank of Latvia's operations by months, the average balance of the MROs, foreign exchange swaps and the marginal lending facility rose with each month of the third quarter, whereas that of the deposit facility declined.

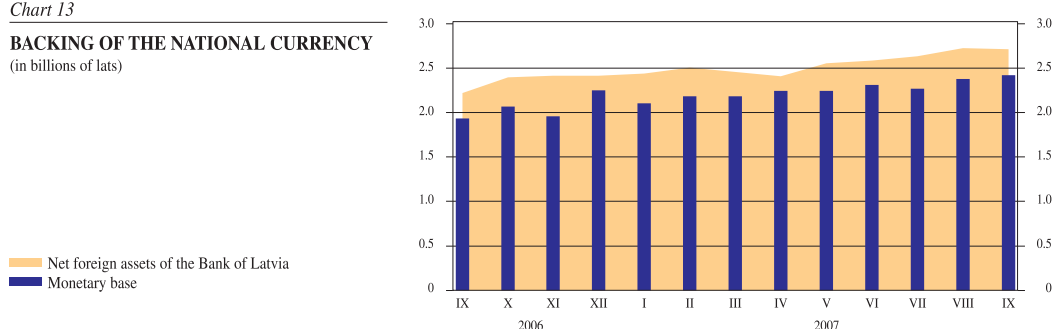
Dynamics of Monetary Aggregates

With the MFI demand deposits with the Bank of Latvia growing despite the fall in the demand for cash, the monetary base M0 expanded by 110.6 million lats in the third quarter. The annual growth rate of the monetary base, MFI demand deposits with the central bank and currency in circulation moderated to 25.1%, 46.2% and 4.7% respectively at the end of September.

In the third quarter, the Bank of Latvia money supply expanded as a result of purchases of foreign currency by the central bank and currency swaps, hence the Bank of Latvia net foreign assets grew by 132.8 million lats or 5.1% quarter-on-quarter, posting a 22.4% year-on-year growth. The backing of the national currency with the central bank's net foreign assets was 112.1% at the end of September (see Chart 13). Money supply grew also on account of a 121.8 million lats increase in loans granted to banks and decreased as a result of a pickup of 113.6 million lats in the government deposits with the Bank of Latvia.

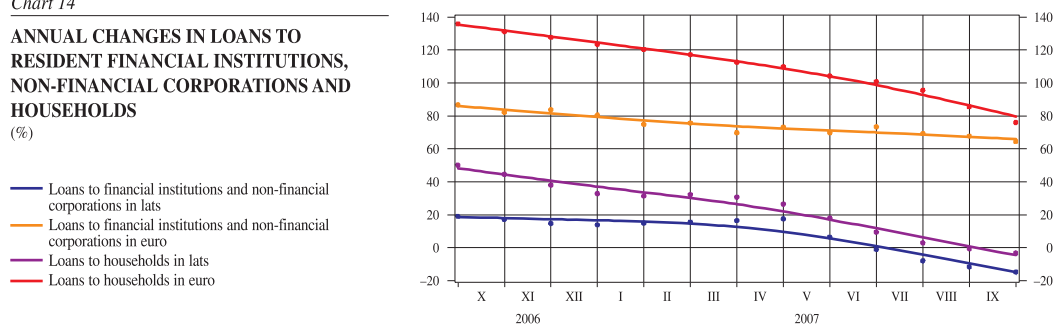
Chart 13

BACKING OF THE NATIONAL CURRENCY
 (in billions of lats)

The impact of inflation curtailment measures, a more prudent approach to financing on the part of parent banks and the rising interest rates underpinned moderation in lending growth in the third quarter. In September, its annual rate reached 45.3%, a low since September 2004, recording a 10.9 percentage point drop in comparison with June, and the monthly rate of lending growth in September was the lowest since April 2006. The lending structure saw considerable changes: the role of industrial credit granted to businesses became more significant alongside a decline in the growth rate of mortgage lending. Loans granted in euro continued to expand while those granted in lats and US dollars decreased. As the domestic deposits shrank, funds from foreign banks (parent banks and in the form of syndicated loans) for loan financing played the major role.

In the third quarter, loans granted to resident financial institutions, non-financial corporations and households increased by 652.0 million lats, the growth being considerably smaller in comparison with the previous quarter when it reached 1.0 billion lats; see Chart 14 for the annual change in lending). In September, the annual growth rate of loans to non-financial corporations stood at 45.4%, i.e. 2.6 percentage points lower than in June, whereas that of loans granted to households shrank from 68.7% in June to 52.5% in September. The rate of increase in loans granted to resident financial institutions posted a pronounced year-on-year fall of 32.2 percentage points to 9.3%.

Chart 14

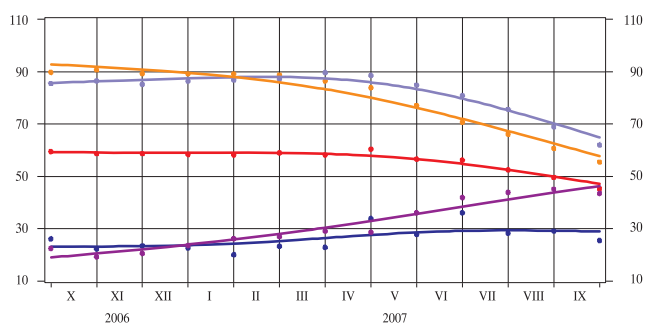
ANNUAL CHANGES IN LOANS TO RESIDENT FINANCIAL INSTITUTIONS, NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS
 (%)

Although the lending growth was mostly driven by the expanding mortgage loans (a pickup of 494.4 million lats as compared to that of 588.6 million lats in the previous quarter), the annual growth rate of the latter recorded a rapid decline from 70.7% in June to 55.5% in September (see Chart 15), including a rise of 250.7 million lats in the loans granted to households for house purchase (413.0 million lats in the previous quarter), with its annual growth rate shrinking from 80.9% to 62.0% respectively. The increase in consumer credit granted to households was moderate (76.2 million lats), and its annual

Chart 15

**ANNUAL CHANGES IN LOANS TO
RESIDENT FINANCIAL INSTITUTIONS,
NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND
HOUSEHOLDS**
(excluding transit credit; %)

— Commercial credit
— Industrial credit
— Loans for house purchase
— Mortgage loans
— Total loans

growth rate declined by 2.7 percentage points to 28.5% in the third quarter. The pickup in corporate loans was dominated by an increase of 128.5 million lats in industrial credit, with its annual growth rate moving up 1.6 percentage points to 43.5%.

The high interest rates on the lats money market underlay a further decline in loans granted in lats: in the third quarter, such loans declined by 151.5 million lats (a slight drop was also observed in loans granted in other currencies), whereas those granted in euro posted a pickup of 820.3 million lats. Nevertheless, loans granted in euro recorded a smaller increase than in the previous quarter and their annual growth rate fell by 15.5 percentage points, standing at 69.6% in September. In the third quarter, the share of euro loans in total loans edged up 2.5 percentage points to 81.3%, and that of lats loans shrank by 2.2 percentage points to 15.9%.

As the lending growth eased, the ratio of loans granted to financial institutions, non-financial corporations and households to GDP posted a decline from 86.7% at the end of the second quarter to 82.8% at the end of the third quarter (including a decrease in the ratio of loans granted to households, as well as financial institutions and non-financial corporations to 38.2% and 44.6% of GDP respectively).

A rise in loans granted to real estate, renting and business activities (192.3 million lats or 9.6%) was the largest contributor to corporate loan expansion. Significant lending growth was observed in manufacturing (82.7 million lats or 9.9%), energy (54.9 million lats or 31.9%) and other community, social and personal services (50.5 million lats or 31.2%). The increase in lending to trade was relatively small (30.5 million lats or 3.9%) whereas loans to financial intermediation recorded a considerable drop (134.9 million lats or 13.3%). Hence, loans granted to real estate, renting and business activities amounted to 32.9% of total loans at the end of the third quarter and those granted to manufacturing, financial intermediation and trade accounted for 13.7%, 13.1% and 12.0% respectively.

In the third quarter, the money supply decreased somewhat (for the dynamics of monetary aggregates see Charts 16 and 17), resulting in a considerable drop in the annual growth rate of broad money M3 (from 35.7% in June to 23.4% in September). The annual rate of increase of the monetary aggregate M2 recorded a similar fall (from 34.4% to 22.3% respectively). The most liquid monetary aggregate M1 posted the most pronounced decrease in the annual growth (from 27.1% in June to 11.8% in September), reflecting the impact of the rising opportunity costs of overnight deposits and cash – it was the annual rate of increase of these indicators that recorded a particularly rapid fall in the third

Chart 16

MONEY SUPPLY INDICATORS IN LATVIA
(in billions of lats)

— M2X
— M2D
— M1 (Bank of Latvia)
— M3
— M2
— M1 (ECB)

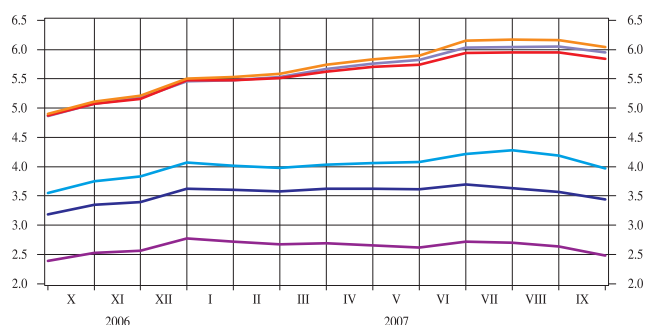
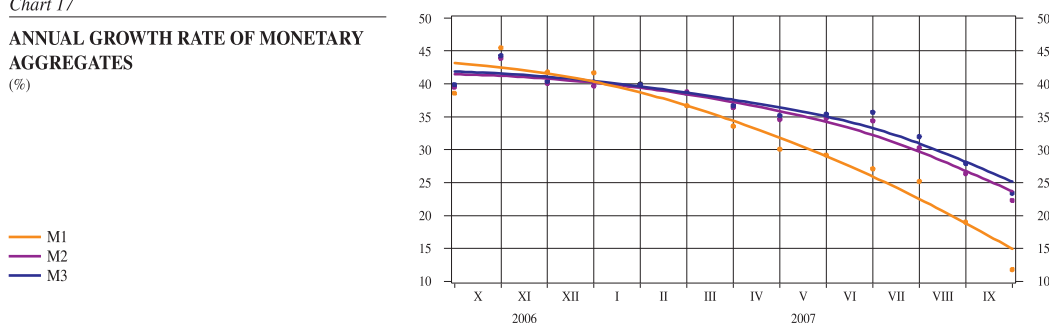

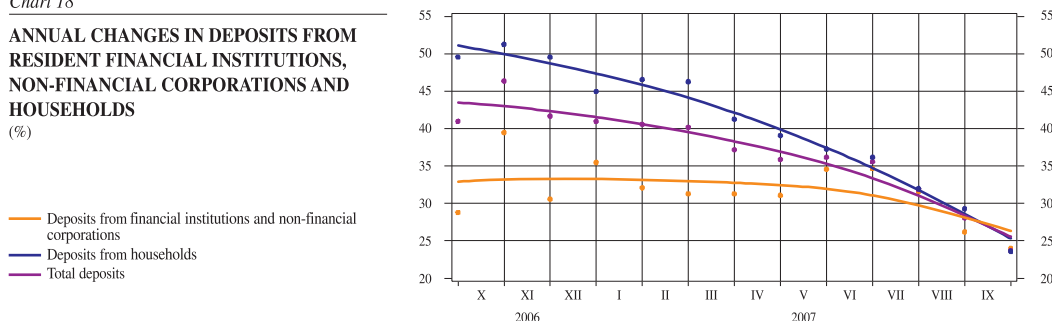
Chart 17

ANNUAL GROWTH RATE OF MONETARY AGGREGATES
(%)

quarter (that of overnight deposits shrank by 16.9 percentage points to 15.0%, and that of currency outside MFIs went down 10.5 percentage points to 2.5%). Alongside the above, the outstanding amount of overnight deposits and currency outside MFIs also decreased (by 211.0 million lats and 33.9 million lats respectively). The demand for longer-term monetary components, however, increased, i.e. deposits redeemable at a period of notice of up to three months and deposits with an agreed maturity of up to two years grew by 149.4 million lats and 13.7 million lats respectively.

As deposits of resident financial institutions, non-financial corporations and households with MFIs and their annual growth rate decreased (in the third quarter, deposits shrank by 65.7 million lats; in June and in September, their annual rates of increase stood at 35.6% and 23.7% respectively; see Chart 18), that of deposits made in lats recorded a more rapid fall (from 30.2% to 10.2%) whereas that of deposits made in euro moderated only slightly (from 57.6% to 55.7%). Hence, the share of euro deposits in total deposits rose to 38.7%, whereas that of lats deposits shrank to 51.2%.

Chart 18

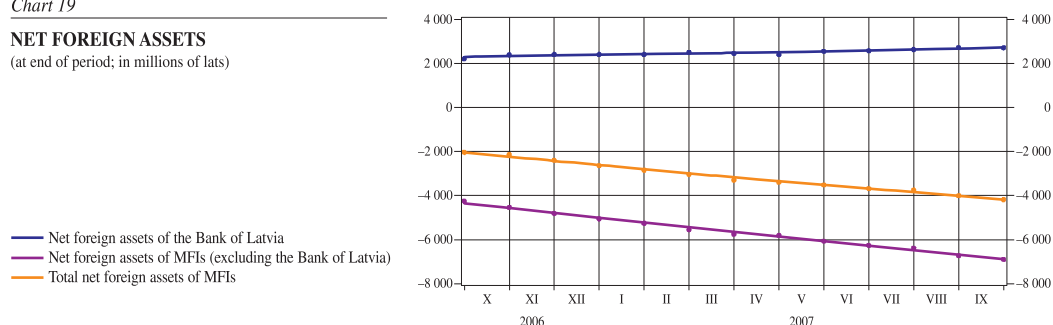
ANNUAL CHANGES IN DEPOSITS FROM RESIDENT FINANCIAL INSTITUTIONS, NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS
(%)

Overall, a minor decline was observed in deposits of households (24.5 million lats) as well as financial institutions and non-financial corporations (41.2 million lats) in the third quarter, and the annual growth rates of deposits of both sectors became almost equal (23.6% and 24.0%). Households actively switched from deposits in lats to those in euro: deposits in lats decreased by 149.4 million lats whereas those in euro increased by 140.5 million lats. The shift from deposits in lats to those in euro was not so pronounced in the non-financial corporation sector.

With the budgetary surplus expanding, the negative net credit of MFIs to the general government increased by 122.8 million lats in the third quarter.

As the amount of domestic deposits remained broadly unchanged, borrowings from foreign banks were the major source of funds used for lending in the third quarter: overall, the negative net foreign assets of MFIs (except the Bank of Latvia) expanded by 633.1 million lats (by 508.3 million lats in the previous quarter; see Chart 19). MFI (excluding the Bank of Latvia) foreign liabilities increased on account of significant borrowings from non-resident MFIs, which grew by 778.1 million lats in the third quarter (including a rise of 441.9 million lats in borrowings from parent banks), as well as from non-resident non-MFI deposits expanding by 186.1 million lats. MFI (excluding the Bank of Latvia) foreign assets also posted a rapid pickup of 609.1 million lats, with overnight loans granted to foreign banks accounting for the largest growth (529.1 million lats).

Chart 19

NET FOREIGN ASSETS
(at end of period; in millions of lats)**Box 3. Sectoral money holdings**

The analysis of the major factors driving the private sector money demand is significant for timely identification of signals of medium and longer-term risks to the economic stability which result from monetary developments. The behaviour of households and non-financial corporations with respect to the above may differ notably, hence the examination of individual sectors ensures a better understanding of the dynamics and driving factors of the overall money demand, facilitating the identification of signals relevant for the implementation of monetary policy.

The assessment of the driving factors of the private sector money demand in the economy is an important part of monetary analysis. The sectoral approach is particularly significant in identifying the sectors with a larger contribution to the overall monetary growth and determining the factors behind such contribution.

Households, financial institutions and non-financial corporations have funds both for the purposes of settling payments and savings; however, the relative importance of these purposes varies across sectors, hence the dynamics of the sectoral components of money supply also differs in various periods of the economic development. Thus the analysis of money holdings by sector provides an opportunity to explain the developments of monetary aggregates and the relation of the monetary and price dynamics more accurately.

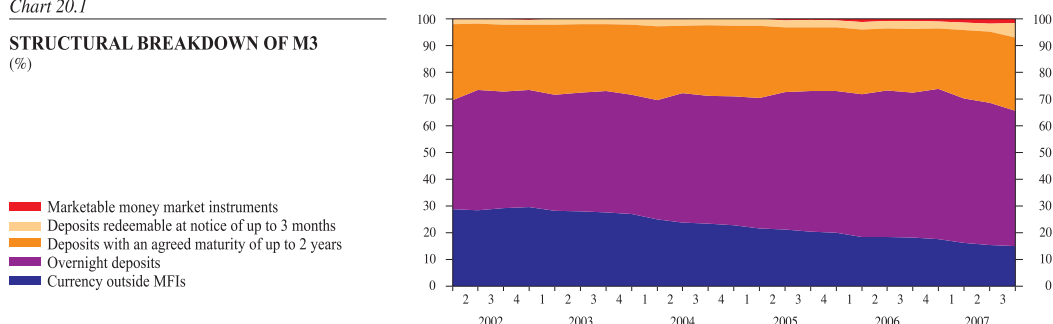
Availability of sectoral monetary aggregates in Latvia

The definition of monetary aggregates in Latvia corresponds to the ECB approach with respect to the money-issuing sector and money-holding sector. The former comprises resident MFIs and the latter – all resident non-MFIs (except the central government), i.e. households, financial institutions, non-financial corporations and local governments.

When assessing the money demand of different sectors, significant economic interrelationships can be obtained from maximally longer data time series. As regards Latvia, transition to the ECB approach in calculating monetary aggregates took place after Latvia joined the EU in 2004; nevertheless, data in the relevant breakdown have been available already since 2002 when the Bank of Latvia began compiling monthly balance sheet statistics of credit institutions in line with the ECB requirements.

Data on the broad money M3 components provides a detailed insight into the breakdown of sectoral money holdings into overnight deposits, short-term deposits (with an agreed maturity of up to 6 months

Chart 20.1

STRUCTURAL BREAKDOWN OF M3
(%)

and with 6–12 month maturity), deposits with an agreed maturity of 1 to 2 years and deposits redeemable at a period of notice of up to 3 months. Overall, these deposits account for more than 80% of total M3, with currency outside MFIs and marketable money market instruments (15% and 2% respectively) forming the rest of it (see Chart 20.1).

Sectoral breakdown of M3 deposits

Household deposits account for more than half of M3 deposits and the dominant role of households among the private sector depositors tends to strengthen slowly but steadily (in the first quarter of 2002 their share was 53.5% and in the third quarter of 2007 it was already 62.2%). The share of non-financial corporation deposits has shrunk considerably, down from 44.0% to 32.8% respectively whereas that of non-monetary financial institutions (leasing companies, pension funds, insurance corporations etc.) has expanded from 2.5% to 5.0% (see Chart 20.2). Such dynamics suggests that the growing significance of non-monetary financial sector notwithstanding, it has not been able to essentially increase its role in attracting the financial assets of households.

Chart 20.2

SECTORAL BREAKDOWN OF M3 DEPOSITS (%)

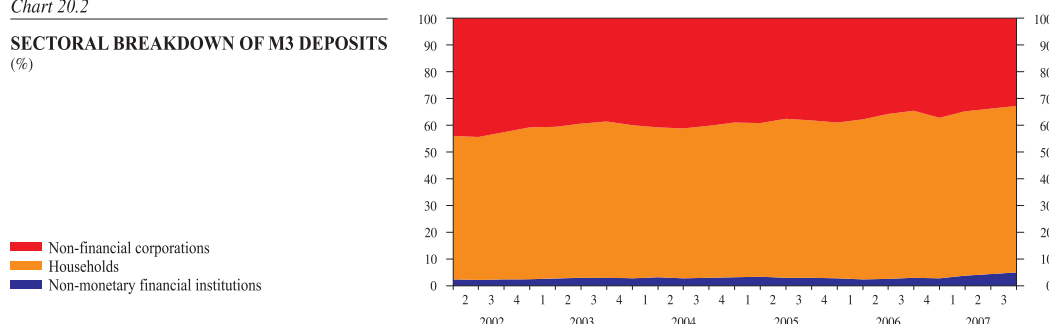
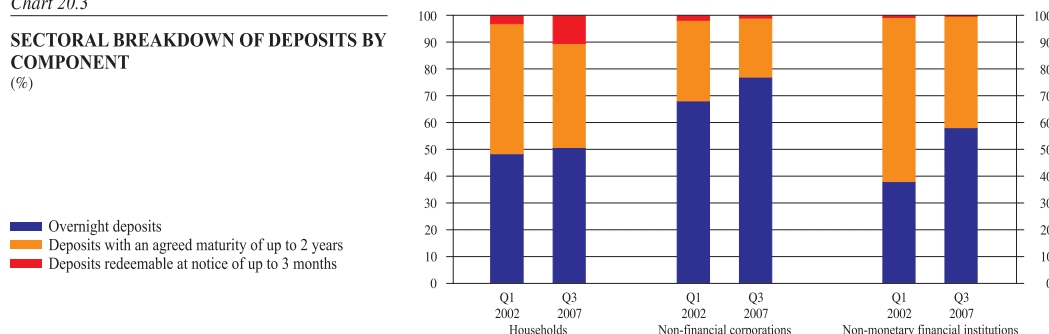

Chart 20.3 shows the sectoral breakdown of M3 deposits by component. Over the last five years, the share of overnight deposits in total deposits across all sectors has expanded (in the non-financial corporation sector this expansion has been minimal though), and in the household and non-financial corporation sector they tend to account for an increasingly larger share of M3 deposits. The importance of the deposits with an agreed maturity of up to 2 years has lessened (apart from non-financial corporation deposits where the share of such deposits has remained invariably small). The share of deposits redeemable at a period of notice of up to 3 months remains small, albeit on the upward trend, in the household sector. It suggests that savings and time deposits are not the major type of household saving and even less so in the non-financial corporations.

Chart 20.3

SECTORAL BREAKDOWN OF DEPOSITS BY COMPONENT (%)

Non-financial corporation funds (almost 80% of M3 deposits) have been placed in overnight deposits ensuring the possibility of making settlements freely and placing less money in less liquid types of deposits. The smallest share of funds deposited overnight remains in the deposits of non-monetary financial institutions (mostly insurance corporations and pension funds).

Although the sectoral breakdown of M3 deposits characterises the dominating trends of changes in money demand, data on the remaining M3 component holdings in different sectors of the economy would be

useful for a comprehensive assessment of the situation. In the case of Latvia, there exists a strong possibility of exchanging deposits for cash, although the relative significance of cash declines quite rapidly (it should be noted that the holders of currency in circulation are also not easily identified). The marketable money market instruments continue to play a minor role, therefore the lack of data on their impact on money demand by sector currently is not an issue.

INTEREST RATES

In the third quarter, interest rates on new loans granted in lats to resident non-financial corporations and households and on time deposits received from them were somewhat lower on average in comparison with the previous quarter whereas those on loans granted and time deposits received in euro continued to rise gradually. The dynamics of interest rates on loans and deposits was underpinned by the development trends of money market interest rates.

In July, short-term interest rates on various types of loans granted and deposits received in lats mostly decreased before rebounding again in August and September. As regards short-term interest rates on loans granted and deposits received in euro, they generally posted a gradual rise. Overall, in the third quarter the weighted average interest rate on new consumer credit in lats, with a floating interest rate and initial interest rate fixation period of up to one year, granted to households (see Chart 21) was 0.1 percentage point lower (19.1%) quarter-on-quarter whereas that on loans granted in euro rose by 0.4 percentage point to 7.0%. The weighted average interest rate on new loans with an initial interest rate fixation period of up to one year granted to households for house purchase in lats (see Chart 22) and that on loans granted in euro moved up 1.5 percentage points (to 11.1%) and 0.2 percentage point (to 6.0%) respectively.

Chart 21

INTEREST RATES ON CONSUMER LOANS GRANTED TO RESIDENT HOUSEHOLDS

(with a floating interest rate and initial interest rate fixation period of up to one year; %)

— In lats
— In euro
— In US dollars

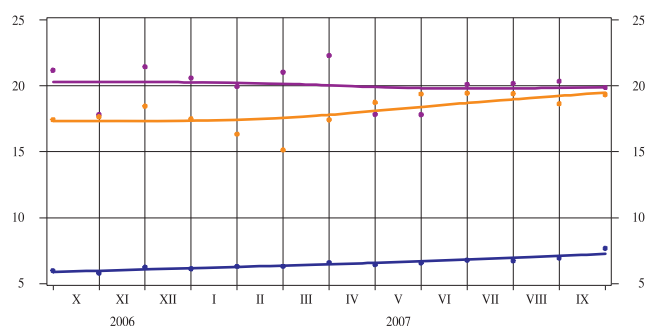
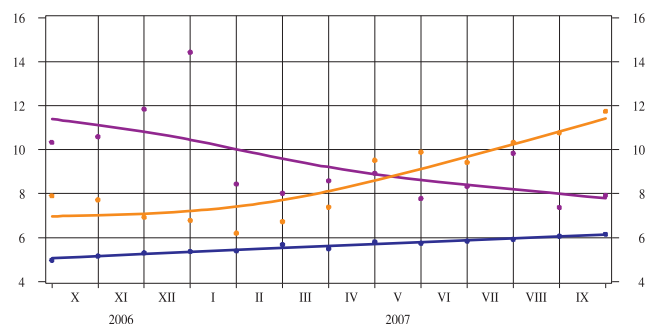

Chart 22

INTEREST RATES ON LOANS FOR HOUSE PURCHASE GRANTED TO RESIDENT HOUSEHOLDS

(with a floating interest rate and initial interest rate fixation period of up to one year; %)

— In lats
— In euro
— In US dollars

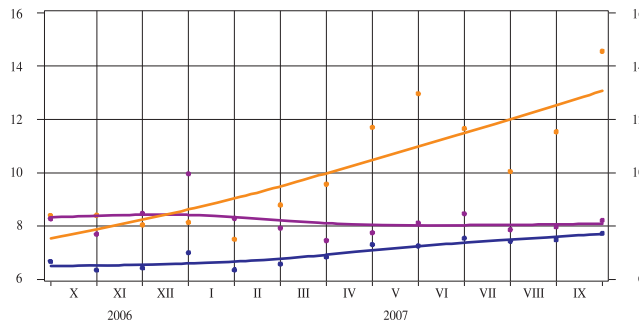

The weighted average interest rate on new lats loans in the amount below 0.2 million euro granted to non-financial corporations with a floating interest rate and an initial interest rate fixation period of up to one year (see Chart 23) decreased by 0.5 percentage point in the third quarter in comparison with the previous quarter and was 11.6%, whereas that on euro loans grew by 0.2 percentage point to 7.5%. In the third quarter, the weighted average interest rate on new lats short-term loans in the amount of 0.2–1 million euro granted to non-financial corporations edged up 0.1 percentage point to 10.2% and that on euro loans increased by 0.5 percentage point to 7.0%. The weighted average interest rate on

Chart 23

INTEREST RATES ON LOANS BELOW 0.2 MILLION EURO GRANTED TO NON-FINANCIAL CORPORATIONS
(with a floating interest rate and initial interest rate fixation period of up to one year; %)

— In lats
— In euro
— In US dollars

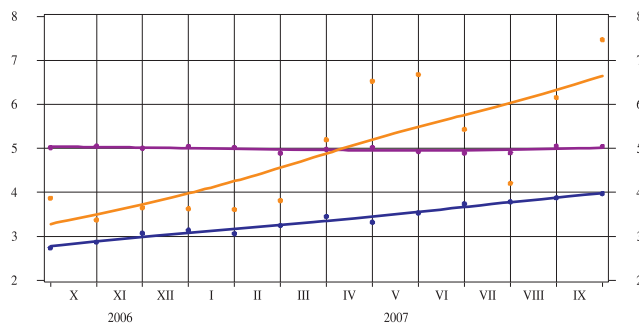
lats short-term loans above 1 million euro shrank by 1.2 percentage points to 8.7% whereas that on euro loans rose by 0.4 percentage point to 6.5%.

In the third quarter, the weighted average interest rate on short-term deposits in lats received from resident households and non-financial corporations (see Chart 24) dropped by 0.4 percentage point quarter-on-quarter to 5.9%, and that on short-term deposits in euro grew on average by 0.3 percentage point to 3.9%.

Chart 24

WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES ON DEPOSITS FROM RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS
(with an agreed maturity of up to one year; %)

— In lats
— In euro
— In US dollars

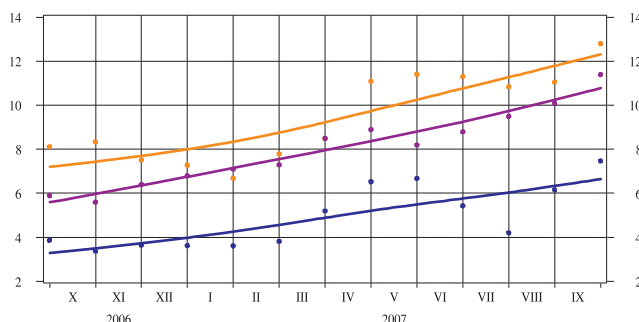
The weighted average interest rates on transactions with a longer initial interest rate fixation period moved up for both lats and euro loans granted to resident households as well as deposits received from them. Interest rates on long-term loans granted in lats and in euro to households for house purchase rose by 0.5–6.4 percentage points and 0.1–0.4 percentage point on average respectively. Interest rates on long-term consumer credit granted in lats and in euro to households increased by 1.4–4.3 percentage points and 0.2–0.4 percentage point on average respectively. The weighted average interest rates on longer-term deposits received from households in lats and in euro were 0.5–0.7 percentage point and 0.1–0.7 percentage point higher respectively (except on deposits with an initial interest rate fixation over 5 years).

With the CPI increasing (see Chart 25), the real interest rate on short-term loans granted to households and non-financial corporations in lats declined by 1.4 percentage points to 1.2% and that on long-term loans picked up 0.9 percentage point (to 6.5%) in the third quarter. The negative real interest rates on deposits received in lats shrank: those on short-term and long-term deposits decreased by 2.0 percentage points (to –4.4%) and 1.1 percentage points (to –3.2%) respectively.

Chart 25

ANNUAL CONSUMER PRICE INFLATION AND WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES ON LOANS AND DEPOSITS
(%)

— Weighted average interest rates on short-term loans granted in lats to resident non-financial corporations and households
— Weighted average interest rates on time deposits in lats from resident non-financial corporations and households
— Annual consumer price inflation

SECURITIES MARKET DEVELOPMENTS

In August, the Treasury held auctions of 6-month and 12-month Treasury bills as well as 5-year Treasury bonds on the primary market but no securities were sold although the total amount to be allotted was 12 million lats and the demand was 12.3 million lats. In August, competitive multi-price auctions and non-competitive auctions of 11-year bonds were held for the first time, and securities were sold in the amount of 2.0 million lats (bonds were offered in the amount of 5.0 million lats, the demand being 3.8 million lats) with the weighted average yield of 5.65%. Since convergence of interest rates is expected in the future, the Treasury and banks could reach a compromise with respect to the long-term interest rates while in the short-term auctions of securities banks looked to interest rates that would be more in line with the situation on the money market. The high interest rates bid were not acceptable to the Treasury as it was not in urgent need for funds.

The amount of Latvian government securities outstanding decreased by 3.6% (to 387.4 million lats). The breakdown of government securities by holder encountered only minor changes – Latvian banks, other residents and non-residents held 40.3%, 34.1% and 25.6% of them respectively.

On the secondary market, the RSE yield on 10-year Treasury bonds maturing in 2015 rose from 5.00% to 5.41% in the third quarter. The yield on bonds of the SJSC *Latvijas Hipotēku un zemes banka* maturing in 2013 shrank from 7.65% to 7.00%. In view of the tight liquidity conditions in the market, such change in the interest rate spreads between the yields of private and government securities largely reflected the separated markets rather than a real risk assessment.

In the third quarter, the Latvian Eurobond (maturing in 2014) yield decreased from 4.81% to 4.71%, and the spread between the above and the same maturity German Government Eurobond yield rose from 27 basis points to 44 basis points. The increase in the spread resulted from the risk revision of government bonds of the transition countries: in view of the US real estate market turmoils investors became more prudent with respect to the government bonds of the transition countries and the interest rate spreads increased. The deterioration of the Latvian macroeconomic indicators also played an essential role. The bond yields of the developed countries fell as they were considered a safe investment in comparison with the debt securities of higher risk and yield, and their demand increased.

The stock of outstanding corporate debt securities, denominated in lats and registered with the LCD, decreased by 15.6%. Two issues of the SJSC *Latvijas Hipotēku un zemes banka* mortgage bonds in the amount of 8.0 million lats matured, and the JSC Baltic Trust Bank mortgage bonds in the amount of 3.0 million lats were redeemed prior to maturity. The JSC *Akciju komercbanka "Baltikums"* issued new credit linked notes in the amount of 0.5 million lats with a floating interest rate and maturity of two years.

In the third quarter, the turnover of debt securities on the RSE was 9.5 million lats (2.3 times higher quarter-on-quarter). Government securities recorded the highest turnover (9.1 million lats), and that of the SJSC *Latvijas Hipotēku un zemes banka* mortgage bonds amounted to 0.4 million lats.

With the growth rate remaining high, OMX Riga increased by 6.7% whereas the Baltic equity index OMXBGI edged up a mere 0.1%. The RSE stock price index reached a record high also due to the upward pressure of the high inflation on stock prices. Most companies quoted on the stock exchange reported good turnover and profit indicators, hence the overall sentiment was positive despite the volatility of the global markets. The stock index of Latvia recorded only a minor impact of the global developments observed in August (the US mortgage loan crisis), returning to its previous level in a few days.

The Latvian stock market capitalisation increased by 6.7% (to 2.1 billion lats). In the third quarter, the RSE turnover totalled 14.1 million lats, which is 6.8% higher quarter-on-quarter. The JSC *Latvijas Kuģniecība* and the JSC *Grindeks* shares posted the highest turnover (4.8 million lats and 2.9 million lats respectively). Interest in the JSC *Latvijas Kuģniecība* shares was mostly expressed abroad, and these shares posted a significant price rise of 17.6%.

SEASONAL ADJUSTMENT OF MONETARY AGGREGATES

As of the first quarter of 2005, the Bank of Latvia publishes seasonally adjusted time series of the monetary aggregates M1, M2 and M3, calculated on the basis of the ECB methodology.

The analysis of the dynamics of the monetary aggregates M1, M2 and M3, made with the software "DEMETRA Version 2.1 (Jul 9 2007)", is shown in Charts 26–37, using the data from October 1999 to September 2007. See the Bank of Latvia's *Monetārais Apskats. Monetary Review* for the methodology applied to the seasonal adjustment of such aggregates (Issue No. 1, 2004, pp. 53–57).

Analysis of monetary time series suggests a correlation between seasonal volatility and their values, hence as of the first quarter of 2007, the time series are first modified through a logarithmic transformation. A multiplicative model is built for the decomposition of time series, i.e. the respective aggregate Y_t is expressed as follows: $Y_t = T_t \times S_t \times I_t$, where T_t is the component featuring the aggregate's development trend, S_t – a seasonal component and I_t – non-regular component (component containing no relevant information on the respective aggregate and its values are determined by occasional circumstances). In the multiplicative model, a seasonally adjusted time series of the time series $\{Y_t\}$ is referred to as the time series $\{Y_t/S_t\}$, i.e. the time series derived by dividing the original time series by its seasonal component.

The seasonal models of M1 and M2 time series are derived directly (by building models for M1 and M2 time series). An indirect approach is applied to develop the seasonally adjusted M3 time series, obtaining it as the multiplication of the seasonally adjusted M2 and M3/M2 time series.

Chart 26

M1 TIME SERIES

(at end of period; in billions of lats)

— Seasonally non-adjusted data
— Seasonally adjusted data

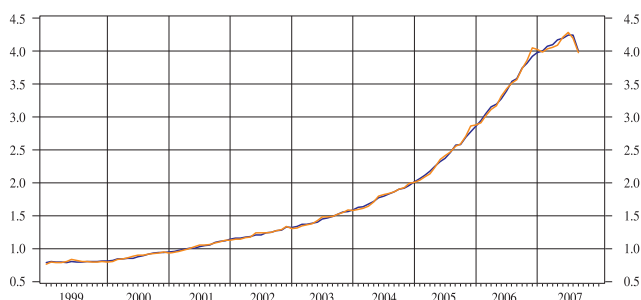

Chart 27

M2 TIME SERIES

(at end of period; in billions of lats)

— Seasonally non-adjusted data
— Seasonally adjusted data

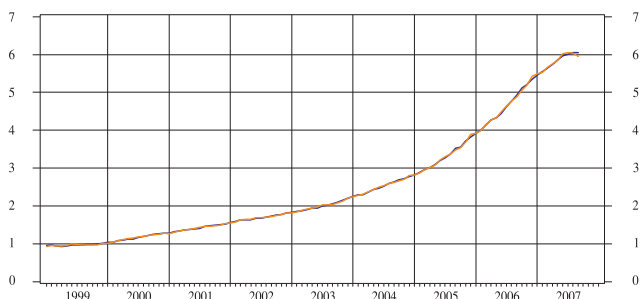

Chart 28

M3 TIME SERIES

(at end of period; in billions of lats)

— Seasonally non-adjusted data
— Seasonally adjusted data

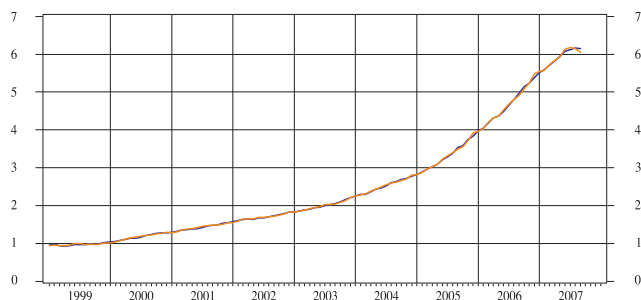

Chart 29

M1 DYNAMICS
(year-on-year changes; %)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

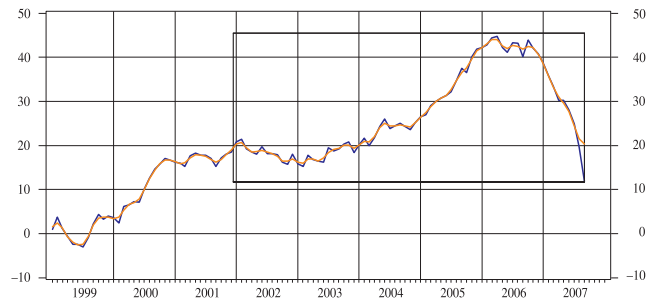

Chart 30

M1 DYNAMICS
(year-on-year changes; %; detailed overview)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

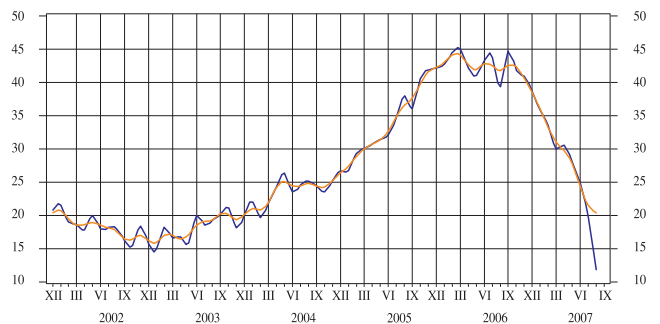

Chart 31

M2 DYNAMICS
(year-on-year changes; %)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

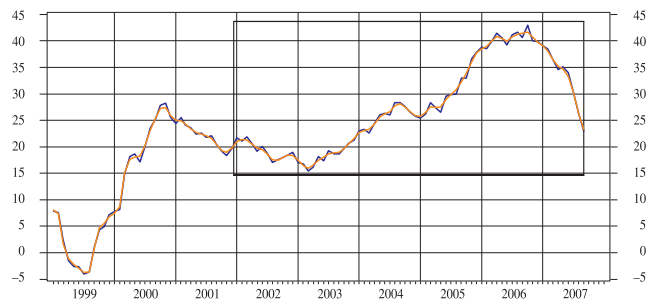

Chart 32

M2 DYNAMICS
(year-on-year changes; %; detailed overview)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

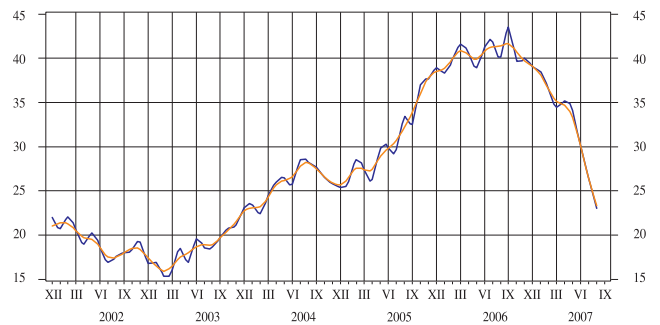

Chart 33

M3 DYNAMICS
(year-on-year changes; %)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

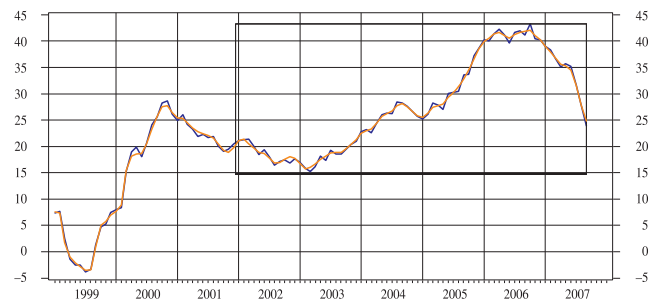

Chart 34

M3 DYNAMICS
(year-on-year changes; %; detailed overview)

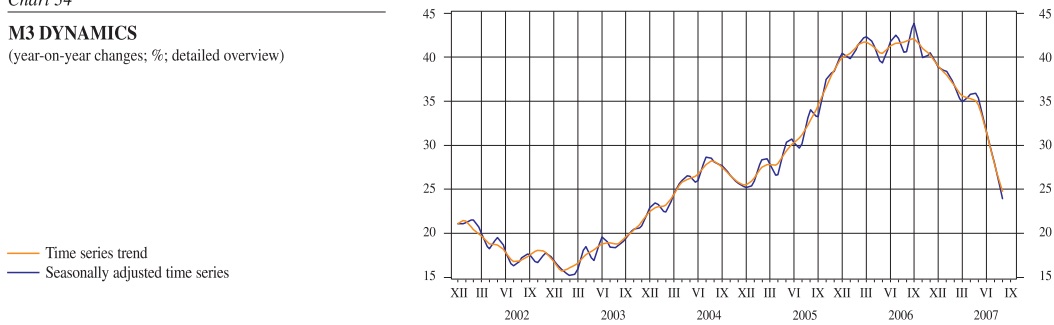

Chart 35

M1: SCOPE AND STABILITY OF THE SEASONAL FACTORS' IMPACT
(October 1999–September 2007; %)

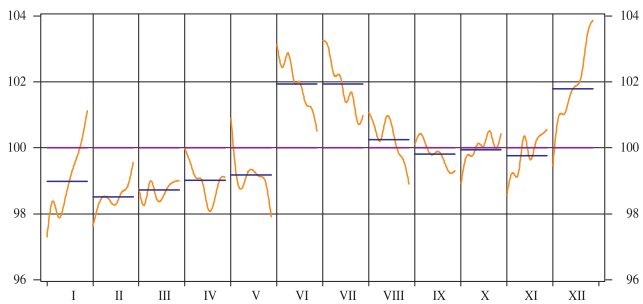

Chart 36

M2: SCOPE AND STABILITY OF THE SEASONAL FACTORS' IMPACT
(October 1999–September 2007; %)

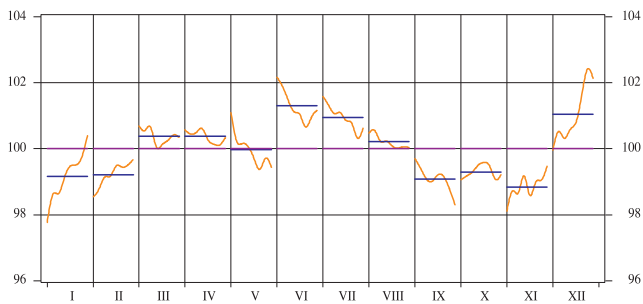
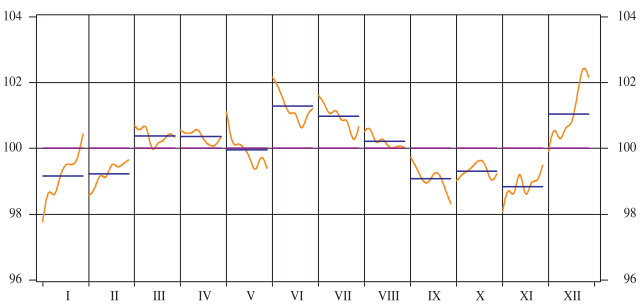

Chart 37

M3: SCOPE AND STABILITY OF THE SEASONAL FACTORS' IMPACT
(October 1999–September 2007; %)

HIGHLIGHTS OF RESOLUTIONS AND REGULATIONS ADOPTED IN PURSUIT OF THE BANK OF LATVIA'S MAIN TASKS (THIRD QUARTER OF 2007)

12 July

The Council of the Bank of Latvia approved Regulation No. 6 "The Monthly Report of Holders of Securities" (in effect as of 1 January 2008).

The Council of the Bank of Latvia approved Regulation No. 7 "The Description of the Lats Banknotes" (in effect as of 13 July 2007).

13 September

The Council of the Bank of Latvia approved Regulation No. 8 "Regulation for the Credit Register" (in effect as of 1 January 2008).

The Council of the Bank of Latvia approved Regulation No. 9 "Regulation for the Amount of and the Payment Procedure for the Fees to Be Paid for the Use of the Credit Register by Its Participants" (in effect as of 1 January 2008).

STATISTISKĀ INFORMĀCIJA
STATISTICS

TABULU SARAKSTS
LIST OF TABLES

1.	Monetārie rādītāji un procentu likmes Monetary Indicators and Interest Rates	73
2.ab	Reālā sektora rādītāji un cenas Real Sector Indicators and Prices	74
3.	Latvijas Bankas naudas pārskats Monetary Base	76
4.	Monetārie rādītāji un to sastāvdaļas Monetary Aggregates and Counterparts	77
5.	Sezonāli izlīdzinātie naudas rādītāji Seasonally Adjusted Monetary Aggregates	78
6.	Latvijas Bankas aktīvi un pasīvi The Bank of Latvia's Assets and Liabilities	79
7.	MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance Aggregated Balance Sheet of MFIs (excluding the Bank of Latvia)	80
8.	MFI konsolidētā bilance Consolidated Balance Sheet of MFIs	81
9.ab	MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance Aggregated Balance Sheet of MFIs (excluding the Bank of Latvia)	82
10.	Latvijas banku sistēmas naudas pārskats Monetary Survey	86
11.ab	MFI (izņemot Latvijas Banku) ārzemju aktīvi un ārzemju pasīvi Foreign Assets and Liabilities of MFIs (excluding the Bank of Latvia)	87
12.	MFI (izņemot Latvijas Banku) atsevišķu bilances ārzemju aktīvu un ārzemju pasīvu posteņu valstu dalījums Country Breakdown of MFI (excluding the Bank of Latvia) Selected Foreign Assets and Foreign Liabilities	88
13.	Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi uz nakti un termiņnoguldījumi (latos un ārvalstu valūtā) Overnight and Time Deposits of Resident Financial Institutions, Non-Financial Corporations and Households (in lats and foreign currencies)	89
14.a	Finanšu iestāžu noguldījumi (latos un ārvalstu valūtā) Deposits by Financial Institutions (in lats and foreign currencies)	90
14.b	Nefinanšu sabiedrību noguldījumi (latos un ārvalstu valūtā) Deposits by Non-Financial Corporations (in lats and foreign currencies)	91
14.c	Mājsaimniecību noguldījumi (latos un ārvalstu valūtā) Deposits by Households (in lats and foreign currencies)	92
14.d	Valdības un nerezidentu noguldījumi (latos un ārvalstu valūtā) Deposits by Government and Non-Residents (in lats and foreign currencies)	92
15.	Rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto kredītu termiņstruktūra (latos un ārvalstu valūtā) Maturity Profile of Loans to Resident Financial Institutions, Non-Financial Corporations and Households (in lats and foreign currencies)	93
16.a	Finanšu iestādēm un nefinanšu sabiedrībām izsniegtie kredīti Loans to Financial Institutions and Non-Financial Corporations	93
16.b	Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti Loans to Households	94
16.c	Valdībai un nerezidentiem izsniegtie kredīti Loans to Government and Non-Residents	95
17.	Finanšu iestādēm un nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu atlikumi tautsaimniecībā Loans to Financial Institutions and Non-Financial Corporations in the National Economy	96

18.	Rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto kredītu veidi Lending to Resident Financial Institutions, Non-Financial Corporations and Households	97
19.a	Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of Securities Other than Shares	98
19.b	Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of Shares and Other Equity	98
20.a	Rezidentu noguldījumu valūtu dalījums Currency Breakdown of Resident Deposits	99
20.b	Nerezidentu noguldījumu valūtu dalījums Currency Breakdown of Non-Resident Deposits	100
20.c	Rezidentiem izsniegto kredītu valūtu dalījums Currency Breakdown of Loans to Residents	101
20.d	Nerezidentiem izsniegto kredītu valūtu dalījums Currency Breakdown of Loans to Non-Residents	102
20.e	Rezidentu neakciju vērtspapīru turējumu valūtu dalījums Currency Breakdown of Holdings of Resident Securities Other than Shares	103
20.f	Nerezidentu neakciju vērtspapīru turējumu valūtu dalījums Currency Breakdown of Holdings of Non-Resident Securities Other than Shares	104
20.g	MFI emitēto parāda vērtspapīru valūtu dalījums Currency Breakdown of Debt Securities Issued by MFIs	104
21.a	Vidējās svērtās procentu likmes MFI darījumos ar rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām latos Weighted Average Interest Rates Charged by MFIs in Transactions with Resident Non-Financial Corporations and Households in Lats	105
21.b	Vidējās svērtās procentu likmes MFI darījumos ar rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām eiro Weighted Average Interest Rates Charged by MFIs in Transactions with Resident Non-Financial Corporations and Households in Euros	110
21.c	Vidējās svērtās procentu likmes MFI darījumos ar rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām ASV dolāros Weighted Average Interest Rates Charged by MFIs in Transactions with Resident Non-Financial Corporations and Households in US Dollars	115
22.	Starptanku tirgos izsniegtie kredīti Lending in the Interbank Markets	120
23.a	Kredītu procentu likmes iekšzemes starptanku tirgū Interest Rates in the Domestic Interbank Market	121
23.b	Latvijas Bankas noteiktās procentu likmes Interest Rates Set by the Bank of Latvia	121
23.c	Latvijas Bankas organizētajās <i>repo</i> un īstermiņa valūtas mijmaiņas darījumu izsolēs noteiktās procentu likmes Interest Rates in Bank of Latvia Tenders of Repurchase Agreements and Short-Term Currency Swap Contracts	122
24.	Galvenie ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumi (veidu un dalībnieku dalījumā) Principal Foreign Exchange Transactions (by type and counterparty)	122
25.	Ārvalstu valūtu pirkšana un pārdošana Foreign Exchange Transactions	123
26.	Latvijas Bankas noteiktie ārvalstu valūtu kursi (vidēji mēnesī) Monthly Averages of the Exchange Rates Set by the Bank of Latvia	123
27.	Vidējie svērtie ārvalstu valūtu (izņemot bezskaidrās naudas norēķinus) maiņas kursi Weighted Average Exchange Rates (excluding non-cash items)	124
28.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru struktūra Structure of Government Securities	124
29.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru sākotnējā tirgus izsoļu rezultāti Auctions of Government Securities in the Primary Market	125

30.	Latvijas Bankas veiktie darījumi valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru otrreizējā tirgū The Bank of Latvia's Transactions in the Secondary Market for Government Securities	125
31.	Iekšzemes kopprodukta dinamika Dynamics of Gross Domestic Product	125
32.	Strādājošo mēneša vidējās bruto darba samaksas un bezdarba līmeņa pārmaiņas Changes in the Average Monthly Gross Wages and Salaries and Unemployment	126
33.	Latvijas ārējās tirdzniecības bilance Latvian Foreign Trade Balance	126
34.	Svarīgākās preces Latvijas eksportā Main Export Goods of Latvia	127
35.	Svarīgākās preces Latvijas importā Main Import Goods of Latvia	128
36.	Partnervalstis Latvijas ārējā tirdzniecībā Latvian Foreign Trade Partners	129

1. MONETĀRIE RĀDĪTĀJI UN PROCENTU LIKMES
MONETARY INDICATORS AND INTEREST RATES

	2006						2007								
	1. cēt. Q1	2. cēt. Q2	3. cēt. Q3	4. cēt. Q4	1. cēt. Q1	2. cēt. Q2	3. cēt. Q3	1. cēt. Q1	2. cēt. Q2	3. cēt. Q3					
M1 ¹	41.7	44.7	40.8	38.6	41.7	33.6	27.1	11.8							
M2 ¹	39.7	40.1	39.3	39.5	39.7	36.4	34.4	22.3							
M3 ¹	40.3	41.6	39.7	39.9	40.3	36.7	35.7	23.4							
M2X ¹	37.5	39.2	38.1	37.7	37.5	34.1	31.4	19.8							
Kredīti rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām ¹ Loans to resident financial institutions, non-financial corporations and households ¹	58.4	64.0	59.5	59.5	58.4	58.2	56.2	45.3							
Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi ¹ Deposits of resident financial institutions, non-financial corporations and households ¹	41.0	44.0	42.4	41.0	41.0	37.2	35.6	23.7							
Ilgtermiņa procentu likme konverģences novērtēšanai ² Long-term interest rate for convergence assessment purposes ²	4.13	3.60	3.78	4.35	4.80	5.04	5.72	5.27							
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ³ RIGIBOR (3-month loans) ³	4.4	4.0	4.2	4.8	4.5	5.2	9.2	8.5							
Valdības obligāciju vidējā peļņas likme Average yield on government bonds	3.7 ⁴	3.7 ⁴	4.3 ⁴	4.7 ⁴	5.1 ⁵	5.2 ⁵	–	5.7 ⁷							
OMX Riga ³	615.6	638.4	595.3	600.5	627.2	687.1	668.2	729.6							

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
M1 ¹	42.0	43.4	38.6	45.5	41.8	41.7	40.0	36.7	33.6	30.1	29.2	27.1	25.2	19.0	11.8
M2 ¹	40.7	42.0	39.5	43.9	40.1	39.7	39.9	38.8	36.4	34.6	34.8	34.4	30.3	26.4	22.3
M3 ¹	41.1	42.3	39.9	44.3	40.4	40.3	39.9	38.6	36.7	35.2	35.4	35.7	32.0	27.9	23.4
M2X ¹	38.9	39.9	37.7	41.8	38.1	37.5	37.5	36.5	34.1	32.6	32.4	31.4	27.9	24.3	19.8
Kredīti rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām ¹ Loans to resident financial institutions, non-financial corporations and households ¹	60.3	60.9	59.5	58.7	58.7	58.4	58.2	59.0	58.2	60.4	56.6	56.2	52.5	49.6	45.3
Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi ¹ Deposits of resident financial institutions, non-financial corporations and households ¹	43.6	44.1	41.0	46.4	41.7	41.0	40.6	40.2	37.2	35.9	36.2	35.6	31.9	28.1	23.7
Ilgtermiņa procentu likme konverģences novērtēšanai ² Long-term interest rate for convergence assessment purposes ²	4.32	4.36	4.38	4.55	4.95	4.90	4.92	5.07	5.14	5.52	6.03	5.62	5.28	5.32	5.21
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ³ RIGIBOR (3-month loans) ³	4.4	5.1	4.8	5.0	4.3	4.2	3.8	5.6	6.3	9.3	10.0	8.1	6.7	7.9	11.0
Valdības obligāciju vidējā peļņas likme Average yield on government bonds	–	–	4.7 ⁴	–	5.0 ⁵	5.2 ⁵	5.1 ⁵	5.2 ⁵	6.0 ⁶	–	–	–	–	5.7 ⁷	–
OMX Riga ³	586.8	608.3	606.0	605.3	628.2	650.2	676.3	712.6	674.3	661.6	667.4	674.6	716.7	727.5	746.4

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu (%).

¹ Year-on-year changes (%).

² Valdības 10 gadu obligāciju vidējās vērtspapīru otrreizējā tirgus peļņas likmes.

² Average secondary market yields of 10-year government bonds.

³ Vidēji periodā.

³ Average of the period.

⁴ Valdības 10 gadu obligāciju vidējās svērtās vērtspapīru sākotnējā tirgus peļņas likmes.

⁴ Weighted average primary market yields of 10-year government bonds.

⁵ Valdības 5 gadu obligāciju vidējās svērtās vērtspapīru sākotnējā tirgus peļņas likmes.

⁵ Weighted average primary market yields of 5-year government bonds.

⁶ Valdības 2 gadu obligāciju vidējās vērtspapīru sākotnējā tirgus peļņas likmes.

⁶ Weighted average primary market yields of 2-year government bonds.

⁷ Valdības 11 gadu obligāciju vidējās svērtās vērtspapīru sākotnējā tirgus peļņas likmes.

⁷ Weighted average primary market yields of 11-year government bonds.

2.a REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI UN CENAS
REAL SECTOR INDICATORS AND PRICES

	2006				2007			
	1. cēt. Q1	2. cēt. Q2	3. cēt. Q3	4. cēt. Q4	1. cēt. Q1	2. cēt. Q2	3. cēt. Q3	
Rūpniecības produkcija Industrial output								
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)	3 785.6	879.3	916.7	947.6	1 042.0	1 065.5	1 110.1	1 112.3
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	4.8	9.4	3.6	4.8	1.7	0.8	1.3	1.2
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargoes loaded and unloaded at ports								
Apgrozījums (tūkst. t) Turnover (in thousands of tons)	59 497	14 478	15 534	15 292	14 193	14 929	16 451	15 784
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	-0.9	-1.0	1.6	2.5	-6.6	3.1	5.9	3.2
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)								
Apgrozījums (faktiskajās cenās; milj. latu) Turnover (at current prices; in millions of lats)	4 990.8	1 028.2	1 194.7	1 300.3	1 467.6	1 365.5	1 543.3	1 585.5
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	29.8	26.9	27.6	28.8	34.9	29.2	24.0	16.8
Bezdarba līmenis (%) Unemployment rate (%)	6.5	7.4	7.0	6.8	6.5	6.3	5.8	5.1
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	10.3	3.0	2.7	2.7	3.9	5.7	4.4	1.8
Patēriņa cenu inflācija Consumer price inflation								
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year basis (%)	6.5	7.0	6.3	6.6	6.3	7.6	8.6	10.3
Salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu (%) Quarter-on-quarter basis (%)	x	1.4	1.8	1.2	1.7	2.7	2.7	2.8
Valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālā bilance Financial surplus/deficit in the general government consolidated budget								
Pārpalikums vai deficīts (milj. latu) Surplus/deficit (in millions of lats)	-98.6	124.3	82.9	97.3	-403.1	151.1	102.5	97.6
Attiecība pret iekšzemes kopproduktu (%) Ratio to GDP (%)	0.9	5.4	3.1	3.3	12.3	5.2	3.0	2.6

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

¹ Year-on-year basis.

2.b REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI UN CENAS
REAL SECTOR INDICATORS AND PRICES

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Rūpniecības produkcija Industrial output															
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)	298.6	327.3	321.7	348.1	353.8	340.1	338.3	342.0	385.2	355.1	383.7	371.3	361.4	386.1	364.8
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	3.9	7.9	2.5	5.0	1.5	-1.1	0.5	2.0	-0.1	-0.7	3.5	0.9	3.1	3.2	-2.6
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargoes loaded and unloaded at ports															
Apgrozījums (tūkst. t) Turnover (in thousands of tons)	5 125	5 621	4 545	4 873	4 588	4 733	4 446	4 700	5 782	5 220	5 676	5 555	5 576	5 397	4 811
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	-5.0	13.0	-0.1	-5.9	3.4	-15.1	-10.0	3.9	15.3	0.9	5.3	11.8	8.8	-4.0	5.9
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)															
Apgrozījums (faktiskajās cenās; milj. latu) Turnover (at current prices; in millions of lats)	420.5	442.3	437.6	466.1	448.8	552.7	438.3	437.2	489.9	478.5	526.7	538.1	536.8	540.9	507.8
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	25.4	27.9	33.2	36.7	32.4	35.5	30.9	31.5	25.8	22.8	25.9	23.2	23.3	17.5	9.9
Bezdarba līmenis (%) Unemployment rate (%)	6.9	6.9	6.8	6.6	6.6	6.5	6.5	6.5	6.3	6.1	5.9	5.8	5.7	5.4	5.1
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	0.8	0.9	1.1	1.6	1.6	0.7	3.3	1.3	1.5	1.8	1.5	0.4	0.8	0.3	-0.1
Patēriņa cenu inflācija Consumer price inflation															
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year basis (%)	6.9	6.8	5.9	5.6	6.4	6.8	7.1	7.3	8.5	8.9	8.2	8.8	9.5	10.1	11.4
Salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%) Month-on-month basis (%)	0.6	-0.2	0.7	0.5	1.0	0.3	1.3	0.5	1.4	0.9	0.6	0.9	1.2	0.4	1.9
Patēriņa cenu gada pamatinfācija (%) Annual core inflation (%)	4.9	4.8	4.7	4.8	5.5	5.8	6.0	6.5	7.7	8.1	7.9	8.1	9.1	10.1	10.8
Valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālais pārpalikums vai deficīts (milj. latu) Financial surplus/deficit in the general government consolidated budget (in millions of lats)	21.4	33.1	42.8	1.6	-70.9	-333.7	153.9	-12.8	10.0	23.7	100.2	-21.4	36.1	57.9	3.6

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

¹ Year-on-year basis.

3. LATVIJAS BANKAS NAUDAS PĀRSKATS MONETARY BASE

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	948.8	961.4	983.5	998.0	1 023.8	1 073.9	1 047.6	1 031.0	1 030.0	1 049.6	1 034.1	1 056.1	1 054.7	1 057.5	1 029.4
Skaidrās naudas īpatsvars naudas bāzē (%) Currency as percent of the monetary base	52.6	49.6	50.8	48.3	52.3	47.8	49.8	47.2	47.2	46.8	46.1	45.7	46.5	44.5	42.5
Noguldījumi Latvijas Bankā latos Deposits with the Bank of Latvia in lats	856.4	978.8	952.6	1 067.1	933.4	1 174.9	1 054.3	1 154.5	1 150.8	1 195.2	1 210.8	1 255.7	1 214.2	1 319.0	1 393.0
Noguldījumu īpatsvars naudas bāzē (%) Deposits as percent of the monetary base	47.4	50.4	49.2	51.7	47.7	52.2	50.2	52.8	52.8	53.2	53.9	54.3	53.5	55.5	57.5
M0	1 805.3	1 940.2	1 936.2	2 065.1	1 957.2	2 248.8	2 101.9	2 185.5	2 180.8	2 244.8	2 245.0	2 311.8	2 268.9	2 376.6	2 422.4
Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	1 978.6	2 201.5	2 218.3	2 397.1	2 413.1	2 414.4	2 439.0	2 507.8	2 455.8	2 409.6	2 554.0	2 582.3	2 636.1	2 725.6	2 715.1
Kredīti MFI Loans to MFIs	0	10.0	20.8	0	0	0	0	2.7	41.9	140.6	23.0	0	0	46.8	121.8
Kredīts centrālajai valdībai (neto) Credit to central government (net)	-113.1	-206.6	-233.4	-258.5	-277.0	-49.8	-231.6	-237.6	-225.5	-218.4	-247.5	-186.0	-248.1	-288.0	-299.6
Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)	-60.3	-64.8	-69.5	-73.6	-178.8	-115.8	-105.6	-87.4	-91.5	-86.9	-84.6	-84.6	-119.1	-107.9	-114.9
Kopā Total	1 805.3	1 940.2	1 936.2	2 065.1	1 957.2	2 248.8	2 101.9	2 185.5	2 180.8	2 244.8	2 245.0	2 311.8	2 268.9	2 376.6	2 422.4

4. MONETĀRIE RĀDĪTĀJI UN TO SASTĀVDAĻAS MONETARY AGGREGATES AND COUNTERPARTS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV ²	V	VI	VII	VIII	IX
Monetārie rādītāji Monetary aggregates															
M3	4 673.1	4 817.0	4 899.9	5 110.7	5 210.5	5 506.8	5 534.7	5 582.6	5 736.9	5 838.1	5 900.0	6 146.6	6 167.0	6 161.2	6 044.6
Repo darījumi Repos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas Money market fund shares and units	32.8	31.9	31.2	31.1	32.7	46.1	52.1	49.4	51.5	49.2	45.6	59.6	70.4	62.2	49.9
Parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem Debt securities issued with maturity of up to 2 years	2.6	2.6	2.6	4.9	4.9	4.8	4.8	4.8	22.1	31.5	33.2	51.8	52.1	51.8	41.2
M2	4 637.6	4 782.6	4 866.2	5 074.8	5 173.0	5 456.0	5 477.8	5 528.4	5 663.2	5 757.3	5 821.2	6 035.3	6 044.5	6 047.2	5 953.5
Noguldījumi ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem Deposits with agreed maturity of up to 2 years	1 082.3	1 122.5	1 166.4	1 183.1	1 198.1	1 241.9	1 303.6	1 393.8	1 469.8	1 531.8	1 566.2	1 642.5	1 576.2	1 660.8	1 656.2
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem Deposits redeemable at notice of up to 3 months	135.8	137.0	149.9	138.8	141.2	148.2	156.8	157.0	160.7	166.7	175.9	178.5	187.7	195.3	327.9
M1	3 419.5	3 523.2	3 549.9	3 752.8	3 833.7	4 065.8	4 017.5	3 977.6	4 032.7	4 058.9	4 079.1	4 214.3	4 280.7	4 191.1	3 969.4
Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside MFIs	859.0	874.6	892.5	904.4	921.3	969.3	954.3	935.7	933.6	940.6	932.3	948.6	946.8	940.6	914.7
Noguldījumi uz nakti Overnight deposits	2 560.5	2 648.5	2 657.4	2 848.4	2 912.4	3 096.5	3 063.2	3 041.9	3 099.1	3 118.3	3 146.7	3 265.7	3 333.8	3 250.6	3 054.7
Monetāro rādītāju sastāvdaļas un ilgāka termiņa finanšu saistības Counterparts of monetary aggregates and longer-term financial liabilities															
Centrālās valdības noguldījumi Deposits of central government	271.9	266.8	308.8	315.3	343.3	89.8	248.3	258.0	245.9	239.9	271.7	210.4	274.2	313.4	322.4
Ilgāka termiņa finanšu saistības Longer-term financial liabilities	1 610.4	1 672.2	1 692.0	1 729.5	1 752.4	1 804.9	1 829.1	1 867.6	1 882.5	2 038.1	2 060.5	2 104.2	2 156.7	2 179.4	2 231.4
Noguldījumi ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem Deposits with agreed maturity of over 2 years	162.2	162.2	161.5	164.8	165.4	173.7	163.6	161.9	160.8	163.0	169.9	173.1	176.2	175.1	168.2
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 3 mēnešiem Deposits redeemable at notice of over 3 months	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Parāda vērtspapīri ar termiņu ilgāku par 2 gadiem Debt securities issued with maturity of over 2 years	317.2	315.4	315.4	318.7	318.6	315.1	318.3	322.4	321.6	320.9	305.6	305.8	307.0	298.4	298.6
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	1 131.0	1 194.6	1 215.1	1 246.0	1 268.4	1 316.1	1 347.2	1 383.4	1 400.0	1 554.2	1 584.8	1 625.2	1 673.4	1 705.9	1 764.5
Kredīti rezidentiem Credit to residents	8 260.2	8 591.6	8 930.7	9 274.1	9 733.6	10 110.6	10 419.3	10 773.8	11 189.7	11 531.4	11 759.0	12 138.6	12 336.6	12 626.7	12 782.9
Kredīts valdībai Credit to general government	356.0	340.9	339.4	345.3	356.8	333.7	368.7	374.6	364.3	358.4	317.6	325.6	297.5	303.1	322.4
Kredīts pārējiem rezidentiem Credit to other residents	7 904.3	8 250.7	8 591.4	8 928.8	9 376.8	9 776.9	10 050.6	10 399.3	10 825.4	11 173.0	11 441.3	11 812.9	12 039.2	12 323.6	12 460.5
Aizdevumi Loans	7 856.9	8 201.4	8 537.0	8 873.7	9 323.3	9 722.9	9 994.3	10 340.2	10 767.2	11 113.8	11 384.9	11 754.6	11 980.5	12 265.3	12 406.6
Trie ārējie aktīvi Net external assets	-1 724.1	-1 851.4	-2 028.1	-2 131.0	-2 390.4	-2 634.7	-2 812.4	-3 032.8	-3 293.6	-3 387.4	-3 508.2	-3 675.5	-3 744.3	-3 995.7	-4 175.8
Pārējie postepi (neto) Other items (net)	-19.2	-15.8	1.8	-12.5	36.9	74.5	-5.3	32.9	30.8	27.9	18.6	1.9	-5.6	-23.0	8.7

¹ Bez atlikumiem MFI kasēs.

² Dati precizēti.

² Data have been revised.

5. SEZONĀLI IZLĪDZINĀTIE NAUDAS RĀDĪTĀJI
SEASONALLY ADJUSTED MONETARY AGGREGATES

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
M1	3 369.1	3 525.0	3 565.9	3 747.8	3 831.4	3 954.4	4 026.8	4 030.1	4 075.2	4 103.6	4 127.5	4 158.9	4 224.6	4 200.0	3 988.6
M2	4 622.5	4 779.9	4 926.3	5 115.1	5 200.7	5 342.1	5 456.1	5 546.5	5 644.3	5 738.0	5 853.8	5 965.9	6 007.3	6 045.2	6 056.9
M3	4 659.5	4 813.4	4 960.8	5 150.9	5 237.1	5 390.2	5 510.7	5 602.0	5 717.7	5 818.3	5 935.8	6 073.3	6 127.4	6 160.1	6 147.8

6. LATVIJAS BANKAS AKTĪVI UN PASĪVI
THE BANK OF LATVIA'S ASSETS AND LIABILITIES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
AKTĪVI															
ASSETS															
Aizdevumi rezidentiem Loans to residents	0	10.0	20.8	0	0	0	0	2.7	41.9	140.6	23.0	0	0	46.8	121.8
Valdībai General government	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Citiem rezidentiem Other residents	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MFI MFIs	0	10.0	20.8	0	0	0	0	2.7	41.9	140.6	23.0	0	0	46.8	121.8
Rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares issued by residents	4.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valdības General government	4.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Citu rezidentu Other residents	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MFI MFIs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezidentu emitēto akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity issued by residents	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ārējie aktīvi External assets	2 109.1	2 322.2	2 341.4	2 520.9	2 547.9	2 553.0	2 566.9	2 633.0	2 580.3	2 526.1	2 674.2	2 695.7	2 752.3	2 848.8	2 843.4
Pamatlīdzekļi Fixed assets	33.1	33.0	32.8	32.7	32.5	32.8	32.5	32.4	32.4	32.5	32.3	31.9	31.7	31.6	31.5
Pārējie aktīvi Remaining assets	2.4	2.4	2.2	2.2	2.1	2.2	2.1	2.6	3.0	3.7	3.1	2.3	2.1	2.3	2.2
Kopā Total	2 149.1	2 367.6	2 397.3	2 555.8	2 582.5	2 588.0	2 601.5	2 670.7	2 657.6	2 702.8	2 732.6	2 729.9	2 786.2	2 929.5	2 998.9
PASĪVI															
LIABILITIES															
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	948.8	961.4	983.5	998.0	1 023.8	1 073.9	1 047.6	1 031.0	1 030.0	1 049.6	1 034.1	1 056.1	1 054.7	1 057.5	1 029.4
Rezidentu noguldījumi Deposits of residents	974.3	1 185.6	1 186.2	1 326.8	1 312.5	1 268.4	1 321.0	1 394.9	1 379.0	1 416.4	1 461.2	1 444.6	1 486.1	1 609.0	1 692.6
Centrālās valdības Central government	117.7	206.6	233.4	258.5	277.0	49.8	231.6	237.6	225.5	218.4	247.5	186.0	248.1	288.0	299.6
Citu rezidentu Other residents	5.9	9.1	3.3	5.3	3.4	6.3	2.8	2.8	2.4	2.8	2.9	3.0	9.0	8.7	8.3
MFI MFIs	850.7	969.9	949.5	1 063.0	1 032.1	1 212.3	1 086.6	1 154.6	1 151.2	1 195.1	1 210.8	1 255.6	1 229.0	1 312.2	1 384.7
Emitētie parāda vērtspapīri Debt securities issued	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	x	0	0	0
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	92.8	98.2	100.0	99.7	101.2	103.5	102.5	116.5	119.8	116.6	113.0	113.0	125.9	136.6	145.0
Ārējās saistības External liabilities	130.3	120.7	123.1	123.7	134.8	138.7	127.9	125.3	124.5	116.5	120.2	113.4	116.2	123.2	128.2
Pārējās saistības Remaining liabilities	2.8	1.8	4.4	7.6	10.2	3.6	2.6	3.0	4.2	3.7	4.1	2.9	3.2	3.3	3.7
Kopā Total	2 149.1	2 367.6	2 397.3	2 555.8	2 582.5	2 588.0	2 601.5	2 670.7	2 657.6	2 702.8	2 732.6	2 729.9	2 786.2	2 929.5	2 998.9

7. MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE
AGGREGATED BALANCE SHEET OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
AKTĪVI															
ASSETS															
Aizdevumi rezidentiem Loans to residents	9 282.6	9 666.8	10 019.7	10 526.1	10 910.9	11 515.9	11 709.4	12 108.3	12 463.9	12 900.3	13 160.5	13 698.0	13 872.4	14 132.5	14 385.7
Valdībai General government	92.7	92.9	95.6	93.3	93.8	74.8	74.9	74.9	74.9	74.8	78.5	80.4	67.1	67.0	86.3
Citiem rezidentiem Other residents	7 856.9	8 201.4	8 537.0	8 873.7	9 323.3	9 722.9	9 994.3	10 340.2	10 767.2	11 113.8	11 384.9	11 754.6	11 980.5	12 265.3	12 406.6
MFI MFIs	1 333.0	1 372.5	1 387.1	1 559.1	1 493.7	1 718.3	1 640.3	1 693.2	1 621.8	1 711.7	1 697.1	1 863.0	1 824.8	1 800.2	1 892.9
Rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares issued by residents	303.4	292.5	289.7	300.3	308.3	307.1	342.2	354.5	341.2	337.7	297.1	307.7	295.2	303.7	309.3
Valdības General government	258.7	248.0	243.8	252.0	263.0	258.9	293.8	299.7	289.5	283.6	239.2	245.3	230.4	236.1	236.1
Citu rezidentu Other residents	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.4	0.4	0.4	0.4	0.6	0.5	0.5	0.6	0.7	0.7
MFI MFIs	44.6	44.3	45.7	48.1	45.1	47.8	48.0	54.4	51.3	53.6	57.4	61.9	64.2	66.8	72.4
Rezidentu emitēto akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity issued by residents	47.2	49.1	54.2	54.9	53.2	53.6	55.9	58.7	57.8	58.6	55.9	57.8	58.1	57.6	53.2
Ārējie aktīvi External assets	3 512.2	3 643.0	3 590.3	3 531.7	3 502.4	3 625.8	3 736.9	3 878.9	4 052.2	4 074.6	3 986.9	4 148.0	4 641.9	4 458.3	4 757.1
Pamatīdzekļi Fixed assets	144.0	145.0	133.7	137.2	137.8	133.9	134.7	137.0	134.2	138.5	139.5	144.5	148.2	153.3	158.4
Pārējie aktīvi Remaining assets	201.0	186.9	213.1	221.9	243.2	231.6	224.1	225.7	239.3	270.5	249.3	263.9	271.1	286.3	297.0
Kopā Total	13 490.4	13 983.3	14 300.6	14 772.2	15 155.7	15 867.9	16 203.2	16 763.1	17 288.5	17 780.2	17 889.2	18 619.9	19 286.8	19 391.7	19 960.7
PASĪVI															
LIABILITIES															
Rezidentu noguldījumi Deposits of residents	4 572.1	4 534.1	4 666.6	4 883.8	4 942.6	5 200.3	5 254.7	5 314.6	5 381.6	5 516.0	5 567.6	5 889.2	5 887.6	5 786.9	5 729.6
Centrālās valdības Central government	154.2	60.2	75.4	56.8	66.3	40.0	16.7	20.4	20.4	21.5	24.2	24.4	26.1	25.4	22.8
Citu rezidentu Other residents	3 934.9	4 061.0	4 131.9	4 329.9	4 413.7	4 654.0	4 684.2	4 751.8	4 888.2	4 977.0	5 055.9	5 256.9	5 265.0	5 273.1	5 198.8
MFI MFIs	483.0	412.8	459.2	497.1	462.7	506.3	553.7	542.4	473.0	517.5	487.5	608.0	596.5	488.4	508.0
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas Money market fund shares and units	32.8	31.9	31.2	31.1	32.7	46.1	52.1	49.4	51.5	49.2	45.6	59.6	70.4	62.2	49.9
Emitētē parāda vērtspapīri Debt securities issued	319.8	318.0	318.0	323.5	323.5	319.8	323.1	327.2	343.7	352.4	338.8	357.6	359.1	350.1	339.8
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	1 038.1	1 096.4	1 115.1	1 146.3	1 167.2	1 212.7	1 244.8	1 266.8	1 280.3	1 437.6	1 471.8	1 512.2	1 547.5	1 569.3	1 619.5
Ārējās saistības External liabilities	7 214.9	7 695.9	7 836.6	8 059.9	8 305.9	8 674.8	8 988.3	9 419.5	9 801.6	9 871.5	10 049.1	10 405.8	11 022.3	11 179.7	11 648.0
Pārējās saistības Remaining liabilities	312.6	307.1	333.1	327.6	383.8	414.3	340.2	385.6	429.8	553.5	416.2	395.6	400.0	443.5	573.9
Kopā Total	13 490.4	13 983.3	14 300.6	14 772.2	15 155.7	15 867.9	16 203.2	16 763.1	17 288.5	17 780.2	17 889.2	18 619.9	19 286.8	19 391.7	19 960.7

**8. MFI KONSOLIDĒTĀ BILANCE
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF MFIs**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
AKTĪVI ASSETS															
Aizdevumi rezidentiem Loans to residents	7 949.6	8 294.3	8 632.6	8 967.0	9 417.2	9 797.6	10 069.2	10 415.0	10 842.1	11 188.6	11 463.4	11 834.9	12 047.6	12 332.3	12 492.8
Valdībai General government	92.7	92.9	95.6	93.3	93.8	74.8	74.9	74.9	74.9	74.8	78.5	80.4	67.1	67.0	86.3
Citiem rezidentiem Other residents	7 856.9	8 201.4	8 537.0	8 873.7	9 323.3	9 722.9	9 994.3	10 340.2	10 767.2	11 113.8	11 384.9	11 754.6	11 980.5	12 265.3	12 406.6
Citu rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares issued by other residents	263.4	248.2	244.0	252.2	263.2	259.3	294.2	300.1	289.9	284.1	239.7	245.8	230.9	236.8	236.9
Valdības General government	263.3	248.0	243.8	252.0	263.0	258.9	293.8	299.7	289.5	283.6	239.2	245.3	230.4	236.1	236.1
Citu rezidentu Other residents	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.4	0.4	0.4	0.4	0.6	0.5	0.5	0.6	0.7	0.7
Citu rezidentu emitēto akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity issued by other residents	47.2	49.1	54.2	54.9	53.2	53.6	55.9	58.7	57.8	58.6	55.9	57.8	58.1	57.6	53.2
Ārējie aktīvi External assets	5 621.1	5 965.2	5 931.7	6 052.6	6 050.3	6 178.8	6 303.8	6 511.9	6 632.5	6 600.7	6 661.1	6 843.7	7 394.2	7 307.1	7 600.4
Pamatīdzekļi Fixed assets	177.2	178.0	166.5	169.9	170.3	166.7	167.2	169.4	166.6	170.9	171.8	176.4	179.9	184.9	189.9
Pārējie aktīvi Remaining assets	113.6	102.6	124.3	130.6	142.7	129.3	133.0	132.9	145.8	165.2	150.7	158.7	165.3	171.6	184.5
Kopā Total	14 172.1	14 837.4	15 153.2	15 627.2	16 096.9	16 585.3	17 023.3	17 588.1	18 134.6	18 468.2	18 742.5	19 317.4	20 076.0	20 290.4	20 757.8
PASĪVI LIABILITIES															
Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside MFIs	859.0	874.6	892.5	904.4	921.3	969.3	954.3	935.7	933.6	940.6	932.3	948.6	946.8	940.6	914.7
Centrālās valdības noguldījumi Deposits of central government	271.9	266.8	308.8	315.3	343.3	89.8	248.3	258.0	245.9	239.9	271.7	210.4	274.2	313.4	322.4
Citas valdības un citu rezidentu noguldījumi Deposits of other general government and other residents	3 940.9	4 070.2	4 135.2	4 335.2	4 417.1	4 660.3	4 687.1	4 754.6	4 890.5	4 979.8	5 058.9	5 259.9	5 274.0	5 281.8	5 207.1
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas Money market fund shares and units	32.8	31.9	31.2	31.1	32.7	46.1	52.1	49.4	51.5	49.2	45.6	59.6	70.4	62.2	49.9
Emitētie parāda vērtspapīri Debt securities issued	275.2	273.7	272.2	275.4	278.4	272.1	275.1	272.7	292.4	298.9	281.4	295.7	294.9	283.3	267.4
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	1 131.0	1 194.6	1 215.1	1 246.0	1 268.4	1 316.1	1 347.2	1 383.4	1 400.0	1 554.2	1 584.8	1 625.2	1 673.4	1 705.9	1 764.5
Ārējās saistības External liabilities	7 345.2	7 816.6	7 959.8	8 183.6	8 440.7	8 813.5	9 116.2	9 544.7	9 926.1	9 988.0	10 169.3	10 519.2	11 138.5	11 302.8	11 776.3
Pārējās saistības Remaining liabilities	315.5	308.9	337.5	335.1	394.0	417.9	342.8	388.6	392.2	416.6	397.3	398.4	403.2	400.0	455.8
MFI savstarpējo saistību pārsniegums Excess of inter-MFI liabilities	0.7	0.2	0.9	1.0	1.1	0.3	0.1	1.1	2.4	1.0	1.2	0.5	0.7	0.5	-0.2
Kopā Total	14 172.1	14 837.4	15 153.2	15 627.2	16 096.9	16 585.3	17 023.3	17 588.1	18 134.6	18 468.2	18 742.5	19 317.4	20 076.0	20 290.4	20 757.8

¹ Bez atlikumiem MFI kasēs.

9.a MFI (IZŅĒMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE
AGGREGATED BALANCE SHEET OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
MFI rezerves	940.6	1 056.6	1 040.6	1 156.6	1 134.6	1 316.8	1 179.9	1 249.9	1 247.7	1 304.2	1 312.6	1 363.1	1 336.9	1 429.2	1 499.4
MFI reserves															
Nacionālā valūta kasēs	89.8	86.7	91.0	93.5	102.5	104.5	93.3	95.3	96.5	109.0	101.8	107.5	107.9	116.9	114.7
Vault cash in national currency															
Noguldījumi Latvijai Bankā	850.7	969.9	949.5	1 063.0	1 032.1	1 212.3	1 086.6	1 154.6	1 151.2	1 195.1	1 210.8	1 255.6	1 229.0	1 312.2	1 384.7
Deposits with the Bank of Latvia															
Ārzemju aktīvi	3 512.2	3 643.0	3 590.3	3 531.7	3 502.4	3 625.8	3 736.9	3 878.9	4 052.2	4 074.6	3 986.9	4 148.0	4 641.9	4 458.3	4 757.1
Foreign assets															
Prasības pret centrālo valdību	258.8	248.1	243.9	252.1	263.1	259.0	293.9	299.7	289.6	283.7	239.3	245.5	230.5	236.2	236.3
Claims on the central government															
Kredīti	0.1	0.1	0.1	0.1	0	0.1	0.1	0	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1
Loans															
Neakciju vērtspapīru turējumi	258.7	248.0	243.8	252.0	263.0	258.9	293.8	299.7	289.5	283.6	239.2	245.3	230.4	236.1	236.1
Holdings of securities other than shares															
Prasības pret vietējo valdību	92.6	92.8	95.5	93.2	93.8	74.7	74.7	74.9	74.7	74.6	78.3	80.1	67.0	66.9	86.1
Claims on the local government															
Kredīti	92.6	92.8	95.5	93.2	93.8	74.7	74.7	74.9	74.7	74.6	78.3	80.1	67.0	66.9	86.1
Loans															
Neakciju vērtspapīru turējumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Holdings of securities other than shares															
Prasības pret finanšu iestādēm	766.3	808.8	789.8	787.5	826.8	888.9	905.9	961.1	1 014.9	1 022.5	957.9	1 022.0	909.2	925.7	861.0
Claims on the financial institutions															
Kredīti	728.6	770.8	753.0	749.8	789.1	850.6	865.5	917.6	972.3	978.8	917.1	979.8	866.7	883.6	823.4
Loans															
Neakciju vērtspapīru turējumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Holdings of securities other than shares															
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi	37.7	38.0	36.8	37.7	37.7	38.3	40.4	43.5	42.5	43.7	40.8	42.2	42.5	42.0	37.6
Holdings of shares and other equity															
Prasības pret valsts nefinanšu sabiedrībām	114.6	114.8	115.1	116.1	113.0	114.5	118.3	119.5	119.8	120.2	123.3	170.6	180.6	199.4	190.1
Claims on public non-financial corporations															
Kredīti	114.6	114.8	115.1	116.1	113.0	114.5	118.3	119.5	119.8	120.2	123.3	170.6	180.6	199.4	190.1
Loans															
Neakciju vērtspapīru turējumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Holdings of securities other than shares															
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Holdings of shares and other equity															
Prasības pret privātajām nefinanšu sabiedrībām	3 666.0	3 774.7	3 932.9	4 083.2	4 320.1	4 470.2	4 572.2	4 684.1	4 832.9	4 992.6	5 141.6	5 238.2	5 411.1	5 561.8	5 685.4
Claims on private non-financial corporations															
Kredīti	3 656.4	3 763.4	3 915.3	4 065.8	4 304.4	4 454.5	4 556.3	4 668.4	4 817.2	4 977.1	5 126.0	5 222.0	5 394.9	5 545.5	5 669.1
Loans															
Neakciju vērtspapīru turējumi	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.4	0.4	0.4	0.4	0.6	0.5	0.5	0.6	0.7	0.7
Holdings of securities other than shares															
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi	9.5	11.2	17.4	17.2	15.6	15.3	15.5	15.2	15.2	14.9	15.1	15.6	15.6	15.6	15.6
Holdings of shares and other equity															
Prasības pret mājsaimniecībām	3 357.4	3 552.4	3 753.6	3 942.0	4 116.9	4 303.2	4 454.2	4 634.6	4 857.8	5 037.7	5 218.6	5 382.2	5 538.3	5 636.7	5 724.0
Claims on households															
Kredīti	3 357.4	3 552.4	3 753.6	3 942.0	4 116.9	4 303.2	4 454.2	4 634.6	4 857.8	5 037.7	5 218.6	5 382.2	5 538.3	5 636.7	5 724.0
Loans															

9.a MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE (TURPINĀJUMS)
AGGREGATED BALANCE SHEET OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA) (CONT.)

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pamatlīdzekļi Fixed assets	144.0	145.0	133.7	137.2	137.8	133.9	134.7	137.0	134.2	138.5	139.5	144.5	148.2	153.3	158.4
Pārējie aktīvi Other assets	111.1	100.2	122.0	128.4	140.6	127.1	130.8	130.3	142.8	161.5	147.5	156.4	163.2	169.4	182.3
Prasības pret rezidentu MFI Claims on resident MFIs	482.3	402.6	437.5	496.0	461.6	506.0	553.7	538.6	470.6	516.5	486.3	607.5	595.8	487.9	508.2
MFI neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of MFI securities other than shares	44.6	44.3	45.7	48.1	45.1	47.8	48.0	54.4	51.3	53.6	57.4	61.9	64.2	66.8	72.4
MFI akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of MFI shares and other equity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AKTĪVI PAVISAM TOTAL ASSETS	13 490.4	13 983.3	14 300.6	14 772.2	15 155.7	15 867.9	16 203.2	16 763.1	17 288.5	17 780.2	17 889.2	18 619.9	19 286.8	19 391.7	19 960.7

9.b MFI (IZŅĒMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE
AGGREGATED BALANCE SHEET OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Noguldījumi uz nakti latos Overnight deposits in lats	1 412.0	1 472.3	1 493.4	1 624.0	1 645.0	1 804.1	1 767.6	1 737.0	1 756.5	1 713.9	1 690.2	1 772.0	1 758.3	1 697.6	1 564.2
Finanšu iestāžu Financial institutions	17.5	22.0	23.9	22.2	35.2	31.5	35.3	35.2	31.3	31.1	46.4	43.7	40.9	48.9	43.3
Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations	64.7	60.6	63.5	138.2	97.8	115.6	96.7	99.8	122.4	115.2	107.8	105.6	101.5	94.1	89.2
Privāto nefinanšu sabiedrību Private non-financial corporations	554.0	594.2	597.9	626.3	655.1	744.1	722.3	677.8	677.3	639.3	622.7	670.5	680.8	662.7	632.1
Mājsaimniecību Households	775.7	795.6	808.2	837.4	857.0	912.8	913.3	924.2	925.5	928.3	913.3	952.1	935.1	891.9	799.5
Termiņnoguldījumi latos Time deposits in lats	681.9	711.2	726.5	744.1	748.8	765.5	791.6	821.3	853.6	889.3	904.7	886.7	843.3	845.7	844.9
Finanšu iestāžu Financial institutions	62.2	64.8	67.4	66.7	65.7	69.3	66.4	66.9	86.0	93.2	105.7	105.7	90.7	94.2	110.8
Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations	92.5	89.0	82.9	76.8	73.0	73.5	83.9	99.3	106.2	117.3	165.7	173.7	149.2	147.0	164.0
Privāto nefinanšu sabiedrību Private non-financial corporations	118.6	132.2	135.9	148.0	139.8	138.4	142.5	159.8	173.6	179.1	120.5	102.2	96.9	103.4	89.6
Mājsaimniecību Households	408.6	425.2	440.2	452.7	470.3	484.3	498.9	495.3	487.8	499.7	512.9	505.2	506.5	501.1	480.5
Noguldījumi latos ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Deposits redeemable at notice in lats	68.3	67.8	69.0	73.0	75.7	81.3	86.2	82.2	82.2	79.5	83.9	84.6	84.2	81.9	114.0
Finanšu iestāžu Financial institutions	0	0.1	0	0	0	0.1	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.4	0.6	0.7	0.6
Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.4	0.4
Privāto nefinanšu sabiedrību Private non-financial corporations	6.7	4.7	4.3	5.2	5.2	7.0	7.4	6.7	7.5	7.3	10.3	9.1	8.4	9.1	10.3
Mājsaimniecību Households	61.4	62.8	64.5	67.6	70.3	74.1	78.5	75.2	74.3	72.0	73.3	74.9	75.0	71.7	102.8
Repo darījumi latos Repos in lats	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezidentu noguldījumi ārvalstu valūtā Foreign currency deposits of residents	1 631.2	1 656.3	1 691.5	1 724.2	1 766.8	1 859.7	1 877.5	1 935.1	1 999.8	2 083.6	2 133.4	2 247.6	2 316.6	2 380.3	2 402.0
Finanšu iestāžu Financial institutions	29.3	28.1	31.4	26.2	27.5	32.1	33.0	48.5	66.0	78.1	81.0	69.3	68.1	67.4	91.4
Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations	17.8	16.9	19.4	20.6	21.4	25.9	29.3	26.7	26.0	26.7	25.2	26.2	30.1	28.2	27.4
Privāto nefinanšu sabiedrību Private non-financial corporations	468.5	481.4	474.0	510.7	510.5	571.2	530.1	505.7	513.3	542.7	527.9	595.7	617.3	629.6	602.0
Mājsaimniecību Households	1 115.6	1 130.0	1 166.8	1 166.7	1 207.4	1 230.6	1 285.2	1 354.2	1 394.5	1 436.1	1 499.3	1 556.3	1 601.1	1 655.1	1 681.3
Centrālās valdības noguldījumi Deposits of central government	154.2	60.2	75.4	56.8	66.3	40.0	16.7	20.4	20.4	21.5	24.2	24.4	26.1	25.4	22.8
Noguldījumi uz nakti latos Overnight deposits in lats	0.9	2.5	1.2	1.7	2.7	1.1	1.1	3.1	3.3	3.2	6.2	7.1	8.7	11.5	11.3
Termiņnoguldījumi latos Time deposits in lats	122.0	11.2	11.1	10.6	9.9	10.4	10.2	9.9	9.9	10.1	10.1	10.0	8.7	6.9	6.8
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu un repo darījumi latos Deposits redeemable at notice and repos in lats	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Noguldījumi ārvalstu valūtā Foreign currency deposits	31.2	46.5	63.2	44.6	53.7	28.5	5.4	7.5	7.2	8.2	7.9	7.3	8.7	7.0	4.7

9.b MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE (TURPINĀJUMS)
AGGREGATED BALANCE SHEET OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA) (CONT.)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Vietējās valdības noguldījumi Deposits of local government	141.5	153.5	151.5	164.5	177.3	143.4	161.3	176.1	196.1	210.7	243.7	266.0	262.6	267.5	273.6
Noguldījumi uz nakti latos Overnight deposits in lats	101.6	107.0	103.6	127.3	137.5	112.5	129.9	124.2	129.6	132.0	166.4	163.4	175.0	164.4	174.1
Termiņnoguldījumi latos Time deposits in lats	26.6	33.0	34.7	27.1	29.6	27.4	25.3	44.2	59.0	72.8	71.5	80.6	64.3	79.5	63.6
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu un <i>repo</i> darījumi latos Deposits redeemable at notice and repos in lats	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	2.3	1.6	1.6	1.1	1.1	0.6	1.7	1.6	0.9
Noguldījumi ārvalstu valūtā Foreign currency deposits	13.2	13.4	13.1	10.1	10.2	3.4	3.8	6.2	5.9	4.9	4.7	21.3	21.7	21.9	35.1
Tranzītfondi Transit funds	4.7	4.7	4.7	4.6	4.4	4.4	4.4	4.4	4.4	4.4	4.2	4.2	4.2	4.2	4.2
Ārzemju pasīvi Foreign liabilities	7 214.9	7 695.9	7 836.6	8 059.9	8 305.9	8 674.8	8 988.3	9 419.5	9 801.6	9 871.5	10 049.1	10 405.8	11 022.3	11 179.7	11 648.0
Saistības pret Latvijas Banku Liabilities to the Bank of Latvia	0.0	10.0	20.8	0	0	0	0	2.7	41.9	140.6	23.0	0.0	0.0	46.8	121.8
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas Money market fund shares and units	32.8	31.9	31.2	31.1	32.7	46.1	52.1	49.4	51.5	49.2	45.6	59.6	70.4	62.2	49.9
Emitētie parāda vērtspapīri Debt securities issued	319.8	318.0	318.0	323.5	323.5	319.8	323.1	327.2	343.7	352.4	338.8	357.6	359.1	350.1	339.8
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	1 038.1	1 096.4	1 115.1	1 146.3	1 167.2	1 212.7	1 244.8	1 266.8	1 280.3	1 437.6	1 471.8	1 512.2	1 547.5	1 569.3	1 619.5
Rezidentu Residents	624.8	653.8	672.6	696.7	714.8	758.0	786.6	809.5	822.1	738.4	772.6	808.3	837.0	858.1	886.5
Pārskata gada nesadalītā peļņa Retained earnings of the reporting year	133.0	157.5	178.3	201.6	219.2	266.9	25.6	47.9	89.4	114.7	149.6	181.4	216.5	241.0	269.8
Nerezidentu Non-residents	413.3	442.6	442.6	449.6	452.5	454.7	458.2	457.4	458.1	699.2	699.2	703.8	710.4	711.2	733.1
Uzkrājumi parādiem un saistībām Provisions	86.1	87.4	85.3	91.0	98.5	92.8	95.3	95.4	97.2	93.2	97.7	100.9	102.5	108.1	110.2
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības) Other liabilities (incl. subordinated liabilities)	221.8	215.0	243.2	232.0	280.9	317.0	240.5	285.9	286.3	315.3	291.4	290.4	293.2	284.4	337.7
Saistības pret rezidentu MFI Liabilities to resident MFIs	483.0	402.8	438.4	497.1	462.7	506.3	553.7	539.7	473.0	517.5	487.5	608.0	596.5	488.4	508.0
PASĪVI PAVISAM TOTAL LIABILITIES	13 490.4	13 983.3	14 300.6	14 772.2	15 155.7	15 867.9	16 203.2	16 763.1	17 288.5	17 780.2	17 889.2	18 619.9	19 286.8	19 391.7	19 960.7
Papildposteņi Memo items															
Aktīvi pārvaldīšanā Trust assets	454.0	523.7	448.9	455.0	445.2	432.2	447.5	1 337.4	514.4	486.6	548.3	521.2	601.6	616.0	454.6
Ārzemju / Foreign	326.8	404.5	326.9	314.4	305.5	284.6	297.4	1 189.3	365.5	340.8	398.7	371.7	442.7	456.5	303.8
Iekšzemes / Domestic	127.3	119.2	122.1	140.7	139.7	147.6	150.0	148.1	148.9	145.8	149.6	149.5	158.9	159.5	150.8
Pasīvi pārvaldīšanā Trust liabilities	454.0	523.7	448.9	455.0	445.2	432.2	447.5	1 337.4	514.4	486.6	548.3	521.2	601.6	616.0	454.6
Ārzemju / Foreign	345.8	413.7	332.6	342.4	331.2	309.7	320.1	1 207.0	378.6	353.5	409.0	381.8	436.8	455.1	307.8
Iekšzemes / Domestic	108.2	110.0	116.4	112.7	114.0	122.5	127.4	130.3	135.7	133.1	139.3	139.4	164.7	160.8	146.8

10. LATVIJAS BANKU SISTĒMAS NAUDAS PĀRSKATS MONETARY SURVEY

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside MFIs	Noguldījumi uz nakti (rezidentu) Overnight deposits (resident)				Termiņnoguldījumi (rezidentu) Time deposits (resident)				Kopā (M2X) Total (M2X)
		Mājsaimniecību Households	Finanšu iestāžu un privāto nefinanšu sabiedrību Financial institutions and private non-financial corporations	Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations		Mājsaimniecību Households	Finanšu iestāžu un privāto nefinanšu sabiedrību Financial institutions and private non-financial corporations	Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations		
2006										
VII	859.0	2 444.6	1 376.6	988.0	80.0	1 348.8	984.6	269.0	95.2	4 652.4
VIII	874.6	2 519.2	1 410.8	1 033.0	75.4	1 388.4	1 002.7	294.4	91.3	4 782.2
IX	892.5	2 537.6	1 428.0	1 028.6	81.0	1 442.8	1 051.7	306.1	85.0	4 872.9
X	904.4	2 705.9	1 458.4	1 090.6	156.9	1 459.5	1 065.8	314.8	78.9	5 069.9
XI	921.3	2 761.5	1 505.0	1 140.3	116.2	1 474.9	1 100.1	298.7	76.1	5 157.6
XII	969.3	2 974.5	1 550.7	1 286.9	136.9	1 536.1	1 151.1	306.7	78.3	5 479.9
2007										
I	954.3	2 927.5	1 568.7	1 238.0	120.8	1 595.4	1 207.1	299.1	89.2	5 477.3
II	935.7	2 909.7	1 605.6	1 181.5	122.6	1 666.0	1 243.3	319.2	103.5	5 511.3
III	933.6	2 962.1	1 639.9	1 179.1	143.1	1 730.0	1 242.3	376.1	111.6	5 625.6
IV	940.6	2 979.3	1 667.0	1 174.3	138.0	1 787.0	1 269.0	396.7	121.3	5 706.9
V	932.3	2 973.4	1 682.6	1 160.8	130.0	1 838.8	1 316.2	353.8	168.8	5 744.6
VI	948.6	3 078.6	1 716.8	1 230.6	131.2	1 912.3	1 371.7	366.1	174.5	5 939.4
VII	946.8	3 129.0	1 742.9	1 255.2	130.9	1 873.4	1 374.8	348.6	150.0	5 949.2
VIII	940.6	3 056.1	1 667.9	1 267.2	121.0	1 949.4	1 451.9	348.8	148.7	5 946.1
IX	914.7	2 838.1	1 483.9	1 240.5	113.7	2 087.1	1 580.2	339.7	167.2	5 839.8
	Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	Tīrie iekšējie aktīvi Net domestic assets						Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)	Kopā (M2X) Total (M2X)	
		Kredīti rezidentiem Credit to residents								
		Valdībai (neto) General government (net)	Mājsaimniecībām Households	Finanšu iestādēm un privātajām nefinanšu sabiedrībām Financial institutions and private non-financial corporations	Valsts nefinanšu sabiedrībām Public non-financial corporations					
2006										
VII	-1 724.1	7 846.9	-57.4	3 357.4	4 432.3	114.6	-1 470.4	6 376.5	4 652.4	
VIII	-1 851.4	8 171.4	-79.3	3 552.4	4 583.5	114.8	-1 537.8	6 633.6	4 782.2	
IX	-2 028.1	8 470.4	-121	3 753.6	4 722.7	115.1	-1 569.4	6 901.0	4 872.9	
X	-2 131.0	8 794.3	-134.5	3 942.0	4 870.7	116.1	-1 593.4	7 200.9	5 069.9	
XI	-2 390.4	9 213.0	-163.8	4 116.9	5 146.9	113.0	-1 664.9	7 548.1	5 157.6	
XII	-2 634.7	9 877.4	100.5	4 303.2	5 359.2	114.5	-1 762.8	8 114.6	5 479.9	
2007										
I	-2 812.4	10 009.6	-41.0	4 454.2	5 478.1	118.3	-1 720.0	8 289.7	5 477.3	
II	-3 032.8	10 339.8	-59.5	4 634.6	5 645.2	119.5	-1 795.6	8 544.1	5 511.3	
III	-3 293.6	10 747.6	-77.7	4 857.8	5 847.7	119.8	-1 828.3	8 919.3	5 625.6	
IV	-3 387.4	11 080.9	-92.2	5 037.8	6 015.1	120.2	-1 986.6	9 094.3	5 706.9	
V	-3 508.2	11 243.7	-197.7	5 218.6	6 099.5	123.3	-1 990.9	9 252.7	5 744.6	
VI	-3 675.5	11 662.2	-150.8	5 382.2	6 260.2	170.6	-2 047.3	9 614.9	5 939.4	
VII	-3 744.3	11 799.8	-239.4	5 538.3	6 320.3	180.6	-2 106.3	9 693.5	5 949.2	
VIII	-3 995.7	12 045.8	-277.8	5 636.7	6 487.5	199.4	-2 104.0	9 941.8	5 946.1	
IX	-4 175.8	12 187.0	-273.6	5 724.0	6 546.5	190.1	-2 171.3	10 015.7	5 839.8	

¹ Bez atlikumiem MFI kasēs.

11.a MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Prasības pret MFI Claims on MFIs	2 087.1	2 220.3	2 162.2	2 073.9	2 032.0	2 160.0	2 246.4	2 425.5	2 478.5	2 479.5	2 290.1	2 371.7	2 838.8	2 620.8	2 928.3
Aizdevumi Loans															
Uz nakti / Overnight	1 088.1	1 210.3	1 126.7	1 095.6	1 055.3	1 194.0	1 235.7	1 376.3	1 445.0	1 238.2	1 186.8	1 267.9	1 741.4	1 298.6	1 797.0
Īstermiņa / Short-term	441.5	430.2	423.8	362.8	369.5	374.1	396.3	402.1	368.6	550.7	387.9	421.5	444.7	610.7	423.8
Ilgttermiņa / Long-term	23.1	22.9	28.2	28.3	27.8	33.9	33.2	33.9	33.6	35.1	33.1	33.0	27.2	32.0	28.9
Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares	508.5	530.7	557.3	560.6	552.6	530.5	553.2	585.1	603.1	617.9	640.4	607.6	584.0	637.7	637.0
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity	1.7	1.9	1.9	2.0	2.2	2.9	2.5	2.5	2.3	1.8	2.4	2.1	1.8	2.1	2.0
Citas prasības Other claims	24.3	24.3	24.3	24.6	24.6	24.6	25.5	25.5	25.9	35.8	39.5	39.6	39.6	39.6	39.6
Prasības pret ne-MFI Claims on non-MFIs	1 316.7	1 326.5	1 320.6	1 360.3	1 359.7	1 353.6	1 389.3	1 359.9	1 471.8	1 487.9	1 583.1	1 655.7	1 676.1	1 706.9	1 700.2
Aizdevumi Loans															
Īstermiņa / Short-term	208.6	205.2	213.8	244.3	252.5	243.1	247.4	261.0	275.3	280.2	312.4	297.9	314.4	327.1	327.0
Ilgttermiņa / Long-term	611.4	631.9	659.5	680.8	701.3	724.9	752.6	747.2	793.6	821.8	866.7	896.8	923.2	914.1	921.1
Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares															
Valdības sektors / Government	158.4	146.1	141.5	139.6	131.8	130.3	133.6	99.6	136.4	123.8	136.8	171.0	135.1	129.8	120.4
Privātais sektors / Private sector	286.2	292.0	253.0	239.4	220.0	197.8	197.4	195.4	213.8	210.7	218.7	230.4	243.2	273.3	269.6
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity	38.0	37.3	38.6	41.8	43.8	47.3	48.0	46.8	42.7	41.4	38.5	49.4	50.5	51.8	51.3
Citas prasības Other claims	14.1	14.1	14.2	14.4	10.3	10.3	10.3	10.0	10.0	10.0	10.0	10.1	9.8	10.9	10.8
Ārvalstu valūta kasēs Vault cash in foreign currencies	63.3	61.7	61.2	58.7	56.2	65.1	58.3	53.4	51.9	53.0	55.1	60.8	61.0	61.1	53.6
Pārējie aktīvi Other assets	45.0	34.5	46.3	38.8	54.5	47.1	42.9	40.1	50.0	54.2	58.5	59.8	66.0	69.5	75.0
Ārzemju aktīvi kopā Total foreign assets	3 512.2	3 643.0	3 590.3	3 531.7	3 502.4	3 625.8	3 736.9	3 878.9	4 052.2	4 074.6	3 986.9	4 148.0	4 641.9	4 458.3	4 757.1

11.b MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Saisības pret MFI Liabilities to MFIs															
Uz nakti / Overnight	242.6	360.6	366.3	79.4	314.2	340.2	335.5	414.0	306.7	165.2	386.9	290.8	329.9	223.2	382.2
Īstermiņa / Short-term	933.7	1 038.4	1 109.5	1 354.5	1 456.3	1 340.3	1 325.8	1 579.2	1 925.5	2 081.1	1 928.3	1 956.2	1 669.8	2 005.0	1 847.1
Ilgttermiņa / Long-term	2 917.6	3 153.3	3 158.8	3 374.1	3 328.2	3 708.0	3 983.9	4 036.0	4 032.0	4 239.7	4 259.2	4 474.9	5 060.9	5 124.0	5 270.7
Ne-MFI noguldījumi Non-MFI deposits															
Uz nakti / Overnight	2 242.0	2 233.5	2 219.3	2 383.3	2 213.1	2 196.4	2 390.7	2 458.8	2 335.4	2 365.9	2 471.7	2 551.1	2 907.7	2 605.1	2 722.1
Īstermiņa / Short-term	515.3	563.2	566.6	524.9	595.8	717.4	626.8	596.1	655.2	632.3	596.2	745.6	687.1	846.9	755.4
Ilgttermiņa / Long-term	113.5	104.0	103.5	108.2	106.0	103.0	54.0	52.9	47.8	52.7	80.8	81.7	81.8	81.4	87.1
Citi pasīvi ¹ Other liabilities ¹	250.2	243.0	312.6	235.4	292.4	269.6	271.5	282.4	499.1	334.7	325.9	305.4	285.1	294.1	583.4
Ārzemju pasīvi kopā Total foreign liabilities	7 214.9	7 695.9	7 836.6	8 059.9	8 305.9	8 674.8	8 988.3	9 419.5	9 801.6	9 871.5	10 049.1	10 405.8	11 022.3	11 179.7	11 648.0
Papildposteņi Memo items															
Aktīvi pārvaldīšanā Trust assets	326.8	404.5	326.9	314.4	305.5	284.6	297.4	1 189.3	365.5	340.8	398.7	371.7	442.7	456.5	303.8
Pasīvi pārvaldīšanā Trust liabilities	345.8	413.7	332.6	342.4	331.2	309.7	320.1	1 207.1	378.6	353.5	409.0	381.8	436.8	455.1	307.8

¹ T.sk. pakārtotās saistības.

¹ Including subordinated liabilities.

12. MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) ATSEVIŠĶU BILANCES ĀRZEMJU AKTĪVU UN ĀRZEMJU PASĪVU POSTEŅU VALSTU DALĪJUMS
COUNTRY BREAKDOWN OF MFI (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA) SELECTED FOREIGN ASSETS AND FOREIGN LIABILITIES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2006				2007			
	1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	
Ārzemju aktīvi ¹ Foreign assets ¹		3 243.7	3 444.6	3 529.1	3 560.7	4 000.2	4 087.2	4 703.4
ES		1 741.0	1 857.6	1 817.4	1 777.3	1 931.9	2 068.5	2 588.7
EU								
t.sk. EMS incl. EMU		804.4	888.7	893.9	776.0	787.8	945.8	1 227.7
Pārējās valstis un starptautiskās institūcijas Other countries and international institutions		1 502.7	1 587.0	1 711.6	1 783.4	2 068.3	2 018.7	2 114.7
Ārzemju pasīvi ² Foreign liabilities ²		6 399.0	6 979.5	7 836.6	8 674.8	9 801.6	10 405.8	11 648.0
ES		3 780.9	4 351.5	5 062.5	5 669.1	6 822.8	7 116.9	8 358.8
EU								
t.sk. EMS incl. EMU		1 062.6	1 259.8	1 471.8	1 707.8	2 006.4	2 193.7	2 488.2
Pārējās valstis un starptautiskās institūcijas Other countries and international institutions		2 618.1	2 628.0	2 774.1	3 005.7	2 978.8	3 288.8	3 289.2

¹ Izņemot ārvalstu valūtu kasē.

¹ Excluding vault cash in foreign currencies.

² Izņemot kapitālu un rezerves.

² Excluding capital and reserves.

**13. REZIDENTU FINANŠU IESTĀŽU, NEFINANŠU SABIEDRĪBU UN MĀJSAIMNIECĪBU NOGULDĪJUMI UZ NAKTI UN TERMIŅNOGULDĪJUMI (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
OVERNIGHT AND TIME DEPOSITS OF RESIDENT FINANCIAL INSTITUTIONS, NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Noguldījumi uz nakti Overnight deposits															
Summa / Amount	2 444.6	2 519.2	2 537.6	2 705.9	2 761.5	2 974.5	2 927.5	2 909.7	2 962.1	2 979.3	2 973.4	3 078.6	3 129.0	3 056.1	2 838.1
% ¹	64.4	64.5	63.8	65.0	65.2	65.9	64.7	63.6	63.1	62.5	61.8	61.7	62.5	61.1	57.6
Termiņnoguldījumi Time deposits															
Ar termiņu 1–6 mēn. Maturity of 1–6 months															
Summa / Amount	685.3	693.7	730.3	726.5	734.2	765.3	801.5	859.1	883.7	942.9	953.7	989.0	918.0	977.5	1 097.6
% ¹	18.1	17.7	18.3	17.4	17.3	17.0	17.7	18.8	18.9	19.8	19.8	19.8	18.4	19.5	22.3
Ar termiņu 6–12 mēn. Maturity of 6–12 months															
Summa / Amount	391.5	416.5	431.9	450.9	458.4	485.1	498.4	506.8	540.5	529.4	557.9	591.0	608.7	617.4	633.7
% ¹	10.3	10.7	10.9	10.8	10.8	10.8	11.0	11.1	11.5	11.1	11.6	11.8	12.2	12.3	12.9
Ilgtermiņa Long-term															
Summa / Amount	272.0	278.2	280.6	282.1	282.2	285.7	295.5	300.1	305.9	314.6	327.2	332.2	346.8	354.5	355.8
% ¹	7.2	7.1	7.0	6.8	6.7	6.3	6.6	6.5	6.5	6.6	6.8	6.7	6.9	7.1	7.2
Noguldījumi kopā Total deposits	3 793.5	3 907.6	3 980.4	4 165.4	4 236.3	4 510.6	4 522.9	4 575.7	4 692.1	4 766.3	4 812.2	4 990.8	5 002.4	5 005.5	4 925.1

¹ Attiecīgo noguldījumu īpatsvars rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību veikto noguldījumu atlikumā.

¹ As percent of total deposits of resident financial institutions, non-financial corporations and households.

14.a FINANŠU IESTĀŽU NOGULDĪJUMI (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS BY FINANCIAL INSTITUTIONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi / Insurance corporations and pension funds									
	Uz nakti Overnight	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice		Repo darījumi Repos		Latos In lats
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi 1–2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months			
2006									
VII	14.8	18.7	6.4	32.7	0	0	0	72.6	66.0
VIII	18.2	20.9	6.8	32.1	0	0	0	78.1	70.9
IX	19.4	26.3	6.9	30.5	0	0	0	83.0	73.1
X	17.5	24.1	6.8	30.1	0	0	0	78.5	69.8
XI	18.5	22.0	7.0	30.6	0	0	0	78.1	69.8
XII	17.4	27.3	7.5	29.8	0	0	0	82.0	71.4
2007									
I	21.2	26.3	7.9	30.0	0	0	0	85.3	74.3
II	21.8	26.0	8.8	29.6	0	0	0	86.2	76.5
III	19.7	28.0	11.6	29.7	0	0	0	89.0	78.4
IV	28.7	32.6	13.0	29.6	0	0	0	103.9	85.3
V	36.5	40.0	14.2	32.4	0	0	0	123.1	105.0
VI	31.9	44.7	13.7	31.4	0.3	0	0	122.0	107.6
VII	29.2	43.5	13.5	31.5	0.4	0	0	118.1	103.6
VIII	32.6	45.5	14.0	31.2	0.6	0	0	123.9	111.1
IX	44.6	60.3	15.6	29.6	0.5	0	0	150.7	125.4
CFS un finanšu palīgsabiedrības / OFIs and financial auxiliaries									
	Uz nakti Overnight	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice		Repo darījumi Repos		Latos In lats
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi 1–2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months			
2006									
VII	27.5	5.7	0.6	2.6	0	0	0	36.5	13.8
VIII	19.7	14.0	0.4	2.6	0.1	0	0	36.8	16.0
IX	21.8	12.8	0.9	4.1	0	0	0	39.6	18.2
X	17.7	13.9	0.9	4.1	0	0	0	36.7	19.2
XI	35.6	9.5	1.1	4.0	0.1	0	0	50.3	31.0
XII	34.4	11.4	0.8	4.2	0.1	0	0	50.9	29.4
2007									
I	35.7	10.3	0.5	2.8	0.2	0	0	49.5	27.6
II	55.3	5.8	0.6	2.8	0.1	0	0	64.5	25.7
III	55.0	36.3	0.5	2.6	0.1	0	0	94.4	39.1
IV	55.5	39.8	0.7	2.6	0.1	0	0	98.6	39.1
V	59.8	46.3	0.8	3.2	0.1	0	0	110.1	47.2
VI	48.2	44.6	0.8	3.5	0.1	0	0	97.1	42.2
VII	45.1	32.3	0.8	3.8	0.2	0	0	82.2	28.6
VIII	49.9	32.1	1.0	4.2	0.1	0	0	87.3	32.8
IX	78.7	11.8	0.8	4.2	0.1	0	0	95.5	29.3

14.b NEFINANŠU SABIEDRĪBU NOGULDĪJUMI (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS BY NON-FINANCIAL CORPORATIONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

Valsts nefinanšu sabiedrības / Public non-financial corporations									
	Uz nakti Overnight	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice		Repo darījumi Repos		Latos In lats
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi 1–2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months			
2006									
VII	80.0	89.3	0.1	5.5	0.2	0	0	175.1	157.4
VIII	75.4	85.5	0.1	5.5	0.2	0	0	166.7	149.7
IX	81.0	79.1	0.2	5.5	0.2	0	0	166.0	146.6
X	156.9	73.0	0.2	5.5	0.2	0	0	235.7	215.1
XI	116.2	70.4	0	5.5	0.2	0	0	192.3	170.9
XII	136.9	73.1	0	5.0	0.2	0	0	215.2	189.3
2007									
I	120.7	83.5	0.1	5.5	0.2	0	0	210.0	180.7
II	122.6	97.8	1.8	3.8	0.2	0	0	226.1	199.3
III	143.1	105.8	1.8	3.8	0.3	0	0	254.7	228.7
IV	138.0	115.3	1.9	3.8	0.3	0	0	259.3	232.7
V	130.0	162.8	1.9	3.8	0.3	0	0	298.8	273.7
VI	131.2	168.5	1.9	3.8	0.3	0	0	305.7	279.5
VII	130.9	144.0	1.9	3.8	0.3	0	0	280.9	250.9
VIII	121.0	142.4	1.9	3.8	0.5	0	0	269.7	241.5
IX	113.7	160.9	1.9	3.8	0.5	0	0	280.9	253.6
Privātās nefinanšu sabiedrības / Private non-financial corporations									
	Uz nakti Overnight	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice		Repo darījumi Repos		Latos In lats
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi 1–2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months			
2006									
VII	945.7	177.2	5.6	8.6	10.9	0	0	1 147.9	679.4
VIII	995.1	193.0	7.9	7.3	9.1	0	0	1 212.5	731.1
IX	987.5	203.6	8.0	5.9	7.0	0	0	1 212.0	738.1
X	1 055.5	214.5	6.3	5.7	8.3	0	0	1 290.2	779.5
XI	1 086.2	203.7	6.6	5.9	8.2	0	0	1 310.6	800.1
XII	1 235.1	201.8	7.8	6.1	9.8	0	0	1 460.7	889.5
2007									
I	1 181.1	196.2	8.1	6.1	10.8	0	0	1 402.3	872.2
II	1 104.5	219.3	10.1	6.1	10.0	0	0	1 350.0	844.3
III	1 104.4	238.7	11.2	6.3	11.2	0	0	1 371.8	858.5
IV ¹	1 090.1	249.0	11.1	7.5	10.7	0	0	1 368.4	825.7
V	1 064.6	182.2	11.2	8.9	14.5	0	0	1 281.4	753.5
VI	1 150.5	194.1	11.2	8.9	12.8	0	0	1 377.6	781.8
VII	1 180.8	185.9	12.1	10.0	14.6	0	0	1 403.4	786.1
VIII	1 184.8	182.9	12.1	9.1	16.0	0	0	1 404.9	775.3
IX	1 117.2	180.3	11.7	7.7	16.9	0	0	1 333.9	732.0

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

14.c MĀJSAIMNIECĪBU NOGULDĪJUMI (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS BY HOUSEHOLDS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

Mājsaimniecības / Households									
	Uz nakti Overnight	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice		Repo darījumi Repos		Latos In lats
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi 1–2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months			
2006									
VII	1 376.6	650.1	98.9	111.0	124.6	0	0	2 361.2	1 245.7
VIII	1 410.8	659.8	102.6	112.9	127.5	0	0	2 413.5	1 283.6
IX	1 428.0	690.5	104.9	113.8	142.5	0	0	2 479.7	1 312.9
X	1 458.4	713.1	105.4	117.1	130.2	0	0	2 524.3	1 357.6
XI	1 505.0	745.9	104.4	117.0	132.7	0	0	2 605.1	1 397.6
XII	1 550.7	788.6	106.0	118.5	138.0	0	0	2 701.8	1 471.2
2007									
I	1 568.7	829.1	115.4	119.2	143.3	0	0	2 775.8	1 490.6
II	1 605.6	861.6	117.1	119.6	145.1	0	0	2 848.9	1 494.7
III	1 639.9	856.2	120.1	118.4	147.6	0	0	2 882.2	1 487.6
IV	1 667.0	872.4	122.5	119.5	154.5	0	0	2 936.0	1 499.9
V	1 682.6	905.3	129.2	121.7	160.0	0	0	2 998.8	1 499.5
VI	1 716.8	950.3	131.6	125.5	164.3	0	0	3 088.5	1 532.2
VII	1 742.9	934.8	142.4	127.1	170.5	0	0	3 117.7	1 516.6
VIII	1 667.9	998.2	150.4	126.8	176.5	0	0	3 119.8	1 464.7
IX	1 483.9	990.8	157.5	122.8	309.0	0	0	3 064.0	1 382.8

14.d VALDĪBAS UN NEREZIDENTU NOGULDĪJUMI (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS BY GOVERNMENT AND NON-RESIDENTS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Valdības / General government				Nerezidenti / Non-residents				Latos In lats	
	Centrālā valdība Central government	Vietējā valdība Local government	Latos In lats	MFI MFIs	Ne-MFI Non-MFIs	Latos In lats				
						Valdība General government	Pārējās Other			
2006										
VII	154.2	141.5	295.7	251.2	4 093.9	2 870.8	2.8	2 868.0	6 964.7	87.4
VIII	60.2	153.5	213.7	153.8	4 552.2	2 900.7	2.9	2 897.8	7 452.9	93.7
IX	75.4	151.5	227.0	150.7	4 634.6	2 889.4	2.6	2 886.8	7 524.0	82.8
X	56.8	164.5	221.3	166.7	4 808.0	3 016.4	2.4	3 014.0	7 824.5	83.2
XI	66.3	177.3	243.6	179.7	5 098.7	2 914.8	2.4	2 912.4	8 013.5	90.8
XII	40.0	143.4	183.3	151.4	5 388.4	3 016.8	4.0	3 012.8	8 405.2	82.4
2007										
I	16.7	161.3	178.0	168.8	5 645.3	3 071.5	4.1	3 067.4	8 716.8	93.4
II	20.4	176.1	196.5	182.9	6 029.2	3 107.8	4.0	3 103.8	9 137.0	93.0
III	20.4	196.1	216.5	203.4	6 264.1	3 038.4	4.0	3 034.5	9 302.6	96.3
IV	21.5	210.7	232.2	219.1	6 486.0	3 050.9	2.3	3 048.6	9 536.8	113.0
V	24.2	243.7	267.9	255.3	6 574.4	3 148.8	2.5	3 146.2	9 723.2	102.3
VI	24.4	266.0	290.5	261.8	6 721.9	3 378.5	2.7	3 375.8	10 100.4	87.9
VII	26.1	262.6	288.7	258.3	7 060.6	3 676.6	3.1	3 673.5	10 737.2	89.7
VIII	25.4	267.5	292.9	264.0	7 352.1	3 533.5	3.0	3 530.4	10 885.6	102.6
IX	22.8	273.6	296.4	256.7	7 500.0	3 564.6	4.5	3 560.1	11 064.6	109.8

15. REZIDENTU FINANŠU IESTĀDĒM, NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU TERMIŅSTRUKTŪRA (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
MATURITY PROFILE OF LOANS TO RESIDENT FINANCIAL INSTITUTIONS, NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Īstermiņa Short-term															
Summa / Amount	1 009.5	1 066.3	1 081.0	1 110.9	1 121.8	1 126.4	1 117.3	1 139.9	1 237.9	1 243.7	1 275.6	1 355.3	1 373.9	1 390.0	1 341.7
% ¹	12.8	13.0	12.7	12.5	12.0	11.6	11.2	11.0	11.5	11.2	11.2	11.5	11.5	11.3	10.8
Ar termiņu 1–5 gadi Maturity of 1–5 years															
Summa / Amount	2 794.0	2 855.0	2 975.3	3 101.0	3 227.2	3 381.2	3 454.3	3 543.3	3 599.2	3 735.0	3 766.3	3 782.6	3 879.7	3 971.9	3 991.2
% ¹	35.6	34.8	34.8	35.0	34.6	34.8	34.6	34.3	33.4	33.6	33.1	32.2	32.4	32.4	32.2
Ar termiņu ilgāku par 5 gadiem Maturity of over 5 years															
Summa / Amount	4 053.4	4 280.1	4 480.7	4 661.8	4 974.3	5 215.3	5 422.7	5 657.0	5 930.1	6 135.1	6 343.0	6 616.7	6 726.9	6 903.4	7 073.7
% ¹	51.6	52.2	52.5	52.5	53.4	53.6	54.2	54.7	55.1	55.2	55.7	56.3	56.1	56.3	57.0
Kredīti kopā Total loans	7 856.9	8 201.4	8 537.0	8 873.7	9 323.3	9 722.9	9 994.3	10 340.2	10 767.2	11 113.8	11 384.9	11 754.6	11 980.5	12 265.3	12 406.6

¹ Attiecīgo kredītu īpatsvars rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto kredītu atlikumā.

¹ As percent of total loans to resident financial institutions, non-financial corporations and households.

16.a FINANŠU IESTĀDĒM UN NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM IZSNIEGTIE KREDĪTI
LOANS TO FINANCIAL INSTITUTIONS AND NON-FINANCIAL CORPORATIONS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi Insurance corporations and pension funds			CFS un finanšu palīgsabiedrības OFIs and financial auxiliaries			Valsts nefinanšu sabiedrības Public non-financial corporations				Privātās nefinanšu sabiedrības Private non-financial corporations					
	Līdz 1 gadam Up to 1 year	Latos In lats		Līdz 1 gadam Up to 1 year	Latos In lats		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi 1–5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Latos In lats	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi 1–5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Latos In lats		
2006																
VII	0.6	1.0	0.4	134.4	727.6	206.4	19.8	17.3	77.4	114.6	27.0	616.2	1 640.2	1 399.9	3 656.4	973.4
VIII	0.6	1.0	0.4	156.5	769.8	211.3	20.3	18.7	75.8	114.8	26.9	618.8	1 674.9	1 469.7	3 763.4	987.1
IX	0.6	1.0	0.4	140.8	752.0	215.1	21.2	21.3	72.6	115.1	27.8	634.1	1 728.6	1 552.6	3 915.3	995.9
X	0.8	1.6	0.8	143.9	748.2	196.8	18.5	25.8	71.8	116.1	28.7	654.9	1 801.2	1 609.7	4 065.8	1 010.0
XI	0.6	1.4	0.8	138.8	787.7	201.4	16.0	25.7	71.3	113.0	28.7	670.2	1 892.2	1 742.0	4 304.4	1 024.8
XII	0.6	1.4	0.8	152.4	849.2	214.5	9.9	20.1	84.5	114.5	19.2	657.6	1 993.2	1 803.7	4 454.5	1 034.1
2007																
I	0.6	1.4	0.8	144.2	864.1	235.8	9.9	20.3	88.1	118.3	19.0	659.2	2 061.6	1 835.4	4 556.3	1 053.6
II	0.6	1.4	0.8	149.9	916.2	243.3	9.9	20.0	89.7	119.5	19.4	674.7	2 111.2	1 882.6	4 668.4	1 076.3
III	0.6	1.4	0.8	183.5	970.9	238.7	10.2	19.7	89.8	119.8	20.2	724.3	2 141.7	1 951.1	4 817.2	1 114.6
IV	0.7	1.5	0.8	186.3	977.3	215.2	11.6	19.4	89.2	120.2	21.7	719.6	2 242.6	2 014.9	4 977.1	1 108.8
V	0.6	1.4	0.8	199.0	915.7	204.5	7.4	18.4	97.5	123.3	20.3	732.2	2 328.8	2 065.0	5 126.0	1 025.0
VI ¹	1.0	1.8	1.2	206.9	978.0	218.3	28.1	18.1	124.4	170.6	19.0	784.1	2 324.7	2 113.2	5 222.0	934.1
VII	0.6	1.4	0.8	179.5	865.3	183.7	37.0	18.2	125.4	180.6	21.0	814.8	2 393.5	2 186.7	5 394.9	906.0
VIII	0.6	1.4	0.8	190.7	882.2	179.0	38.8	18.3	142.3	199.4	18.5	823.2	2 491.4	2 230.9	5 545.5	885.8
IX	0.6	1.9	0.8	98.9	821.5	154.7	45.2	18.5	126.4	190.1	11.8	856.5	2 534.0	2 278.7	5 669.1	889.9

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

16.b MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNEGTIĒ KREDĪTI
LOANS TO HOUSEHOLDS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

Mājsaimniecības / Households														
	Patēriņa kredīti Consumer credit				Kredīti mājokļa iegādei Lending for house purchase				Pārējie kredīti Other lending				Latos In lats	
	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1-5 gadi 1-5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1-5 gadi 1-5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1-5 gadi 1-5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years			
2006														
VII	482.1	119.7	189.5	172.8	2 477.6	54.3	465.6	1 957.7	397.7	69.2	145.9	182.5	3 357.4	898.3
VIII	506.7	127.3	198.7	180.7	2 622.7	62.6	470.4	2 089.7	422.9	80.2	152.3	190.5	3 552.4	926.8
IX	529.5	136.3	205.3	187.9	2 773.6	62.5	485.2	2 225.9	450.5	85.4	167.6	197.5	3 753.6	948.1
X	554.1	143.7	214.7	195.7	2 932.8	63.8	496.6	2 372.5	455.2	85.4	178.1	191.6	3 942.0	961.9
XI	570.0	150.1	216.7	203.1	3 083.7	62.9	500.1	2 520.7	463.2	83.2	183.2	196.8	4 116.9	969.8
XII	593.5	155.5	226.5	211.4	3 260.6	74.7	523.1	2 662.8	449.1	75.6	174.4	199.1	4 303.2	986.4
2007														
I	608.6	160.2	232.7	215.6	3 395.2	67.1	529.4	2 798.7	450.5	76.0	169.1	205.4	4 454.2	1 004.9
II	622.0	163.0	237.3	221.7	3 549.9	67.5	535.6	2 946.9	462.7	74.9	175.3	212.6	4 634.6	1 040.3
III	531.0	173.0	233.8	124.2	3 829.8	65.7	550.6	3 213.5	497.1	80.6	184.4	232.0	4 857.8	1 063.3
IV	551.9	181.8	242.2	127.9	3 960.2	62.3	545.0	3 352.8	525.6	81.3	198.6	245.6	5 037.7	1 058.5
V	586.1	191.6	253.3	141.2	4 101.1	59.4	548.2	3 493.6	531.3	85.4	203.0	243.0	5 218.6	1 006.6
VI	604.2	191.2	259.8	153.1	4 242.8	60.0	545.1	3 637.8	535.2	84.0	202.4	248.8	5 382.2	953.8
VII	632.1	196.6	268.1	167.4	4 350.4	52.5	541.5	3 756.4	555.8	92.9	202.8	260.1	5 538.3	925.3
VIII	658.3	204.2	275.9	178.2	4 428.6	46.0	530.7	3 851.9	549.9	86.5	201.4	262.0	5 636.7	921.6
IX	680.4	210.7	280.6	189.2	4 493.5	47.0	519.3	3 927.1	550.1	82.8	201.9	265.4	5 724.0	917.7

16.c VALDĪBAI UN NEREZIDENTIEM IZSNIEGTIE KREDĪTI
LOANS TO GOVERNMENT AND NON-RESIDENTS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Valdība General government				Nerezidentiem Non-residents					
	Centrālā valdība Central government	Vietējā valdība Local government	Latos In lats	MFI MFIs	Ne-MFI Non-MFIs	Valdība General government		Latos In lats		
						Pārējās Other				
2006										
VII	0.1	92.6	92.7	16.3	1 552.7	820.0	2.1	817.9	2 372.7	20.7
VIII	0.1	92.8	92.9	16.5	1 663.4	837.1	1.1	836.0	2 500.5	35.7
IX	0.1	95.5	95.6	16.2	1 578.7	873.3	1.1	872.2	2 452.0	24.8
X	0.1	93.2	93.3	16.2	1 486.7	925.1	1.1	923.9	2 411.8	18.6
XI	0	93.8	93.8	16.0	1 452.6	953.8	1.1	952.7	2 406.4	17.7
XII	0.1	74.7	74.8	11.9	1 601.9	968.0	1.4	966.6	2 569.9	14.1
2007										
I	0.1	74.7	74.9	12.1	1 665.2	1 000.0	1.4	998.6	2 665.2	29.2
II	0	74.9	74.9	11.6	1 812.3	1 008.1	1.4	1 006.7	2 820.5	30.3
III	0.2	74.7	74.9	11.8	1 847.2	1 068.9	1.4	1 067.5	2 916.1	18.7
IV	0.2	74.6	74.8	11.7	1 824.0	1 101.9	1.4	1 100.5	2 925.9	36.5
V	0.2	78.3	78.5	14.3	1 607.8	1 179.1	1.4	1 177.7	2 786.9	52.9
VI	0.2	80.1	80.4	14.4	1 722.4	1 194.8	1.4	1 193.4	2 917.2	73.1
VII	0.1	67.0	67.1	5.5	2 213.4	1 237.6	1.4	1 236.2	3 451.0	121.6
VIII	0.1	66.9	67.0	5.6	1 941.3	1 241.2	1.4	1 239.8	3 182.5	114.2
IX	0.1	86.1	86.3	9.8	2 249.7	1 248.0	2.4	1 245.6	3 497.7	99.9

17. FINANŠU IESTĀDĒM UN NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMI TAUTSAIMNIECĪBĀ
LOANS TO FINANCIAL INSTITUTIONS AND NON-FINANCIAL CORPORATIONS IN THE NATIONAL ECONOMY

(2007. gada 3. ceturksnī, milj. latu; struktūra, %)
 (at end of Q3 2007, in millions of lats; structure, %)

	Ar atlikušo atmaksas termiņu līdz 1 gadam With residual maturity of up to 1 year				Ar atlikušo atmaksas termiņu no 1 līdz 5 gadiem With residual maturity of over 1 and up to 5 years				Ar atlikušo atmaksas termiņu ilgāku par 5 gadiem With residual maturity of over 5 years				Kredīti kopā Total loans			
	Kopā Amount	%	T.sk. latos Incl. lats	%	Kopā Amount	%	T.sk. latos Incl. lats	%	Kopā Amount	%	T.sk. latos Incl. lats	%	Kopā Amount	%	T.sk. latos Incl. lats	%
Kopā Total	2 060.0	100.0	505.0	100.0	2 317.0	100.0	336.0	100.0	2 307.9	100.0	216.5	100.0	6 684.9	100.0	1 057.5	100.0
Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība Agriculture, hunting and forestry	75.2	3.7	33.3	6.6	130.5	5.6	67.0	19.9	89.4	3.9	40.6	18.7	295.1	4.4	140.9	13.3
Zvejniecība Fishing	7.7	0.4	0.9	0.2	5.1	0.2	0.7	0.2	5.8	0.2	0.3	0.1	18.6	0.3	1.9	0.2
Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde Mining and quarrying	1.6	0.1	0.6	0.1	4.8	0.2	0.4	0.1	4.1	0.2	0.8	0.4	10.5	0.2	1.8	0.2
Apstrādes rūpniecība Manufacturing	314.5	15.3	101.8	20.1	244.8	10.6	20.2	6.0	360.2	15.6	18.0	8.3	919.5	13.7	140.0	13.2
Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde Electricity, gas and water supply	58.6	2.8	6.4	1.3	64.7	2.8	12.5	3.7	103.7	4.5	14.2	6.6	227.0	3.4	33.1	3.1
Būvniecība Construction	188.0	9.1	51.3	10.2	246.1	10.6	39.1	11.6	202.4	8.8	37.0	17.1	636.5	9.5	127.4	12.0
Tirdzniecība Trade	393.8	19.1	126.1	25.0	192.3	8.3	38.3	11.4	217.9	9.4	25.5	11.8	804.0	12.0	189.9	18.0
Viesnīcas un restorāni Hotels and restaurants	23.3	1.1	6.5	1.3	29.2	1.3	6.8	2.0	98.9	4.3	5.2	2.4	151.4	2.3	18.5	1.8
Transports, glabāšana un sakari Transport, storage and communication	73.5	3.6	8.1	1.6	101.9	4.4	7.7	2.3	137.7	6.0	2.6	1.2	313.1	4.7	18.4	1.7
Finanšu starpniecība Financial intermediation	241.2	11.7	110.7	21.9	431.3	18.6	67.7	20.2	204.4	8.9	17.7	8.2	876.9	13.1	196.1	18.5
Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība Real estate, renting and business activities	633.0	30.7	42.1	8.3	767.2	33.1	55.6	16.6	797.5	34.5	47.1	21.7	2 197.7	32.9	144.8	13.7
Sabiedriskie, sociālie un individuālie pakalpojumi Other community, social and personal service activities	46.1	2.2	15.3	3.0	92.5	4.0	17.7	5.3	73.6	3.2	5.8	2.7	212.2	3.2	38.8	3.7
Pārējie pakalpojumi Other services	3.5	0.2	1.9	0.4	6.6	0.3	2.3	0.7	12.3	0.5	1.7	0.8	22.4	0.3	5.9	0.6

18. REZIDENTU FINANŠU IESTĀDĒM, NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU VEIDI
LENDING TO RESIDENT FINANCIAL INSTITUTIONS, NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Komerckredīts Commercial credit	1 757.9	1 776.4	1 818.9	1 827.0	1 944.9	1 984.8	2 032.2	2 120.6	2 212.3	2 267.6	2 231.8	2 306.7	2 255.9	2 293.8	2 283.4
Industriālais kredīts Industrial credit	1 058.4	1 084.0	1 119.7	1 140.3	1 176.6	1 239.5	1 258.1	1 279.7	1 310.0	1 364.4	1 420.3	1 478.7	1 522.8	1 572.6	1 607.2
Vērtspapīru pirkšana ar atpārdošanu Reverse repo	38.3	38.2	35.5	36.4	35.3	45.3	40.4	43.3	43.0	42.3	46.9	46.5	47.2	44.7	44.4
Finanšu noma Financial leasing	26.4	26.0	25.3	25.0	22.4	21.9	21.8	21.5	21.1	21.1	21.4	21.4	23.4	24.0	23.2
Kredīts patēriņa preču iegādei Consumer credit	355.8	370.8	387.1	401.7	414.5	432.9	443.9	453.8	474.5	488.2	512.4	526.0	547.3	565.2	580.6
Hipotēku kredīts Mortgage loans	4 023.4	4 275.7	4 507.6	4 761.0	5 034.4	5 311.0	5 491.8	5 694.0	5 925.4	6 100.8	6 300.4	6 514.0	6 682.9	6 870.3	7 008.4
Kredīts pret norēķina dokumentiem Factoring	15.9	13.2	12.9	12.3	12.3	11.9	12.1	12.3	11.6	12.5	13.4	14.9	13.8	11.1	13.5
Tranzītkredīts Transit credit	1.5	1.4	1.4	1.4	1.3	1.2	1.2	1.2	1.1	1.1	1.1	1.1	1.0	1.0	0.9
Pārējie kredīti Other credit	579.3	615.7	628.6	668.6	681.6	674.4	692.8	713.8	768.2	815.8	837.2	845.3	886.2	882.6	845.0
Kredīti kopā Total loans	7 856.9	8 201.4	8 537.0	8 873.7	9 323.3	9 722.9	9 994.3	10 340.2	10 767.2	11 113.8	11 384.9	11 754.6	11 980.5	12 265.3	12 406.6

19.a NEAKCIJU VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMI
HOLDINGS OF SECURITIES OTHER THAN SHARES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Neakciju vērtspapīri Securities other than shares									
	MFI MFIs		Valdības General government		Pārējo rezidentu Other residents		Nerezidentu Non-residents		Latos In lats	
		t.sk. ilgtermiņa incl. long-term		t.sk. ilgtermiņa incl. long-term		t.sk. ilgtermiņa incl. long-term		t.sk. ilgtermiņa incl. long-term		
2006										
VII	44.6	44.6	258.7	240.1	0.2	0.2	953.0	947.0	1 256.4	280.9
VIII	44.3	44.3	248.0	235.7	0.2	0.2	968.8	962.9	1 261.2	267.8
IX	45.7	45.7	243.8	232.4	0.2	0.2	951.8	946.4	1 241.5	263.5
X	48.1	48.1	252.0	233.3	0.2	0.2	939.6	931.8	1 239.9	264.4
XI	45.1	45.1	263.0	244.2	0.2	0.2	904.4	896.7	1 212.7	270.6
XII	47.8	47.8	258.9	241.5	0.4	0.4	858.6	849.2	1 165.7	253.0
2007										
I	48.0	48.0	293.8	259.6	0.4	0.4	884.2	874.8	1 226.4	296.6
II	54.4	54.4	299.7	266.3	0.4	0.4	880.1	872.0	1 234.6	301.2
III	51.3	51.3	289.5	255.0	0.4	0.4	953.3	943.8	1 294.6	300.5
IV	53.6	53.3	283.6	254.5	0.6	0.6	952.4	943.0	1 290.1	294.7
V	57.4	57.1	239.2	210.0	0.5	0.5	996.0	979.8	1 293.0	254.5
VI	61.9	56.1	245.3	217.5	0.5	0.5	1 009.0	990.9	1 316.7	265.9
VII	64.2	58.6	230.4	215.6	0.6	0.6	962.2	940.9	1 257.4	251.6
VIII	66.8	61.2	236.1	221.5	0.7	0.7	1 040.8	1 022.0	1 344.5	254.2
IX	72.4	66.8	236.1	221.5	0.7	0.7	1 027.0	1 010.4	1 336.3	255.4

19.b AKCIJU UN CITU KAPITĀLA VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMI
HOLDINGS OF SHARES AND OTHER EQUITY

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri Shares and other equity					
	MFI MFIs	Pārējo rezidentu Other residents		Nerezidentu Non-residents		Latos In lats
2006						
VII	0		47.2		78.1	125.3
VIII	0		49.1		77.6	126.7
IX	0		54.2		79.0	133.2
X	0		54.9		82.9	137.8
XI	0		53.2		80.9	134.1
XII	0		53.6		85.1	138.7
2007						
I	0		55.9		86.3	142.2
II	0		58.7		84.8	143.5
III	0		57.8		80.9	138.6
IV	0		58.6		89.0	147.6
V	0		55.9		90.5	146.4
VI	0		57.8		101.2	159.0
VII	0		58.1		101.7	159.8
VIII	0		57.6		104.4	162.0
IX	0		53.2		103.8	157.0

20.a REZIDENTU NOGULDĪJUMU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF RESIDENT DEPOSITS

(perioda beigās)
(at end of period)

	MFI MFIs					Ne-MFI Non-MFIs				
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)			
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies				Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies		
			t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD				t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD	
2006										
VII	483.0	31.7	68.3	16.5	34.5	4 089.1	59.0	41.0	29.5	10.7
VIII	412.8	31.1	68.9	49.7	18.7	4 121.3	58.4	41.6	30.5	10.4
IX	459.2	35.9	64.1	45.1	18.5	4 207.3	58.0	42.0	30.9	10.4
X	497.1	46.0	54.0	37.2	16.0	4 386.8	59.5	40.5	30.0	9.8
XI	462.7	30.4	69.6	45.6	23.0	4 480.0	59.1	40.9	30.3	9.8
XII	506.3	40.4	59.6	39.4	20.0	4 694.0	59.7	40.3	29.7	9.7
2007										
I	553.7	42.0	58.0	37.4	19.3	4 701.0	59.9	40.1	29.6	9.9
II	542.4	45.6	54.4	37.6	16.5	4 772.2	59.2	40.8	30.3	9.9
III	514.9	48.2	51.8	36.0	15.6	4 908.6	59.0	41.0	30.4	9.8
IV	658.1	59.1	40.9	25.8	14.8	4 998.5	58.1	41.9	31.8	9.4
V	510.5	53.3	46.7	30.8	15.3	5 080.1	57.8	42.2	32.4	9.1
VI	608.0	55.5	44.5	26.5	17.7	5 281.3	56.9	43.1	33.4	9.0
VII	596.5	51.2	48.8	32.1	16.4	5 291.1	55.6	44.4	34.6	8.9
VIII	535.2	55.6	44.4	31.3	12.9	5 298.5	54.5	45.5	36.1	8.5
IX	629.9	68.4	31.6	24.6	6.7	5 221.6	53.2	46.8	37.2	8.7

20.b NEREZIDENTU NOGULDĪJUMU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF NON-RESIDENT DEPOSITS

(perioda beigās)
(at end of period)

	MFI MFIs					Ne-MFI Non-MFIs				
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)			
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies				Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies		
			t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD				t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD	
2006										
VII	4 093.9	1.0	99.0	92.1	5.0	2 870.8	1.6	98.4	19.7	72.4
VIII	4 552.2	0.9	99.1	94.3	4.0	2 900.7	1.9	98.1	20.8	72.5
IX	4 634.6	0.9	99.1	94.6	3.9	2 889.4	1.5	98.5	21.3	71.6
X	4 808.0	0.7	99.3	96.0	2.6	3 016.4	1.7	98.3	21.6	72.4
XI	5 098.7	1.0	99.0	95.9	2.0	2 914.8	1.3	98.7	20.6	73.6
XII	5 388.4	0.7	99.3	96.2	1.5	3 016.8	1.4	98.6	21.8	71.9
2007										
I	5 645.3	0.9	99.1	96.3	1.4	3 071.5	1.5	98.5	21.9	71.4
II	6 029.2	0.9	99.1	96.0	1.8	3 107.8	1.3	98.7	21.2	73.5
III	6 264.1	1.0	99.0	96.1	1.4	3 038.4	1.2	98.8	21.5	72.8
IV	6 486.0	1.2	98.8	95.7	1.5	3 050.9	1.1	98.9	20.3	73.8
V	6 574.4	0.9	99.1	95.7	1.9	3 148.8	1.4	98.6	22.9	70.6
VI	6 721.9	0.7	99.3	96.1	1.5	3 378.5	1.3	98.7	19.8	72.8
VII	7 060.6	0.6	99.4	96.4	1.1	3 676.6	1.3	98.7	19.1	72.7
VIII	7 352.1	0.7	99.3	95.5	1.3	3 533.5	1.4	98.6	20.8	72.9
IX	7 500.0	0.9	99.1	95.6	1.2	3 564.6	1.2	98.8	21.7	72.2

20.c REZIDENTIEM IZSNIEGTO KREDĪTU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF LOANS TO RESIDENTS

(perioda beigās)
(at end of period)

Ne-MFI Non-MFIs						
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies			
				t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD	
2006						
VII	7 949.6	26.7	73.3	67.7	5.5	
VIII	8 294.3	26.2	73.8	68.9	4.8	
IX	8 632.6	25.5	74.5	69.8	4.6	
X	8 967.0	24.7	75.3	70.9	4.3	
XI	9 417.2	23.8	76.2	72.1	3.9	
XII	9 797.6	23.1	76.9	73.0	3.6	
2007						
I	10 069.2	23.1	76.9	73.1	3.5	
II	10 415.0	23.0	77.0	73.5	3.2	
III	10 842.1	22.6	77.4	73.9	3.2	
IV	11 188.6	21.6	78.4	75.1	3.0	
V	11 463.4	19.8	80.2	77.0	2.8	
VI	11 834.9	18.1	81.9	78.8	2.6	
VII	12 047.6	17.0	83.0	80.0	2.5	
VIII	12 332.3	16.3	83.7	80.8	2.4	
IX	12 492.8	15.9	84.1	81.3	2.3	

20.d NEREZIDENTIEM IZSNIEGTO KREDĪTU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF LOANS TO NON-RESIDENTS

(perioda beigās)
(at end of period)

	MFI MFIs					Ne-MFI Non-MFIs				
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)			
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies				Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies		
			t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD				t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD	
2006										
VII	1 552.7	1.2	98.8	16.7	67.8	820.0	0.3	99.7	39.4	58.6
VIII	1 663.4	2.0	98.0	26.8	60.7	837.1	0.3	99.7	41.0	57.0
IX	1 578.7	1.3	98.7	20.7	66.3	873.3	0.4	99.6	41.1	56.9
X	1 486.7	1.0	99.0	20.9	68.0	925.1	0.4	99.6	42.4	55.6
XI	1 452.6	0.9	99.1	17.5	68.9	953.8	0.5	99.5	43.7	54.2
XII	1 601.9	0.7	99.3	21.1	66.9	968.0	0.3	99.7	46.1	52.1
2007										
I	1 665.2	1.5	98.5	20.3	66.5	1 000.0	0.5	99.5	46.2	51.5
II	1 812.3	1.5	98.5	17.5	71.8	1 008.1	0.3	99.7	45.7	52.0
III	1 847.2	0.8	99.2	15.4	74.0	1 068.9	0.3	99.7	45.9	51.5
IV	1 824.0	1.8	98.2	23.0	66.7	1 101.9	0.4	99.6	46.6	50.9
V	1 607.8	1.7	98.3	17.6	68.4	1 179.1	2.1	97.9	46.0	50.0
VI	1 722.4	2.9	97.1	15.3	67.8	1 194.8	2.0	98.0	46.5	49.9
VII	2 213.4	3.7	96.3	16.4	65.8	1 237.6	3.3	96.7	50.0	44.6
VIII	1 941.3	3.8	96.2	20.2	65.1	1 241.2	3.3	96.7	50.8	44.0
IX	2 249.7	2.7	97.3	15.5	73.0	1 248.0	3.2	96.8	51.3	43.5

20.e REZIDENTU NEAKCIJU VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF HOLDINGS OF RESIDENT SECURITIES OTHER THAN SHARES

(perioda beigās)
(at end of period)

	MFI MFIs					Ne-MFI Non-MFIs					
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies				Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies			
	t.sk. EUR incl. EUR		t.sk. USD incl. USD		t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD					
2006											
VII	44.6	37.4	62.6	53.2	9.4	258.9	91.7	8.3	8.3	0	
VIII	44.3	33.6	66.4	56.0	10.4	248.2	91.0	9.0	9.0	0	
IX	45.7	32.5	67.5	57.3	10.2	244.0	90.8	9.2	9.2	0	
X	48.1	30.4	69.6	59.8	9.7	252.2	91.1	8.9	8.9	0	
XI	45.1	32.8	67.2	56.9	10.3	263.2	91.5	8.5	8.5	0	
XII	47.8	29.1	70.9	61.3	9.6	259.3	91.3	8.7	8.7	0	
2007											
I	48.0	29.1	70.9	61.2	9.7	294.2	92.4	7.6	7.6	0	
II	54.4	23.5	76.5	69.2	7.3	300.1	92.5	7.5	7.5	0	
III	51.3	25.3	74.7	66.8	7.9	289.9	95.4	4.6	4.6	0	
IV	53.6	24.6	75.4	68.0	7.4	284.1	95.4	4.6	4.6	0	
V	57.4	24.3	75.7	68.7	7.0	239.7	94.6	5.4	5.4	0	
VI	61.9	30.5	69.5	63.0	6.5	245.8	94.8	5.2	5.2	0	
VII	64.2	29.9	70.1	64.0	6.1	230.9	94.4	5.6	5.6	0	
VIII	66.8	23.8	76.2	72.6	3.6	236.8	94.4	5.6	5.6	0	
IX	72.4	21.4	78.6	75.4	3.2	236.9	94.4	5.6	5.6	0	

20.f NEREZIDENTU NEAKCIJU VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF HOLDINGS OF NON-RESIDENT SECURITIES OTHER THAN SHARES

(perioda beigās)
(at end of period)

	MFI MFIs					Ne-MFI Non-MFIs				
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)			
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies				Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies		
t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD			t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD					
2006										
VII	508.5	5.1	94.9	33.4	59.9	444.6	0.2	99.8	27.8	67.6
VIII	530.7	4.9	95.1	33.2	59.4	438.1	0.2	99.8	29.8	65.3
IX	557.3	4.7	95.3	35.6	57.2	394.5	0.3	99.7	29.7	64.9
X	560.6	3.4	96.6	35.3	58.2	379.0	0.2	99.8	29.8	64.5
XI	552.6	2.6	97.4	37.8	56.6	351.8	0.2	99.8	28.9	65.8
XII	530.5	0.2	99.8	39.4	57.2	328.1	0.4	99.6	32.0	61.4
2007										
I	553.2	1.7	98.3	37.5	57.7	331.0	0.4	99.6	31.6	61.9
II	585.1	1.6	98.4	37.4	57.7	294.9	0.5	99.5	36.3	57.0
III	603.1	1.6	98.4	40.1	55.2	350.2	0.4	99.6	30.4	63.3
IV	617.9	1.5	98.5	41.0	55.0	334.5	0.3	99.7	30.7	63.3
V	640.4	1.5	98.5	39.2	57.2	355.5	1.2	98.8	27.6	65.9
VI	607.6	1.6	98.4	39.5	56.6	401.4	1.1	98.9	22.6	71.9
VII	584.0	1.5	98.5	38.0	58.0	378.2	1.6	98.4	25.8	67.3
VIII	637.7	1.3	98.7	38.5	57.7	403.1	1.5	98.5	28.1	65.1
IX	637.0	1.3	98.7	39.6	56.8	390.0	2.0	98.0	29.8	62.6

20.g MFI EMITĒTO PARĀDA VĒRTSPAPĪRU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF DEBT SECURITIES ISSUED BY MFIs

(perioda beigās)
(at end of period)

	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)	
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies
2006			
VII	319.8	13.0	87.0
VIII	318.0	12.2	87.8
IX	318.0	12.2	87.8
X	323.5	11.8	88.2
XI	323.5	11.8	88.2
XII	319.8	11.6	88.4
2007			
I	323.1	11.5	88.5
II	327.2	11.0	89.0
III	343.7	10.5	89.5
IV	352.4	10.4	89.6
V	338.8	10.9	89.1
VI	357.6	13.4	86.6
VII	359.1	13.3	86.7
VIII	350.1	12.0	88.0
IX	339.8	12.3	87.7

21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM LATOS
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN LATAS

(%)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on deposits (new business)											
	Mājsaimniecību noguldījumi Deposits from households						Nefinanšu sabiedrību noguldījumi Deposits from non-financial corporations				Repo darījumi Repos
	Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}		Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	
2006											
VII	0.53	3.73	4.15	4.05	2.51	–	1.20	4.17	3.45	x	–
VIII	0.55	3.91	4.80	4.24	2.55	–	0.97	3.94	3.38	x	–
IX	0.55	3.68	4.60	4.75	2.69	–	1.34	4.01	4.49	2.92	–
X	0.54	3.29	4.72	4.69	2.74	–	1.07	3.45	4.23	x	–
XI	0.46	3.67	4.83	4.42	3.10	–	0.83	3.63	x	5.69	–
XII	0.45	3.79	4.75	5.06	2.99	–	0.74	3.46	5.20	4.13	–
2007											
I	0.45	3.75	4.84	4.66	2.92	–	0.99	3.50	4.62	4.29	–
II	0.47	3.71	4.70	4.79	2.97	–	1.32	3.88	5.17	x	–
III	0.56	4.40	5.07	4.79	3.04	–	2.27	5.58	5.82	4.94	–
IV	0.68	5.53	6.14	5.99	4.10	–	2.35	6.92	7.01	x	–
V	0.67	5.90	6.94	7.43	4.47	–	2.04	7.04	7.20	x	–
VI	0.62	5.39	6.38	6.19	4.84	–	1.68	5.47	x	6.44	–
VII	0.52	4.45	6.69	7.69	4.97	–	1.02	4.08	6.67	8.11	–
VIII	0.64	5.95	6.32	6.13	4.93	–	2.59	6.28	6.56	x	–
IX	0.71	7.00	8.47	6.22	5.07	–	2.81	7.74	6.02	x	–

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

21.a

**VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM
LATOS (TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN LATS (CONT.)**

(%)

2. Mājsaimniecībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to households (new business)											
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Kredīti mājokļa iegādei Lending for house purchase				Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Patēriņa kredīti Consumer credit		Citi kredīti procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā Other lending by initial rate fixation		
		Procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā By initial rate fixation					Procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā By initial rate fixation		Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year
		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	5–10 gadi Over 5 and up to 10 years	Ilgāk par 10 gadiem Over 10 years		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year			
2006											
VII	19.62	6.58	6.88	6.29	6.01	6.73	17.31	16.39	17.43	7.57	7.58
VIII	19.83	6.93	7.15	6.16	5.90	6.96	17.09	16.44	17.40	6.79	8.60
IX	19.79	7.91	7.36	6.70	6.53	7.72	17.44	16.52	17.54	7.29	8.18
X	19.77	7.72	7.54	6.83	6.79	7.72	17.65	17.02	17.96	6.70	7.92
XI	19.83	6.93	7.49	7.35	6.92	7.59	18.46	17.03	18.20	6.87	9.13
XII	19.89	6.79	7.59	6.93	7.04	7.05	17.50	16.81	17.77	5.78	8.26
2007											
I	20.03	6.20	7.76	7.10	7.01	6.70	16.35	17.43	17.60	5.46	8.98
II	19.93	6.73	7.43	7.31	7.05	7.14	15.14	16.91	16.78	7.38	4.75
III	20.05	7.39	8.18	7.87	7.54	7.68	17.42	17.34	18.10	7.08	8.69
IV	20.14	9.52	9.28	8.56	8.60	9.43	18.75	16.51	17.82	9.70	9.57
V	20.32	9.90	9.09	8.44	8.33	10.47	19.38	16.18	17.58	10.93	11.16
VI	20.53	9.43	9.20	8.00	6.63	9.25	19.45	17.70	18.96	9.27	11.18
VII	20.65	10.34	8.98	8.25	9.49	10.21	19.41	18.40	19.36	8.43	8.86
VIII	20.71	10.77	11.35	8.94	16.33	11.65	18.64	17.37	18.56	9.10	10.59
IX	20.97	11.75	10.37	10.94	10.63	11.69	19.33	18.69	19.55	9.65	11.26

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Efektīvā gada izmaksu procentu likme sedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas, piemēram, maksa par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju u.c. izmaksas.

² The annual percentage rate of charge covers the total cost of a loan. The total cost comprises an interest rate component and a component of other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents, guarantees, etc.

21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM
LATOS (TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN LATS (CONT.)

(%)

3. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to non-financial corporations (new business)								
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 0.2 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā Other loans up to 0.2 million euros by initial rate fixation			Citi kredīti ar apjomu no 0.2 milj. eiro līdz 1 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā Other loans over 0.2 million euros and up to 1 million euros by initial rate fixation		Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā Other loans over 1 million euros by initial rate fixation	
		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year
2006								
VII	6.25	7.65	7.39	6.62	7.72	5.85		–
VIII	6.20	8.20	7.66	6.48	7.42	5.51		x
IX	6.83	8.40	8.12	6.84	6.62	6.98		x
X	6.02	8.41	8.06	6.71	x	7.38		x
XI	6.03	8.05	8.28	6.47	8.84	5.37		x
XII	6.02	8.15	7.97	6.55	x	6.57		x
2007								
I	6.07	7.51	8.10	5.79	6.03	4.75		x
II	6.55	8.80	8.36	7.84	6.96	6.44		x
III	8.99	9.57	9.38	8.75	x	6.58		x
IV	10.54	11.71	10.90	9.90	x	10.29		x
V	9.86	12.97	7.80	10.29	x	9.92		x
VI	7.75	11.67	9.75	10.23	x	9.31		–
VII	6.98	10.05	10.52	7.37	–	7.42		–
VIII	9.99	11.54	11.36	10.89	–	7.85		–
IX	10.41	14.56	11.50	11.98	x	x		–

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM
LATOS (TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN LATS (CONT.)

(%)

4. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on deposits (outstanding amounts)										
	Mājsaimniecību Households					Nefinanšu sabiedrību Non-financial corporations				Repo darījumi Repos
	Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}		Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			
		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years		
2006										
VII	0.53	3.73	4.96	2.51	–	1.20	4.26	4.79	–	
VIII	0.55	3.82	4.95	2.55	–	0.97	4.40	4.91	–	
IX	0.55	3.87	4.95	2.69	–	1.34	4.40	5.03	–	
X	0.54	3.93	4.93	2.74	–	1.07	4.45	5.02	–	
XI	0.46	4.00	4.93	3.10	–	0.83	4.29	5.04	–	
XII	0.45	4.13	4.95	2.99	–	0.74	4.31	4.97	–	
2007										
I	0.45	4.22	4.94	2.92	–	0.99	4.34	4.93	–	
II	0.47	4.27	4.95	2.97	–	1.32	4.57	4.79	–	
III	0.56	4.36	4.98	3.04	–	2.27	4.96	4.79	–	
IV	0.68	4.61	5.06	4.10	–	2.35	6.30	5.12	–	
V	0.67	4.94	5.10	4.47	–	2.04	6.87	5.42	–	
VI	0.62	5.10	5.15	4.84	–	1.68	6.56	5.43	–	
VII	0.52	5.14	5.24	4.97	–	1.02	6.27	5.22	–	
VIII	0.64	5.60	5.25	4.93	–	2.59	6.77	5.22	–	
IX	0.71	5.83	5.27	5.07	–	2.81	7.34	5.46	–	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

**21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM
LATOS (TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN LATS (CONT.)**

(%)

5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on loans (outstanding amounts)									
	Kredīti mājsaimniecībām Loans to households						Kredīti nefinanšu sabiedrībām Loans to non-financial corporations		
	Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu Lending for house purchase, with maturity			Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu Consumer credit and other loans, with maturity			Ar termiņu With maturity		
	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years
2006									
VII	9.99	6.82	6.39	17.75	14.88	5.66	6.73	6.99	6.39
VIII	9.65	6.93	6.51	17.66	15.19	5.81	6.87	7.17	6.48
IX	10.23	7.07	6.66	17.81	15.40	5.91	7.17	7.28	6.66
X	10.07	7.22	6.84	17.99	15.61	6.00	7.15	7.45	6.85
XI	10.30	7.12	6.71	18.36	15.66	5.88	6.84	7.23	6.69
XII	9.53	7.01	6.58	18.31	15.79	5.87	6.72	7.14	6.65
2007									
I	9.19	6.81	6.34	18.52	15.73	5.83	6.57	6.85	6.55
II	7.81	7.29	6.54	18.26	15.83	5.99	7.16	7.19	6.81
III	8.07	7.29	6.90	18.26	15.95	6.16	8.27	7.72	7.11
IV	8.88	8.30	8.11	18.55	16.21	6.76	9.75	8.93	8.11
V	9.88	9.21	9.03	19.17	16.52	7.23	10.21	10.19	8.74
VI	10.54	9.54	9.38	19.45	16.83	7.39	9.71	10.64	8.92
VII	10.55	9.14	8.93	19.68	16.88	7.81	8.98	10.14	8.52
VIII	10.78	8.94	8.84	19.93	16.92	7.90	10.39	9.76	8.38
IX	10.82	9.43	9.20	20.08	17.08	8.19	10.94	10.55	8.79

¹ Ietverot norēķinu konta debeta atlikumu.

¹ Including bank overdraft.

21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN EUROS

(%)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on deposits (new business)												
	Mājsaimniecību noguldījumi Deposits from households						Nefinanšu sabiedrību noguldījumi Deposits from non-financial corporations				Repo darījumi Repos	
	Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}		Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity				
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years		
2006												
VII	0.86	2.61	3.96	3.77	2.27	–	1.13	2.26	x	x	–	
VIII	0.89	2.70	3.59	3.52	2.34	–	1.21	2.68	x	x	–	
IX	0.88	2.77	3.85	4.25	2.48	–	1.18	2.63	x	x	–	
X	0.94	2.89	3.69	3.56	2.53	–	1.22	2.83	x	x	–	
XI	1.01	3.12	3.87	4.78	2.58	–	1.25	2.96	3.44	x	–	
XII	1.05	3.30	3.96	3.63	2.56	–	1.49	2.83	–	x	–	
2007												
I	1.02	3.18	4.49	4.53	2.61	–	1.33	2.65	x	x	–	
II	1.08	3.26	4.54	3.84	2.81	–	1.21	3.19	–	x	–	
III	1.18	3.47	4.04	3.23	2.83	–	1.32	3.31	x	3.73	–	
IV	1.18	3.40	3.81	4.27	3.18	–	1.47	3.13	x	x	–	
V	1.31	3.57	4.38	4.14	3.35	–	1.43	3.41	x	x	–	
VI	1.30	3.78	4.19	7.15	3.63	–	1.79	3.63	4.14	x	–	
VII	1.48	3.83	3.91	4.59	3.75	–	1.74	3.64	x	x	–	
VIII	1.53	3.91	4.15	4.80	3.74	–	1.74	3.70	x	x	–	
IX	1.61	4.04	4.68	5.06	3.85	–	1.64	3.79	5.41	4.36	–	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO (TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS IN EUROS (CONT.)

(%)

2. Mājsaimniecībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to households (new business)											
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Kredīti mājokļa iegādei Lending for house purchase				Patēriņa kredīti Consumer credit				Citi kredītu procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā Other lending by initial rate fixation	
		Procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā By initial rate fixation				Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā By initial rate fixation		Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year
		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	5–10 gadi Over 5 and up to 10 years	Ilgāk par 10 gadiem Over 10 years		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year			
2006											
VII	6.42	4.62	5.75	6.08	5.42	4.87	5.55	7.91	5.95	5.00	6.19
VIII	6.47	4.91	5.86	5.73	5.37	5.14	5.77	7.46	6.13	5.09	6.50
IX	6.54	4.98	5.98	6.40	5.09	5.18	5.99	6.64	6.28	5.63	6.62
X	7.00	5.16	5.78	5.87	5.20	5.32	5.81	6.23	6.05	5.72	6.89
XI	7.40	5.31	6.76	6.02	5.08	5.55	6.25	6.58	6.60	5.63	6.35
XII	7.96	5.37	5.95	5.30	4.98	5.55	6.14	6.63	6.63	6.12	6.18
2007											
I	8.28	5.40	5.90	5.45	5.23	5.56	6.32	6.71	6.63	5.90	5.66
II	8.45	5.69	6.10	5.59	5.54	5.84	6.33	6.66	6.68	5.83	5.15
III	8.63	5.49	6.06	5.52	5.41	5.69	6.60	6.68	6.82	6.49	6.71
IV	9.11	5.82	6.00	5.57	5.54	5.91	6.46	6.67	6.81	6.36	7.28
V	9.31	5.75	6.12	5.75	5.63	5.93	6.59	6.65	7.25	6.39	6.35
VI	9.27	5.85	6.39	5.98	5.87	6.12	6.79	6.89	7.13	6.45	6.59
VII	9.24	5.92	6.44	5.82	6.04	6.16	6.75	7.08	7.30	6.50	7.09
VIII	9.29	6.07	6.65	5.65	6.04	6.30	6.95	6.85	7.09	6.57	7.05
IX	10.01	6.16	6.46	6.15	6.00	6.31	7.68	6.73	7.31	6.88	6.88

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Efektīvā gada izmaksu procentu likme sedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas, piemēram, maksa par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju u.c. izmaksas.

² The annual percentage rate of charge covers the total cost of a loan. The total cost comprises an interest rate component and a component of other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents, guarantees, etc.

21.b

VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO (TURPINĀJUMS)

WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS IN EUROS (CONT.)

(%)

3. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to non-financial corporations (new business)									
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 0.2 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other loans up to 0.2 million euros by initial rate fixation			Citi kredīti ar apjomu no 0.2 milj. eiro līdz 1 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other loans over 0.2 million euros and up to 1 million euros by initial rate fixation		Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other loans over 1 million euros by initial rate fixation		
		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	
2006									
VII	6.22	5.88	6.53	5.26	5.92	5.05		5.71	
VIII	5.75	6.05	6.57	5.53	5.55	4.99		–	
IX	5.71	6.68	6.99	5.31	6.37	5.04		5.85	
X	6.31	6.35	7.07	5.75	6.63	5.64		5.94	
XI	5.79	6.43	7.20	5.70	6.87	5.01		x	
XII	5.23	7.01	6.20	5.92	6.48	5.51		6.52	
2007									
I	4.54	6.36	7.58	5.88	8.37	5.88		5.27	
II	5.64	6.58	7.64	6.01	x	5.87		x	
III	5.58	6.85	7.25	6.25	6.32	5.63		x	
IV	5.72	7.31	7.91	6.34	6.29	6.42		6.04	
V	5.66	7.26	8.00	6.18	6.07	6.02		x	
VI	6.14	7.55	8.43	6.86	6.63	6.02		6.16	
VII	6.24	7.43	8.97	6.65	x	6.17		6.76	
VIII	6.25	7.49	8.49	7.06	8.33	6.30		6.50	
IX	6.55	7.73	8.25	7.31	7.59	7.15		7.21	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO
(TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN EUROS (CONT.)

(%)

4. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on deposits (outstanding amounts)									
	Mājsaimniecību Households					Nefinanšu sabiedrību Non-financial corporations			Repo darījumi Repos
	Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}		Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity		
		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	
2006									
VII	0.86	2.84	3.44	2.27	–	1.13	2.58	2.32	–
VIII	0.89	2.95	3.44	2.34	–	1.21	2.82	2.41	–
IX	0.88	3.01	3.43	2.48	–	1.18	2.89	2.17	–
X	0.94	3.10	3.47	2.53	–	1.22	3.03	2.41	–
XI	1.01	3.20	3.48	2.58	–	1.25	3.07	2.41	–
XII	1.05	3.34	3.58	2.56	–	1.49	3.16	2.54	–
2007									
I	1.02	3.43	3.58	2.61	–	1.33	3.27	2.54	–
II	1.08	3.46	3.55	2.81	–	1.21	3.36	2.52	–
III	1.18	3.59	3.58	2.83	–	1.32	3.51	2.38	–
IV	1.18	3.66	3.59	3.18	–	1.47	3.63	3.05	–
V	1.31	3.74	3.59	3.35	–	1.43	3.69	3.04	–
VI	1.30	3.84	4.10	3.63	–	1.79	3.93	3.06	–
VII	1.48	3.94	4.10	3.75	–	1.74	4.01	3.21	–
VIII	1.53	4.12	4.15	3.74	–	1.74	4.04	3.21	–
IX	1.61	4.21	4.38	3.85	–	1.64	3.99	3.27	–

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO
(TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN EUROS (CONT.)

(%)

5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on loans (outstanding amounts)									
	Kredīti mājsaimniecībām Loans to households						Kredīti nefinanšu sabiedrībām Loans to non-financial corporations		
	Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu Lending for house purchase, with maturity			Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu Consumer credit and other loans, with maturity			Ar termiņu With maturity		
	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years
2006									
VII	5.49	5.29	4.61	5.59	5.49	4.95	5.54	5.12	4.99
VIII	5.57	5.36	4.68	5.89	5.51	5.04	5.40	5.16	5.06
IX	5.53	5.44	4.77	5.93	5.61	5.11	5.44	5.28	5.11
X	5.60	5.53	4.91	6.21	6.06	5.30	5.69	5.38	5.18
XI	5.63	5.63	5.05	6.37	6.14	5.43	5.65	5.46	5.25
XII	5.66	5.72	5.12	6.76	6.21	5.53	5.53	5.55	5.36
2007									
I	5.98	5.82	5.19	6.96	6.01	5.57	5.40	5.61	5.42
II	6.24	5.90	5.26	7.12	6.06	5.64	5.87	5.65	5.48
III	6.06	6.05	5.31	7.34	6.14	5.85	5.83	5.72	5.53
IV	6.21	6.14	5.37	7.56	6.22	5.92	6.17	5.80	5.59
V	6.26	6.22	5.47	7.53	6.31	5.99	5.99	5.90	5.65
VI	6.43	6.29	5.55	7.40	6.41	6.09	6.11	6.01	5.78
VII	6.61	6.36	5.62	7.54	6.46	6.19	6.24	6.10	5.86
VIII	6.51	6.42	5.75	7.49	6.54	6.31	6.36	6.25	5.64
IX	6.61	6.58	5.82	7.80	6.67	6.39	6.58	6.40	6.20

¹ Ietverot norēķinu konta debeta atlikumu.

¹ Including bank overdraft.

21.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM
 ASV DOLĀROS
 WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
 AND HOUSEHOLDS IN US DOLLARS

(%)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on deposits (new business)													
	Mājsaimniecību noguldījumi Deposits from households						Nefinanšu sabiedrību noguldījumi Deposits from non-financial corporations						Repo darījumi Repos
	Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}			Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity				
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months	Līdz 1 gadam Up to 1 year		1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years			
2006													
VII	2.54	4.96	5.31	5.17	3.80	x	2.74	4.98	–	–	–	–	
VIII	2.52	4.85	5.41	5.43	3.85	x	2.70	5.07	x	x	–	–	
IX	2.54	5.02	5.28	5.43	3.92	x	2.73	5.02	x	x	–	–	
X	2.54	5.12	5.34	4.80	3.93	x	2.66	4.89	x	x	–	–	
XI	2.51	5.13	5.61	4.91	4.29	x	2.76	4.68	x	x	–	–	
XII	2.55	5.09	5.56	4.70	4.32	x	2.89	4.92	x	x	–	–	
2007													
I	2.49	5.04	5.69	5.36	4.34	x	2.90	4.96	x	–	–	–	
II	2.54	4.91	5.52	5.22	4.27	x	3.16	4.85	x	x	–	–	
III	2.57	5.07	5.19	5.39	4.18	x	2.87	4.86	x	x	–	–	
IV	2.77	5.03	5.59	5.26	4.53	x	2.68	5.01	–	–	–	–	
V	2.66	4.93	5.54	5.29	4.65	x	2.80	4.93	x	x	–	–	
VI	2.69	4.96	5.32	5.27	4.76	x	2.96	4.78	x	x	–	–	
VII	2.85	4.90	5.07	4.86	4.86	x	2.88	4.90	x	–	–	–	
VIII	2.76	5.09	5.17	5.30	4.86	x	2.84	5.01	x	–	–	–	
IX	2.73	5.14	5.32	5.26	4.90	x	2.64	4.86	x	–	–	–	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

21.c

**VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM
ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN US DOLLARS (CONT.)**

(%)

2. Mājsaimniecībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to households (new business)												
	Noreķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Kredīti mājokļa iegādei Lending for house purchase					Patēriņa kredīti Consumer credit			Citi kredīti procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other lending by initial rate fixation		
		Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā By initial rate fixation					Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā By initial rate fixation		Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year
		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	5–10 gadi Over 5 and up to 10 years	Ilgāk par 10 gadiem Over 10 years			Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year			
2006												
VII	12.57	11.05	8.41	6.50	5.95	10.58	21.87	x	22.92	7.77	x	
VIII	15.39	11.12	x	x	x	10.91	20.14	12.70	22.26	7.92	x	
IX	17.42	10.34	8.38	6.34	5.91	8.97	21.18	x	23.33	7.61	x	
X	20.20	10.59	x	6.41	x	8.96	17.82	x	19.67	7.76	x	
XI	20.09	11.85	x	x	5.57	9.27	21.45	9.59	23.13	7.59	–	
XII	19.00	14.44	8.12	x	x	9.91	20.60	10.43	21.90	7.77	x	
2007												
I	17.68	8.44	6.76	6.82	x	7.92	19.96	x	20.30	7.76	–	
II	17.79	8.02	x	x	x	8.42	21.03	x	15.60	7.62	x	
III	18.74	8.59	x	x	x	8.52	22.30	9.14	19.44	7.66	–	
IV	20.38	8.93	9.11	6.56	7.08	8.94	17.83	x	18.80	7.73	x	
V	19.35	7.78	7.10	x	x	7.84	17.82	7.93	15.35	8.00	x	
VI	21.03	8.34	6.87	7.22	6.52	8.04	20.11	9.81	20.38	7.83	x	
VII	19.23	9.84	6.79	6.69	x	8.33	20.18	8.52	19.25	7.93	–	
VIII	18.72	7.38	7.28	–	x	7.20	20.35	x	20.04	8.03	–	
IX	15.57	7.92	7.48	x	–	7.93	19.87	8.11	16.66	7.83	x	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.² Efektīvā gada izmaksu procentu likme sedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas, piemēram, maksas par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju u.c. izmaksas.² The annual percentage rate of charge covers the total cost of a loan. The total cost comprises an interest rate component and a component of other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents, guarantees, etc.

21.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM
 ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)
 WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
 AND HOUSEHOLDS IN US DOLLARS (CONT.)

(%)

3. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to non-financial corporations (new business)									
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 0.2 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā Other loans up to 0.2 million euros by initial rate fixation			Citi kredīti ar apjomu no 0.2 milj. eiro līdz 1 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā Other loans over 0.2 million euros and up to 1 million euros by initial rate fixation			Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā Other loans over 1 million euros by initial rate fixation	
		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year
2006									
VII	6.97	8.96	x	7.20	–	–	–	–	
VIII	6.78	8.35	x	7.36	–	6.65	–	–	
IX	6.97	8.28	x	7.68	–	9.44	–	–	
X	7.77	7.70	x	7.33	–	x	–	–	
XI	8.21	8.48	x	8.09	–	–	–	–	
XII	7.33	9.96	x	7.16	x	x	–	–	
2007									
I	7.76	x	x	7.70	7.29	x	x	x	
II	6.92	7.93	–	7.03	–	x	–	–	
III	7.16	7.46	x	7.66	x	x	x	x	
IV	7.08	7.75	x	7.35	–	x	–	–	
V	6.89	8.12	x	7.36	–	–	–	–	
VI	6.93	8.47	–	7.25	8.85	–	–	–	
VII	6.80	7.87	x	7.51	x	–	x	x	
VIII	7.06	7.98	x	7.12	–	x	x	x	
IX	4.67	8.22	x	7.22	x	x	x	x	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

21.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM
 ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)
 WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
 AND HOUSEHOLDS IN US DOLLARS (CONT.)

(%)

4. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on deposits (outstanding amounts)									
	Mājsaimniecību Households					Nefinanšu sabiedrību Non-financial corporations			Repo darījumi Repos
	Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}		Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity		
		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	
2006									
VII	2.54	4.72	4.72	3.80	x	2.74	4.73	1.79	–
VIII	2.52	4.82	4.75	3.85	x	2.70	4.85	1.79	–
IX	2.54	4.88	4.74	3.92	x	2.73	4.80	1.62	–
X	2.54	4.90	4.81	3.93	x	2.66	4.89	1.62	–
XI	2.51	4.97	4.86	4.29	x	2.76	4.88	1.62	–
XII	2.55	5.07	4.93	4.32	x	2.89	4.90	1.62	–
2007									
I	2.49	5.09	4.96	4.34	x	2.90	5.00	1.62	–
II	2.54	5.11	4.96	4.27	x	3.16	4.97	1.59	–
III	2.57	5.16	5.00	4.18	1.01	2.87	4.92	1.60	–
IV	2.77	5.18	5.06	4.53	x	2.68	5.13	2.63	–
V	2.66	5.20	5.07	4.65	x	2.80	5.16	4.25	–
VI	2.69	5.15	5.08	4.76	x	2.96	4.94	5.13	–
VII	2.85	5.20	5.09	4.86	x	2.88	5.00	4.95	–
VIII	2.76	5.45	5.12	4.86	x	2.84	5.17	4.32	–
IX	2.73	5.46	5.13	4.90	x	2.64	5.17	4.32	–

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

**21.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM
ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN US DOLLARS (CONT.)**

(%)

5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on loans (outstanding amounts)									
	Kredīti mājsaimniecībām Loans to households						Kredīti nefinanšu sabiedrībām Loans to non-financial corporations		
	Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu Lending for house purchase, with maturity			Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu Consumer credit and other loans, with maturity			Ar termiņu With maturity		
	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1-5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1-5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1-5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years
2006									
VII	11.80	8.31	7.59	9.82	7.56	5.76	7.82	7.94	7.37
VIII	10.87	8.32	7.62	10.24	7.77	5.72	7.97	7.88	7.47
IX	15.24	8.39	7.63	12.07	7.81	5.70	8.03	7.75	7.66
X	14.45	8.88	7.63	13.05	7.84	6.56	8.47	8.66	7.67
XI	16.83	8.97	7.62	13.31	7.95	6.49	8.47	7.75	7.62
XII	17.02	9.22	7.59	12.73	7.90	6.47	7.84	7.73	7.62
2007									
I	11.07	9.29	7.55	11.95	7.92	6.46	8.06	7.66	7.55
II	11.23	9.30	7.52	12.23	7.90	6.43	7.97	7.63	7.52
III	10.51	9.95	7.52	13.29	8.25	6.35	8.04	7.69	7.39
IV	13.45	10.11	7.51	14.42	8.22	6.30	7.96	7.71	7.30
V	10.46	9.90	7.52	13.86	8.41	6.07	7.49	7.84	7.32
VI	11.17	9.95	7.51	15.55	8.45	5.88	7.53	7.92	7.37
VII	14.38	10.04	7.48	14.44	8.48	6.01	7.47	7.96	7.29
VIII	14.38	10.05	7.47	13.96	8.52	6.02	7.55	7.95	7.09
IX	14.29	10.18	7.56	12.30	8.53	6.00	6.26	8.02	7.18

¹ Ietverot norēķinu konta debeta atlikumu.

¹ Including bank overdraft.

22. STARPBANKU TIRGOS IZSNIEGTIE KREDĪTI
LENDING IN THE INTERBANK MARKETS

(milj. latu)
(in millions of lats)

Kredīti rezidentu MFI Loans to resident MFIs											
Latos In lats						Ārvalstu valūtā In foreign currencies					
Uz nakti Overnight	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months			Uz nakti Overnight	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months		
2006											
VII	732.4	109.3	5.9	0.3	847.9	723.7	320.1	0.6	2.8	1 047.2	1 895.1
VIII	605.3	111.6	–	–	716.9	723.7	259.3	0.6	–	983.6	1 700.5
IX	783.8	133.3	21.0	–	938.1	882.3	309.8	13.6	–	1 205.7	2 143.8
X	865.3	438.1	11.0	–	1 314.4	770.8	318.3	0.8	–	1 089.9	2 404.3
XI	652.5	248.8	0.4	1.0	902.7	1 206.2	444.4	1.0	–	1 651.6	2 554.3
XII	482.5	226.7	15.8	–	725.0	1 096.5	309.8	7.5	0.5	1 414.3	2 139.3
2007											
I	549.9	284.2	22.3	1.0	857.4	1 294.8	449.3	–	–	1 744.1	2 601.5
II	1 111.4	316.6	1.8	10.8	1 440.6	1 388.0	358.5	0.5	1.8	1 748.8	3 189.4
III	948.2	318.6	–	5.0	1 271.8	1 294.5	428.4	0.1	0.3	1 723.3	2 995.1
IV	918.7	254.1	2.5	–	1 175.3	929.0	371.9	12.5	0	1 313.4	2 488.7
V	743.0	373.6	15.4	10.0	1 142.0	915.3	330.6	–	0.5	1 246.4	2 388.4
VI	1 108.9	368.0	5.0	2.0	1 483.9	756.6	234.6	8.7	–	999.9	2 483.8
VII	899.1	348.2	5.1	8.0	1 260.4	891.8	315.3	15.8	1.8	1 224.7	2 485.1
VIII	606.1	473.6	5.0	8.0	1 092.7	700.1	358.2	3.7	–	1 062.0	2 154.7
IX	440.6	547.9	7.0	–	995.5	465.4	275.4	11.6	0.2	752.6	1 748.1
Kredīti nerezidentu MFI Loans to non-resident MFIs										Kredīti kopā Total loans	
Uz nakti Overnight	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months								
2006											
VII	11 968.3		711.0		2.9		7.2		12 689.4		14 584.5
VIII	13 096.2		610.6		40.4		18.8		13 766.0		15 466.5
IX	11 987.3		517.5		13.5		14.6		12 532.9		14 676.7
X	11 930.1		381.7		14.8		10.8		12 337.4		14 741.7
XI	11 338.7		616.1		30.1		35.6		12 020.5		14 574.8
XII	12 308.0		446.2		30.7		22.0		12 806.9		14 946.2
2007											
I	15 068.0		314.0		13.0		10.7		15 405.7		18 007.2
II	15 086.1		415.5		2.6		17.6		15 521.8		18 711.2
III	20 477.5		357.6		79.9		12.6		20 927.6		23 922.7
IV	15 969.0		1 325.2		13.3		19.0		17 326.5		19 815.2
V	16 243.1		691.4		25.2		25.8		16 985.5		19 373.9
VI	16 492.0		400.7		66.3		44.6		17 003.6		19 487.4
VII	20 201.3		320.0		54.0		22.1		20 597.4		23 082.5
VIII	22 189.2		966.6		23.9		16.4		23 196.1		25 350.8
IX	14 629.2		629.4		61.5		7.8		15 327.9		17 076.0

23.a KREDĪTU PROCENTU LIKMES IEKŠZEMES STARPBANKU TIRGŪ
INTEREST RATES IN THE DOMESTIC INTERBANK MARKET

(% gadā)
 (% per annum)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Latos izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes Weighted average interest rates on loans in lats															
Uz nakti Overnight	4.0	4.4	2.7	3.7	2.1	2.3	2.5	3.5	3.2	7.7	7.5	3.4	2.6	6.7	7.8
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	4.1	4.6	2.8	3.7	2.5	2.4	2.5	4.1	3.7	7.9	7.9	3.9	2.8	6.6	8.1
1–3 mēn. 1–3 months	4.8	–	4.4	4.8	4.1	3.0	3.5	5.3	–	7.5	7.8	7.0	5.8	6.3	10.8
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	3.8	–	–	–	4.8	–	4.3	6.0	6.3	–	7.5	7.1	6.8	6.8	–
Ārvalstu valūtā izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes Weighted average interest rates on loans in foreign currencies															
Uz nakti Overnight	4.1	4.2	4.2	4.5	4.3	4.7	4.5	4.5	4.5	4.6	4.5	4.7	4.8	4.7	4.5
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	4.8	3.9	4.1	4.2	4.0	4.4	4.2	4.3	4.2	4.6	4.3	4.6	4.5	4.4	4.5
1–3 mēn. 1–3 months	4.8	4.6	4.7	4.9	5.1	3.7	–	5.2	5.3	4.8	–	5.2	4.2	4.2	4.5
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	4.0	–	–	–	–	8.3	–	4.6	3.9	5.0	4.1	–	4.8	–	5.0

23.b LATVIJAS BANKAS NOTEIKTĀS PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(% gadā)
 (% per annum)

Spēkā stāšanās datums Effective date (dd.mm.yyyy.)	Latvijas Bankas refinansēšanas likme Bank of Latvia refinancing rate	Lombarda kredītu procentu likmes Lombard rates			Terminnoguldījumu procentu likmes Interest rates on time deposits	
		Līdz 10. dienai Up to the 10th day	11.–20. dienā 11th–20th day	Ilgāk par 20 dienām Over 20 days	7 dienu 7-day deposits	14 dienu 14-day deposits
17.03.2000.	3.5	5.5	6.5	7.5	1.5	1.75
19.11.2001.	x	x	x	x	3.0	3.25
17.05.2002.	x	x	x	x	2.5	2.75
16.09.2002.	3.0	5.0	6.0	7.0	2.0	2.25
11.03.2004.	3.5	x	x	x	x	x
12.11.2004.	4.0	x	x	x	x	x
15.07.2006.	4.5	5.5	6.5	7.5	x	x
17.11.2006.	5.0	6.0	7.0	8.0	x	x
		Latvijas Bankas aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme Bank of Latvia marginal lending facility rate			Noguldījumu iespējas uz nakti Latvijas Bankā procentu likme Marginal deposit facility rate with the Bank of Latvia	
24.03.2007.	5.5			6.5		2.0
18.05.2007.	6.0			7.5		x

**23.c LATVIJAS BANKAS ORGANIZĒTAJĀS REPO UN ĪSTERMIŅA VALŪTAS MIJMAIŅAS DARĪJUMU IZSOLĒS NOTEIKTĀS PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES IN BANK OF LATVIA TENDERS OF REPURCHASE AGREEMENTS AND SHORT-TERM CURRENCY SWAP CONTRACTS**

(% gadā)
(% per annum)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Repo darījumu vidējā svērtā procentu likme ¹ Weighted average repo rate ¹	4.5	4.8	5.0	5.0	–	–	–	5.5	6.2	6.4	6.5	6.0	–	6.8	7.2
Īstermiņa valūtas mijmaiņas izsoļu vidējā svērtā procentu likme Weighted average interest rate on short-term currency swaps	–	4.7	–	–	–	–	–	5.2	5.6	8.3	8.7	6.4	–	7.5	8.1

¹ Ar 2007. gada martu – galveno refinansēšanas operāciju ar 7 dienu termiņu vidējā svērtā procentu likme.

¹ From March 2007 – main refinancing operation with maturity 7 days average interest rate.

**24. GALVENIE ĀRVALSTU VALŪTAS PIRKŠANAS UN PĀRDOŠANAS DARĪJUMI (VEIDU UN DALĪBNIKU DALĪJUMĀ)¹
PRINCIPAL FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS (BY TYPE AND COUNTERPARTY)¹**

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Darījumu veidi Type of transaction															
Valūtas tagadnes darījumi Spot exchange contracts	44 682.3	45 528.6	39 193.3	49 277.9	50 987.6	49 733.6	39 792.3	44 769.8	53 765.8	45 626.3	55 081.9	59 504.3	77 451.4	82 464.4	81 763.3
Biržā netirgotie valūtas nākotnes darījumi Forward exchange contracts	166.9	112.4	144.9	181.3	197.1	249.2	389.4	295.7	388.1	616.9	392.2	440.2	530.7	366.4	653.9
Valūtas mijmaiņas darījumi Currency swap arrangements	75 287.6	90 384.3	69 376.2	83 367.1	93 055.8	90 376.6	80 130.6	79 289.2	101 853.7	90 647.1	112 648.5	119 403.9	123 047.8	124 113.6	118 750.0
Darījumu dalībnieki Counterparties															
Rezidentu MFI Resident MFIs	16 461.6	18 533.1	17 042.2	17 701.5	19 920.0	21 135.1	17 646.5	15 998.5	18 977.4	15 838.4	21 277.7	23 423.3	28 165.4	29 505.8	26 942.7
Rezidentu ne-MFI (izņemot mājsaimniecības) Resident non-MFIs (except households)	2 942.2	3 814.6	3 814.2	3 282.3	5 273.0	3 809.8	3 756.5	4 310.0	5 820.6	4 061.4	5 247.3	5 485.6	4 962.9	4 383.9	4 737.6
Nerezidentu MFI Non-resident MFIs	55 918.5	67 123.6	52 865.0	65 461.3	73 437.5	73 238.7	63 943.4	66 764.7	81 873.7	74 646.7	88 019.7	92 437.8	101 262.4	104 545.4	101 562.9
Nerezidentu ne-MFI (izņemot mājsaimniecības) Non-resident non-MFIs (except households)	44 814.5	46 554.0	34 993.1	46 381.2	45 609.9	42 175.8	34 965.9	37 281.4	49 335.9	42 343.8	53 577.9	58 001.7	66 639.2	68 509.3	67 924.1
Mājsaimniecības Households	1 049.0	1 599.2	1 429.2	1 578.2	2 181.7	1 773.3	3 596.5	3 908.9	4 132.6	3 397.7	2 784.0	2 522.7	1 403.2	1 407.4	1 745.5

¹ Darījumu apjomi pārrēķināti latos, izmantojot Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalstu valūtas attiecīgā mēneša pēdējās dienas kursu.

¹ Amounts are translated in lats by applying Bank of Latvia exchange rates as set on the last day of the month.

25. ĀRVALSTU VALŪTU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA¹
FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS¹

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
USD															
Apjoms / Amount	51 193.7	56 384.5	48 903.4	58 924.9	65 540.8	60 470.8	50 767.4	55 557.4	74 485.3	63 806.4	64 576.3	68 590.7	88 777.3	92 086.0	91 171.2
% ²	42.5	41.2	44.7	44.1	44.9	43.0	41.2	43.2	46.0	45.0	38.1	37.9	44.3	44.5	44.4
EUR															
Apjoms / Amount	40 397.2	45 906.6	33 713.2	42 838.8	49 597.0	46 977.5	41 761.7	40 243.5	49 122.2	45 865.2	60 619.0	60 711.8	66 572.9	64 607.7	63 542.8
% ²	33.6	33.6	30.8	32.0	34.0	33.4	33.9	31.3	30.4	32.4	35.8	33.6	33.2	31.2	31.0
RUB															
Apjoms / Amount	7 676.6	8 301.0	8 669.2	11 472.1	10 767.5	11 695.6	6 900.9	10 963.6	13 061.7	11 489.0	12 095.0	12 545.8	22 295.0	24 747.2	23 270.7
% ²	6.4	6.1	7.9	8.6	7.4	8.3	5.6	8.5	8.1	8.1	7.1	6.9	11.1	11.9	11.4
Pārējās valūtas Other currencies															
Apjoms / Amount	21 058.4	26 165.1	18 110.4	20 461.3	20 021.9	21 504.8	23 801.7	21 827.3	25 136.2	20 482.7	32 144.0	39 110.0	22 730.2	25 652.8	27 181.0
% ²	17.5	19.1	16.6	15.3	13.7	15.3	19.3	17.0	15.5	14.5	19.0	21.6	11.4	12.4	13.2
Kopā Total	120 325.9	136 757.2	109 396.2	133 697.1	145 927.2	140 648.7	123 231.7	128 591.8	161 805.4	141 643.3	169 434.3	180 958.3	200 375.4	207 093.7	205 165.7

¹ Darījumu apjomi pārrēķināti latos, izmantojot ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas kursa vidējo svērto rādītāju.

¹ Amounts are translated in lats by applying the weighted average rate calculated from the respective buying and selling rates.

² Attiecīgajā ārvalstu valūtā veikto darījumu īpatsvars ārvalstu valūtas darījumu kopapjomā.

² As percent of the total.

26. LATVIJAS BANKAS NOTEIKTIE ĀRVALSTU VALŪTU KURSI (VIDĒJI MĒNESĪ)
MONTHLY AVERAGES OF THE EXCHANGE RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(Ls pret ārvalstu valūtu)
(LVL vs foreign currency)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
EUR	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028
USD	0.5541	0.5487	0.5511	0.5569	0.5479	0.5321	0.5400	0.5377	0.5308	0.5212	0.5196	0.5238	0.5130	0.5161	0.5071
GBP	1.0201	1.0377	1.0410	1.0438	1.0436	1.0446	1.0574	1.0544	1.0336	1.0351	1.0323	1.0396	1.0429	1.0381	1.0224
100 JPY	0.4786	0.4745	0.4707	0.4695	0.4667	0.4543	0.4494	0.4457	0.4521	0.4392	0.4310	0.4276	0.4211	0.4412	0.4404

27. VIDĒJIE SVĒRTIE ĀRVALSTU VALŪTU (IZŅEMOT BEZSKAIDRĀS NAUDAS NORĒĶINUS) MAIŅAS KURSI
WEIGHTED AVERAGE EXCHANGE RATES (EXCLUDING NON-CASH ITEMS)

(Ls pret ārvalstu valūtu)
(LVL vs foreign currency)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
EUR															
Pērk / Buy	0.693	0.694	0.694	0.694	0.695	0.696	0.696	0.698	0.705	0.701	0.694	0.693	0.693	0.694	0.698
Pārdod / Sell	0.697	0.697	0.697	0.697	0.698	0.699	0.699	0.702	0.711	0.705	0.699	0.699	0.699	0.700	0.705
USD															
Pērk / Buy	0.546	0.541	0.545	0.550	0.541	0.526	0.535	0.533	0.535	0.519	0.513	0.516	0.506	0.509	0.503
Pārdod / Sell	0.549	0.545	0.547	0.553	0.544	0.529	0.538	0.537	0.537	0.523	0.517	0.521	0.510	0.514	0.508
GBP															
Pērk / Buy	1.001	1.017	1.021	1.024	1.023	1.026	1.038	1.037	1.028	1.025	1.011	1.019	1.023	1.017	1.008
Pārdod / Sell	1.008	1.022	1.027	1.029	1.031	1.030	1.046	1.046	1.049	1.035	1.022	1.029	1.032	1.031	1.021
100 JPY															
Pērk / Buy	0.438	0.438	0.420	0.424	0.452	0.448	0.434	0.431	0.442	0.411	0.397	0.413	0.403	0.412	0.361
Pārdod / Sell	0.462	0.455	0.451	0.457	0.462	0.456	0.453	0.456	0.460	0.446	0.419	0.411	0.425	0.422	0.420

28. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU STRUKTŪRA
STRUCTURE OF GOVERNMENT SECURITIES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Apģozībā esošo valdības vērtspapīru kopapjoms Stock of government securities outstanding	382.4	357.0	363.5	386.4	407.8	418.7	456.7	466.2	472.9	468.8	404.3	401.9	385.4	387.4	387.4
Rezidenti Residents	359.7	335.0	341.7	364.3	383.8	389.9	352.9	360.2	369.0	366.8	304.0	301.8	285.3	287.8	288.1
Latvijas Banka Bank of Latvia	4.5	9.6	21.2	0	0	0	0	2.7	0	0	0	0	0	0	0
Pārējās MFI Other MFIs	229.4	208.4	195.4	224.7	236.4	239.1	194.9	201.1	207.7	206.3	165.5	163.9	152.6	160.3	156.2
Valsts nefinanšu sabiedrības Public non-financial corporations	8.6	7.0	8.3	8.2	7.7	7.7	7.7	6.3	6.3	6.3	3.7	2.5	2.5	1.6	1.0
Privātās nefinanšu sabiedrības Private non-financial corporations	51.0	47.5	46.7	54.8	59.3	61.3	63.0	60.8	61.8	57.2	41.7	43.7	41.8	37.7	42.3
Pārējie Other	66.2	62.5	70.1	76.6	80.4	81.8	87.3	89.3	93.2	97.0	93.1	91.7	88.4	88.2	88.6
Nerezidenti Non-residents	22.7	22.0	21.8	22.1	24.0	28.8	103.8	106.0	103.9	102.0	100.3	100.1	100.1	99.6	99.3
OECD valstu MFI MFIs in the OECD countries	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pārējo valstu MFI MFIs in the other countries	19.9	19.4	19.2	19.2	21.1	25.9	100.8	100.0	100.0	98.8	97.7	97.3	97.3	96.8	96.5
Nefinanšu sabiedrības Non-financial corporations	2.8	2.6	2.6	2.9	2.9	2.9	2.9	5.9	3.8	3.1	2.5	2.7	2.7	2.7	2.7
Pārējie Other	0	0	0	0	0	0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1

29. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU SĀKOTNĒJĀ TIRGUS IZSOĻU REZULTĀTI
AUCTIONS OF GOVERNMENT SECURITIES IN THE PRIMARY MARKET

(2007. gada 3. ceturksnis)
(Q3 2007)

Izsoles datums Date (dd.mm.)	Sākotnējais termiņš (mēneši) Initial maturity (months)	Piedāvājums (tūkst. latu) Supply (in thousands of lats)	Pieprasījums (tūkst. latu) Demand (in thousands of lats)	Pirkuma apjoms (tūkst. latu) Purchase (in thousands of lats)	Vidējā svērtā diskonta likme (%) Weighted average discount rate (%)
Konkurējošās daudz cenu izsoles Competitive multi-price auctions					
08.08.	6	4 000	5 240	–	–
08.08.	12	4 000	5 358	–	–
08.08.	60	4 000	1 750	–	–
08.08.	132	4 000	2 750	1 000	5.650 ¹
Nekonkurējošās (fiksētās likmes) izsoles Non-competitive (fixed rate) auctions					
09.08.	132	1 000	1 000	1 000	5.650 ¹

¹ Vidējā svērtā peļņas likme.
¹ Weighted average yield.

30. LATVIJAS BANKAS VEIKTIE DARĪJUMI VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU OTRREIZĒJĀ TIRGŪ
THE BANK OF LATVIA'S TRANSACTIONS IN THE SECONDARY MARKET FOR GOVERNMENT SECURITIES

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Nopirktie vērtspapīri Securities purchased	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pārdotie vērtspapīri Securities sold	43.0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

31. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA DINAMIKA
DYNAMICS OF GROSS DOMESTIC PRODUCT

	2006				2007			
		1. ceturksnis Q1	2. ceturksnis Q2	3. ceturksnis Q3	4. ceturksnis Q4	1. ceturksnis Q1	2. ceturksnis Q2	3. ceturksnis Q3
Faktiskajās cenās; milj. latu At current prices; in millions of lats	11 264.7	2 308.9	2 694.0	2 971.3	3 290.5	2 897.9	3 388.7	3 746.4
Salīdzināmajās cenās ¹ ; milj. latu At constant prices ¹ ; in millions of lats	7 881.3	1 852.7	1 963.8	2 008.6	2 056.1	2 060.1	2 179.9	2 226.9
Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Annual growth rate (%)	11.9	13.1	11.1	11.9	11.7	11.2	11.0	10.9
Kopējā pievienotā vērtība Gross value added	11.5	12.3	11.1	11.6	10.9	10.0	9.6	10.3
Preču sektors Goods-producing sector	7.0	10.2	5.9	7.4	5.1	5.7	6.1	6.4
Pakalpojumu sektors Services sector	13.1	13.0	13.0	13.3	13.2	11.5	10.8	11.8

¹ 2000. gada vidējās cenas.
¹ Average prices in 2000.

32. STRĀDĀJOŠO MĒNEŠA VIDĒJĀS BRUTO DARBA SAMAKSAS UN BEZDARBA LĪMEŅA PĀRMAIŅAS
CHANGES IN THE AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES AND UNEMPLOYMENT

	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Vidējā darba samaksa ¹ Average wages and salaries ¹															
Ls mēnesī LVL per month	307.37	302.34	302.13	315.48	332.18	383.48	348.49	345.30	367.50	373.07	380.46	402.74	412.32	399.14	400.29
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year changes (%)	121.8	122.9	122.7	126.6	128.0	129.1	132.5	129.8	132.1	132.3	130.9	133.6	134.1	132.0	132.5
Reālās darba samaksas indekss (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %) Real wage index (year-on-year basis; %)															
	113.9	115.1	115.9	119.9	120.3	120.8	123.8	121.0	121.8	121.5	121.0	122.8	122.5	119.9	118.9
Reģistrēto bezdarbnieku skaits Number of registered unemployed persons															
Mēneša beigās At end of month	73 333	73 056	71 704	70 045	69 705	68 944	69 532	68 943	67 154	65 118	62 833	62 287	60 635	57 940	54 690
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year changes (%)	88.2	87.7	87.6	87.5	87.8	87.8	87.6	86.6	85.3	84.4	84.0	83.7	82.7	79.3	76.3

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

33. LATVIJAS ĀRĒJĀS TIRDZNIECĪBAS BILANCE
LATVIAN FOREIGN TRADE BALANCE

(milj. latu; eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
(in millions of lats; exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2006						2007								
	1. cet. Q1		2. cet. Q2		3. cet. Q3		4. cet. Q4		1. cet. ¹ Q1 ¹		2. cet. ¹ Q2 ¹		3. cet. Q3		
Eksports / Exports	3 293.2		730.1		829.0		845.5		888.6		911.0		1 009.2		1 019.3
Imports / Imports	6 378.5		1 318.8		1 532.4		1 667.3		1 860.0		1 798.6		1 952.2		2 012.4
Balance / Balance	-3 085.3		-588.7		-703.4		-821.7		-971.4		-887.6		-943.0		-993.2
	2006						2007								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I ¹	II ¹	III ¹	IV ¹	V ¹	VI ¹	VII	VIII	IX
Eksports / Exports	265.3	290.5	289.8	303.2	294.8	290.6	280.1	287.7	343.2	323.5	347.2	338.4	335.8	346.8	336.7
Imports / Imports	515.1	568.6	583.5	609.8	617.7	632.5	563.3	575.0	660.4	627.5	666.3	658.4	722.0	657.2	633.3
Balance / Balance	-249.9	-278.1	-293.7	-306.6	-323.0	-341.9	-283.2	-287.2	-317.1	-304.0	-319.1	-320.0	-386.3	-310.4	-296.6

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

34. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS EKSPORTĀ
MAIN EXPORT GOODS OF LATVIA

(FOB cenās)
(in FOB prices)

	2006		2007					
	Milj. latu Millions of lats	%	1. cet. ¹ Q1 ¹		2. cet. ¹ Q2 ¹		3. cet. Q3	
			Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%
Kopā Total	3 293.2	100.0	911.0	100.0	1 009.2	100.0	1 019.3	100.0
Lauksaimniecības un pārtikas preces Agricultural and food products	435.0	13.2	108.4	11.9	136.5	13.5	153.4	15.0
Minerālprodukti Mineral products	182.2	5.5	36.8	4.0	44.4	4.4	34.2	3.4
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarozaru ražojumi Products of the chemical and allied industries	222.6	6.8	69.3	7.6	72.3	7.2	75.1	7.4
Plastmasas un to izstrādājumi; kaučuks un tā izstrādājumi Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof	100.8	3.1	26.9	3.0	28.3	2.8	30.8	3.0
Koks un koka izstrādājumi Wood and articles of wood	739.5	22.5	202.3	22.2	239.8	23.8	240.3	23.6
Papīra masa no koksnes, papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	56.4	1.7	16.3	1.8	15.1	1.5	18.7	1.8
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	269.3	8.2	75.0	8.2	68.2	6.8	64.4	6.3
Akmens, ģipša, cementa, stikla un keramikas izstrādājumi Articles of stone, plaster, cement, glassware and ceramic products	67.8	2.1	19.3	2.1	17.2	1.7	20.9	2.1
Parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi Base metals and articles of base metals	488.1	14.8	140.2	15.4	162.7	16.1	140.1	13.7
Mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	324.0	9.8	94.9	10.4	104.9	10.4	118.5	11.6
Satiksmes līdzekļi Transport vehicles	198.5	6.0	64.8	7.1	66.8	6.6	68.6	6.7
Dažādi izstrādājumi Miscellaneous manufactured articles	149.3	4.5	38.8	4.3	37.3	3.7	37.8	3.7
Pārējās preces Other goods	59.7	1.8	18.0	2.0	15.7	1.5	16.5	1.7

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

35. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS IMPORTĀ
MAIN IMPORT GOODS OF LATVIA

(CIF cenās)
(in CIF prices)

	2006		2007					
	Milj. latu Millions of lats	%	1. cet. ¹ Q1 ¹		2. cet. ¹ Q2 ¹		3. cet. Q3	
			Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%
Kopā Total	6 378.5	100.0	1 798.6	100.0	1 952.2	100.0	2 012.4	100.0
Lauksaimniecības un pārtikas preces Agricultural and food products	706.6	11.1	195.2	10.9	213.5	10.9	209.5	10.4
Minerālprodukti Mineral products	854.8	13.4	192.4	10.7	214.5	11.0	256.1	12.7
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarozaru ražojumi Products of the chemical and allied industries	530.4	8.3	158.4	8.8	160.9	8.2	153.8	7.6
Plastmasas un to izstrādājumi; kaučuks un tā izstrādājumi Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof	322.6	5.1	80.1	4.5	93.2	4.8	105.6	5.2
Koks un koka izstrādājumi Wood and articles of wood	161.0	2.5	62.6	3.5	77.2	4.0	66.0	3.3
Papīra masa no koksnes, papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	164.5	2.6	44.0	2.4	45.0	2.3	47.2	2.3
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	297.0	4.7	84.0	4.7	80.5	4.1	83.4	4.1
Parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi Base metals and articles of base metals	606.7	9.5	176.2	9.8	197.9	10.1	192.1	9.5
Mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	1 257.0	19.7	380.0	21.1	405.4	20.8	426.0	21.2
Satiksmes līdzekļi Transport vehicles	868.3	13.6	261.6	14.5	290.0	14.9	281.5	14.0
Dažādi izstrādājumi Miscellaneous manufactured articles	213.8	3.4	55.4	3.1	61.5	3.1	65.9	3.3
Pārējās preces Other goods	395.8	6.1	108.7	6.0	112.6	5.8	125.3	6.4

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

**36. PARTNERVALSTIS LATVIJAS ĀRĒJĀ TIRDZNIECĪBĀ
LATVIAN FOREIGN TRADE PARTNERS**

(eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
(exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2007														
	1. ceturksnis ¹ Q1 ¹					2. ceturksnis ¹ Q2 ¹					3. ceturksnis Q3				
	Milj. latu Millions of lats			Īpatsvars (%) % of the total		Milj. latu Millions of lats			Īpatsvars (%) % of the total		Milj. latu Millions of lats			Īpatsvars (%) % of the total	
	Eksports Exports	Imports Imports	Bilance Balance	Eksports Exports	Imports Imports	Eksports Exports	Imports Imports	Bilance Balance	Eksports Exports	Imports Imports	Eksports Exports	Imports Imports	Bilance Balance	Eksports Exports	Imports Imports
Kopā Total	911.0	1 798.6	-887.6	100.0	100.0	1 009.2	1 952.2	-943.0	100.0	100.0	1 019.3	2 012.4	-993.2	100.0	100.0
ES15 valstis EU15 countries	383.4	805.8	-422.4	42.1	44.8	395.8	861.0	-465.2	39.2	44.1	419.4	858.3	-438.9	41.1	42.7
ES27 valstis ² EU27 countries ²	700.5	1 372.5	-672.0	76.9	76.3	765.2	1 526.7	-761.5	75.8	78.2	776.7	1 598.6	-821.9	76.2	79.4
t.sk. Vācija incl. Germany	82.6	282.8	-200.2	9.1	15.7	85.1	289.9	-204.8	8.4	14.9	92.8	304.0	-211.2	9.1	15.1
Zviedrija Sweden	64.1	86.7	-22.6	7.0	4.8	73.8	99.6	-25.8	7.3	5.1	81.5	86.3	-4.8	8.0	4.3
Lielbritānija United Kingdom	71.1	27.0	44.1	7.8	1.5	71.0	34.9	36.1	7.0	1.8	73.4	30.1	43.3	7.2	1.5
Somija Finland	26.8	94.3	-67.5	2.9	5.2	32.1	100.4	-68.3	3.2	5.1	36.3	99.6	-63.3	3.6	4.9
Dānija Denmark	39.7	46.5	-6.8	4.4	2.6	37.3	49.5	-12.2	3.7	2.5	38.3	53.0	-14.7	3.8	2.6
Nīderlande Netherlands	22.7	61.4	-38.7	2.5	3.4	21.5	60.1	-38.6	2.1	3.1	22.3	57.9	-35.6	2.2	2.9
Lietuva Lithuania	135.3	228.1	-92.8	14.8	12.7	152.9	276.9	-124.0	15.2	14.2	160.4	307.4	-147.0	15.7	15.3
Igaunija Estonia	127.3	142.4	-15.1	14.0	7.9	146.6	164.2	-17.6	14.5	8.4	150.7	168.1	-17.4	14.8	8.4
Polija Poland	36.5	123.0	-86.5	4.0	6.8	48.9	136.3	-87.4	4.8	7.0	25.2	143.1	-117.9	2.5	7.1
NVS CIS	125.6	251.0	-125.4	13.8	14.0	150.6	250.9	-100.3	14.9	12.9	153.4	245.5	-92.1	15.1	12.2
t.sk. Krievija incl. Russia	77.9	167.2	-89.3	8.6	9.3	101.5	149.1	-47.6	10.1	7.6	107.4	148.0	-40.6	10.5	7.4
Pārējās valstis Other countries	84.9	175.0	-90.1	9.3	9.7	93.4	174.5	-81.1	9.3	8.9	89.1	168.4	-79.3	8.7	8.4
t.sk. ASV incl. USA	15.1	28.9	-13.8	1.7	1.6	13.6	25.3	-11.7	1.3	1.3	13.1	18.9	-5.8	1.3	0.9
Norvēģija Norway	23.6	21.3	2.3	2.6	1.2	22.7	19.3	3.4	2.3	1.0	24.8	14.0	10.8	2.4	0.7
Šveice Switzerland	4.8	21.6	-16.8	0.5	1.2	10.6	22.6	-12.0	1.0	1.2	3.9	18.7	-14.8	0.4	0.9

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

² 2006. gadā – ES25 valstis.

² EU25 in 2006.

PAPILDINFORMĀCIJA

Vispārējās piezīmes

Izdevumā "Monetārais Apskats. Monetary Review" izmantota CSP, Latvijas Republikas Finanšu ministrijas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, RFB un Latvijas Bankas informācija.

Grafiskajos attēlos (3., 14., 15., 17.–19. un 21.–25. att.) ar punktiem atzīmēts rādītāja faktiskais lielums, ar līnijām – šo rādītāju aproksimējošā likne. Grafiskos attēlus sagatavojot, izmantota *Reuters* (1. un 2. att.), CSP (3., 5.–10. un 25. att.), Latvijas Bankas (4., 6. un 10.–37. att.), Finanšu ministrijas (7.–9. att.) un *Eurostat* (10.1.–10.3. un 11. att.) informācija.

Tabulas sagatavojot, izmantota Latvijas Bankas (1., 3.–28. un 30. tabula), RFB (1. tabula), Finanšu ministrijas (2.ab un 29. tabula) un CSP (2.ab un 31.–36. tabula) informācija.

Dažos gadījumos skaitļu noapaļošanas rezultātā komponentu summa atšķiras no kopsummas.

FOB cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz eksportētājvalsts robežai.

CIF cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz importētājvalsts robežai.

Tabulās apzīmējums "-" nozīmē, ka attiecīgajā periodā nav darījumu, un apzīmējums "x" – dati nav pieejami, rādītājus nav iespējams aprēķināt vai respondentu skaits ir nepietiekams datu publiskošanai.

Nauda un banku darbība

Monetāro rādītāju aprēķinā tiek iekļauti Latvijas Bankas bilances dati un pārējo MFI bilanču pārskatu informācija, kas tiek sagatavota saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto metodoloģiju (sk. Latvijas Bankas interneta lapā ar Latvijas Bankas padomes 12.07.2001. lēmumu Nr. 88/7 apstiprinātos "Monetāro finanšu iestāžu mēneša bilances pārskata un pielikumu sagatavošanas noteikumus"), kas pamatojas uz ECB Regulu "Par monetāro finanšu institūciju konsolidēto bilanci" (ECB/2001/13).

Lai saskaņotu terminu lietojumu ar ECB "Mēneša Biļetenu", sākot ar Latvijas Bankas izdevuma "Monetārais Apskats. Monetary Review" 2004. gada 3. numuru, izmantoti šādi termini.

MFI – finanšu sabiedrības, kas veido naudas emisijas sektoru. Latvijā MFI ir Latvijas Banka, kredītiestādes u.c. MFI saskaņā ar Latvijas Bankas sagatavoto "Latvijas Republikas monetāro finanšu iestāžu sarakstu". ES MFI ietver ECB, eiro zonas valstu centrālās bankas, kredītiestādes un citas MFI (naudas tirgus fondus) saskaņā ar ECB publicēto MFI sarakstu.

Ne-MFI – vienības, kuras nav MFI.

Finanšu iestādes – citi finanšu starpnieki, izņemot apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondus (CFS), finanšu palīgsabiedrības, apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi.

CFS – finanšu sabiedrības, kuras iesaistītas galvenokārt finanšu starpniecībā, uzņemoties tādas saistības, kas nav valūta, noguldījumi un noguldījumu aizstājēji no klientiem, kas nav MFI, vai apdrošināšanas tehniskās rezerves. CFS ir kredītēšanā iesaistītās sabiedrības (piemēram, finanšu lizinga sabiedrības, faktūrkredītēšanas sabiedrības, eksporta vai importa finansēšanas sabiedrības), ieguldījumu fondi, ieguldījumu brokeru sabiedrības, finanšu instrumentsabiedrības (*financial vehicle corporations*), finanšu pārvaldītājsabiedrības, riska kapitāla sabiedrības (*venture capital corporations*). CFS datus tiek iekļauti arī finanšu palīgsabiedrību dati.

Finanšu palīgsabiedrības – finanšu sabiedrības, kuras iesaistītas galvenokārt finanšu palīgdarbībās, t.i., darbībās, kuras cieši saistītas ar finanšu starpniecību, bet nav finanšu starpniecība, piemēram, ieguldījumu brokeri, kas neveic finanšu starpniecības pakalpojumus savā vārdā, sabiedrības, kas nodrošina finanšu tirgu infrastruktūru, finanšu institūciju un finanšu tirgu centrālās uzraudzības iestādes, ja tās ir atsevišķas institucionālas vienības. Latvijā par finanšu palīgsabiedrību uzskatāma arī Finanšu un kapitāla tirgus komisija un RFB. Finanšu palīgsabiedrību dati tiek iekļauti CFS datus.

Nefinanšu sabiedrības – saimnieciskās vienības, kuras veic preču ražošanu vai sniedz nefinansiālus pakalpojumus nolūkā gūt peļņu vai citus augļus.

Mājsaimniecības – fiziskās personas vai fizisko personu grupas, kuru pamatdarbība ir patēriņš un kuras ražo preces un pakalpojumus vienīgi pašu patēriņam, kā arī privātpersonas apkalpojošās bezpeļņas institūcijas. Latvijā mājsaimniecību sektorā iekļaujami arī individuālā darba veicēji, ja viņi nav reģistrējuši savu darbību Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra komercreģistrā.

Neakciju vērtspapīru turējumi – finanšu aktīvi, kuri ir uzrādītāja instrumenti, parasti ir apgrozāmi, tos tirgo otrreizējos

tirgos vai par tiem tirgū var saņemt atlīdzību un kuri negarantē to turētājam nekādas īpašuma tiesības uz institucionālo vienību, kas šos finanšu aktīvus emitējusi.

Saskaņā ar ECB metodoloģiju tiek publicēta šāda informācija:

- 1) Latvijas Bankas aktīvi un pasīvi (6. tabula), paplašinot uzrādāmo finanšu instrumentu loku;
- 2) MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance, t.i., Latvijas MFI, izņemot Latvijas Banku, saskaņoto bilanču summa (7. tabula);
- 3) MFI konsolidētā bilance, kas iegūta, aprēķinot Latvijas MFI kopsavilkuma bilances pozīciju saldo (8. tabula). Sakarā ar to, ka uzskaites paņēmieni mazliet atšķiras, MFI savstarpējo posteņu summa ne vienmēr ir vienāda ar nulli, tāpēc atlikums tiek ietverts MFI savstarpējo saistību pārslēgumā;
- 4) monetārie rādītāji un to sastāvdaļas (4. tabula) atspoguļo Latvijas monetāros rādītājus un atbilstošos bilances posteņus. Tie iegūti no MFI konsolidētās bilances. Sezonāli izlīdzinātie monetārie rādītāji atspoguļoti 5. tabulā. Tiek aprēķināti un publicēti šādi monetārie rādītāji.

M1 – šaurās naudas rādītājs, kas ietver skaidro naudu apgrozībā (Latvijas Bankas emitētās latu banknotes un monētas, neieskaitot to atlikumus pārējo MFI kasēs) un visās valūtās MFI uz nakti veiktos noguldījumus.

M2 – vidējās naudas rādītājs, kas ietver M1 un visās valūtās veiktos noguldījumus ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem ieskaitot (īstermiņa krājnoguldījumi), kā arī visās valūtās veiktos noguldījumus MFI ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot (īstermiņa noguldījumi).

M3 – plašās naudas rādītājs, kas ietver M2, *repo* darījumus, MFI emitētos parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot un naudas tirgus fondu akcijas un daļas.

Saskaņā ar Latvijas Bankas metodoloģiju joprojām tiek publicēts Latvijas Bankas naudas pārskats (3. tabula) un Latvijas banku sistēmas naudas pārskats (10. tabula). Saskaņā ar šo metodoloģiju aprēķināto monetāro rādītāju skaidrojums ir šāds.

M0 – naudas bāze, kas ietver Latvijas Bankas emitētās latu banknotes un monētas un rezidentu MFI latos veiktos pieprasījuma noguldījumus (noguldījumus uz nakti) Latvijas Bankā.

M2X – plašā nauda, kas ietver skaidro naudu apgrozībā (Latvijas Bankas emitētās latu banknotes un monētas, neieskaitot to atlikumus MFI kasēs), MFI latos veiktos noguldījumus uz nakti un termiņnoguldījumus (t.sk. noguldījumus ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu un *repo* darījumus), kā arī ārvalstu valūtā veiktos noguldījumus MFI. M2X pašvaldību noguldījumi tiek ietverti kā neto rādītājs pieprasījuma pusē.

Ievērojot to, ka Latvijas Banka apkopo plašāku informāciju, papildus tiek publicēta:

- 1) Latvijas MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance, kas ir saskaņoto bilanču summa (9.ab tabula);
- 2) MFI (izņemot Latvijas Banku) ārzemju aktīvus un ārzemju pasīvus raksturojošā informācija (11.ab tabula), t.sk. arī atsevišķi bilances posteņi valstu grupu dalījumā (12. tabula);
- 3) Latvijas finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un māsājniecību noguldījumu MFI (izņemot Latvijas Banku) termiņstruktūru un noguldījumu veidus, t.sk. *repo*, raksturojošā informācija (13. un 14.abc tabula), kā arī valdības un nerezidentu noguldījumus raksturojošā informācija (14.d tabula). Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu grupēti atbilstoši brīdinājuma termiņam. Ilgtermiņa noguldījumi ietver noguldījumus, kuru sākotnējais termiņš ir ilgāks par 1 gadu. MFI (izņemot Latvijas Banku) veikto noguldījumu valūtu dalījums atspoguļots 20.ab tabulā;
- 4) MFI (izņemot Latvijas Banku) Latvijas finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un māsājniecībām izsniegto kredītu termiņstruktūru un kredītu veidus raksturojošā informācija (15., 16.ab, 17. un 18. tabula), kā arī valdības un nerezidentu kredītus raksturojošā informācija (16.c tabula). MFI (izņemot Latvijas Banku) izsniegto kredītu valūtu dalījums atspoguļots 20.cd tabulā;
- 5) MFI (izņemot Latvijas Banku) vērtspapīru turējumus raksturojošā informācija (19.ab un 20.ef tabula);
- 6) MFI (izņemot Latvijas Banku) emitētos parāda vērtspapīrus raksturojošā informācija (20.g tabula).

Procentu likmes

Ar 2004. gada janvāri Latvijas Banka ieviesusi jaunu procentu likmju statistikas metodoloģiju (sk. Latvijas Bankas interneta lapā ar Latvijas Bankas padomes 15.05.2003. lēmumu Nr. 102/3 apstiprinātos "Procentu likmju pārskatu sagatavošanas noteikumus"). Izmantojot šo metodoloģiju, Latvijas Republikā reģistrētajām bankām, ārvalstu banku filiālēm un krājaizdevu sabiedrībām jāsniedz informācija par noguldījumu un kredītu procentu likmēm, kas tiek piemērotas darījumos ar iekš-

zemes nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām. Iepriekš lietotā procentu likmju statistikas metodoloģija bija spēkā kopš 1997. gada maija. Ieviešot jauno metodoloģiju, panākta procentu likmju statistikas saskaņošana ar ECB prasību normām, kas izklāstītas Regulā ECB/2001/18 "Par to procentu likmju statistiku, kuras monetārās finanšu institūcijas piemēro mājsaimniecību un nefinanšu korporāciju noguldījumiem un kredītiem". Procentu likmju statistika sniedz ievērojami plašāku informāciju par makroekonomisko attīstību un strukturālajām pārmaiņām, tomēr statistisko informāciju nevar tieši salīdzināt ar iepriekš publicēto, jo būtiski mainījusies statistikas sagatavošanas metodoloģija.

Tiek apkopota Latvijas Republikā reģistrēto banku, ārvalstu banku filiāļu un krājaizdevu sabiedrību sniegtā informācija par noguldījumu un kredītu procentu likmēm, kas tiek piemērotas darījumos ar nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām (21. tabula). Procentu likmju statistika tiek apkopota par jaunajiem darījumiem un darījumu atlikumiem. Visas procentu likmju statistikā ietvertās likmes ir vidējās svērtās procentu likmes. Procentu likmju statistikas sagatavošanā kredītiestādes izmanto nolīgto gada likmi (*annualised agreed rate*; AAR) vai šauri definēto efektīvo likmi (*narrowly defined effective rate*; NDER) un efektīvo gada izmaksu procentu likmi (*annual percentage rate of charge*; APRC). AAR vai NDER likmes aprēķins kredītiestādēm jāizvēlas, pamatojoties uz līguma nosacījumiem. NDER var aprēķināt jebkuram noguldījumam vai aizdevumam. Kredītiem privātpersonām mājokļa iegādei un patēriņa kredītiem papildus AAR vai NDER uzrādīta arī APRC.

Noguldījumu uz nakti un noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu jauno darījumu un atlikumu procentu likmes sakrīt.

No jauna izsniegto kredītu procentu likmes tiek atspoguļotas saskaņā ar līgumā noteikto procentu likmes darbības sākotnējo periodu. Savukārt norēķinu konta debeta atlikuma (*overdraft*) procentu likmes tiek uzrādītas šā kredīta atlikumam.

Atspoguļojot mājsaimniecībām izsniegto patēriņa un pārējo kredītu ar termiņu līdz 1 gadam un nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu ar termiņu līdz 1 gadam procentu likmes, tiek ietvertas norēķinu konta debeta atlikuma procentu likmes.

Kredītu procentu likmes starpbanku tirgū (23.a tabula) tiek atspoguļotas kā vidējās svērtās jauno darījumu procentu likmes, apkopojot banku iesniegto informāciju, kas sagatavota atbilstoši Latvijas Bankas metodoloģijai (sk. Latvijas Bankas interneta lapā ar Latvijas Bankas padomes 17.07.2003. lēmumu Nr. 104/3 apstiprinātos "Naudas tirgus darījumu pārskata" sagatavošanas noteikumus").

Valūtu darījumi un valūtu kursi

Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas darījumus raksturojošā informācija tiek apkopota, izmantojot Latvijas Bankas metodoloģiju (sk. Latvijas Bankas interneta lapā ar Latvijas Bankas padomes 09.09.2004. lēmumu Nr. 114/5 apstiprinātos "Ārvalstu valūtu skaidrās naudas pirkšanas un pārdošanas noteikumus" un ar Latvijas Bankas valdes 24.04.1997. lēmumu Nr. 259/8 apstiprināto "Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas pārskatu"). Galvenie ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas darījumi (24. tabula) ietver skaidrā un bezskaidrā naudā veiktos MFI (izņemot Latvijas Banku) darījumus, kas atspoguļoti darījuma veidu un darījuma partneru dalījumā, ar mājsaimniecībām veiktos darījumus atspoguļojot atsevišķi. Savukārt ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas darījumi (25. tabula) ietver skaidrā un bezskaidrā naudā veiktos MFI un valūtas maiņas iestāžu darījumus, kas atspoguļoti nozīmīgāko valūtu dalījumā.

Latvijas Bankas noteiktie valūtu kursi (26. tabula) atspoguļoti kā aritmētiski vidējie mēneša rādītāji. Vidējie svērtie ārvalstu valūtu kursi (izņemot bezskaidrās naudas norēķinus; 27. tabula) apkopoti, izmantojot MFI (izņemot Latvijas Banku) un valūtas maiņas iestāžu sniegto informāciju.

Sākot ar 2006. gada 1. numuru, lata reālā efektīvā kursa dati tiek publiskoti izdevumā "Latvijas Maksājumu Bilance".

ADDITIONAL INFORMATION

General Notes

The Bank of Latvia's publication *Monetārais Apskats. Monetary Review* is based on data provided by the CSB, the Ministry of Finance of the Republic of Latvia, the Financial and Capital Market Commission, the RSE and the Bank of Latvia.

For Charts 3, 14, 15, 17–19 and 21–25, the dots indicate the actual data, and the lines reflect the smoothing approximation of the data. Data sources for charts are Reuters (Charts 1 and 2), the CSB (Charts 3, 5–10 and 25), the Bank of Latvia (Charts 4, 6 and 10–37), the Ministry of Finance (Charts 7–9) and Eurostat (Charts 10.1–10.3 and 11).

Data sources for tables are the Bank of Latvia (Tables 1, 3–28 and 30), the RSE (Table 1), the Ministry of Finance (Tables 2ab and 29) and the CSB (Tables 2ab and 31–36).

Details may not add because of rounding-off.

FOB value is the price of a commodity on the border of the exporting country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

CIF value is the price of a commodity on the border of the importing country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

"–" – no transactions in the period; "x" – no data available, no computation of indicators possible or insufficient number of respondents to publish information.

Money and banking sector

Calculation of monetary aggregates includes the Bank of Latvia's balance sheet data and information from the financial position reports of other MFIs, prepared using the Bank of Latvia's methodology (see the Bank of Latvia Website for the "Regulation for Compiling Monthly Financial Position Report of Monetary Financial Institutions and Its Appendices" approved by the Bank of Latvia Council's Resolution No. 88/7 of July 12, 2001), based on the ECB Regulation concerning the consolidated balance sheet of the monetary financial institutions sector (ECB/2001/13).

For the purpose of harmonising the terminology with the ECB "Monthly Bulletin", starting with 2004 Q3 publication of the Bank of Latvia's *Monetārais Apskats. Monetary Review*, the following terms have been used:

MFIs – financial institutions forming the money-issuing sector. In Latvia, MFIs include the Bank of Latvia, credit institutions and other MFIs in compliance with the List of Monetary Financial Institutions of the Republic of Latvia compiled by the Bank of Latvia. In the EU, MFIs include the ECB, the national central banks of the euro area, credit institutions and other monetary financial institutions (money market funds) in compliance with the original List of Monetary Financial Institutions published by the ECB.

Non-MFIs – entities other than MFIs.

Financial institutions – other financial intermediaries, excluding insurance corporations and pension funds, (hereinafter, OFIs), financial auxiliaries, insurance corporations and pension funds.

OFIs – financial corporations that are primarily engaged in financial intermediation by incurring liabilities in forms other than currency, deposits and close substitutes for deposits from their customers other than MFIs, or insurance technical reserves. OFIs are corporations engaged in lending (e.g. financial leasing companies, factoring companies, export/import financing companies), investment funds, investment brokerage companies, financial vehicle corporations, financial holding corporations, venture capital corporations. OFIs data include also financial auxiliaries data.

Financial auxiliaries – financial corporations that are primarily engaged in auxiliary financial activities, i.e. activities that are closely related to financial intermediation but are not financial intermediation themselves, e.g. investment brokers who do not engage in financial intermediation services on their own behalf, corporations that provide infrastructure for financial markets, central supervisory institutions of financial institutions and the financial market provided that they are separate institutional units. The Financial and Capital Market Commission and the RSE shall be regarded as financial auxiliaries. Financial auxiliaries data are included in OFIs data.

Non-financial corporations – economic entities producing goods or providing non-financial services with the aim of gaining profit or other yield.

Households – natural persons or groups of natural persons whose principal activity is consumption and who produce goods and services exclusively for their own consumption, as well as non-profit institutions serving households. The following are also regarded as households in the Republic of Latvia: persons engaged in individual entrepreneurship provided that they have not registered their activity with the Commercial Register of the Enterprise Register of the Republic of Latvia.

Holdings of securities other than shares – financial assets, which are instruments of the holder, usually negotiable and traded or compensated on secondary markets and which do not grant the holder any ownership rights over the issuing institutional unit.

The following information is published in accordance with the ECB methodology:

- 1) The Bank of Latvia's assets and liabilities (Table 6), expanding the range of reported financial instruments;
- 2) Aggregated balance sheet of MFIs (excluding the Bank of Latvia), i.e. the sum of the harmonised balance sheets of Latvia's MFIs, excluding the Bank of Latvia (Table 7);
- 3) Consolidated balance sheet of MFIs, obtained by netting out inter-MFI positions on the aggregated MFI balance sheet (Table 8). Due to slight differences in accounting techniques, the sum of inter-MFI positions does not always equal zero; therefore, the balance is included in the item "Excess of inter-MFI liabilities";
- 4) Monetary aggregates and counterparts (Table 4) comprise Latvia's monetary aggregates and their balance sheet counterparts derived from the consolidated balance sheet of MFIs. See Table 5 for seasonally adjusted monetary aggregates. The following monetary aggregates are calculated and published:

M1: narrow monetary aggregate, comprising currency in circulation (the lats banknotes and coins issued by the Bank of Latvia excluding vault cash of MFIs) plus overnight deposits in all currencies held with MFIs.

M2: intermediate monetary aggregate comprising M1 and deposits redeemable at a period of notice of up to and including 3 months (i.e. short-term savings deposits) made in all currencies and deposits with an agreed maturity of up to and including 2 years (i.e. short-term time deposits) in all currencies held with MFIs.

M3: broad monetary aggregate comprising M2, repurchase agreements, and debt securities with a maturity of up to and including 2 years issued by MFIs, and money market fund shares and units.

In compliance with the Bank of Latvia's methodology, the monetary base (Table 3) and monetary survey (Table 10) is published. According to this methodology, the calculated monetary aggregates comprise the following:

M0 – monetary base, comprising the lats banknotes and coins issued by the Bank of Latvia and resident MFI overnight deposits in lats with the Bank of Latvia.

M2X – broad money, comprising currency in circulation (the lats banknotes and coins issued by the Bank of Latvia less vault cash of MFIs), MFI overnight deposits and time deposits in lats (including deposits redeemable at notice and repos), as well as foreign currency deposits with MFIs. M2X incorporate deposits made by local governments as a net item on the demand side.

In view of the fact that the Bank of Latvia collects more comprehensive information, the following is also published:

- 1) Aggregated balance sheet of Latvia's MFIs (excluding the Bank of Latvia) which is the sum of the harmonised balance sheets (Tables 9ab);
- 2) Information characterising foreign assets and foreign liabilities of MFIs (excluding the Bank of Latvia; Tables 11ab), including a breakdown of selected balance sheet items by country (Table 12);
- 3) Information characterising the maturity profile and types of deposits (including repos) of Latvia's financial institutions, non-financial corporations and households with MFIs (excluding the Bank of Latvia; Tables 13 and 14abc) as well as Government and non-resident deposits (Table 14d). Deposits redeemable at notice have been grouped by period of notice. Long-term deposits include deposits with the original maturity of over 1 year. The breakdown of MFI (excluding the Bank of Latvia) deposits by currency is provided in Tables 20ab;
- 4) Information characterising the maturity profile and types of MFI (excluding the Bank of Latvia) loans to Latvia's financial institutions, non-financial corporations and households (Tables 15, 16ab, 17 and 18) as well as Government and non-resident loans (Table 16c). The breakdown of MFI (excluding the Bank of Latvia) loans by currency is provided in Tables 20cd;
- 5) Information characterising MFI (excluding the Bank of Latvia) securities holdings other than shares (Tables 19ab and 20ef);
- 6) Information characterising debt securities issued by MFIs (excluding the Bank of Latvia; Table 20g).

Interest Rates

In January 2004, the Bank of Latvia introduced new methodology for interest rate statistics (see the Bank of Latvia Website for the "Regulation for Compiling Interest Rate Reports" approved by the Bank of Latvia Council's Resolution No. 102/3 of May 15, 2003). Using this methodology, banks, branches of foreign banks and credit unions registered in the Republic of Latvia have to provide information on interest rates on deposits and loans applied in transactions with resident non-financial

corporations and households. The previously applied interest rate statistics methodology was effective since May 1997. Introduction of the new methodology enabled harmonisation of the interest rate statistics with the ECB requirements laid down in Regulation ECB/2001/18 concerning statistics on interest rates applied by monetary financial institutions to deposits and loans vis-à-vis households and non-financial corporations. The interest rate statistics provide considerably wider information on macroeconomic development and structural changes; nevertheless, the statistical information does not directly compare with the one published previously, as the methodology for preparing it has changed considerably.

Information on interest rates on deposits and loans applied in transactions with non-financial corporations and households provided by banks, branches of foreign banks and credit unions registered in the Republic of Latvia is collected (Table 21). Interest rate statistics is collected on new business and outstanding amounts. All rates included in the interest rate statistics are weighted average rates. When preparing the interest rate statistics, credit institutions use annualised agreed rates (AAR) or narrowly defined effective rates (NDER) and annual percentage rate of charge (APRC). Credit institutions have to select the calculation of the AAR or the NDER based on the terms and conditions of the agreement. The NDER can be calculated on any deposit or loan. In addition to the AAR or the NDER, the APRC is reported for loans to households for house purchase and consumer credits.

The interest rates on new business with overnight deposits and deposits redeemable at notice and their outstanding amounts coincide.

Interest rates on new loans are reported on the basis of the initial rate fixation period set in the agreement, whereas overdraft interest rates are reported on loan balances.

When reporting the interest rates on consumer credit and other credit to households with the maturity of up to 1 year and loans to non-financial corporations with the maturity of up to 1 year, interest rates on overdraft are included.

Interbank market lending interest rates (Table 23a) are reported as weighted average interest rates on new business, aggregating the information submitted by banks, prepared based on the Bank of Latvia's methodology (see the Bank of Latvia Website for the "Regulation for Compiling the 'Report on Money Market Transactions' " approved by the Bank of Latvia Council's Resolution No. 104/3 of July 17, 2003).

Foreign exchange and exchange rates

Information characterising the foreign currency selling and buying transactions is reported based on the Bank of Latvia's methodology (see the Bank of Latvia Website for the "Regulation for Buying and Selling Cash Foreign Currency" approved by the Bank of Latvia Council's Resolution No. 114/5 of September 9, 2004 and the "Report on Buying and Selling of Foreign Currency" approved by the Bank of Latvia Board's Resolution No. 259/8 of April 24, 1997. The major transactions in buying and selling foreign currency (Table 24) comprise the cash and non-cash transactions conducted by MFIs (excluding the Bank of Latvia), reported by transaction type and partner, presenting transactions with households separately. Transactions in buying and selling foreign currency (Table 25) comprise the cash and non-cash transactions conducted by MFIs and currency exchange bureaus, reported by major currency.

Exchange rates set by the Bank of Latvia (Table 26) are reported as monthly mathematical averages. Weighted average exchange rates (excluding non-cash payments; Table 27) are reported based on the information provided by MFIs (excluding the Bank of Latvia) and currency exchange bureaus.

Starting with the first issue of 2006, the data on the real effective exchange rate of the lats are published in the Latvia's Balance of Payments.

Latvijas Banka
K. Valdemāra ielā 2A, Rīgā, LV-1050
Tālrunis: 6702 2300 Fakss: 6702 2420
<http://www.bank.lv>
info@bank.lv
Reģistrācijas apliecība Nr. 1450
Iespiests "Premo"

Latvijas Banka (Bank of Latvia)
K. Valdemāra ielā 2A, Rīga, LV-1050, Latvia
Tel.: +371 6702 2300 Fax: +371 6702 2420
<http://www.bank.lv>
info@bank.lv
Certificate of Registration No. 1450
Printed by *Premo*